ایران

• سه‌شنبه ۱۹ آبان ۱۴۰۵
• ۳۰ جمادی‌الاول ۱۴۴۸
• ۱۰ نوامبر ۲۰۲۶
• سال سی‌ودوم
• شماره ۹۱۷۱
• (۴ صفحه مجازی) +۱۲ صفحه
• قیمت در سراسر کشور: ۲۰۰۰۰ تومان

Iran Newspaper

ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

چرا پایتخت هنوز برای مواجهه با باران آمادگی کافی ندارد

آب‌گرفتگی کابوس تکراری تهران

گفت‌وگو با رئیس مرکز مدیریت بحران استانداری تهران

حریم رودخانه‌ها خط قرمز مدیریت شهری شود

۸ ۹

رئیس جمهوری با اشاره به دستور رهبری برای پایان دادن به وضعیت «نه جنگ، نه صلح»:

با عزت گفت‌وگو می‌کنیم؛ تسلیم زور نمی‌شویم

منطق حکم می‌کند اگر می‌توانیم حق خود را با گفت‌وگو بگیریم، خودمان را درگیر جنگ نکنیم؛ اما در مقابل زور و قلدری هم تسلیم نخواهیم شد

۲

عکس: fvpresident.ir

عارف با انتقاد از تداوم برخی محدودیت‌ها در صدور گواهینامه رانندگی برای زنان:

نباید مسائل فرهنگی را وارد مسائل امنیتی کنیم

۲

رئیس جمهوری آمریکا از دیدار با همتایان چینی و روسی به دنبال چیست؟

ترامپ در جست‌وجوی راه نجات

در شرایطی که دولت ترامپ با افزایش فشارهای سیاسی داخلی، کاهش محبوبیت عمومی و انتقادها از عملکرد اقتصادی و سیاست خارجی خود مواجه است، پیشبرد ابتکارهای دیپلماتیک در سطح بین‌المللی می‌تواند تلاشی برای مدیریت این فشارها و تقویت موقعیت سیاسی او باشد.

۵

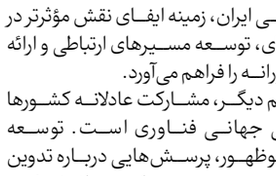
سالانه معادل یک میلیارد بشکه نفت خام، انرژی در کشور هدر می‌رود

ردیابی هسته‌های ناکارآمد چرخه انرژی

۷

گزارش رونمایی کتاب «پنج راهبرد رهبر شهید در هندسه سیاست خارجی» در خبرگزاری ایرنا

پیوند دیپلماسی عملی و نظری

۳

گزارشی از فیلم مستند «درختان کهنسال ایران» به روایت شهاب حسینی

پناه می‌برم به درخت‌ها از آدم‌ها

۱۲

از مزرعه تا سفره
زنجیره‌ای که باید کامل باشد

نان خوب را چطور بشناسیم؟

۱۱

صفحات اینترنتی روزنامه ایران را بخوانید

نجیب اغلو در کتاب «قاب بستن نگاه خیره در کاخ‌های عثمانی، صفوی و گورکانی» نظریه کاخ اسلامی را به چالش می‌کشد
سه سنت معماری
۱۳

ام هیرو۲، تانک و پیکاپ استار خودروهای مناسب سفر که به تازگی وارد بازار شدند
تب خودروهای آفرودی بالا گرفت
۱۴

رئیس شعبه ۱۵ دادگاه عمومی و حقوقی رشت در گفت‌وگو با «ایران»:
وظیفه قاضی، کشف حقیقت از میان تعارضات است
۱۵

«ایران» ضرورت بازتعریف جایگاه پیشکسوتان در ساختار مدیریتی ورزش را بررسی می‌کند
تراژدی خانه‌نشینی سرمایه‌ها
۱۶

پایان ترامپیسم؟! (۱)

سید عطاءالله مهاجرانی

تاکر کارلسون که از نزدیکان ترامپ بود و در پویش تبلیغاتی ترامپ برای انتخابات ریاست جمهوری از ترامپ حمایت جانانه کرده بود در تفسیر شکست ترامپ و حزب جمهوری‌خواه در انتخابات میان دوره‌ای گفته است: «عصر ترامپ تمام شد!» دیگر مفسران نیز با تعابیر دیگر درباره پایان ترامپ سخن گفته‌اند و با تعبیر «اردک لنگ» که معمولاً پس از شکست یا ناکامی و درماندگی سیاستمداران از آن استفاده می‌شود، ترامپ را وصف کرده‌اند. «اردک لنگ» پیشینه قابل توجهی دارد. ترکیبی دارد که در ترامپ جمع شده است! در سال ۱۷۶۱ هوراس والپول به دوستش سر هوراس مان نوشت: «می دانی خرس و گاو و اردک چه تفاوتی دارند؟» در آن وقت به کسانی که در بازار بورس لندن ورشکست شده بودند، اردک لنگ می‌گفتند؛ برای اینکه اردک لنگ تنها می‌ماند. از گله اردک‌ها عقب می‌افتد. این اصطلاح انگلیسی از لندن به آمریکا کوچ کرد و کاربردش به قلمرو سیاست رسید. به سیاستمداران ناکام اردک لنگ گفتند. برای ترامپ پس از شکستش در مقابل جوزف بایدن در سال ۲۰۲۰ همین اردک لنگ را به کار بردند. روز پنجشنبه ۵ نوامبر در روزنامه مترو (که مجانی در ایستگاه‌های قطار لندن توزیع می‌شود) صفحه اول عکس در هم شکسته از ترامپ منتشر شد و نوشته بود: «ترامپ اردک لنگ!»

در مجلس نمایندگان آمریکا، نمایندگانی از حزب جمهوری‌خواه ترامپ را تهدید کرده‌اند که باید وزیر جنگ معیوب و محبوبش را بر کنار کند. این کار سابقه‌دارد. جرج بوش کوچک نیز پس از شکست انتخابات میان دوره‌ای درست یک روز بعد، دونالد رامسفلد را بر کنار کرد. رامسفلد همان وزیر جنگی بود که اشغال عراق و افغانستان را مدیریت کرد. گفته بود: «خداوند نفت ما را در سرزمین دیگران قرار داده است.» در انتخابات میان دوره‌ای سال ۲۰۰۶ همین ماجرایی که بر سر جمهوری‌خواهان و ترامپ آمد بر سر جرج بوش و حزب جمهوری‌خواه آمد و هر دو مجلس را از دست دادند. منتها جرج بوش نسبت به ترامپ با آداب و اصول سیاست در مکتب پدرش آشنا شده بود و آداب شکست را می‌دانست به همین دلیل درست فردای شکست، رامسفلد را بر کنار کرد. جنگ و اشغال عراق رأی دهندگان آمریکایی را مسأله دار کرده بود البته جنگ عراق تأثیری بر سفره آمریکایی‌ها و هزینه سوخت نداشت. عجیب است که ترامپ و مشاورانش درس نگرفتند. می‌گویند حیوانی اگر پایش توی سوراخی گیر کرد دیگر پا توی همان سوراخ نمی‌کند؛ اما ترامپ کرد.

تاکر کارلسون برای پایان ترامپیسم نکته‌ای کلیدی مطرح کرده است. البته این نکته در چهار نکته تفسیر جی دی ونس نیز دیده می‌شود:

«ترامپ شعار اول آمریکا را به اول اسرائیل تبدیل کرد. منافع دولت اسرائیل و نتانیاهو را بر منافع آمریکا ترجیح داد.»

جی دی ونس در روز پس از اعلام شکست بی‌سابقه جمهوری‌خواهان در توئیت مفصلی با اشاره به نظر سنجی‌ها برای شکست، چهار دلیل عمده مطرح کرد. در توئیت ونس صراحتی دیده می‌شود که بی‌سابقه است. به همین خاطر برخی نوشته‌اند این توئیت بدون مشورت و موافقت ترامپ نبوده است. در واقع هر دو خواسته‌اند به نحوی از اسرائیل فاصله بگیرند. اما توئیت تاریخی ونس:

دلیل واقعی شکست ما برای تقریباً همه آشکار است. یک نظرسنج دیگر — که یکی از باهوش‌ترین افراد در عرصه سیاست است که او را می‌شناسم — دیروز به من گفت که ما در نظرسنجی کلی (بدون در نظر گرفتن نامزدهای خاص)، با اختلاف ۱۳ واحد شکست خواهیم خورد. با اینکه پیش از سه‌شنبه حس خوبی نداشتم، اما حتی من هم از شنیدن این موضوع شوکه شدم. او در نظرسنجی‌هایش متوجه شده بود که بسیاری از رأی‌دهندگانِ ترامپ در سال ۲۰۲۴، خشمگین هستند و قصد دارند به دموکرات‌ها رأی دهند. او از آن دسته رأی‌دهندگانی که از ما روی‌گردان شده بودند پرسید چه چیزی باعث می‌شود دوباره به صف ما بازگردند. چهار پاسخ اصلی — که تقریباً شامل تمام پاسخ‌ها می‌شد — عبارت بودند از:

(۱) پایان دادن به جنگ،
(۲) تمرکز بر هزینه‌های زندگی/تورم،
(۳) اولویت دادن به آمریکا (شعار «اول آمریکا»)،
(۴) تغییر رابطه ما با اسرائیل. رأی‌دهندگان ما پای صندوق‌ها آمدند و چهار دلیل بالا همان دلایلی هستند که باعث شد بسیاری از آنها به دموکرات‌ها رأی دهند. این نتیجه‌گیری نظرسنجی‌ای است که پیش‌بینی‌اش کاملاً دقیق از آب درآمد. دلیل شکست ما، جنگ است. خودِ رئیس جمهوری هم دیشب همین را گفت. اگر می‌خواهید استدلال کنید که این ماجرا ارزشش را داشته—اینکه از دست دادنِ سنا برای ۶ سالِ آینده ارزشش را داشته—خب، بفرمایید؛ استدلال کنید که این هزینه‌ای بوده که به پرداختنش می‌ارزیده. چه موافق باشید چه مخالف، دست‌کم این حرف صادقانه‌ای است. اما همه می‌دانند چرا باختیم.»

چنین تقابلی بین معاون رئیس جمهور و رئیس جمهوری گرچه بی‌سابقه نیست، اما هیچ‌گاه به حساسیت و اهمیت امروز نبوده است. اتفاقاً موارد دیگری که شاهد اختلاف معاون رئیس جمهوری و رئیس جمهوری آمریکا بوده‌ایم درباره جنگ بوده است. در تجاوز آمریکا به ویتنام و بمباران ویتنام و کشتار مردم، ارتش آمریکا در برابر مقاومت ویت‌کنگ‌ها زمینگیر شده بود. در سال ۱۹۶۹ تعداد نیروهای آمریکایی در ویتنام به رقم حیرت انگیز ۵۴۳ هزار نفر رسید. هفت و نیم میلیون تن بمب بر ویتنام فرو ریختند. سه میلیون نفر از ویتنامی‌ها را کشتند. اما پس از هشت سال جنگ و بمباران به اهداف خود نرسیده بودند. ژنرال‌های آمریکایی پیشنهاد اعزام نیروی بیشتر دادند. همفری، معاون جانسون با اعزام نیروی بیشتر مخالفت کرد. باور داشت نمی‌توان با بمباران اراده مردم ویتنام را شکست. جانسون البته نظر همفری را نپذیرفت اما سرانجام چند سال بعد پس از شکست و خروج نیروهای آمریکایی از ویتنام همه اعتراف کردند که همفری بهتر از جانسون سرانجام کار را پیش‌بینی کرده بود. این ماجرای اختلاف در زمان اوباما هم تکرار شد. ژنرال‌های آمریکایی و وزارت دفاع آمریکا پیشنهاد اعزام نیروی بیشتر به افغانستان را داشتند. بایدن مخالفت کرد. اوباما به مخالفت بایدن اعتنایی نکرد. سرانجام اعزام بیشتر نیرو و افزایش بمباران در افغانستان به رسوایی مضحک فرار ارتش آمریکا از افغانستان انجامید. آیا در این سومین تقابل ترامپ و ونس، ترامپ از تجربه جانسون و اوباما چیزی خواهد آموخت؟ یا چنانکه رسم افراد خودشیفته است همچنان به‌رغم مخالفت جی‌دی‌ونس در صدد حمله دیگری به ایران است تا بلکه بتواند آب رفته را به جوی و آبروی بر باد رفته در انتخابات را جبران کند. چنان که ترامپ از سویی موضع ونس را تأیید کرد و گفت قابل فهم است، اما تأکید کرد که حمله به ایران تصمیم درستی بوده است.

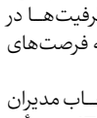
نکته دیگری که می‌تواند در فضای سیاسی آمریکا و سرنوشت دو سال باقیمانده ریاست جمهوری ترامپ را رقم بزند، وضعیت حزب جمهوری‌خواه است. جان بولتون گفته است: «ترامپ دیگر نمی‌تواند بر حزب جمهوری‌خواه سیطره داشته باشد. حزب باید خود را از زیر بار گران و خسارت‌بار ترامپ نجات بدهد تا بتواند در انتخابات ریاست جمهوری آینده نقشی داشته باشد.»

واقعیت این است که آبی زنگاری شدن تگزاس و اوهایو و کارولینا همانند ضربه‌های فنی در کشتی فرنگی بود که کشتی گیر ضربه فنی شده و نقش تشک شده و نتوانسته از روی تشک برخیزد! بهت همگان را فرا گرفته است. شاید جی دی ونس بیشتر و بهتر از همه این شوک ویران کننده را احساس کرده است. او پیش از معاون ریاست جمهوری، سناتور اوهایو بود. داعیه ریاست جمهوری هم داشت و هنوز دارد. در مبارزه انتخاباتی به اوهایو رفت و از نامزد جمهوری‌خواهان برای فرمانداری اوهایو، ویوک راما سوامی و نامزد جمهوری‌خواهان برای سنا، جان هستد حمایت کرد. هر دو شکست معنی‌داری خوردند. این شکست به معنی شکست ونس هم بود. در واقع حزب جمهوری‌خواه در اوهایو نابود شد. از سویی ونس چشم به انتخابات ریاست جمهوری دوخته است. می‌بایست حسابش را با مواضع ترامپ جدا کند. نمی‌دانیم در جلسه صبح چهارشنبه هفته گذشته در کاخ سفید چه گذشته است اما توئیت ونس نشانه‌ای است که در جلسه اختلاف نظر وجود داشته است. چهره دیگری که بیش از ونس در تشویق و تأیید تجاوز طلبی ترامپ نقش داشته است مارکو روبیوست. او هم هوای ریاست جمهوری در انتخابات آینده را دارد. ونس و روبیو بایستی به نحوی عمل کنند که حمایت حزب جمهوری خواه را داشته باشند. آیا حزب جمهوری خواه می‌تواند پس از این شکست سنگین و گیج کننده که نیمه فلج به نظر می‌رسد خود را بازسازی کند؟ ترامپ با این کلاف سر در گم حزب جمهوری‌خواه که او را نابود کننده خود تفسیر می‌کنند، چه خواهد کرد؟

(ادامه دارد.)

یادداشت یک

اجلاس دوحه و فرصت نقش‌آفرینی ایران در آینده ارتباطات

سیدستار هاشمی
وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

آینده ارتباطات جهان تنها با پیشرفت فناوری و توسعه زیرساخت‌ها رقم نمی‌خورد. قواعد، استانداردها و سازوکارهای تصمیم‌گیری بین‌المللی نیز در تعیین مسیر این حوزه نقش دارند. ارتباطات و فناوری اطلاعات امروز با امنیت ملی، توسعه اقتصادی، استقلال فناورانه و مناسبات سیاسی کشورها پیوند خورده است. از این رو، مشارکت در فرآیندهای جهانی تصمیم‌سازی، بخشی از ضرورت‌های راهبردی هر کشور به شمار می‌رود. اجلاس سران مختار اتحادیه بین‌المللی مخابرات (ITU PP-26) که از ۹ تا ۲۷ نوامبر ۲۰۲۶ در دوحه قطر برگزار می‌شود، از همین منظر برای جمهوری اسلامی ایران اهمیت دارد. این اجلاس عالی‌ترین رکن تصمیم‌گیری اتحادیه است و جهت‌گیری‌های راهبردی، اولویت‌های توسعه‌ای و ساختار مدیریتی آن را برای چهار سال آینده تعیین می‌کند.

در شرایطی که هوش مصنوعی، ارتباطات ماهواره‌ای، شبکه‌های نسل جدید و زیرساخت‌های داده با سرعت در حال گسترش هستند، تصمیم‌های این اتحادیه، به عنوان نهاد تخصصی سازمان ملل متحد، بر مسیر توسعه و رقابت‌پذیری کشورها اثرگذار خواهد بود.

حضور ایران در این اجلاس، فرصتی برای پیگیری منافع ملی، بیان دیدگاه‌های کشور و مشارکت در شکل‌گیری قواعد آینده ارتباطات است. ایران با برخورداری از ظرفیت‌های علمی، دانشگاهی، فنی و انسانی، منافع مهمی در فرآیندهای تصمیم‌سازی این حوزه دارد و لازم است این ظرفیت‌ها در تعاملات و رایزنی‌های بین‌المللی به فرصت‌های عملی تبدیل شوند.

یکی از محورهای مهم اجلاس، انتخاب مدیران ارشد اتحادیه، اعضای شورای ITU و هیأت مقررات رادیویی است. این انتخابات بر ترکیب و جهت‌گیری ساختار تصمیم‌سازی اتحادیه در سال‌های آینده اثر می‌گذارد. رایزنی با کشورهای عضو، توسعه تفاهم‌های منطقه‌ای و شکل دادن به همکاری‌های مشترک، بخشی از دیپلماسی چندجانبه برای تقویت حضور و اثرگذاری ایران است.

در کنار این مسیر، گفت‌وگوهای دوجانبه با وزیران و مدیران ارشد ارتباطات فرصتی برای تبدیل تفاهم‌ها به همکاری‌های عملی فراهم می‌کند. توسعه فیبر نوری، مراکز داده، هوش مصنوعی، دولت هوشمند، امنیت سایبری، ارتباطات ماهواره‌ای و تربیت نیروی انسانی متخصص، از جمله حوزه‌های مستعد همکاری میان ایران و سایر کشورهاست.

همکاری با کشورهای منطقه و بهره‌گیری از ظرفیت همسایگی نیز می‌تواند پیوندهای ارتباطی و اقتصادی را تقویت کند. موقعیت جغرافیایی و توان فنی و مهندسی ایران، زمینه ایفای نقش مؤثرتر در اتصال منطقه‌ای، توسعه مسیرهای ارتباطی و ارائه خدمات فناورانه را فراهم می‌آورد.

موضوع مهم دیگر، مشارکت عادلانه کشورها در حکمرانی جهانی فناوری است. توسعه فناوری‌های نوظهور، پرسش‌هایی درباره تدوین استانداردها، دسترسی به منابع و دانش فنی، امنیت، حریم خصوصی و توزیع منافع ناشی از پیشرفت‌های فناورانه ایجاد کرده است. قواعد آینده ارتباطات جهان زمانی از مشروعیت و پایداری کافی برخوردار خواهند بود که همه کشورها، به‌ویژه کشورهای در حال توسعه، در تدوین و تصمیم‌گیری درباره آنها مشارکت مؤثر داشته باشند.

عدالت دیجیتال نیز فراتر از دسترسی به فناوری است و مشارکت در تصمیم‌سازی و بهره‌مندی منصفانه از دستاوردهای آن را دربرمی‌گیرد. کشورهای در حال توسعه نباید صرفاً مصرف‌کننده فناوری یا پذیرنده استانداردهای تدوین‌شده از سوی دیگران باشند. همکاری بین‌المللی، انتقال دانش و کاهش شکاف دیجیتال باید از اولویت‌های حکمرانی جهانی ارتباطات باشد.

از سوی دیگر، دیپلماسی فناوری زمانی به نتایج اقتصادی ملموس می‌رسد که با دیپلماسی اقتصادی و معرفی ظرفیت‌های بخش خصوصی همراه شود. شرکت‌های ایرانی در حوزه نرم‌افزار، خدمات فناوری اطلاعات، تجهیزات ارتباطی، راهکارهای هوشمند و هوش مصنوعی توانمندی‌هایی دارند که امکان عرضه آنها در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی وجود دارد. ایجاد ارتباط با همتایان خارجی، شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و توسعه صادرات خدمات و محصولات دانش‌بنیان، باید بخشی از اهداف حضور بین‌المللی کشور باشد.

البته اثرگذاری در مجامع بین‌المللی با حضور در نشست‌ها و بیان مواضع پایان نمی‌یابد. آمادگی کارشناسی، هماهنگی دستگاه‌های مسئول، شناخت دقیق دستورکارها، رایزنی‌های هدفمند و پیگیری توافق‌ها پس از اجلاس، عواملی هستند که به این حضور معنا و نتیجه می‌بخشند. معیار موفقیت را باید در تقویت جایگاه ایران، شکل‌گیری همکاری‌های پایدار و دستیابی به نتایج قابل پیگیری برای صنعت ارتباطات و اقتصاد دیجیتال جست‌وجو کرد.

و در نهایت اینکه اجلاس دوحه فرصتی برای پیوند دادن دیپلماسی فناوری با منافع اقتصادی کشور است. حضور مؤثر ایران در این رویداد زمانی به نتیجه خواهد رسید که مشارکت در تصمیم‌سازی‌های جهانی، به همکاری‌های منطقه‌ای، توسعه بازار شرکت‌های ایرانی و تقویت جایگاه کشور در حکمرانی ارتباطات منجر شود. این همان مسیری است که می‌تواند ظرفیت‌های داخلی را به فرصت‌هایی فراتر از مرزهای کشور پیوند دهد.

ایران ۱۸۷۷ سازمان آگهی‌های بازرگانی

پذیرش آگهی‌های روزنامه ایران

اخبار

ناطق‌نوری در دیدار با شورای مرکزی حزب مؤتلفه تأکید کرد

ضرورت حفظ انسجام ملی و تقویت روحیه مقاومت و ایستادگی

دبیرکل و اعضای هیأت‌رئیسه شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی در دیدار با حجت‌الاسلام والمسلمین علی‌اکبر ناطق‌نوری، ضمن بررسی مهم‌ترین مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور بر ضرورت تقویت انسجام ملی، حمایت از نیروهای مسلح، توجه به معیشت مردم و تبعیت از رهنمودهای رهبری تأکید کردند.

به گزارش «ایران»، ناطق‌نوری با اشاره به نقش مشارکت و حضور مردم در صحنه‌های مختلف بر اهمیت تجمعات مردمی، حفظ همبستگی عمومی و تقویت روحیه مقاومت و ایستادگی تأکید و تاب‌آوری مردم در مواجهه با دشواری‌ها و فشارهای اقتصادی و اجتماعی را سرمایه‌ای ارزشمند برای کشور قلمداد کرد و یادآور شد صیانت از آن مستلزم توجه جدی مسئولان به مطالبات، معیشت و نیازهای واقعی جامعه است.

در این دیدار که با هدف تبادل نظر و بررسی تحولات و مسائل جاری کشور برگزار شد، ضمن گفت‌وگو پیرامون مهم‌ترین موضوعات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، بر ضرورت توجه به اقتضائات شرایط کنونی کشور و بهره‌گیری از ظرفیت‌های ملّی برای عبور از مسائل و چالش‌های موجود بویژه بحث معیشت مردم تأکید شد.

در این نشست با بررسی شرایط حساس منطقه‌ای، بین‌المللی و تحولات پیش‌روی کشور، بر اهمیت حفظ انسجام ملی، تقویت همبستگی اجتماعی و صیانت از سرمایه اجتماعی به‌عنوان مؤلفه‌های بنیادین اقتدار و امنیت ملی تأکید شد.

محمدعلی امانی دبیرکل حزب مؤتلفه اسلامی، ضرورت تبعیت عملی از رهنمودها و فرامین رهبری و تبدیل منویات و تدابیر ایشان به مبنای عمل در عرصه‌های مختلف مدیریتی، سیاسی و اجتماعی را خاطرنشان کرد.

وی همچنین توجه به جایگاه نیروهای مسلح و مجموعه‌های دفاعی کشور در صیانت از استقلال، امنیت و تمامیت ارضی ایران، حمایت و پشتیبانی ملّی از این نیروها را ضرورتی راهبردی دانست و بر اهمیت تقویت روحیه، حفظ اقتدار، پاسداشت تلاش‌ها و مجاهدت‌ها و نیز ضرورت توجه جدی به بهبود وضعیت اقتصادی، معیشتی و رفاهی کارکنان نیروهای مسلح و خانواده‌های آنان تأکید کرد.

سخنگوی جبهه اصلاحات:

توزیع یکسان یارانه لزوماً به معنای عدالت نیست

جواد امام، سخنگوی جبهه اصلاحات روز گذشته در گفت‌وگو با ایرنا، با بیان اینکه کالابرگ در صورت شناسایی دقیق جامعه هدف و شفافیت دهک‌بندی و تناسب با نرخ تورم، ابزار مناسبی برای حمایت از معیشت مردم است، اظهار کرد: «شیوه کنونی توزیع کالابرگ نشان می‌دهد که توزیع، هدفمند نبوده و نتوانسته‌ایم زیرساخت‌های لازم را در این خصوص فراهم کنیم. با این وضعیت، به جای پرداخت یارانه نقدی، حتی می‌توانستیم کالاهای اساسی را برای عموم مردم تأمین کنیم.»

سخنگوی جبهه اصلاحات ایران اضافه کرد: «یکی از بحث‌های جدی در زمینه هدفمندسازی یارانه‌ها، وضعیت بیمه‌شدگان و بازنشستگان است که هر دو با مشکلات اساسی روبه‌رو هستند و هنوز نتوانسته‌ایم طبقات اجتماعی را به‌درستی دسته‌بندی کنیم و برنامه مشخصی برای توزیع یارانه میان اقشار آسیب‌پذیر داشته باشیم.»

جواد امام تأکید کرد: «اینکه مطرح می‌شود دولت درآمد حاصل از افزایش قیمت انرژی را در قالب یارانه توزیع خواهد کرد، الگوی اقتصادی مناسبی نیست؛ چرا که این رویه، افزون بر تشدید تورم، کمکی به حل مشکلات مردم نمی‌کند.»

این چهره اصلاح‌طلب با اشاره به محدودیت‌های ناشی از تحریم و تأثیر آن بر سیاست‌های حمایتی دولت گفت: «باید میان حقوق برابر شهروندی و نحوه توزیع منابع حمایتی تفاوت قائل شد. در شرایطی که با محدودیت منابع مواجهیم، توزیع یکسان یارانه میان خانوارهای کم‌درآمد و ثروتمند لزوماً عادلانه نیست؛ زیرا فلسفه اصلی پرداخت یارانه، حمایت از اقشار نیازمند و کاهش نابرابری است. بنابراین، هدفمندسازی یارانه‌ها و اختصاص منابع بیشتر به دهک‌های کم‌درآمد، رویکردی عادلانه‌تر به‌شمار می‌رود.»

دبیرکل حزب مجمع ایثارگران در بخش دیگری از سخنان خود اظهار کرد: «خیابان زمانی به نماد وحدت ملی تبدیل می‌شود که متعلق به عموم مردم باشد، نه اینکه به میدانداری یک جریان خاص در آید؛ چرا که در این صورت، به جای وحدت و انسجام، دوقطبی‌سازی شکل می‌گیرد و تمرکز از تهدید اصلی و دشمن خارجی منحرف شده و خیابان به محل تسویه‌حساب‌های سیاسی، داخلی و حذف رقبا تبدیل می‌شود. این رویه با عمیق‌تر کردن شکاف‌ها و تشدید تهدیدات، فرصت را در اختیار دشمنان خارجی قرار می‌دهد.»

رئیس جمهوری با اشاره به دستور رهبری برای پایان دادن به وضعیت نه جنگ و نه صلح:

با عزت گفت‌وگو می‌کنیم تسلیم زور نمی‌شویم

دولت

گروه سیاسی

رئیس جمهور مسعود پزشکیان روزگذشته، به مناسبت هفتاد و دومین سالروز تأسیس شرکت صنایع شیر ایران (پگاه)، در جمع مدیران و کارکنان این مجموعه تولیدی حضور یافت تا با بازدید از خط تولید و نمایشگاه محصولات لبنی این شرکت، درباره ضرورت افزایش تولید، خروج مدیریت صنایع تولیدی از ساختار دولتی، استفاده از ظرفیت‌های داخلی، مدیریت مصرف انرژی و نقش مشارکت مردم در پیشرفت کشور سخن بگوید.

پزشکیان با قدردانی از تلاش‌ها و اقدامات انجام شده در این واحد تولیدی با تأکید بر اینکه مدیریت صنایع تولیدی باید از دولتی بودن خارج شود، گفت: «تاب‌آوری و استقلال کشور با افزایش تولید و تأمین نیازها انجام شده است، مدیر خوب و موفق کسی است که نگاه والا و برتر شدن داشته باشد. باید خود را بالاترین و برترین بدانیم تا بتوانیم در مسئولیت و کار خود موفق شویم و پیشرفت کنیم.»

رئیس جمهوری با بیان اینکه باور و اعتقاد من این است که از هیچ کشوری کمتر نیستیم و هیچ چیزی از دیگران کمتر نداریم، اظهار کرد: «باید نگاه خود را برای بهترین شدن تغییر دهیم. امروز هستم و مسئولیت دارم که برای کشور و مردم خدمتی انجام دهم. افق نگاه ما باید بهترین شدن باشد و در مسیر حرکت خود هر روز بهتر و کارآمدتر از دیروز باشیم.»

پزشکیان با تأکید بر ضرورت شناسایی و به کارگیری دقیق ظرفیت‌ها و توانمندی‌های کشور و شکوفا شدن این توانمندی‌ها، گفت: «می‌توانیم با جلب مشارکت و همراهی مردم و افزایش سعی و تلاش خود زمان به بهره‌برداری رسیدن طرح‌ها و پروژه‌ها را کاهش دهیم.»

رئیس جمهوری تصریح کرد: «وقتی نپذیریم که از دیگران کمتر هستیم و این باور در ذهن مدیران ما شکل بگیرد، موفق خواهیم شد و دشمنان در تحقق اهدافشان ناکام می‌شود.»

پزشکیان با تأکید بر اینکه برازنده ما نیست که با وجود امکانات و منابع سرشار در کشور مردم ما با مشکل مواجه باشند، تصریح کرد: «نمی‌شود که من مسئول باشم و بپذیرم مردم کشور مشکل داشته باشند. موظف هستیم با خدمت به مردم مشکلاتشان را حل کنیم. نمی‌توانم بپذیرم کسی در کشور شب گرسنه بخوابد یا خانواده‌ای در تأمین داروی مورد نیاز خود در مضیقه باشد.»

ما اهل گفت‌وگو براساس عدالت و در شرایط برابر و مساوی هستیم

رئیس جمهوری در بخشی از سخنان خود با اشاره به نقشه‌ها و توطئه‌های دشمنان برای ضربه زدن به ایران اسلامی، گفت: «مقام معظم رهبری دستور دادند که وضعیت نه جنگ نه صلح را پایان دهیم. ما می‌توانیم با عزت گفت‌وگو کنیم و با عزت موضوع را تمام کنیم. ما اهل گفت‌وگو و مذاکره هستیم و منطق حکم می‌کند، اگر می‌توانیم حق خود را با گفت‌وگو بگیریم، خودمان را درگیر جنگ نکنیم. اما در مقابل زور و قلدری هم تسلیم نخواهیم شد. در سخنرانی مجمع عمومی سازمان ملل نیز تأکید کردم که ما اهل گفت‌وگو براساس عدالت و در شرایط برابر و مساوی هستیم و حق خود را مطالبه می‌کنیم اما زیر بار زور هم نخواهیم رفت.»

پزشکیان در ادامه با تأکید بر اینکه وقتی مدیر و هر فردی برای آبروی کشورش و تحقق باور و اعتقاد خود از همه چیزش می‌گذرد، شایسته تقدیر است، افزود: «اگر بتوانیم این فرهنگ را در جامعه توسعه دهیم ایران ما به عزت و سربلندی می‌رسد. اگر وضعیت امروز کشور این‌گونه است و با مشکلات مواجه هستیم به‌خاطر عملکرد خودمان است که باید آن را اصلاح کنیم.»

رئیس جمهوری در بخش دیگری از سخنان خود در این واحد تولیدی با تأکید بر ضرورت مدیریت مصرف و صرفه‌جویی در مصرف انرژی اعم از بنزین، برق و گاز، گفت: «همه ما باید تلاش کنیم با مدیریت مصرف اجازه ندهیم تولید متوقف شود. همه موظف هستیم که معیشت مردم را تأمین کنیم. باید تلاش کنیم با صرفه‌جویی و مدیریت مصرف، تولید در همه محصولات مورد نیاز مردم افزایش یابد.»

پزشکیان همچنین با اشاره به درخواست خود برای خاموش کردن چراغ‌های اضافه سالن، گفت: «با خاموش کردن این چراغ‌های اضافه، امروز هیچ اتفاقی نیفتاد اگر بتوانیم مصرف را مدیریت کنیم و صرفه‌جویی را در دستور کار خود قرار دهیم کمک بزرگی به متوقف نشدن چرخه تولید خواهیم کرد. تصمیم دارم حتی دفتر کار و اتاق خود را به جای کوچک‌تری منتقل کنم تا در مصرف انرژی صرفه‌جویی شود می‌توانیم در فصل سرما با کاهش مصرف و سیستم‌های گرمایشی با استفاده از لباس بیشتر به صرفه‌جویی کمک کنیم.»

رئیس جمهوری در ادامه با تأکید بر اینکه در بحث مدیریت تولید باید برای افزایش بهره‌وری تلاش کنیم و با خلاقیت و ایجاد انگیزه و تشویق کارکنان افزایش تولید در مراکز تولیدی و صنایع کشور را رقم بزنیم، اظهار کرد: «البته باید توجه داشته باشیم که در مسیر توسعه، روند بی‌رویه مصرف منابع کشور و خالی کردن معادن نمی‌تواند ادامه داشته باشد. حق نداریم آینده را نادیده بگیریم و نابود کنیم. توسعه پایدار بدون در نظر گرفتن آینده و حفظ منابع محقق نخواهد شد.»

پیش از سخنان رئیس جمهوری، احمد میدری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، افشین معاون علمی و دانش‌بنیان رئیس جمهور و نریمانی راد مدیرعامل شرکت صنایع شیر ایران، گزارشی از روند فعالیت و تولید محصول لبنی در این شرکت ارائه کردند. دیروز همچنین در حضور پزشکیان از طرح ملی مشارکت مردم در پرورش دادن دام شیری با هدف حذف سرمایه مردمی در بخش تولید با انتشار اوراق سلف شیر به عنوان یک ابزار مبتکرانه با تضمین سود ۵۱ درصدی رونمایی شد. همچنین در هفتاد و دومین سالروز تأسیس شرکت صنایع شیر ایران تفاهمنامه سه‌جانبه تولید شیر خشک نوزادان بین شرکت صنایع شیر ایران، صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق بازنشستگی کشوری با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان در حضور رئیس جمهوری امضا شد. هدف از این تفاهمنامه تولید شیر خشک نوزادان مورد نیاز داخل و خودکفایی در این محصول در مدت ۴ سال عنوان شد. همچنین رئیس جمهوری قبل از سخنرانی در جمع مدیران و کارکنان شرکت صنایع شیر ایران از خط تولید و نمایشگاه محصولات تولیدی لبنیات با ۹۶۰ کد محصولی در شرکت صنایع شیر ایران بازدید کرد.

> همه ما باید تلاش کنیم با مدیریت مصرف اجازه ندهیم تولید متوقف شود. همه موظف هستیم که معیشت مردم را تأمین کنیم. باید تلاش کنیم با صرفه‌جویی و مدیریت مصرف، تولید در همه محصولات مورد نیاز مردم افزایش یابد

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خبر داد

رونمایی از اولین اوراق «سلف شیر» در ایران

برش

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از انتشار اولین اوراق «سلف شیر» در بازار سرمایه کشور با هدف تأمین مالی تولید و حفظ ارزش سرمایه‌های مردم در برابر تورم خبر داد. این طرح با محوریت شرکت صنایع شیر ایران (پگاه) و همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار، در قالب بسته‌ای به ارزش ۵۰۰میلیارد تومان اجرایی خواهد شد

«احمد میدری» در آیین هفتاد و دومین سالروز تأسیس شرکت صنایع شیر ایران که با حضور رئیس جمهوری برگزار شد، اظهار کرد: «برای اولین‌بار در کشور، اوراق سلف شیر برای مجموعه پگاه در بورس کالا منتشر می‌شود تا مردم به جای هجوم به بازارهای موازی مانند طلا و مسکن، سرمایه‌های خود را در بخش مولد در برابر تورم مصون‌سازی (هج) کنند. در این مدل، سرمایه‌گذار در خرید دام شیری مشارکت کرده و در طول عمر مفید ۴ تا ۶ ساله دام، در گوساله‌های متولدشده، ارزش گوشت و شیر تولیدی شریک می‌شود. بر اساس مطالعات کارشناسی، مقرر شده معادل ۶ درصد از ارزش قیمت روز شیر به عنوان سود کالایی به سرمایه‌گذار تعلق گیرد.»

وزیر رفاه ادامه داد: «به عنوان مثال، اگر ارزش یک تلیسه (گاو ماده) ۵۰۰ میلیون تومان و قیمت شیر ۶۰ هزار تومان باشد، معادل ۸ هزار لیتر شیر، در پایان دوره ۲ ساله، علاوه بر محاسبه اصل سرمایه به نرخ روز دام و شیر، سود کالایی نیز بر مبنای قیمت روز پرداخت می‌شود.»

میدری با بیان اینکه بسته ۵۰۰ میلیارد تومانی این طرح با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار نهایی شده است، تأکید کرد: «سرمایه‌گذارانی که دوره ۲ ساله را طی کنند از عایدی ناشی از تورم دام و شیر به همراه سود کالایی بهره‌مند می‌شوند؛ همچنین در صورت خروج پیش از موعد پس از حداقل یک سال، سودی به‌مراتب بالاتر از نرخ بهره بانکی به آنها تعلق می‌گیرد که بازپرداخت اصل و سود آن توسط پگاه و بانک توسعه تعاون تضمین شده و ناشر آن شرکت تأمین سرمایه امین خواهد بود.»

وی اعلام کرد: «بررسی‌های ۱۰ ساله نشان می‌دهد، نرخ رشد قیمت دام شیری همپای تغییرات نرخ ارز و فراتر از طلا بوده است، از این‌رو این اوراق شیوه‌ای بسیار جذاب برای جذب سرمایه‌های خرد مردم به سمت تولید محسوب می‌شود. این طرح با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری اجرا شده و پگاه با در اختیار داشتن شبکه وسیع توزیع و ۱۳۰ هزار فروشگاه طرف قرارداد، گام بلندی در جهت ثبات‌بخشی به قیمت‌ها و توزیع عادلانه محصولات کشاورزی و دامی برداشته است.»

عارف با انتقاد از تداوم برخی محدودیت‌ها در صدور گواهینامه رانندگی برای زنان:

نباید مسائل فرهنگی را وارد مسائل امنیتی کنیم

گزارش

گروه سیاسی

در جلسه ستاد ملی زن و خانواده که به ریاست معاون اول رئیس جمهور، برگزار شد، دو برنامه ملی با محوریت ارتقای احساس امنیت زنان و خانواده و تقویت گفت‌وگو، همزیستی و پیوند میان نسل‌ها ارائه شد و اعضای ستاد درباره اهداف و سازوکارهای اجرایی آنها بحث و تبادل نظر کردند. معاون اول رئیس جمهور در این نشست با تأکید بر ضرورت انجام کامل وظایف دستگاه‌های مسئول در قبال زنان، از تداوم برخی مسائل حل‌نشده در این حوزه انتقاد کرد و خواستار پرهیز از توجیه کم‌کاری‌ها با طرح ملاحظات غیرمرتبط شد.

عارف با بیان اینکه باید تمام وظایف خود را در قبال زنان انجام دهیم، اظهار کرد: «هنوز درگیر مسائلی مثل گواهینامه رانندگی برای زنان هستیم. زنان ما شرایط رانندگی را دارند و باید از این امکان بهره ببرند. نباید کم‌کاری‌های خود را در این زمینه با برخی مسائل دیگر بپوشانیم و مسائل فرهنگی را وارد مسائل امنیتی کنیم.»

معاون اول رئیس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود به راهبرد دولت چهاردهم در انتخاب مدیران میانی و ارشد اشاره کرد و گفت: «در ابتدای فعالیت دولت، سیاست تبعیض مثبت در مورد زنان اجرا شد، اما پس از آنکه زنان توانایی خود را در عرصه مدیریت اثبات کردند، اکنون فقط شایستگی و صلاحیت افراد مبنای انتخاب مدیران است و جنسیت در این انتخاب تعیین‌کننده نیست.» عارف با قدردانی از عملکرد مدیران زن در دولت چهاردهم تأکید کرد: «عملکرد مدیران ارشد زن دولت درخشان بوده است.»

در این جلسه، «برنامه ملی ارتقای احساس امنیت زنان و خانواده» ارائه و اهداف و محورهای آن بررسی شد. این برنامه با هدف پیشگیری جامع و نظام‌مند از بروز آسیب‌ها و بزه‌دیدگی علیه زنان، شناسایی عوامل نوپدید تهدیدکننده امنیت زنان و خانواده در فضای مجازی و ارتقای احساس امنیت زنان در فضاهای عمومی، محیط‌های کاری و آموزشی و فضای سایبری تهیه شده است.

«برنامه ملی دوسالانه هم‌پیوند» نیز در این نشست با هدف تحکیم خانواده، ارتقای فرهنگ شهروندی، تقویت گفت‌وگو و حل مسالمت‌آمیز تعارض‌ها، توسعه همزیستی و پیوند بین‌نسلی، افزایش اعتماد و مشارکت اجتماعی و ترویج مسئولیت‌پذیری با رویکرد محله‌محور ارائه شد. معاون اول رئیس جمهور پس از بررسی این برنامه‌ها و دریافت پیشنهادهای اعضای ستاد، دستور داد اصلاحات لازم در آنها اعمال و سپس برای تصویب اقدام شود.

در ادامه این نشست، زهرا بهروزآذر، معاون امور زنان و خانواده رئیس جمهور، با اشاره به تصویب برنامه ملی اشتغال زنان در جلسه پیشین ستاد ملی زن و خانواده گفت: «این برنامه نهایی و آماده ابلاغ است و سازوکار اجرایی آن نیز در سازمان برنامه و بودجه در مرحله پایانی قرار دارد.»

معاون اول رئیس جمهور در ادامه با اشاره به جایگاه حضرت فاطمه زهرا(س) در فرهنگ ایرانی و اسلامی، ایشان را الگویی برای زنان ایرانی و مسلمان دانست. عارف با توصیه به زنان برای پرهیز از ورود به دعواهای سیاسی اظهار کرد: «این اختلافات سیاسی اصالت ندارند و از هوای نفس و خودبزرگ‌بینی سرچشمه می‌گیرند و زیان‌های آنها به کشور می‌رسد.»

پس از معیشت مردم، توسعه علم و فناوری اولویت اول دولت است

دیروز همچنین دوازدهمین جلسه ستاد ویژه توسعه فناوری به ریاست محمدرضا عارف، معاون اول رئیس جمهور، با محوریت بررسی خسارت‌های واردشده به شرکت‌های دانش‌بنیان در جنگ تحمیلی اخیر و راهکارهای حمایت از این شرکت‌ها برای احیای ظرفیت‌های تولیدی و حفظ نیروی انسانی متخصص برگزار شد.

در این جلسه، گزارشی از میزان خسارت‌های واردشده به شرکت‌های دانش‌بنیان و اقدامات انجام‌شده برای حمایت از آنها از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، صندوق نوآوری و شکوفایی، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری و ستاد ویژه توسعه فناوری با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بانک مرکزی و استانداران ارائه شد. معاون اول رئیس جمهور در این نشست با تأکید بر جایگاه راهبردی علم و فناوری در تأمین امنیت و پیشرفت کشور اظهار کرد: پس از تأمین معیشت مردم، توسعه علم و فناوری‌های پیشرفته و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، اولویت اول دولت است.

وی با اشاره به نقش دستاوردهای علمی و فناورانه در توان دفاعی کشور افزود: ما

نتیجه راهبرد توسعه علم و فناوری‌های پیشرفته را در دو جنگ تحمیلی اخیر و در دفاع از کشور مشاهده کردیم. عارف با بیان اینکه پیشرفت علمی و فناورانه برای آینده کشور ضرورتی راهبردی است، تأکید کرد: باید برای ادامه رویارویی بزرگ‌تر با دشمن آمادگی داشته باشیم؛ زیرا دشمن از آخرین دستاوردهای علمی در میدان استفاده می‌کند. همه ما از مشکلات کشور آگاهی داریم، اما نباید در زمینه علم و فناوری از دشمن عقب بمانیم.

در ادامه عارف با اشاره به خسارت‌های واردشده به شرکت‌های دانش‌بنیان در جنگ اخیر، بر ضرورت اقدام جدی‌تر و سریع‌تر برای احیای این شرکت‌ها تأکید کرد. وی گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان آسیب‌دیده باید بازسازی، نوسازی و بهسازی شوند، ظرفیت تولید آنها احیا شود و نیروی انسانی نخبه این شرکت‌ها حفظ شود. معاون اول رئیس جمهور با تأکید بر اینکه حمایت از این شرکت‌ها صرفاً به جبران خسارت‌های فیزیکی محدود نمی‌شود، ضرورت حفظ ظرفیت‌های علمی، فناورانه و تولیدی کشور را مورد توجه قرار داد. عارف همچنین خاطرنشان کرد: دستاوردهای کشور در حوزه علم و فناوری حاصل نگاه بلندمدت و عمیق رهبر شهید انقلاب است و باید این دستاوردهای ارزشمند نظام را حفظ کنیم.

معاون اول رئیس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تعبیر «جانبازان اقتصادی جنگ» که در این جلسه برای شرکت‌های دانش‌بنیان آسیب‌دیده به کار رفت، بر ضرورت حمایت جدی از این مجموعه‌ها تأکید کرد. عارف اظهار کرد: باید از این شرکت‌ها که در جلسه از آنها به‌عنوان جانبازان اقتصادی این جنگ یاد شد، حمایت کنیم؛ زیرا شایستگی خود را اثبات کرده‌اند. وی افزود: بنا بود از ابتدا ریسک فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان را بپذیریم و اکنون که این شرکت‌ها در مسیر اعتلای کشور آسیب دیده‌اند، باید برای حل مشکلات آنها اقدام کنیم.

معاون اول رئیس جمهور با تأکید بر اینکه مسائل این شرکت‌ها را مورد توجه قرار داد. عارف همچنین خاطرنشان کرد: دستاوردهای علمی مربوط برای پیش‌بینی در بودجه سال آینده مورد بررسی قرار گیرد. هدف از تشکیل این کارگروه، ایجاد هماهنگی میان دستگاه‌های مسئول و تدوین راهکارهای اجرایی برای رفع موانع مالی، بیمه‌ای، بانکی و مقرراتی پیش روی شرکت‌های آسیب‌دیده است.

دستور تشکیل کارگروه ویژه برای تسریع در احیای شرکت‌های دانش‌بنیان

در ادامه این جلسه، عارف دستور داد کارگروهی با حضور نمایندگان بیمه مرکزی، سازمان برنامه و بودجه، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، بانک مرکزی و ستاد ویژه توسعه فناوری تشکیل شود. بر اساس این دستور، کارگروه موظف است پیشنهادهای لازم برای تسریع در بازسازی و احیای شرکت‌های دانش‌بنیان آسیب‌دیده را بررسی و نهایی کند.

همچنین مقرر شد در صورت نیاز به احکام قانونی یا اعتبارات مشخص، پیشنهادهای مربوط برای پیش‌بینی در بودجه سال آینده مورد بررسی قرار گیرد. هدف از تشکیل این کارگروه، ایجاد هماهنگی میان دستگاه‌های مسئول و تدوین راهکارهای اجرایی برای رفع موانع مالی، بیمه‌ای، بانکی و مقرراتی پیش روی شرکت‌های آسیب‌دیده است.

در بخش دیگری از نشست، نمایندگان شرکت‌های دانش‌بنیان آسیب‌دیده در جنگ به بیان مشکلات و چالش‌های خود پرداختند. این نمایندگان با تأکید بر اینکه با وجود خسارت‌های واردشده همچنان پای کشور ایستاده‌اند، خواستار حمایت دستگاه‌های مسئول برای بازسازی تأسیسات، احیای خطوط تولید و تداوم فعالیت‌های علمی و فناورانه خود شدند.

آنان با یادآوری تأکیدات رهبر شهید انقلاب بر ضرورت پیشرفت در عرصه علم و فناوری اظهار کردند: دشمن با حمله به شرکت‌های دانش‌بنیان، در واقع آینده کشور را هدف قرار داده است؛ بنابراین باید مراکزی را که هدف حمله قرار گرفته‌اند، بازسازی و تقویت کنیم. نمایندگان این شرکت‌ها همچنین بر ضرورت رفع موانع پیش روی فعالیت مجدد واحدهای آسیب‌دیده و فراهم‌شدن زمینه استمرار تولید و حفظ توان تخصصی آنها تأکید کردند.

معاون اول رئیس جمهوری در پایان این نشست، بر ضرورت پیگیری بازسازی مراکز علمی و پژوهشی آسیب‌دیده در جنگ نیز تأکید کرد. عارف گفت: بازسازی دانشگاه‌های آسیب‌دیده و انستیتو پاستور باید دنبال شود و نهادهایی که در این زمینه تعهداتی پذیرفته‌اند، موظفند تعهدات خود را اجرایی کنند. وی با تأکید بر ضرورت حفظ دستاوردهای علمی و فناورانه کشور، خواستار استمرار اقدامات حمایتی و تسریع در بازگشت مراکز علمی، پژوهشی و شرکت‌های دانش‌بنیان آسیب‌دیده به چرخه فعالیت شد.

پیوند دیپلماسی عملی و نظری

گزارش رونمایی کتاب پنج راهبرد رهبر شهید در هندسه سیاست خارجی در ایرنا

گزارش

گروه کتاب

آیین رونمایی از کتاب «پنج راهبرد رهبر شهید در سیاست خارجی» نوشته محسن پاک‌آئین ، عصر دوشنبه ۱۸آبان در سالن اجتماعات خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) برگزار شد. در این نشست که با حضور و سخنرانی حسین جابری انصاری (مدیرعامل ایرنا و سخنگوی پیشین وزارت امور خارجه)، منوچهر متکی (نماینده مجلس شورای اسلامی و وزیر پیشین امور خارجه)، و نویسنده اثر برپا شد، حاضران با تجلیل از پیوند دیپلماسی میدانی و نظری کتاب مذکور، به بازخوانی هندسه سیاست خارجی و راهبردهای رهبر شهید پرداختند.

اهمیت تولید ادبیات بنیادین در حوزه دیپلماسی

به گزارش ایرنا، حسین جابری انصاری، در این نشست با اشاره به تجربه عملی چهار دهه‌ای محسن پاک‌آئین در حوزه سیاست خارجی و همچنین تسلط نظری او بر مسائل سیاست خارجی جمهوری اسلامی و دیدگاه‌های رهبر شهید در این حوزه، کتاب «پنج راهبرد رهبر شهید در هندسه سیاست خارجی» را پیوند کم‌نظیری از تجربه دیپلماسی میدانی و نظری دانست و با اشاره به اهمیت موضوع محوری کتاب گفت: «موضوع این اثر از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است؛ چرا که به بازخوانی هندسه سیاست خارجی و راهبردهای رهبر شهید می‌پردازد. آثار و برکات وجودی ایشان در طول نیم‌قرن گذشته در تحولات ایران، تکوین انقلاب اسلامی و بسترهای منطقه‌ای و بین‌المللی کاملاً روشن، بارز و بی‌نیاز از بازگویی است. اینکه پژوهشگری در فاصله‌ای کوتاه پس از شهادت حضرت آیت الله خامنه‌ای شهید، به سراغ منظومه فکری ایشان در سیاست خارجی برود و پنج راهبرد اساسی و بنیادین مدنظر معظم‌له را در قالب یک اثر مدون و منسجم صورت‌بندی کند، اقدامی بسیار ارزشمند و شایسته تقدیر است. البته تردیدی نیست که این گام، سرآغاز اقدامات پژوهشی فراوانی است که باید در آینده پیرامون اندیشه، سیره عملی، تجربه زیستی ایشان و زیست فکری جمهوری اسلامی صورت پذیرد. اگرچه تاکنون کتاب‌ها و مقالاتی در این باب به نگارش درآمده، اما اصحاب فکر و عمل هم نظر هستند که در تولید ادبیات بنیادین در این حوزه هنوز در آغاز راه قرار داریم؛ از این رو، ایرنا مفتخر است که سهمی هرچند کوچک در رونمایی و معرفی این اثر ایفا می‌کند.»

جابری انصاری بعد دوم اهمیت کتاب را به شخصیت و کارنامه نویسنده پیوند زد و با اشاره به خدمات ممتد محسن پاک‌آئین، گفت: «نکته اساسی در تدوین ادبیات حوزه سیاست خارجی این است که اثر تنها از خاستگاه تئوریک خلق نشود، بلکه به عرصه عمل و اجرا متصل باشد. ویژگی برجسته آقای پاک‌آئین این است که در کنار تأملات نظری و نگارش مقالات تخصصی، خود کنشگری فعال در میدان دیپلماسی بوده و در صحنه‌سازی‌های اجرایی ایفای نقش کرده است؛ بنابراین او صرفاً پژوهشگری اندیشکده‌ای نیست، بلکه جامعیتی از نظر و عمل را نمایندگی می‌کند.»

سخنگوی پیشین وزارت امور خارجه در بخش دیگری از سخنانش به برخی مناصب دیپلماتیک پاک‌آئین اشاره کرد و افزود: «ایشان از سال ۱۳۶۰ وارد وزارت امور خارجه شدند و تا زمان بازنشستگی در سال ۱۳۹۶، به مدت ۳۶ سال و در آستانه چهار دهه در سطوح مختلف مدیریتی خدمت کردند.» جابری انصاری در بخش دیگری از سخنانش، با مرور تفصیلی برخی آثار مکتوب پاک‌آئین، گفت: «مقالات ایشان سال‌ها در نشریاتی چون فصلنامه «سیاست خارجی» و «مجله مطالعات آفریقا» چاپ می‌شد. افزون بر این، ایشان از معدود سفرای دستگاه دیپلماسی است که تمامی ادوار مأموریتی خود را مستند کرده، آثاری از جمله کتاب «از اداره هفتم تا سفارت» (خاطرات دوره اول خدمت در ستاد وزارت امور خارجه در اوایل دهه ۶۰)، کتاب «پنج سال در سرزمین سبز» (خاطرات دوره مأموریت در زامبیا)، و...»

ارزش گوهر استقلال به عنوان میراث بزرگ انقلاب

مدیرعامل خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) در ادامه استقلال را میراث بزرگ انقلاب اسلامی ایران و امامین فقید و شهید انقلاب اسلامی دانست و گفت: «استقلال و آزادی که برآیند آن است، همان‌گونه که در اصل نهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آمده، در قالب موازنه و تعامل میان این دو مفهوم در جمهوری اسلامی ظهور و بروز پیدا می‌کند. واقعیت این است که به‌ویژه برای نسل جدید، با توجه به مجموعه تحولاتی که در ایران و جهان رخ داده، مفهوم استقلال ممکن است به اندازه گذشته مفهوم نباشد. این در حالی است که اگر سرنوشت کشورهای منطقه و بسیاری از کشورهای جهان را بررسی کنیم، اهمیت این مفهوم روشن‌تر می‌شود. نمونه اخیر آن ونزوئلاست؛ جایی که رئیس یک کشور را در برابر دوربین‌های زنده جهان دزدیدند و با وقاحت تمام او را بردند و به اداره مواد مخدر تحویل دادند و در آمریکا زندانی کردند. پس از آن نیز با صراحت و وقاحت آشکار و تمام، امپریالیسم عریان و بدون پرده‌پوشی را نشان دادند و اعلام کردند که نفت ونزوئلا از این پس در اختیار آنها خواهد بود. وقتی درباره ایران نیز صحبت می‌کنند، با همین ادبیات وقیحانه و روش و منوال به موضوع می‌پردازند.»

حسین جابری انصاری در بخش دیگری از سخنان خود خاطرنشان کرد: «امروز همان مسائلی که نسل انقلاب و صاحب‌نظران از منظر نظری درباره سیاست آمریکا مطرح می‌کردند و شاید برای نسل جدید چندان ملموس نبود، در برابر دوربین‌ها و به‌صراحت بیان می‌شود. این مواضع، تصویری آشکار از سیاست آمریکا و تلاش این کشور برای اعمال سیطره و هژمونی بر جهان ارائه می‌دهد. با توجه به اینکه در ایام ماه آبان قرار داریم، لازم می‌دانم خاطره‌ای تاریخی درباره تسخیر سفارت آمریکا و تبدیل آن به لانه جاسوسی نقل کنم. این خاطره را مرحوم ابوالقاسم قاسم‌زاده، داماد مرحوم آیت‌الله موسوی اردبیلی، مستقیماً از پدر همسر خود نقل کرده است. بر اساس این روایت، در روزهای منتهی به پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ۱۳۵۷، شورای انقلاب درباره وضعیت کشور و شرایط پیش‌روی آن بحث و بررسی می‌کرد. جمع‌بندی شورا این بود که کشور هنوز آمادگی لازم برای مدیریت شرایط و کشور را ندارد. در همین چارچوب، یکی از اعضای شورای انقلاب که امکان خروج از کشور به بهانه‌ای را داشت، مأمور شد جمع‌بندی شورا را به حضرت امام خمینی(ره) در نوفل‌لوشاتو منتقل کند. در آن مقطع، یکی از فرزندان مرحوم آیت‌الله موسوی اردبیلی در خارج از کشور حضور داشت و ایشان با اخذ مجوز از ساواک، ظاهراً به بهانه دیدار با فرزند خود راهی خارج از کشور شدند؛ اما هدف اصلی از این سفر، دیدار با امام و انتقال جمع‌بندی شورای انقلاب بود. مرحوم آیت‌الله موسوی اردبیلی در دیدار با امام خمینی(ره) در نوفل‌لوشاتو، به تفصیل مباحث مطرح‌شده در شورای انقلاب را تشریح کردند. حضرت امام(ره) نیز، قریب به این مضمون، پاسخ دادند: «من پوست این گاو را تا دم کنده‌ام و شما از من می‌خواهید دوباره این پوست را به جای خودش برگردانم؟ من کار خودم را بلدم، شما هم کار خودتان را بکنید. در واقع، این پاسخ امام ناظر بر پیشنهادی بود که اگر مبنای اقدام قرار می‌گرفت، عملاً می‌توانست به معنای پایان انقلاب باشد؛ چراکه در صورت بازگشت دوباره به موقعیت پیشین و احیای سیطره خود، همان الگوهایی تکرار می‌شد که در انقلاب اصلاحی مصر در سال ۲۰۱۱، انجام شد یا در انقلاب ضد استبدادی فیلیپین علیه مارکوس و دیگر نقاط جهان شاهد آن بودیم.» به اعتقاد جابری، انصاری امام خمینی(ره) در دو لحظه تاریخی، مسئولیت و مأموریت رهبری انقلاب و تکمیل آن تا وصول به نتایج بنیادینش را به‌خوبی و به‌کمال انجام دادند و در ادامه افزود: «یکی از مهم‌ترین این نتایج، استقلال است؛ گوهری که شاید در کشور ما آن‌گونه که شایسته است، قدرش شناخته نشده باشد. امام خمینی(ره) با شناخت درست از دشمن، که یکی از مبانی مطرح‌شده در بخش اول کتاب آقای پاک‌آئین نیز هست؛ توانستند انقلاب را به‌درستی راهبری کنند. رهبر شهید نیز این میراث را به‌درستی و با تمام توان حفظ کردند و تا لحظه شهادت، به بهای جان خود، اجازه ندادند این میراث ارزشمند و گران‌قدر تحت‌الشعاع بازی‌های پیچیده سیاست بین‌الملل قرار گیرد یا از دست برود.»

> **حسین جابری انصاری:** امروز همان مسائلی که نسل انقلاب و صاحب‌نظران از منظر نظری درباره سیاست آمریکا مطرح می‌کردند و شاید برای نسل جدید چندان ملموس نبود، در برابر دوربین‌ها و به‌صراحت بیان می‌شود. این مواضع، تصویری آشکار از سیاست آمریکا و تلاش این کشور برای اعمال سیطره و هژمونی بر جهان ارائه می‌دهد

ضرورت بازشناسی و تدوین منظومه فکری رهبر شهید

منوچهر متکی، وزیر پیشین امور خارجه و نماینده مجلس شورای اسلامی، از دیگر میهمانان این آیین رونمایی بود که با اشاره به نقش رهبر شهید در صورت‌بندی سیاست خارجی گفت: «پس از پیروزی انقلاب اسلامی، امام راحل مفاهیم کلی و نشانه‌گذاری‌های بنیادین را حسب نیاز جامعه مطرح فرمودند که امروزه در تمامی سرفصل‌های سیاسی، بین‌المللی، اقتصادی و فرهنگی مرجع شمرده می‌شوند؛ اما در دوران ۳۷ ساله زعامت و رهبری رهبر شهید —در امتداد دوران ریاست جمهوری ایشان— این مجال فراهم شد تا تمام آن مفاهیم کلان به شکلی منسجم تبیین، تدوین و در سطح جامعه و نظام حکمرانی به گفتمان تبدیل شوند.»

متکی در ادامه سخنان خود با تجلیل از اهتمام نویسنده در تدوین مبانی سیاست خارجی افزود: «بخش عمده‌ای از ویژگی‌های برادر عزیزم جناب آقای پاک‌آئین را جناب آقای جابری انصاری بیان کردند؛ ایشان تمامی خدمات صادقانه خود، در وزارت امور خارجه را به سال‌های خدمت در حوزه نشر اندیشه‌های رهبر شهید متبرک ساختند و پس از شهادت ایشان، بر پایه توانمندی‌های فردی اولین محصول فکری، اندیشه‌ای و راهبردی را در این عرصه به جامعه ارائه دادند. این اقدام گامی پیشرو و راهگشاست؛ زیرا ما نیازمند بازشناسی، بازطراحی و تدوین جزئی و عملیاتی منظومه فکری رهبر شهید هستیم و در این میان، حوزه سیاست خارجی به عنوان دروازه حفظ استقلال یا وابستگی کشور از حساسیتی مضاعف برخوردار است.»

محسن پاک‌آئین، سفیر پیشین جمهوری اسلامی ایران در آذربایجان و نویسنده کتاب «پنج راهبرد رهبر شهید در هندسه سیاست خارجی» هم در این رونمایی درباره مراحل آماده‌سازی کتاب خود گفت: «این مطالب پیش از شهادت حضرت آیت الله خامنه ای آماده شده بود، اما پس از شهادت ایشان، ادبیات متن را تغییر دادیم و مطالبی را نیز به آن افزودیم تا در قالب کنونی منتشر شود. قرار بود این مجموعه شامل ۱۰ دیدگاه باشد. البته موضوع هسته‌ای در نسخه اولیه این ۱۰ دیدگاه قرار نداشت که آن را نیز اضافه خواهم کرد. از دیگر موضوعات این مجموعه می‌توان به دیپلماسی وحدت اسلامی، امنیت مشترک منطقه‌ای و صلح عادلانه اشاره کرد. نگارش برخی از راهبردهای دیگر نیز در دست انجام است و امیدواریم در آینده پنج راهبرد دیگر را نیز منتشر کنیم.»

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت انبارهای عمومی و خدمات گمرکی ایران

شرکت انبارهای عمومی و خدمات گمرکی ایران در نظر دارد، انجام خدمات مدیریت، مطالعات مهندسی و خدمات نظارت عوامل مستقر در کارگاه جهت توسعه زیرساخت‌های لجستیک در گمرکات زمینی، دریایی و هوایی در مجموعه‌های تحت مالکیت و مدیریت خود را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به شرکت‌های دارای صلاحیت معتبر خدمات مشاوره از سازمان برنامه و بودجه کشور در تخصص ساختمان یا ساختمان‌های اداری، تجاری، مسکونی، صنعتی و نظامی با پایه ۱ از گروه شهرسازی به‌شرح ذیل واگذار نماید:

هزینه خرید اسناد: مبلغ ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد و این هزینه قابل استرداد نخواهد بود.

مهلت دریافت اسناد: مهلت دریافت اسناد از تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۹ الی ۱۴۰۵/۰۸/۲۶ با در دست داشتن معرفی‌نامه رسمی و فیش واریزی می‌باشد.

محل دریافت اسناد مناقصه: جهت دریافت اسناد به آدرس: تهران، بالاتر از میدان شیخ بهایی، کوچه ماهتاب، پلاک ۲۵، طبقه ۴، واحد حقوقی و امور قراردادها شرکت انبارهای عمومی و خدمات گمرکی ایران مراجعه و اسناد مناقصه را دریافت نمایید.

محل و مهلت تسلیم پیشنهادات: واحد حراست آدرس فوق‌الذکر تا پایان ساعات اداری تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۰ می‌باشد.

- مناقصه‌گزار در رد یا قبول هریک یا تمامی پیشنهادات مختار است.
- رویه مناقصه به اختیار مناقصه‌گزار حتی با یک متقاضی ادامه خواهد یافت.
- کلیه هزینه‌های مربوط به چاپ آگهی مناقصه بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.
- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج است.

شماره تماس: ۰۲۱-۸۸۰۶۰۳۲۳ -- داخلی ۴۰۹

آگهی مناقصه عمومی

سایپا یدک
سازمان خدمات پس از فروش سایپا

شرکت بازرگانی سایپا یدک (سهامی خاص) در نظر دارد تأمین قطعات کامپیوتری مورد نیاز خود را (RAM, CPU, Motherboard, Power, HARD SSD)، از طریق برگزاری مناقصه عمومی از فروشنده واجد شرایط خریداری نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی داوطلب شرکت در مناقصه که دارای تجربه و مجوزهای قانونی درزمینه فوق می‌باشند، دعوت به‌عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه ظرف مدت ۷ روز کاری از تاریخ درج آگهی (به‌جز پنج‌شنبه‌ها و ایام تعطیل) با در دست داشتن معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر از ساعت ۸ الی ۱۶ به دفتر مرکزی شرکت واقع در: کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج، نبش خیابان داروپخش، اداره تدارکات داخلی مراجعه نمایند. شایان ذکراست آگهی مذکور در سایت اینترنتی شرکت به آدرس www.saipayadak.org قابل مشاهده می‌باشد.

سپرده شرکت در مناقصه معادل ۳/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ (سه میلیارد و دویست میلیون) ریال می‌باشد.

هر متقاضی مختار است درخصوص مبلغ سپرده به‌شرح ذیل اقدام و به قسمت خزانه امور مالی سایپا یدک تحویل نموده و رسید اخذ نماید.

الف-واریز مبلغ سپرده به‌شماره حساب ۱۱۰۲۶۰۶۳۸۶۵۸۹ به‌شماره شبا IR ۶۵۰۱۵۰۰۰۰۰۰۱۱۰۲۶۰۶۳۸۶۵۸۹ نزد بانک سپه شعبه سایپا کد ۱۱۰۲

ب - ضمانت‌نامه بانکی

در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر
با شماره تماس ۶۱۶۱۱۴۹۹ تماس حاصل نمایید.

روابط عمومی سایپایدک

فراخوان عمومی — نوبت دوم

شرکت پتروشیمی پردیس

شناسایی پیمانکار و دعوت به مناقصه

شرکت پتروشیمی پردیس در نظر دارد مناقصه با موضوع‌های ذیل را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

لذا از کلیه شرکت‌های متقاضی دعوت می‌گردد حداکثر از تاریخ درج آگهی لغایت ۱۴۰۵/۰۸/۲۸ نسبت به ثبت‌نام در سامانه برگزاری الکترونیک معاملات شرکت پتروشیمی پردیس به آدرس https://pardis.tender.paupc.ir و دریافت نام کاربری و رمز عبور اقدام نمایند. دریافت فرم ارزیابی کیفی و تکمیل فرم‌ها و ارائه کلیه مستندات مورد نیاز از طریق سامانه مذکور انجام خواهد شد.

الف) موضوع مناقصه:

۱-تأمین متریال و اجرای پوشش رطوبتی سقف انبارهای محصول C,D مجتمع پتروشیمی پردیس به‌شماره ۱۴۰۵-PPC/۱۳۱۴

ب) نشانی مناقصه‌گزار: عسلویه، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، فاز یک پتروشیمی‌ها، مجتمع پتروشیمی پردیس.

- لازم به توضیح اینکه پس از بررسی‌های لازم، از متقاضیانی که واجد شرایط شناخته شوند (کسب حداقل امتیاز لازم از فرم ارزیابی کیفی پیمانکاران) جهت دریافت اسناد مناقصه دعوت به عمل خواهد آمد و ارسال مدارک هیچ‌گونه حقی جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

متقاضیان می‌توانند درصورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۷۷۳۷۳۲۳۳۰۵-۰۸ داخلی ۲۰۲۸ (واحد امور حقوقی و قراردادها / واحد مناقصات) تماس حاصل نمایند.

روابط عمومی شرکت پتروشیمی پردیس

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۸/۱۹

آگهی مزایده عمومی

شرکت تجهیزات پزشکی هلال ایران در نظر دارد نسبت به‌فروش اقلام مازاد و ضایعاتی-دیگ بخار-کمپرسور هوای فشرده شرکت از طریق برگزاری مزایده اقدام نماید.

- **موضوع مزایده:** فروش اقلام ضایعاتی
- **مهلت خرید اسناد مزایده:** از زمان ۱۴۰۵/۰۸/۱۹ تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۵
- **مهلت تحویل اسناد مزایده:** تا پایان ساعت اداری تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۲
- **نوع و میزان سپرده شرکت در مزایده:** حداقل میزان ۵ درصد (پنج درصد) مبلغ پیشنهادی می‌باشد که می‌بایستی به‌حساب جاری شماره ۷۸۹۱۰۰۱۸ با شناسه پرداخت ۹۹۱۰۰۰۰۰۴۲۵به نام شرکت تجهیزات پزشکی هلال ایران نزد بانک ملت شعبه چهارراه گلزار کرج واریز و یا به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی (بدون قید و شرط) با مدت اعتبارحداقل پنج ماه بعد از تاریخ تشکیل کمیسیون مزایده قابل تمدید و یا چک صیادی به‌نام شرکت به‌همراه پرینت ثبت در سامانه صیاد و گواهی امضا آن ارائه گردد.
- مزایده‌گزار در رد یا قبول هریک و یا تمام پیشنهادات به تشخیص کمیسیون معاملات مختار است.
- (کلیه شرایط معامله، نوع، مقدار و اطلاعات بیشتر در اسناد مزایده درج گردیده است).
- **محل تحویل اسناد مزایده:** به‌صورت دو پاکتی(الف و ب) در بسته، لاک و مهر شده به آدرس کیلومتر ۵۲ اتوبان تهران-قزوین نرسیده به پل کردان - شرکت تجهیزات پزشکی هلال ایران (سها۱) تحویل گردد.
- جهت کسب اطلاعات بیشتر و خرید اسناد مزایده با شماره تلفن ۰۲۶۳۴۹۹۶۸۵۵-۹ داخلی ۳۸۷ (واحد فروش) تماس حاصل گردد و یا به آدرس شرکت مراجعه فرمایید.
- هزینه درج آگهی و کسورات قانونی با برنده مزایده می‌باشد.

فراخوان عمومی — نوبت اول

شرکت پتروشیمی پردیس

دعوت به مزایده

شرکت پتروشیمی پردیس در نظر دارد فروش خودروهای مازاد خود را از طریق فراخوان عمومی واگذار نماید. لذا از کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی فعال در این زمینه دعوت می‌گردد جهت دریافت اطلاعات تکمیلی و اسناد مزایده، از تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۹ به وب‌سایت پتروشیمی پردیس به آدرس WWW.PAUPC.IR مراجعه نموده و مطابق با شرایط تعیین شده در اسناد یاد شده پس از بازدید از اقلام مورد نظر، نسبت به اخذ کد شرکت در مزایده، ارسال قیمت پیشنهادی و ارائه ضمانت‌نامه شرکت در مزایده اقدام نمایند.

۱- فروش خودروهای مازاد به شماره مزایده ۱۴۰۵-PPC/۱۲۷۱ درخصوص مزایده فوق توجه به موارد ذیل ضروری است:

- **تاریخ و محل بازدید از خودروها:**

۱-۱. خودروهای لندکروز و نیسان تینا ساعت ۹ الی ۱۳ روزهای دوشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۸/۲۵ و ۱۴۰۵/۰۹/۰۲ در تهران - خیابان ملاصدرا- خیابان شیخ بهایی-کوچه عرفی شیرازی-پ لاک ۷- دفتر مرکزی پتروشیمی پردیس می‌باشد.

۲-۱. سواری پژو پارس و اتاق عقب نیسان زامیاد آبی رنگ ساعت ۱۰ الی ۱۲ قبل از ظهر روزهای دوشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۸/۲۵ و ۱۴۰۵/۰۹/۰۲ در شهرستان عسلویه- منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس- فاز یک پتروشیمی ها- شرکت پتروشیمی پردیس می‌باشد.

۲- به بازدیدکنندگان کد شرکت در مزایده ارائه خواهد شد و بدون درج کد مذکور روی پاکت پیشنهاد قیمت بازگشایی نخواهد شد.

۳- مهلت ارائه پیشنهادات مالی حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ می‌باشد.

۴-آدرس: منطقه‌ویژه‌اقتصادی انرژی پارس جنوبی(عسلویه)، فاز یک پتروشیمی‌ها، مجتمع پتروشیمی پردیس.

متقاضیان می‌توانند درصورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۷۷۳۷۳۲۳۳۰۵-۰۸ داخلی ۲۰۲۸ (واحد مناقصات و مزایدات) تماس حاصل نمایند.

روابط عمومی شرکت پتروشیمی پردیس

توضیح سخنگوی وزارت خارجه درباره آخرین روند دیپلماتیک غیرمستقیم با آمریکا:

ایران آماده اجرای تعهدات خود ظرف دو روز است

گزارش

سخنگوی وزارت امور خارجه با تأکید بر اینکه طرح دو روزه ایران همچنان روی میز قرار دارد، اعلام کرد: «این پیشنهاد نشان‌دهنده اوج حسن نیت تهران است و در صورت اجرای مطالبات ایران از سوی آمریکا، می‌تواند ظرف دو روز زمینه بازگشت امنیت به تنگه هرمز و آغاز فرآیندی جدید را فراهم کند.» به گزارش «ایران»، اسماعیل بقائی روز گذشته در نشست خبری با نمایندگان رسانه‌های داخلی و خارجی درباره طرح دو روزه ایران اظهار کرد: «تمامی تعهدات آمریکا در چارچوب تفاهم اسلام‌آباد و در قالب ۱۴ بند به‌روشنی مشخص شده و طرف آمریکایی نیز آنها را پذیرفته بود.» وی با غیرمنطقی خواندن برخی خواسته‌ها تصریح کرد: «ما درباره مجموعه‌ای از مطالبات صحبت می‌کنیم که هیچ ایرانی نمی‌تواند از آنها چشم‌پوشی کند. آیا می‌توان تصور کرد که با آمریکا درباره موضوعات مختلف موردنظر این کشور مذاکره کنیم اما همزمان محاصره دریایی و جنگ ادامه داشته باشد و اموال ایران نیز مسدود بماند؟»

سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به مفاد تفاهم اسلام‌آباد افزود: «در این تفاهم، تعهدات ایران و طرف مقابل به‌روشنی مشخص شده بود. آمریکا یک‌بار این تعهدات را پذیرفت، اما سپس آنها را نقض کرد و مسئولیت این موضوع برعهده ایران نیست. همچنین تحریم‌هایی که طی ماه‌های گذشته به‌ناحق علیه ایران اعمال شده است، باید لغو شود.» بقائی تأکید کرد: «کاهش مهلت اجرای طرح از هفت روز به دو روز، نشانه حسن نیت ایران است. اگر طرف مقابل واقعاً کوچک‌ترین جدیتی داشته باشد، ایران می‌تواند ظرف دو روز تعهدات خود را اجرا کند؛ چراکه پیش‌تر نیز جدیت خود را در عمل به تعهدات نشان داده است.» وی با اشاره به نقض تعهدات آمریکا گفت: «زمانی که آمریکا تعهدات خود را زیر پا گذاشت، رئیس جمهوری این کشور اعلام کرد: «It's Over...». این در حالی بود که ایران پیش از آن، ۶۵ درصد از ترافیک دریایی و تردد کشتی‌ها در تنگه هرمز را به وضعیت پیش از جنگ بازگردانده بود. این دیپلمات ارشد ایرانی در پاسخ به پرسشی درباره اظهارات اخیر نخست‌وزیر قطر مبنی بر ضرورت دستیابی ایران و آمریکا به توافقی قابل اجرا به‌جای دنبال کردن توافقی کامل و ایده‌آل و اینکه آیا این موضع بیانگر نگرانی کشورهای منطقه از تداوم شرایط کنونی است، گفت: «ما یک‌بار توافقی قابل اجرا را انجام دادیم و ایران با نهایت حسن نیت، تعهد و جدیت خود را اثبات کرد. با این حال، ایران تنها تعهدی را می‌پذیرد که تأمین‌کننده منافع کشور باشد.» بقائی در ادامه اظهار کرد: «خواسته‌های ایران عجیب و غیرمعمول نیستند و چشم‌پوشی از آنها قطعاً به تأمین منافع کشور و برقراری امنیت در منطقه منجر نخواهد شد.» وی همچنین درباره نقش کشورهای میانجی در روند مذاکرات گفت: «پاکستان و قطر هر دو تلاش‌هایی را در این زمینه انجام می‌دهند. ایران همواره از مساعی جمیله این دو کشور قدردانی کرده و همچنان به‌صورت مستمر با هر دو کشور، یعنی قطر و پاکستان، در تماس است.»

بازدید بازرسان آژانس از نیروگاه اتمی بوشهر

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به پرسش «ایران» درباره درخواست‌های مکرر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای بازدید از تأسیسات هسته‌ای کشور و تأکید ایران بر پایبندی به تعهدات خود در چارچوب توافق‌نامه پادمان و معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (ان‌پی‌تی)، اظهار کرد: «ایران تعهدات خود را به حالت تعلیق درنیاورده، بلکه شرایطی از سوی طرف‌های دیگر به کشور تحمیل شده است.»

وی افزود: «حملات آمریکا و رژیم صهیونیستی به تأسیسات هسته‌ای ایران، به‌طور مشخص اجرای تعهدات پادمانی را با دشواری مواجه کرده است. ایران همچنان عضو ان‌پی‌تی است و به توافق‌نامه پادمان پایبند است و همواره نیز پایبندی و ثبات‌قدم خود را در اجرای تعهدات نشان داده است. در شرایط کنونی، طرف‌هایی که باید پاسخگو باشند، متجاوزانی هستند که با اقدامات خود، اجرای عادی ترتیبات پادمانی را با مشکل مواجه کرده‌اند.» بقایی همچنین درباره آخرین روند تعامل ایران و آژانس افزود: «در مورد بازرسی‌ها، بازرسی از نیروگاه بوشهر چند روز قبل انجام شده است. نمایندگی ما در وین نیز ارتباط حرفه‌ای و دائمی با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دارد.»

پیوند دیرینه ایران و عراق با فشار آمریکا مخدوش نمی‌شود

سخنگوی دستگاه دیپلماسی همچنین در واکنش به سفر هیأتی از ریاست‌جمهوری عراق به تهران و اظهارات فؤاد حسین، وزیر امور خارجه این کشور درباره تحولات منطقه، فشارهای آمریکا بر بغداد و انتقال پیشنهاد واشنگتن به ایران اظهار کرد: «رفت‌وآمد میان ایران و کشورهای همسایه امری طبیعی است و هیأت‌های اقتصادی، تجاری و سیاسی در سطوح مختلف میان کشورها تردد دارند. در شرایط کنونی به دلیل اختلال در پروازها و سفرهای هوایی ناشی از فشارهای آمریکا، این رفت‌وآمدها بیشتر مورد توجه قرار گرفته است؛ در حالی که ارتباط مستمر با همسایگان بخشی از الزامات همکاری میان کشورهاست.»

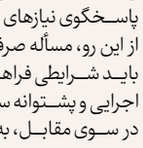
فرستاده ویژه پکن در تهران

برش

فرستاده ویژه دولت چین در امور خاورمیانه در تهران با علی باقری، معاون دبیر شورای عالی امنیت ملی و مجید تخت‌روانچی، معاون وزیر خارجه ایران دیدار و گفت‌وگو کرد. سفر «ژای جون» به تهران یک هفته پس از سفر باقری به پکن و دیدار او با وانگ یی، وزیر خارجه چین انجام شد. هدف این دیدارها رایزنی درباره روابط چین و ایران و همچنین وضعیت کنونی خاورمیانه عنوان شده است. وزارت خارجه چین درباره حضور «ژای جون» در تهران با تأکید برعمیق و مستحکم بودن دوستی سنتی ایران و چین گفت: «در حال حاضر، جنگ و درگیری‌ها در منطقه خاورمیانه طولانی شده و دامنه آن به مناطق دیگر نیز گسترش یافته است.» اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه با تأیید بر اینکه فرستاده چین روز یکشنبه به تهران سفر کرده است در این باره که آیا پکن ابتکار عمل مشخصی برای مهار تنش‌ها و صیانت از منافع راهبردی ایران در قبال تحولات منطقه ارائه کرده است، گفت: «سفر فرستاده ویژه چین در امور خاورمیانه در ادامه رایزنی‌های نزدیکی است که با چین، هم در حوزه روابط دوجانبه و هم بین‌المللی و در زمینه امنیت منطقه‌ای، داریم. مناسبات ایران و چین برای ما بسیار مهم است. چین هم به‌عنوان عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل متحد، هم به‌عنوان کشوری پیشرو در جهان جنوب و هم به‌عنوان کشوری که روابطی طولانی و تاریخی با آن داشته‌ایم، جایگاه ویژه‌ای دارد.» وی ادامه داد: «مواضع ما در بسیاری از زمینه‌ها با چین همسو است. این کشور در سطح منطقه نیز نقش بسیار مثبتی داشته و ما همواره از نقش‌آفرینی این کشور برای کمک به کاهش تنش‌ها و تقویت امنیت در منطقه خلیج فارس و غرب آسیا استقبال کرده‌ایم. از این حیث، سفر فرستاده ویژه چین سفر مهمی بود. پس از این نیز قرار است ایشان از سایر کشورهای منطقه دیدار کند.»

بازدارندگی مؤثر؛ زمینه‌ساز دیپلماسی مستقل از فشار

یادداشت

علی‌اصغر زرگر
کارشناس مسائل بین‌الملل

تحرکات دیپلماتیک تهران نشان می‌دهد که ایران در صدد است معادله موجود را از وضعیت انفعالی و واکنشی خارج کرده و با ارائه ابتکارهای تازه، مسیر تحولات را به سمت مدیریت سیاسی بحران سوق دهد. اهمیت این رویکرد در آن است که دیپلماسی ایران دیگر صرفاً به اعلام آمادگی برای مذاکره یا پاسخ به پیشنهادهای طرف مقابل محدود نیست، بلکه با به‌روزرسانی طرح‌ها، تغییر زمان‌بندی اجرای پیشنهادها و تعریف مراحل مشخص برای حل اختلافات، تلاش می‌کند ابتکار عمل را در اختیار بگیرد. کوتاه شدن بازه زمانی اجرای طرح پیشنهادی ایران به دو روز، تازه‌ترین جلوه این پویایی است که نشان می‌دهد تهران در کنار حفظ آمادگی دفاعی برای خروج از بن‌بست کنونی نیز راه‌حل عملیاتی روی میز دارد.

در این میان، پیشنهاد بازگشایی تنگه هرمز ظرف دو روز، در صورت پذیرش شروط ایران از این جهت اهمیت دارد که یک موضوع پیچیده را به یک فرآیند اجرایی با زمان‌بندی مشخص تبدیل می‌کند. چنین ابتکاری می‌تواند طرف مقابل را در برابر یک انتخاب روشن قرار دهد: پذیرش چارچوبی برای کاهش تنش یا ادامه وضعیتی که هزینه‌های آن صرفاً متوجه ایران نخواهد بود.

البته تجربه مذاکرات گذشته و حمله نظامی آمریکا به ایران در شرایطی که دو طرف به‌ویژه در مراحل پایانی گفت‌وگوها به توافق نزدیک شده بودند، نشان داد که صرف وجود اراده دیپلماتیک برای دستیابی به نتیجه کافی نیست. تداوم وضعیت نه جنگ و نه صلح نیز نمی‌تواند در بلندمدت پاسخگوی نیازهای کشور باشد.

از این رو، مسأله صرفاً بازگشت به میز مذاکره نیست، بلکه باید شرایطی فراهم شود که توافق احتمالی از ضمانت اجرایی و پشتوانه سیاسی و امنیتی کافی برخوردار باشد.

در سوی مقابل، به نظر می‌رسد واشنگتن همچنان در امیدی واهی امیدوار است با تداوم محاصره دریایی، تشدید تحریم‌ها و افزایش فشارهای اقتصادی، ایران را به پذیرش مطالبات خود وادار کند. دولت دونالد ترامپ احتمالاً با توجه به تحولات سیاسی داخلی آمریکا و موقعیت متزلزل‌تر خود، به دنبال آن است که تقابل با ایران را به توافقی تبدیل کند که بتواند آن را به‌عنوان یک پیروزی بزرگ سیاسی عرضه کند. به همین دلیل، ممکن است تصور کند که گذشت زمان و استمرار فشارها، موقعیت چانه‌زنی تهران را تضعیف خواهد کرد. با این حال، این محاسبه زمانی می‌تواند نتیجه‌بخش باشد که ایران فاقد ابزارهای مؤثر برای تغییر هزینه‌های تقابل باشد؛ فرضی که با توجه به ظرفیت‌های دفاعی و ژئوپلتیکی کشور نمی‌توان آن را قابل قبول دانست.

در اینجا اهمیت بازدارندگی در راهبرد دیپلماتیک ایران آشکار می‌شود. بازدارندگی صرفاً به معنای توان پاسخ نظامی نیست، بلکه ایجاد این فهم در طرف مقابل است که هیچ اقدام تجاوزکارانه یا فشار حداکثری نمی‌تواند بدون هزینه و پیامد باقی بماند. موقعیت راهبردی تنگه هرمز یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های این معادله است. ایران با اتکا به این ظرفیت ژئوپلتیکی می‌تواند نشان دهد که محدود کردن امکان صادرات نفت و مبادلات تجاری خود، بدون تأثیر بر امنیت انرژی و اقتصاد بین‌المللی نخواهد بود. به بیان دیگر، اگر قرار باشد ایران از حقوق اقتصادی و تجاری خود در این آبراه محروم شود، دیگر بازیگران نیز نمی‌توانند نسبت به پیامدهای چنین وضعیتی بی‌اعتنا بمانند.

در کنار این ظرفیت، توسعه توان دفاعی و موشکی و افزایش هزینه هرگونه اقدام نظامی علیه ایران از دیگر مؤلفه‌های بازدارندگی است. توانایی ایران برای گسترش دامنه پاسخ و قراردادن اهداف دوردست آمریکا در معرض تهدید می‌تواند محاسبات امنیتی واشنگتن را تغییر دهد. همچنین تقویت همکاری‌های راهبردی با چین و روسیه، بهره‌گیری از ظرفیت میانجیگری این دو کشور و افزایش حمایت سیاسی آنها در مجامع بین‌المللی، به‌ویژه در پرونده هسته‌ای، می‌تواند ابعاد دیگری از این راهبرد را تکمیل کند. البته میزان کارآمدی هر یک از این ابزارها به نحوه استفاده، هزینه‌ها و پیامدهای آن برای منافع ملی وابسته است.

نکته اساسی این است که بازدارندگی و دیپلماسی نباید به‌عنوان دو انتخاب متضاد تعریف شوند. اتفاقاً هرچه طرف مقابل نسبت به هزینه‌های تهدید و اقدام نظامی علیه ایران اطمینان بیشتری داشته باشد، امکان پیشبرد مذاکرات در شرایطی متوازن‌تر افزایش می‌یابد. دیپلماسی زمانی می‌تواند از ظرفیت واقعی خود بهره بگیرد که تصمیم‌گیران ایرانی ناچار نباشند برای رهایی فوری از فشارها، از مواضع و منافع اساسی کشور عقب‌نشینی کنند. برخورداری از قدرت بازدارندگی به تهران اجازه می‌دهد بدون شتاب‌زدگی، تحت فشار تهدیدهای نظامی یا اقتصادی و با حفظ حق انتخاب، درباره پیشنهادهای دیپلماتیک تصمیم بگیرد.

از این منظر، ابتکارهای به‌روز شده ایران، از پیشنهادهای هسته‌ای تا طرح دو روزه بازگشایی تنگه هرمز، زمانی بیشترین اثرگذاری را خواهند داشت که در کنار یک راهبرد بازدارندگی معتبر قرار گیرند. تهران با حفظ آمادگی دفاعی و همزمان ارائه راه‌حل‌های سیاسی، می‌تواند نشان دهد که نه به دنبال تداوم تقابل است و نه حاضر است دیپلماسی را به مسیری یک‌طرفه برای پذیرش فشارها تبدیل کند. پیام این راهبرد روشن است: ایران برای توافق آمادگی دارد، اما توافق باید بر پایه پذیرش متقابل واقعیت‌های میدانی، احترام به منافع ملی و کنار گذاشتن سیاست اجبار شکل بگیرد. چنین موازنه‌ای است که می‌تواند به دیپلماسی ایران امکان دهد نه از سر ناچاری، بلکه از موضع ابتکار و انتخاب پیش برود.

نوبت دوم

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای

شرکت پتروشیمی ارغوان گستر ایلام (سهامی عام)
گروه سرمایه‌گذاری توسعه صنایع گچساران فارس
شرکت پتروشیمی ارغوان گستر ایلام (سهامی عام)

مناقصه شماره PIDIDC-1405/408
مجتمع پتروشیمی ارغوان گستر ایلام

شرکت پتروشیمی ارغوان گستر ایلام (سهامی عام) در نظر دارد به‌منظور خرید ۱۴ عدد مبدل Shell & Tube مورد نیاز مجتمع خود به شرح زیر نسبت به برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای و عقد قرارداد با یک شرکت واجد شرایط اقدام نماید.

۱. موضوع مناقصه: خرید ۱۴ عدد مبدل Shell & Tube
۲. مدت اجرای موضوع مناقصه: ۶ ماه
۳. مبلغ برآوردی موضوع مناقصه: ۴۲۰،۰۰۰ یورو
۴. مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۴۴،۰۹۴،۴۷۷،۰۰۰ ریال
۵. انواع تضمین‌های معتبر برای شرکت در مناقصه:
۵-۱) ضمانت‌نامه بانکی
۵-۲) واریز به حساب اعلام شده در اسناد مناقصه
۶. مهلت و نحوه دریافت اسناد مناقصه:
مهلت دریافت اسناد مناقصه: تا ساعت ۱۵ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۶
متقاضیان واجد شرایط برای دریافت اسناد مناقصه، با ارسال نامه اعلام آمادگی (شامل نام شرکت، شماره تماس و آدرس رایانامه) به آدرس agipc.comm@pididc.com اقدام نمایند. اسناد مناقصه پس از دریافت نامه اعلام آمادگی به‌صورت الکترونیکی به رایانامه متقاضیان ارسال خواهد شد.
۷. محل و مهلت تحویل پاکات پیشنهادی:
تهران، ضلع غربی میدان شیخ بهایی، برج رایان ونک، واحد ۵۰۱- واحد کمیسیون معاملات- تا ساعت ۱۵ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۱.
تذکر ۱- به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا امضای مشروط و مخدوش و سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهایی که پس از انقضای مدت مقرر در آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
تذکر ۲- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.
تذکر ۳- هزینه آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
این آگهی در پرتال الکترونیکی پتروشیمی ارغوان گستر ایلام به آدرس WWW.PIDIDC.COM در قسمت مناقصات/ مزایدات قابل رؤیت می‌باشد.
جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱-۸۶۰۹۲۸۶۲ داخلی ۱۷۲ تماس حاصل فرمایید.

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت انتقال گاز ایران (سهامی خاص)

تقاضای شماره: MS-0540296
نوبت اول
مناقصه خرید پودر آتش نشانی ABC

شرکت انتقال گاز ایران در نظر دارد مناقصه تأمین اقلام تقاضا را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) برگزار نماید. تمامی مراحل برگزاری مناقصه (دریافت استعلام ارزیابی کیفی ارائه اسناد ارزیابی کیفی، دریافت باقی مانده اسناد مناقصه، ارائه پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکت ها) به‌صورت الکترونیکی و از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت(ستاد) انجام خواهد گرفت.
۱- نام و نشانی مناقصه‌گزار: ستاد شرکت انتقال گاز ایران- تهران- میدان ونک- خیابان ملاصدرا- خیابان پردیس- پلاک ۳
۲- موضوع مناقصه: مناقصه خرید پودر آتش نشانی ABC
۳- محل تحویل کالا: انبار شرکت انتقال گاز ایران (منطقه ۳ عملیات انتقال گاز)
۴- مهلت زمانی دریافت کاربرگ‌های استعلام ارزیابی کیفی و فنی اسناد مناقصه: ساعت ۰۸:۰۰ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۹ تا ساعت ۱۶:۰۰ روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۵، فقط از طریق سامانه ستاد خواهد بود.
۵- مهلت زمانی ارائه و بارگذاری کاربرگ‌های استعلام ارزیابی کیفی و فنی اسناد مناقصه: ساعت ۱۶:۰۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷، فقط از طریق سامانه ستاد توسط مناقصه‌گران بارگذاری شود.
۶- شماره فراخوان مناقصه ثبت شده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد): ۲۰۰۵۰۹۳۰۳۶۰۰۰۰۱۱
۷- نحوه دریافت اسناد کاربرگ‌های استعلام ارزیابی کیفی: از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس: www.setadiran.ir
۸- نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مطابق مصوبه‌شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ هیأت وزیران و اصلاحیه بعدی آن خواهد بود.
۸-۱- مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار میزان ۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال و متناسب با انواع تضمین‌های اعلام شده در آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به‌شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹هـ تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲(شرکت‌های ایرانی در مقابل تضمین فرآیند ارجاع کار و تضامین انعقاد قرارداد ارزی - ریالی و ضمانت‌نامه پیش پرداخت مجاز هستند به جای ضمانت‌نامه‌های ارزی، ضمانت‌نامه ریالی بانکی معتبر براساس نرخ تسعیر (سامانه نظارت ارز) نیما در زمان تسلیم ارائه نمایند. در هر دوره دوازده ماهه که نرخ تسعیر ارز ده درصد افزایش داشته باشد می‌باید مبلغ ضمانت‌نامه به‌روز شده و کسری آن تحویل شرکت (کارفرما) شود.)
۹- اطلاعات تماس مناقصه‌گزار: مناقصه‌گران برای دریافت اطلاعات بیشتر با داشتن هرگونه ابهام درخصوص اسناد مناقصه می‌باید درخواست خود را به‌صورت مکتوب به نمابر شماره ۰۲۱-۸۱۳۱۴۱۷۷ ارسال نمایند.
تبصره: اسناد ارزیابی کیفی و فنی، اسناد مناقصه و ارائه پیشنهاد قیمت به‌صورت فشرده در بستر سامانه تدارکات الکترونیکی بارگذاری شده که مناقصه‌گر مجاز به دریافت آن خواهد بود.
بنابراین مسؤولیت اطلاع از روند بارگذاری مناقصه و کنترل‌های لازم بر عهده مناقصه‌گران می‌باشد.
۱۰- گشایش پیشنهادها: پاکات پیشنهاد قیمت، ساعت ۹:۰۰ روز یک‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۸ به نشانی ستاد شرکت انتقال گاز ایران - تهران - میدان ونک - خیابان ملاصدرا - خیابان پردیس - پلاک ۳
۱۱- سایر شرایط متقاضیان شرکت در مناقصه:
۱۱-۱- توانایی تهیه وتسلیم ضمانت‌نامه انجام تعهدات به میزان ۱۰٪ کل مبلغ پیشنهادی (در صورت برنده شدن)، متناسب با انواع تضمین‌های اعلام شده در آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به‌شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹هـ تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲
۱۱-۲- مبلغ برآورد کارفرما: ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال می‌باشد.
۱۱-۳- اطلاعات کلی مناقصه در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات کشور با کد فراخوان ۲۰۰۵۰۹۳۰۳۶۰۰۰۰۱۱ و سایت shana.ir موجود می‌باشد.
۱۱-۴- پاکات پیشنهاد نرخ مناقصه‌گرانی بازگشایی خواهد شد که براساس آیین‌نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات تأیید صلاحیت شده باشند.

WWW.NIGTC.IR WWW.SHANA.IR
روابط عمومی شرکت انتقال گاز ایران
شناسه ۲۳۲۲۷۸۴

آگهی تجدید ارزیابی کیفی پیمانکار

شرکت گاز استان لرستان

موضوع: مناقصه شماره ۴۰۵/۲۱
نوبت اول

شرکت گاز استان لرستان (مناقصه‌گزار) در نظر دارد تأمین:
۱- "طراحی و نصب و اجرای ماژول هوشمند ساز جهت مشترکین دارای کنتور دیافراگمی با فشار PSI2"
را از طریق مناقصه عمومی (دو مرحله‌ای) به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکاران واجد صلاحیتی که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند، دعوت می‌گردد، به‌منظور دریافت اسناد ارزیابی کیفی از تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۹ لغایت ۱۴۰۵/۰۸/۲۶ از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند. لازم به ذکر است کلیه مدارک خواسته شده که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) www.setadiran.ir با شماره فراخوان‌های ۲۰۰۵۰۹۱۳۷۸۰۰۰۰۳۸، پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات کشور به آدرس http://iets.mporg.ir درج گردیده را تکمیل و حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۰ از طریق سامانه ستاد ارسال نمایند.
عنوان و مشخصات کلی پروژه:

ردیف	عنوان پروژه	مدت پیمان	مبلغ برآورد کار حدود(ریال)	پایه و رتبه مورد نیاز
۱	طراحی و نصب و اجرای ماژول هوشمندساز جهت مشترکین دارای کنتور دیافراگمی با فشار PSI2	۱۸۰ روز	۵۵،۴۱۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال	۱-گواهی نامه افتا از وزارت ارتباطات و فن‌آوری اطلاعات ۲-مجوز صلاحیت از سازمان پدافند غیرعامل ۳-صلاحیت ایمنی یا مدرک HSE

۱- به این پیمان درصورت وجود اعتبار و تخصیص لازم پیش پرداخت تعلق می‌گیرد.
۲- محل تحویل و گشایش پیشنهادات: خرم‌آباد- میدان ۲۲ بهمن- بلوار مدیریت- شرکت گاز استان لرستان- امور قراردادها، تلفکس: ۰۶۶-۳۳۲۰۰۶۸۳
۳- محل تأمین اعتبار: سایر
۴- تضمین مناقصه: مطابق با آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی (تصویب‌نامه هیأت وزیران به‌شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ مورخه ۱۳۹۴/۰۹/۲۲)
۵- مدت اعتبار پیشنهادها: سه ماه می‌باشد و این مدت حداکثر برای یک بار قابل تمدید می‌باشد.
۶- شرایط شرکت‌کننده در فراخوان، داشتن شخصیت حقوقی، تجربه کافی مرتبط، توانایی تهیه و تسلیم ضمانت‌نامه، توانایی رعایت استانداردهای شرکت ملی گاز، داشتن امکانات و نیروی متخصص به اندازه کافی، رتبه‌بندی مرتبط با رعایت ظرفیت مجاز کاری، داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و صورت‌های مالی حسابرسی شده، بازگشایی پاکات منوط به کسب حداقل امتیاز از کمیته فنی/بازرگانی طبق اسناد ارزیابی می‌باشد.
۷- داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و ایران کد

روابط عمومی شرکت گاز استان لرستان
شناسه ۲۳۲۱۵۸۱

گروه توسعه ساختمان آلادیر
شرکت توسعه عمران امید (سهامی عام)

مناقصه عملیات خاکی پروژه ریشمک شیراز

شرکت توسعه و عمران امید (سهامی عام) در نظر دارد عملیات تهیه مصالح، تامین ماشین آلات و خاکبرداری پروژه کارخانه ریشمک شیراز را به پیمانکاران حقوقی ذیصلاح واگذار نماید. لذا از پیمانکاران واجد شرایط دعوت می نماید جهت کسب اطلاعات بیشتر و خرید اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۲ لغایت ۱۴۰۵/۰۸/۲۳ (به غیر از پنج شنبه ها و ایام تعطیل) از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۵:۰۰ از طریق مراجعه به دفتر مرکزی شرکت به نشانی: تهران، میدان آرژانتین، خیابان احمد قصیر (بخارست)، خیابان هشتم، پلاک ۲۰، واحد ۴، شماره تلفن: ۸۸۵۴۸۳۶۹ (داخلی ۲۳۶) و شیراز، خیابان خلیلی، نبش کوچه هشتم، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، طبقه دوم، واحد املاک و یا وب سایت شرکت به نشانی www.tcdgroup.ir نسبت به خرید اسناد مناقصه اقدام نمایند.
• مناقصه گر می بایست دارای گواهی صلاحیت پایه ۵ تخصص راه و باند از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور باشد.
• تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۲،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال بوده که به صورت ضمانت نامه بانکی، چک تضمین شده بانکی و یا واریز به شماره حساب این شرکت میسر می باشد.
• سایر شرایط در اسناد مناقصه بطور کامل درج گردیده است.
• آخرین مهلت تحویل پاکات پیشنهادی ساعت ۱۶:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۳ می باشد.
• این شرکت در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.
• هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می باشد.

www.omidcdco.ir

ترامپ با دیپلماسی سه‌جانبه، به دنبال مهار جنگ و ترمیم موقعیت سیاسی خود است

در جست‌وجوی راه نجات

گزارش

زهرا اکبری
گروه بین الملل

دونالد ترامپ رئیس جمهوری آمریکا، اعلام کرده است که ممکن است در حاشیه نشست سران آسیا و اقیانوسیه که قرار است روزهای ۱۸ و ۱۹ نوامبر در شهر شنژن چین برگزار شود، با ولادیمیر پوتین رئیس جمهوری روسیه و شی جین‌پینگ رئیس جمهوری چین، دیدار کند. به گفته ترامپ، یکی از محورهای احتمالی این مذاکرات، موضوع خلع سلاح هسته‌ای و راه‌های پایان دادن به جنگ علیه ایران خواهد بود.

این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که پیروزی دموکرات‌ها در انتخابات میان‌دوره‌ای و بازپس‌گیری کنترل کنگره، موقعیت سیاسی ترامپ را با چالش‌هایی جدی مواجه کرده است. در چنین شرایطی، تلاش برای پیشبرد ابتکارهای دیپلماتیک و مذاکره با قدرت‌های بزرگ جهانی می‌تواند علاوه بر اهداف بین‌المللی، در راستای مدیریت فشارهای سیاسی داخلی و ترمیم موقعیت دولت ترامپ نیز قابل ارزیابی باشد.

ترامپ در جریان کارزار انتخاباتی سال ۲۰۲۴ با شعار «اول آمریکا» وعده داده بود که از درگیر شدن ایالات متحده در منازعات خارجی جلوگیری کند و برای پایان دادن به جنگ اوکراین و جنگ غزه تلاش کند. با این حال، جنگ اوکراین همچنان ادامه دارد و جنگ علیه ایران نیز به این بحران‌ها افزوده شده است. تداوم این درگیری‌ها و پیامدهای اقتصادی آن، به‌ویژه افزایش قیمت نفت و سوخت، در تضاد با وعده‌های انتخاباتی ترامپ برای اولویت دادن به مسائل داخلی آمریکا قرار گرفته است.

در همین چارچوب، نتایج انتخابات میان‌دوره‌ای را نیز می‌توان از زاویه عملکرد دولت ترامپ در دو سال نخست ریاست جمهوری او بررسی کرد. اگرچه در آمریکا معمول است که حزب رئیس جمهوری مستقر در انتخابات میان‌دوره‌ای بخشی از کرسی‌های خود را در کنگره از دست بدهد، اما میزان شکست جمهوری‌خواهان در این انتخابات را می‌توان نشانه‌ای از نارضایتی بخشی از رأی‌دهندگان از عملکرد دولت ترامپ دانست.

درواقع برخلاف بسیاری از انتخابات گذشته که در آنها رؤسای جمهوری قربانی رویدادهایی خارج از کنترل خود، مانند رکود اقتصادی می‌شدند، کاهش مستمر محبوبیت ترامپ طی یک سال و نیم گذشته مستقیماً با تصمیم‌های سیاسی خود او ارتباط داشت. از جمله این تصمیم‌ها می‌توان به وضع تعرفه‌های تجاری، آغاز جنگ علیه ایران و مخالفت با انتشار اسناد وزارت دادگستری درباره جفری اپستین، سرمایه‌دار متوفی و مجرم جنسی محکوم‌شده، اشاره کرد. ایالت‌ها و حوزه‌های انتخاباتی‌ای که دو سال پیش به ترامپ رأی داده بودند، در انتخابات میان‌دوره‌ای از متحدان سیاسی او روی گرداندند. نتایج انتخابات با نظرسنجی‌های پیش از انتخابات همخوانی داشت که نشان می‌داد دموکرات‌ها شانس بیشتری برای پیروزی در هر دو مجلس دارند.

محبوبیت ترامپ در ماه اکتبر، بر اساس نظرسنجی مشترک واشنگتن پست، شبکه ای‌بی‌سی نیوز و مؤسسه ایپسوس، به پایین‌ترین میزان خود یعنی ۳۳ درصد سقوط کرد. برای نخستین بار در بیش از یک دهه، شمار بیشتری از رأی‌دهندگان معتقد بودند دموکرات‌ها در مدیریت اقتصاد عملکرد بهتری خواهند داشت.

در همین راستا دیدار ترامپ با شی و پوتین را می‌توان در چنین چارچوبی تحلیل کرد. در شرایطی که دولت ترامپ با افزایش فشارهای سیاسی داخلی، کاهش محبوبیت عمومی و انتقادها از عملکرد اقتصادی و سیاست خارجی خود مواجه است، پیشبرد ابتکارهای دیپلماتیک در سطح بین‌المللی می‌تواند تلاشی برای مدیریت این فشارها و تقویت موقعیت سیاسی او باشد. از سوی دیگر، با توجه به بازپس‌گیری کنترل کنگره و سنا توسط دموکرات‌ها، احتمال تشدید نظارت کنگره بر عملکرد دولت و حتی مطرح شدن بحث استیضاح ترامپ نیز می‌تواند به یکی از نگرانی‌های سیاسی کاخ سفید تبدیل شود. از این منظر، دیدار با رهبران چین و روسیه، علاوه بر اهمیت ژئوپلتیکی، می‌تواند در چارچوب تلاش ترامپ برای کاهش فشارهای داخلی، نمایش دستاوردهای دیپلماتیک و جلوگیری از تضعیف بیشتر موقعیت سیاسی خود نیز مورد تحلیل قرار گیرد.

> در شرایطی که دولت ترامپ با افزایش فشارهای سیاسی داخلی، کاهش محبوبیت عمومی و انتقادها از عملکرد اقتصادی و سیاست خارجی خود مواجه است، پیشبرد ابتکارهای دیپلماتیک در سطح بین‌المللی می‌تواند تلاشی برای مدیریت این فشارها و تقویت موقعیت سیاسی او باشد

بن‌بست جنگ تجاری با چین

چین روز دوشنبه آتش‌بس تجاری خود با آمریکا را به مدت دو ماه تمدید کرد؛ اقدامی که در شرایط افزایش هزینه‌های اقتصادی ناشی از تداوم جنگ تجاری برای هر دو کشور، به‌ویژه شرکت‌ها و مصرف‌کنندگان آمریکایی، اهمیت ویژه‌ای دارد. در همین راستا، به نظر می‌رسد دولت ترامپ نیز بیش از گذشته به دنبال مهار تنش‌ها و دستیابی به توافقی با پکن است. از این منظر، دیدار ترامپ و شی جین‌پینگ در هفته آینده می‌تواند فرصتی برای مذاکره درباره اختلافات تجاری، کاهش تعرفه‌ها و جلوگیری از تشدید تنش میان دو کشور باشد؛ به‌ویژه در شرایطی که ترامپ همزمان با چالش‌های ناشی از جنگ علیه ایران، افزایش قیمت نفت و تشدید نارضایتی‌های داخلی روبه‌رو است.

با اینکه جنگ تجاری آمریکا علیه چین با هدف تضعیف قدرت اقتصادی پکن، حمایت از تولیدکنندگان داخلی، بازگرداندن کارخانه‌ها و مشاغل صنعتی به آمریکا و کاهش وابستگی واشنگتن به اقتصاد چین آغاز شده است. دونالد ترامپ تصور می‌کند با اعمال تعرفه‌های سنگین بر کالاهای چینی می‌تواند پکن را تحت فشار قرار دهد و آن را وادار به پذیرش خواسته‌های تجاری آمریکا کند. بااین‌حال، واقعیت اقتصاد جهانی پیچیده‌تر از این محاسبات است و نشان می‌دهد چنین سیاستی ممکن است به‌جای تضعیف چین، هزینه‌های قابل‌توجهی به اقتصاد آمریکا تحمیل کند.

ترامپ در شرایط فعلی به خوبی می‌داند که دلیل زیان‌بار بودن این سیاست، تأثیر مستقیم تعرفه‌ها بر شرکت‌ها و مصرف‌کنندگان آمریکایی است. برخلاف تصور رایج، هزینه تعرفه‌های گمرکی را دولت چین پرداخت نمی‌کند، بلکه این هزینه در زمان ورود کالا به آمریکا برعهده واردکنندگان آمریکایی است. شرکت‌هایی که مواد اولیه، قطعات الکترونیکی، تجهیزات صنعتی و کالاهای مصرفی را از چین وارد می‌کنند، با افزایش هزینه مواجه می‌شوند. این شرکت‌ها معمولاً ناچارند بخشی از این هزینه را با افزایش قیمت محصولات به مصرف‌کنندگان منتقل کنند یا برای حفظ سودآوری، هزینه‌های خود را کاهش دهند. نتیجه چنین روندی می‌تواند افزایش قیمت کالاها، کاهش قدرت خرید خانوارها و حتی تعدیل نیروی کار در شرکت‌های آمریکایی باشد.

یکی از مهم‌ترین چالش‌های آمریکا در جنگ تجاری با چین، وابستگی گسترده صنایع این کشور به زنجیره تأمین چینی است. چین طی دهه‌های گذشته به قطب تولید صنعتی جهان تبدیل شده و در تأمین قطعات الکترونیکی، باتری‌ها، مواد اولیه و تجهیزات صنعتی نقش مهمی دارد. بنابراین افزایش تعرفه‌ها نه‌تنها واردات کالاهای چینی را گران‌تر می‌کند، بلکه هزینه تولید شرکت‌های آمریکایی را نیز افزایش می‌دهد. از سوی دیگر، انتقال کارخانه‌ها و ایجاد زنجیره‌های تأمین جایگزین در کشورهایی مانند هند، ویتنام و مکزیک، فرآیندی زمان‌بر و پرهزینه است.

این مسأله می‌تواند به افزایش تورم در آمریکا منجر شود؛ زیرا گران‌تر شدن کالاهای وارداتی چین، قیمت محصولاتی مانند تلفن همراه، رایانه، لوازم الکترونیکی و تجهیزات صنعتی را افزایش می‌دهد و در نهایت قدرت خرید مصرف‌کنندگان آمریکایی را تحت فشار قرار می‌دهد. به این ترتیب، سیاست تعرفه‌ای که با هدف حمایت از تولید داخلی اجرا می‌شود، ممکن است هزینه زندگی شهروندان آمریکایی را افزایش دهد.

در مقابل، چین نیز ابزارهای مهمی برای مقابله در اختیار دارد. تسلط این کشور بر فرآوری و عرضه مواد معدنی راهبردی و عناصر خاکی کمیاب که در تولید خودروهای برقی، باتری‌ها، تجهیزات الکترونیکی و صنایع نظامی کاربرد دارند، یکی از مهم‌ترین اهرم‌های فشار پکن است. محدودیت صادرات این مواد می‌تواند بخش‌های راهبردی اقتصاد و صنعت آمریکا را با چالش مواجه کند.

همچنین بی‌ثباتی در سیاست‌های تجاری ترامپ می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را تضعیف کرده و به کاهش سرمایه‌گذاری و افزایش نوسانات بازارهای مالی منجر شود. در سطح بین‌المللی نیز تعرفه‌های آمریکا ممکن است روابط تجاری این کشور با متحدانی مانند اروپا و ژاپن را تحت تأثیر قرار دهد. همزمان، چین با گسترش بازارهای صادراتی خود در آسیا، آفریقا، اروپا و آمریکای لاتین در پی کاهش وابستگی به بازار آمریکاست؛ روندی که می‌تواند در بلندمدت نفوذ اقتصادی و تجاری پکن را تقویت کند.

دست نیاز به سوی پوتین

تمایل ترامپ به دیدار با پوتین نشان‌دهنده تلاش او برای گسترش تعامل با روسیه و استفاده از ظرفیت این کشور برای کنترل قیمت نفت و انرژی است؛ موضوعی که نه‌تنها بر اقتصاد داخلی آمریکا، بلکه بر بازارهای جهانی نیز تأثیر گذاشته است.

البته ترامپ پیش از این هم در روز ۱۶ اکتبر و پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا، با صدور فرمانی اجرایی، اعمال بخش عمده‌ای از تحریم‌ها و تعرفه‌های پیش‌بینی‌شده در قانون جدید تحریم روسیه، موسوم به قانون گراهام را متوقف کرد. این قانون که ۱۸ سپتامبر امضا شده بود، مجموعه‌ای از محدودیت‌های اقتصادی گسترده علیه روسیه و کشورهای خریدار انرژی آن را در نظر گرفته است. بر اساس این قانون، تعرفه اضافی ۵۰۰ درصدی بر کالاهای وارداتی آمریکا از روسیه و تعرفه ۱۰۰ درصدی بر واردات کالا از پنج کشور بزرگ خریدار نفت و گاز روسیه پیش‌بینی شده بود. همچنین پنج کشور اصلی تسهیل‌کننده دور زدن تحریم‌های نفتی روسیه مشمول تعرفه‌های اضافی می‌شدند.

ترامپ با استناد به اختیارات قانونی خود و با اعلام اینکه اجرای این محدودیت‌ها در شرایط فعلی با منافع ملی آمریکا سازگار نیست، بخش عمده آنها را لغو کرد. این تصمیم در شرایطی اتخاذ شد که بسته شدن تنگه هرمز و کاهش عرضه فرآورده‌های نفتی، بازار جهانی انرژی را با فشار کم‌سابقه‌ای مواجه کرده بود. در حال حاضر نیز با وجود اینکه نتیجه انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا به زیان ترامپ رقم خورد، او همچنان تمایل دارد روسیه را به بازار انرژی بازگرداند تا بتواند قیمت نفت را کنترل کند و از فشارهای ناشی از افزایش هزینه‌های انرژی بکاهد.

دلیل دیگر تمایل ترامپ به دیدار با پوتین، تلاش برای پایان دادن به جنگ اوکراین و تحقق یکی از مهم‌ترین وعده‌های انتخاباتی اوست. ترامپ در جریان کارزار انتخاباتی خود در سال ۲۰۲۴ اعلام کرده بود که در صورت بازگشت به قدرت، به جنگ اوکراین پایان خواهد داد. اکنون با گذشت زمان و تداوم درگیری‌ها، این موضوع به یکی از چالش‌های مهم سیاست خارجی دولت او تبدیل شده است. از این رو، ترامپ امیدوار است از طریق مذاکره مستقیم با پوتین بتواند زمینه دستیابی به توافقی برای توقف جنگ را فراهم کند. پایان این درگیری می‌تواند فشارهای ناشی از بحران انرژی و بی‌ثباتی در بازارهای جهانی را نیز کاهش دهد. در واقع، دیدار با پوتین می‌تواند فرصتی برای ترامپ باشد تا ضمن پیشبرد اهداف اقتصادی و سیاسی خود، به یکی از وعده‌های مهم انتخاباتی‌اش نیز عمل کند.

بدون روتوش

محمد محسن فایضی
کارشناس مسائل فلسطین

کمک‌هایی که دیگر مثل گذشته نیست!

خبر توقف کمک‌های نظامی آمریکا به اسرائیل، اگرچه در نگاه اول یک تصمیم ناگهانی از سوی ترامپ به نظر می‌رسد، اما واقعیت این است که ماجرا بسیار فراتر از یک اظهارنظر انتخاباتی یا حتی تصمیم مالی است و تا اجرایی شدن فاصله دارد. آنچه امروز در واشنگتن و تل‌آویو جریان دارد، نشانه‌ای از تغییر در یکی از مهم‌ترین پایه‌های رابطه راهبردی دو طرف است.

آمریکا در سال ۲۰۱۶، در قالب یک تفاهمنامه ده‌ساله، متعهد شد طی سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۸، مجموعاً ۳۸ میلیارد دلار کمک نظامی در اختیار اسرائیل قرار دهد. از این رقم، ۳۳ میلیارد دلار در قالب تأمین مالی خریدهای نظامی و پنج میلیارد دلار برای سامانه‌های دفاع موشکی در نظر گرفته شده است. به بیان ساده، اسرائیل سالانه ۳.۸ میلیارد دلار از این محل دریافت می‌کند؛ این توافق در سپتامبر ۲۰۲۸ به پایان می‌رسد.

اما این تمام ماجرا نیست. از هفتم اکتبر ۲۰۲۳ به این سو، کمک‌های اضطراری و خارج از چارچوب توافق نیز به جریان افتاد. تنها در سال ۲۰۲۴، کنگره آمریکا بسته‌ای شامل اعتبارات نظامی و دفاعی جدید برای اسرائیل تصویب کرد. برآوردها از کمک‌های نظامی آمریکا به اسرائیل پس از آغاز جنگ غزه، با احتساب محموله‌های تسلیحاتی و حمایت‌های خارج از توافق، به ده‌ها میلیارد دلار رسیده است. بنابراین سخن گفتن از توقف کمک‌ها، بدون در نظر گرفتن این مناسبات گسترده، تصویری ناقص از واقعیت ارائه می‌دهد.

ترامپ حالا از پایان دادن به کمک سالانه حدود چهار میلیارد دلاری سخن می‌گوید؛ آن هم در شرایطی که خود اذعان کرده فروش تسلیحات آمریکایی به اسرائیل ادامه خواهد داشت. این نکته کلیدی است. ترامپ پیش‌تر نیز از ضرورت تغییر مدل کمک‌ها سخن گفته بود؛ مدلی که در آن اسرائیل به‌جای دریافت کمک بلاعوض، تسلیحات مورد نیازش را از صنایع نظامی آمریکا خریداری کند. چنین تغییری به معنای پایان رابطه نظامی نیست، بلکه می‌تواند شکل اقتصادی و سیاسی آن را عوض کند.

از سوی دیگر، اشاره صریح ترامپ به استفاده سیاسی از کمک‌های اسرائیل در رقابت‌های داخلی آمریکا نشان می‌دهد که مسأله فقط هزینه‌های مالی نیست؛ حمایت از اسرائیل به موضوعی پرهزینه‌تر در سیاست داخلی آمریکا تبدیل شده است؛ جایی که دیروز ترامپ گفت اسرائیل به طور عجیبی منفور شده است! اما در خصوص تغییر روابط و ساختار کمک‌های مالی، در تل‌آویو این بحث تازه نیست.

نتانیاهو در ماه‌های اخیر چندین بار از ضرورت کاهش وابستگی اسرائیل به کمک‌های آمریکا سخن گفته و حتی از صفر شدن کمک مالی طی یک دهه آینده دفاع کرده است. او از عبور از جایگاه «دریافت‌کننده کمک» به «شریک» سخن می‌گوید. همزمان، برنامه‌هایی برای تقویت صنایع دفاعی بومی و افزایش توان تولید تسلیحات در داخل اسرائیل مطرح شده است.

ژنرال هایمن رئیس کنونی مرکز مطالعات امنیت ملی اسرائیل در یادداشتی درباره ضرورت اتکای اسرائیل به خود و حتی توصیف آمریکا به‌عنوان قدرتی رو به افول نیز در همین چارچوب اشاره کرد. در این نگاه، وابستگی به واشنگتن فقط یک مسأله مالی نیست؛ می‌تواند در بزنگاه‌های سیاسی، آزادی عمل اسرائیل را نیز محدود کند.

با این همه، نباید تصور کرد که پایان کمک‌های مستقیم طی چند سال آینده، به معنای پایان وابستگی امنیتی-نظامی اسرائیل به آمریکا خواهد بود. مسأله اصلی این است که تل‌آویو می‌خواهد وابستگی خود را بازتعریف کند و واشنگتن نیز می‌خواهد هزینه و شکل حمایت از اسرائیل را متناسب با تحولات سیاست داخلی خود تغییر دهد. آنچه در حال پایان است، شاید نه اتحاد آمریکا و اسرائیل، بلکه شکل قدیمی این اتحاد باشد.

ارزیابی کیفی تأمین کنندگان

یک شرکت در نظر دارد نسبت به شناسایی تأمین‌کنندگان ذیصلاح به‌منظور انجام عملیات با مشخصات ذیل اقدام نماید.

۱- **موضوع مناقصه:** تأمین، حمل، نصب و راه‌اندازی جرثقیل سقفی ۶ تن سوله انبار در استان یزد
۲- **زمان دریافت اسناد ارزیابی کیفی:** از ساعت ۰۸:۰۰ الی ۱۵:۰۰ روز کاری ۱۴۰۵/۰۸/۱۹ لغایت ۱۴۰۵/۰۸/۲۶
۳- **برآورد:** ۶۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (شصت و پنج میلیارد) ریال
۴- **مدارک مورد نیاز جهت تحویل اسناد ارزیابی:** فیش واریز به مبلغ ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ (ده میلیون) ریال به‌شماره شبا IR ۵۹۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۰۵۲۳۰۲۳۰۱۵۲ بانک مرکزی خزانه‌داری کل به‌همراه معرفی‌نامه و کارت شناسایی
۵- **آدرس دریافت اسناد:** تهران، اتوبان حکیم (غرب به شرق)، بلوار آزادگان، انتهای خیابان ۲۴ غربی، مجتمع فرهنگی ورزشی آفتاب، طبقه ۳ پارکینگ طبقاتی، تلفن: ۸۲۰۶۵۵۰۱-۰۲۱
امور فنی: (داخلی ۳۶۸)
امور قراردادی: (داخلی ۴۳۵)
۶- **آخرین مهلت تکمیل و عودت اسناد ارزیابی کیفی:** ساعت ۱۵:۰۰ روز سه‌شنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۹/۱۰
م الف ۲۶۷۸ شناسه ۲۳۲۲۰۳۷

مایع حشره‌کش هلاک HALAK
پذیرش نمایندگی فروش فعال در تمام استان ها با شرایط ویژه
۰۲۱-۸۸ ۷۶ ۲۲ ۱۸-۹

ایران ورزشی
سازمان آگهی‌های ایران ورزشی
۱۸۷۷

دعوت به شرکت در مناقصه
تأمین انواع لوله، اتصالات و شیرآلات صنعتی
نوبت دوم
شرکت نفت پارس در نظر دارد تأمین انواع لوله، اتصالات و شیرآلات صنعتی خود را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه متقاضیان محترم دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه به وب‌سایت رسمی شرکت به آدرس: http://www.parsoilco/fa/tender.html مراجعه فرمایند.
● مهلت ارسال پاکات پیشنهاد: تا ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۷
تذکرات مهم:
• واگذاری موضوع مناقصه منوط به احراز شرایط قانونی و براساس مفاد اسناد مناقصه خواهد بود.
• به پیشنهادهای مشروط، فاقد امضا یا مهر، مبهم، فاقد تضمین/ سپرده شرکت در مناقصه و یا پیشنهادهایی که پس از مهلت مقرر در اسناد مناقصه ارسال شود، ترتیب اثر داده نخواهد شد.
• این آگهی صرفاً به منزله دعوت به مناقصه بوده و هیچ‌گونه تعهدی برای شرکت نفت پارس در پذیرش تمام یا بخشی از پیشنهادها ایجاد نمی‌نماید. شرکت در رد یا قبول پیشنهادها مختار است.

دعوت به شرکت در مناقصه
تأمین انواع آهن آلات
نوبت دوم
شرکت نفت پارس در نظر دارد تأمین انواع آهن آلات خود را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه متقاضیان محترم دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه به وب‌سایت رسمی شرکت به آدرس: http://www.parsoilco/fa/tender.html مراجعه فرمایند.
● مهلت ارسال پاکات پیشنهاد: تا ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۷
تذکرات مهم:
• واگذاری موضوع مناقصه منوط به احراز شرایط قانونی و براساس مفاد اسناد مناقصه خواهد بود.
• به پیشنهادهای مشروط، فاقد امضا یا مهر، مبهم، فاقد تضمین/ سپرده شرکت در مناقصه و یا پیشنهادهایی که پس از مهلت مقرر در اسناد مناقصه ارسال شود، ترتیب اثر داده نخواهد شد.
• این آگهی صرفاً به منزله دعوت به مناقصه بوده و هیچ‌گونه تعهدی برای شرکت نفت پارس در پذیرش تمام یا بخشی از پیشنهادها ایجاد نمی‌نماید. شرکت در رد یا قبول پیشنهادها مختار است.

دعوت به شرکت در مناقصه
اخذ پیمانکار جهت سرویس دوره‌ای، تعمیر و نگهداری تجهیزات اعلام حریق شرکت نفت پارس
نوبت اول
شرکت نفت پارس در نظر دارد سرویس دوره‌ای، تعمیر و نگهداری تجهیزات اعلام حریق خود را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه متقاضیان محترم دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد مناقصه به وب‌سایت رسمی شرکت به آدرس: http://www.parsoilco/fa/tender.html مراجعه فرمایند.
● مهلت ارسال پاکت پیشنهاد: تا پایان وقت اداری روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۸
تذکرات مهم:
• واگذاری موضوع مناقصه منوط به احراز شرایط قانونی و براساس مفاد اسناد مناقصه خواهد بود.
• به پیشنهادهای مشروط، فاقد امضا یا مهر، مبهم، فاقد تضمین/ سپرده شرکت در مناقصه و یا پیشنهادهایی که پس از مهلت مقرر در اسناد مناقصه ارسال شود، ترتیب اثر داده نخواهد شد.
• این آگهی صرفاً به منزله دعوت به مناقصه بوده و هیچ‌گونه تعهدی برای شرکت نفت پارس در پذیرش تمام یا بخشی از پیشنهادها ایجاد نمی‌نماید. شرکت در رد یا قبول پیشنهادها مختار است.

شرکت توسعه
پشتیبانی اداری شهر نوین دستجرد
توجه
فراخوان مرحله ۲ (نهایی)
آخرین فرصت دارندگان برگه واگذاری موقت زمین
کوی گلستان و کوهسار (زمین و ساختمان) از شورای اسلامی وقت شهر دستجرد
با عنایت به اعلام قیمت کارشناسی زمین ۱۴۰۵ و آمادگی اداره کل محترم راه و شهرسازی برای انعقاد قرارداد واگذاری قطعات به این تعاونی، از دارندگان برگه واگذاری زمین درخواست می‌گردد: جهت واریز پیش پرداخت مبلغ زمین و تکمیل پرونده بر اساس قرارداد راه و شهرسازی تا تاریخ ۱۴۰۵/۸/۳۰ به دفتر تعاونی در شهر دستجرد و یا دفتر قم مراجعه نمایند.
لازم به ذکر است این فراخوان آخرین مهلت برای تعیین تکلیف برگه واگذاری موقت زمین در اراضی کوی گلستان و کوهسار (قطعات ساخته شده و ساخته نشده) در شهر دستجرد می‌باشد و بعد از گذشت تاریخ اعلام‌شده تعاونی هیچ مسئولیتی ندارد.
مهلت فراخوان : تا پایان آبان ماه ۱۴۰۵
متن فراخوان در کانال رسمی شرکت تعاونی پشتیبانی اداری شهر نوین دستجرد (شماره ثبت ۱۹۹۵۱)
در پیام رسان ایتا https://eitaa.com/joinchat/2617901473C7c6d73dc01
آدرس شعبه ۱ دفتر تعاونی :
دستجرد، میدان شهید زینلی، بعد از پل شهید سلیمانی ، روبروی مسجد صاحب الزمان (عج)
تلفن : ۳۵۲۲۴۱۳۴-۰۲۵
آدرس شعبه ۲ دفتر تعاونی :
۷۵ متری عمار و یاسر حد فاصل فدوسی و بلوار تعاون پلاک ۲۷۳ ساختمان آسمان (بیمه دی)
طبقه ۳ واحد ۵
تلفن: ۳۷۷۶۷۸۳۵-۰۲۵

آگهی مناقصه عمومی
(دو نوبته - یک مرحله‌ای)
نوبت دوم
شهرداری قزوین در نظر دارد نسبت به انتخاب فروشنده، جهت تهیه و بارگیری مصالح سنگی راکفیل از محل اعتبارات داخلی طی مدت ۶ ماه (شش ماه) بر مبنای قانون برگزاری مناقصات به‌شرح جزئیات مندرج در اسناد مناقصه و با بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (www.setadiran.ir)، از طریق برگزاری مناقصه عمومی اقدام نماید. متقاضیان می‌توانند پس از انتشار آگهی دوم، جهت آگاهی و دریافت اسناد مناقصه به آدرس اینترنتی فوق مراجعه نمایند.
شماره مناقصه ثبت شده در سامانه ۲۰۰۵۰۰۵۰۸۴۰۰۰۰۱۹ می‌باشد.
برگزاری مناقصه صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت است و کلیه مراحل فرآیند مناقصه شامل دریافت اسناد مناقصه، پرداخت تضمین شرکت در مناقصه، انصراف از شرکت در مناقصه، ارسال پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکت‌های، اعلام به برنده، پذیرش برنده بودن، پرداخت تعرفه سامانه و... در بستر سامانه است.
پاکت‌های "الف"، "ب" و "ج" می‌بایست در سامانه بارگذاری و اصل تضمین شرکت در مناقصه (پاکت "الف") به مبلغ ۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (به حروف ده میلیارد) ریال به دبیرخانه شهرداری قزوین تحویل گردد.
● هزینه آگهی (دونوبت - روزنامه کثیرالانتشار محلی و سراسری) به‌عهده برنده مناقصه است.
● آدرس: قزوین- خیابان شهرداری - شهرداری قزوین
● تلفن تماس: ۳۳۸۸۵۶۰۰-۰۲۸
شناسه ۲۳۲۲۵۸۲
سید محمد علمی- شهردار قزوین

ضرورت بازنگری در مدل اقتصادی مشارکت عمومی و خصوصی در زیرساخت‌های حمل‌ونقل

سالنامه آماری ۱۴۰۴؛ هشداری برای آینده آزادراه‌ها

یادداشت

خدایار خاشع
کارشناس حمل و نقل

انتشار سالنامه آماری سال ۱۴۰۴ سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای فرصتی است برای بازخوانی وضعیت حمل‌ونقل جاده‌ای کشور و تأمل درباره آینده زیرساخت‌هایی که طی چند دهه گذشته با صرف منابع عمومی و خصوصی احداث شده‌اند. آمارهای این سالنامه تصویری قابل تأمل از روند فعالیت این بخش ارائه می‌کند. تعداد ناوگان عمومی باری از حدود ۴۷۷ هزار دستگاه در سال ۱۳۹۳ به ۴۲۳ هزار دستگاه در سال ۱۴۰۴ کاهش یافته است. تعداد رانندگان باری نیز از ۵۸۵ هزار نفر به ۴۶۴ هزار نفر و تعداد شرکت‌های حمل‌ونقل کالای داخلی از ۵۶۷۷ شرکت به ۴۲۹۹ شرکت رسیده است. شاید مهم‌ترین نشانه این تغییر، کاهش حجم کالای جابه‌جا شده از ۶۰۶ میلیون تن به ۳۸۵ میلیون تن و کاهش سفرهای کامیونی از ۳۸.۹ میلیون به ۲۷.۳ میلیون سفر باشد. این اعداد، فارغ از دلایل و عوامل مؤثر بر آنها، یک پیام روشن دارند: حمل‌ونقل جاده‌ای کشور همچنان بازاری بزرگ و حیاتی است، اما ابعاد فعالیت آن نسبت به یک دهه گذشته کوچک‌تر شده است. در چنین شرایطی، پرسش اساسی این است که این تحولات چه پیامدی برای آینده سرمایه‌گذاری در آزادراه‌ها خواهد داشت؟

زیرساختی برای اقتصاد ملی نه صرفاً یک پروژه عمرانی

در بیش از چهار دهه فعالیت در صنعت راهسازی و سرمایه‌گذاری زیرساختی، بارها شاهد بوده‌ایم که احداث یک آزادراه چگونه می‌تواند مسیر توسعه اقتصادی یک منطقه را تغییر دهد؛ زمان سفر را کاهش دهد، ایمنی را افزایش دهد، هزینه حمل‌ونقل را پایین بیاورد و زمینه رونق تولید، تجارت و گردشگری را فراهم کند.

آزادراه صرفاً مجموعه‌ای از پل، تونل، آسفالت و ابنیه فنی نیست؛ دارایی ملی و اقتصادی است که ارزش آن در طول سال‌های بهره‌برداری و از طریق خدماتی که به مردم و اقتصاد کشور ارائه می‌کند، معنا پیدا می‌کند. این دارایی برای حفظ کیفیت، ایمنی و ظرفیت خود به منابع مالی پایدار نیاز دارد. نگهداری، بهسازی، تعمیرات اساسی، تأمین تجهیزات ایمنی و بازپرداخت سرمایه‌گذاری اولیه، هزینه‌هایی مستمر هستند که نمی‌توان آنها را به آینده موکول کرد.

در مدل مشارکت عمومی و خصوصی، سرمایه‌گذار با پذیرش ریسک‌های ساخت و تأمین مالی، منابع خود را برای ایجاد زیرساختی بلندمدت به میدان می‌آورد و انتظار دارد در دوره بهره‌برداری، متناسب با قرارداد و تعهدات طرفین، امکان بازگشت سرمایه و تأمین هزینه‌های نگهداری فراهم باشد. اگر این چرخه اقتصادی دچار اختلال شود، مسأله تنها کاهش سود سرمایه‌گذار نیست؛ پایداری کل شبکه آزادراهی کشور نیز با چالش مواجه خواهد شد.

وقتی هزینه‌ها واقعی است اما درآمدها واقعی نمی‌شود

یکی از مهم‌ترین چالش‌های سرمایه‌گذاری آزادراهی، فاصله فزاینده میان هزینه‌های واقعی ساخت و بهره‌برداری با درآمد حاصل از عوارض است. هزینه اجرای پروژه‌های عمرانی، متأثر از تورم، افزایش قیمت مصالح، تجهیزات، ماشین‌آلات، دستمزد و هزینه‌های تأمین مالی، به‌طور مستمر افزایش می‌یابد. در مقابل، نرخ عوارض آزادراهی در بسیاری موارد با تأخیر، محدودیت و ملاحظات غیراقتصادی تعیین و ابلاغ می‌شود.

این عدم تناسب، به‌تدریج اقتصاد پروژه را از تعادل خارج می‌کند. سرمایه‌گذار نمی‌تواند هزینه‌های ساخت را با قیمت‌های چند سال قبل محاسبه کند، اما درآمد خود را نیز نمی‌تواند بر اساس ارزش واقعی روز دریافت کند. در نتیجه، منابعی که باید صرف نگهداری و توسعه زیرساخت شود، تحلیل می‌رود. حتی آزادراهی که به بهره‌برداری رسیده و برای مردم ارزش اقتصادی ایجاد کرده است، ممکن است از نظر مالی با دشواری جدی مواجه شود.

البته کاهش تناژ حمل بار به‌تنهایی به معنای کاهش متناسب تردد در تمام آزادراه‌ها نیست، چراکه بخش مهمی از تقاضای تردد آزادراهی به سفرهای سواری، مسافری و گردشگری وابسته است اما تغییرات اقتصاد حمل‌ونقل، تولید و تجارت، یکی از متغیرهای مهم در ارزیابی تقاضا و درآمد آینده این زیرساخت‌هاست.

مشارکت عمومی و خصوصی از تأمین منابع تا تقسیم واقعی ریسک

یکی از انتظارات اصلی از سیاست‌های مشارکت عمومی و خصوصی، استفاده از ظرفیت سرمایه‌های غیردولتی برای توسعه زیرساخت‌ها و کاهش فشار بر بودجه عمومی است، اما مشارکت واقعی زمانی شکل می‌گیرد که ریسک‌ها و منافع نیز به‌صورت منطقی میان دولت و بخش خصوصی توزیع شوند.

نمی‌توان از سرمایه‌گذار انتظار داشت منابع مالی سنگین و بلندمدت خود را وارد پروژه کند، هزینه‌های ناشی از تورم و تأخیر را تحمل کند و تعهدات قراردادی خود را انجام دهد، اما در تعیین مهم‌ترین منبع درآمدی پروژه، یعنی عوارض، اختیار و اطمینان کافی نداشته باشد. الزام به تأمین آورده‌های نقدی سنگین، دشواری دسترسی به تسهیلات بانکی، نرخ بالای تأمین مالی و طولانی بودن فرآیندهای اداری نیز جذابیت سرمایه‌گذاری در این بخش را کاهش داده است. بخش خصوصی نه می‌تواند جایگزین کامل دولت در تأمین زیرساخت‌های ملی باشد و نه می‌توان از آن انتظار داشت هزینه ناکارآمدی سیاست‌ها و تصمیمات خارج از اختیار خود را برای سال‌های طولانی تحمل کند.

چه باید کرد؟ پنج ضرورت برای نجات اقتصاد سرمایه‌گذاری آزادراهی

به اعتقاد نگارنده، عبور از شرایط موجود نیازمند بازنگری جدی در سیاست‌ها و سازوکارهای اقتصادی این حوزه است:

اصلاح نظام تعیین و تعدیل عوارض: نرخ عوارض باید بر اساس سازوکاری شفاف، قابل پیش‌بینی و متناسب با تورم و هزینه‌های واقعی بهره‌برداری و نگهداری تعیین شود. تعدیل سالانه و به‌موقع نباید تابع تصمیمات موردی و سلیقه‌ای باشد.

پذیرش مسئولیت دولت در تعهدات قراردادی: هرگاه به دلایل سیاستی و ملاحظات اجتماعی امکان اعمال نرخ اقتصادی عوارض وجود ندارد، دولت باید سازوکاری مشخص و قابل اتکا برای جبران مابه‌التفاوت و حفظ تعادل اقتصادی قرارداد پیش‌بینی کند.

تأمین مالی متناسب با ماهیت بلندمدت پروژه‌ها: استفاده از ظرفیت بازار سرمایه، انتشار اوراق، صندوق‌های پروژه و تسهیلات بلندمدت باید تسهیل شود. الزام به تأمین سهم بالای آورده نقدی در شرایط دشوار اقتصادی می‌تواند مانع ورود سرمایه‌گذاران جدید شود.

بازنگری در قراردادهای مشارکت: قراردادها باید برای مواجهه با تغییرات اقتصادی، افزایش هزینه‌ها و تأخیرهای خارج از اختیار انعطاف داشته باشند. سازوکار تعدیل و جبران آثار تورم نیز باید از ابتدا روشن و اجرایی باشد.

توجه همزمان به توسعه و نگهداری: سیاست‌گذاری نباید صرفاً بر احداث پروژه‌های جدید متمرکز باشد. حفظ کیفیت و ایمنی آزادراه‌های موجود و تأمین منابع تعمیرات اساسی باید در اولویت قرار گیرد.

آینده آزادراه‌ها را با تصمیمات امروز می‌سازیم

واقعیت این است که کشور همچنان به توسعه شبکه آزادراهی نیاز دارد. وسعت سرزمینی، پراکندگی مراکز تولید و مصرف، ظرفیت‌های ترانزیتی، ضرورت کاهش زمان سفر و افزایش ایمنی، همگی اهمیت توسعه این شبکه را یادآوری می‌کنند. اما توسعه زیرساخت بدون طراحی مدل اقتصادی پایدار، ممکن است به انباشت پروژه‌های نیمه‌تمام، کاهش انگیزه سرمایه‌گذاران و دشواری نگهداری دارایی‌های ایجاد شده منجر شود.

سالنامه آماری ۱۴۰۴ سازمان راهداری صرفاً مجموعه‌ای از اعداد و جداول نیست؛ این آمارها باید برای سیاست‌گذاران علامت هشدار و فرصتی برای بازنگری در تصمیمات گذشته باشد. امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند آن هستیم که از نگاه صرفاً عمرانی به پروژه‌های آزادراهی فاصله بگیریم و آنها را به‌عنوان بنگاه‌های اقتصادی بلندمدت و دارایی‌های راهبردی کشور ببینیم.

سرمایه‌گذاری در زیرساخت با صدور مجوز و امضای قرارداد آغاز نمی‌شود و با افتتاح پروژه نیز به پایان نمی‌رسد. این سرمایه‌گذاری زمانی موفق است که در تمام دوره بهره‌برداری، امکان حفظ کیفیت، بازگشت منطقی سرمایه و استمرار خدمت‌رسانی وجود داشته باشد. اگر قرار است بخش خصوصی همچنان شریک دولت در ساخت آزادراه‌های کشور باشد، باید اطمینان داشته باشد که حقوق و تعهدات دو طرف به یک اندازه جدی گرفته می‌شود. راه توسعه آزادراه‌ها از اعتماد سرمایه‌گذار می‌گذرد و اعتماد، نه با دعوت به سرمایه‌گذاری، بلکه با ثبات مقررات، اجرای تعهدات و پذیرش واقعیت‌های اقتصادی ساخته می‌شود.

فعالان صنعت خواستار اصلاح سازوکار تأمین برق صنایع شدند

راهکار تازه برای کاهش خاموشی کارخانه‌ها

گزارش

گروه اقتصادی

ناترازی برق در سال‌های اخیر به یکی از چالش‌های مهم صنایع و بخش‌های مختلف اقتصادی تبدیل شده است. محدودیت برق در روزهای گرم سال، فعالیت برخی واحدهای تولیدی را مختل می‌کند و همزمان، نگرانی درباره تأمین برق پایدار برای خانوارها و خدمات عمومی را افزایش می‌دهد. در نشست خبری برگزارشده در حاشیه نمایشگاه برق، شماری از فعالان و مدیران این حوزه درباره عوامل این وضعیت و راه‌های مواجهه با آن صحبت کردند. جمع‌بندی دیدگاه‌های مطرح‌شده این است که افزایش ظرفیت تولید، اگر با اصلاح ساختار اقتصادی صنعت برق و مدیریت مصرف همراه نباشد، به‌تنهایی برای حل پایدار مشکل کافی نیست. به باور سخنرانان، تداوم فاصله میان درآمدها و هزینه‌ها، قیمت‌گذاری دستوری و بدهی‌های انباشته، امکان سرمایه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌های برق را محدود کرده است.

قرارداد مستقیم صنایع با نیروگاه‌ها

حمیدرضا صالحی رئیس فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته، در این نشست بر ضرورت فراهم‌شدن امکان عقد قرارداد مستقیم میان صنایع و نیروگاه‌های بخش خصوصی تأکید کرد. او گفت بسیاری از صنایع محصولات خود را با قیمت‌های روز به بازار عرضه می‌کنند، اما خرید برق همچنان تحت تأثیر سازوکارهای قیمت‌گذاری دستوری قرار دارد.

صالحی با اشاره به سهم بالای صنایع در مصرف برق کشور، پیشنهاد کرد که صنایع بتوانند برق موردنیاز خود را از نیروگاه‌ها یا تشکل‌های فعال در این حوزه خریداری کنند. در این الگو، دولت می‌تواند به‌جای مداخله مستقیم در معامله میان تولیدکننده و مصرف‌کننده، بر تنظیم بازار و دریافت هزینه انتقال برق تمرکز کند.

صالحی همچنین پیشنهاد کرد شرکت‌های بیمه در پشتیبانی از قراردادهای برق نقش داشته باشند. بر اساس این پیشنهاد، اگر نیروگاهی نتواند تعهد خود برای تحویل برق را انجام دهد، سازوکاری برای جبران خسارت یا تأمین برق جایگزین در نظر گرفته شود. چنین راهکاری، در صورت طراحی دقیق و تعیین مسئولیت طرف‌ها، می‌تواند بخشی از ریسک قراردادهای بلندمدت را کاهش دهد.

تأکید بر سرمایه‌گذاری و تسویه بدهی‌ها

امیرحسین طاهرزاده نایب‌رئیس سندیکای برق ایران، در این نشست بر مشکلات مالی صنعت برق تأکید کرد. او گفت فاصله میان هزینه واقعی تولید و قیمت‌های تکلیفی، فشار زیادی بر شرکت‌های فعال در این صنعت وارد کرده است. طاهرزاده همچنین از مطالبات انباشته صنعت برق از دولت و برخی مصرف‌کنندگان و بدهی این صنعت به پیمانکاران، سازندگان و تولیدکنندگان سخن گفت.

ارقام اعلام‌شده درباره مطالبات و بدهی‌ها در این نشست، اظهارات این مقام صنفی است و برای ارزیابی دقیق آنها باید دوره زمانی، اقلام محاسبه‌شده و مستندات مالی مشخص باشد. با این حال، مسأله اصلی مطرح‌شده روشن است: تأخیر در پرداخت مطالبات می‌تواند جریان نقدینگی شرکت‌های برق را مختل کند و توان آنها را برای نگهداری تجهیزات، اجرای پروژه‌های جدید و بازپرداخت تعهدات کاهش دهد.

طاهرزاده همچنین گفت برق باید به‌عنوان زیرساختی اساسی برای فعالیت اقتصادی دیده شود، نه خدمتی که هزینه تأمین و توسعه آن نادیده گرفته شود. او با اشاره به ابزارهایی مانند تابلوی سبز بورس انرژی، این سازوکارها را راهی برای گسترش معاملات برق تجدیدپذیر و تقویت نقش بازار دانست.

بهینه‌سازی مصرف و توسعه انرژی خورشیدی

در کنار اصلاح بازار و تأمین مالی، مدیریت مصرف نیز از محورهای مهم بحث بود. صالحی به مصرف برق در بخش کشاورزی و تجهیزات پمپاژ آب اشاره کرد و گفت نوسازی موتورپمپ‌ها و استفاده از تجهیزات کارآمدتر می‌تواند مصرف برق را کاهش دهد. میزان این کاهش، به شرایط هر منطقه و نوع تجهیزات وابسته است و برای تعیین اثر واقعی آن، باید نتایج طرح‌های اجرایی و داده‌های مصرف بررسی شود.

فرهاد شبیهی، مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای تهران نیز درباره ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر در استان تهران صحبت کرد. به گفته او، با وجود اجرای برخی طرح‌های خورشیدی در شهرک‌های صنعتی و ورود بخشی از ظرفیت جدید به مدار، توسعه تجدیدپذیرها در تهران هنوز با سطح مورد انتظار فاصله دارد. او همچنین بر اجرای تکالیف مربوط به تأمین بخشی از برق مصرفی دستگاه‌های اجرایی از منابع تجدیدپذیر تأکید کرد.

توسعه پنل‌های خورشیدی در سقف صنایع و ساختمان‌های اداری می‌تواند بخشی از فشار بر شبکه را کاهش دهد، اما تحقق این هدف به تأمین مالی، دسترسی به تجهیزات، اتصال مناسب به شبکه و اجرای مقررات نیاز دارد.

ماینرهای غیرمجاز و پایداری شبکه

شبیهی استخراج غیرمجاز رمزارز را نیز یکی از عوامل آسیب‌زا برای شبکه دانست. به گفته او، فعالیت بدون مجوز و بدون رعایت ظرفیت زیرساخت می‌تواند به تجهیزات برق و مشترکان مجاور آسیب وارد کند. او همچنین توضیح داد که مصرف صنایع بزرگ از طریق سامانه‌های نظارتی و اطلاعاتی پایش می‌شود، در حالی که شناسایی تخلفات در شبکه توزیع به همکاری و بازرسی‌های مستمر نیاز دارد.

آگهی تجدید فراخوان مناقصه

وزارت راه و شهرسازی
شرکت عمران شهر جدید پردیس

کد: ۱۴-۴۰۵-۲۰۰-ر نوبت: اول

شرکت عمران شهر جدید پردیس در نظر دارد براساس بند ۴ صورتجلسه شماره ۱۱۱۹/۱۷ مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۸ هیأت‌مدیره شرکت عمران شهر جدید پردیس نسبت به انتخاب پیمانکار واجد شرایط اقدام نماید. لذا از پیمانکاران و شرکت‌های واجد شرایط دعوت می‌گردد جهت دریافت، تکمیل و بارگذاری اسناد به‌شرح ذیل اقدام نمایند:

موضوع: خرید دو دستگاه سرور و ۴ دستگاه هارد شرکت عمران شهر جدید پردیس

۱- نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای.

۲- شماره ثبت در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) ۲۰۰۵۰۰۱۰۹۸۰۰۰۰۲۰ است. کلیه مراحل مناقصه از دریافت و بارگذاری اسناد مناقصه و بازگشایی پاکت‌ها از طریق سامانه ستاد (www.setadiran.ir) انجام می‌شود.

۳- نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: شهر جدید پردیس، فاز یک، میدان عدالت، خیابان فروردین شمالی، خیابان پیام، خیابان عمران، شرکت عمران شهر جدید پردیس. تلفن: ۷۶۲۷۵۵۰۰، داخلی ۲۰۳-۲۱۱.

۴- مدت پیمان: یک هفته.

۵- مبلغ برآورد اولیه: ۴۳/۴۱۴/۰۰۰/۰۰۰ (چهل‌وسه میلیارد و چهارصد و چهارده میلیون) ریال.

۶- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مطابق جدول ۱ از بند «الف» ماده ۵ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به‌شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ به مبلغ ۲/۱۷۱/۰۰۰/۰۰۰ (دومیلیاردو یک‌صدوهفتادو یک میلیون) ریال.

۷- مجوز فعالیت: پروانه فعالیت شرکت ۱- مجوز معتبر از سازمان نظام صنفی رایانه‌ای ۲- پروانه فعالیت معتبر از وزارت صمت یا اتحادیه تابعه ۳- مجوز فعالیت مشاوران از سازمان نظام صنفی رایانه‌ای درصورت ارائه خدمات مشاوره‌ای ۴- گواهی صلاحیت عوامل نظام فنی و اجرایی از سازمان برنامه و بودجه کشور ۵- گواهی صلاحیت افتا از مرکز راهبردی افتا ریاست جمهوری (به‌صورت توأم) که می‌بایست دارای اعتبار باشد.

۸- دریافت اسناد مناقصه از سامانه ستاد: از ساعت ۰۸:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۰ تا ساعت ۱۶:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۵.

۹- تحویل اسناد مناقصه:

۹-۱- به‌صورت الکترونیکی تا ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ در سامانه ستاد بارگذاری شود.

۹-۲- به‌صورت فیزیکی (فقط پاکت "الف") تا ساعت ۱۳:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ به دبیرخانه شرکت عمران شهر جدید پردیس تحویل شود.

۱۰- زمان و محل بازگشایی پاکت اسناد مناقصه "پاکت‌های الف، ب و ج": ساعت ۱۰:۰۰ روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۸، در سالن اجتماعات شرکت عمران شهر جدید پردیس.

۱۱- هزینه خرید اسناد مناقصه از سامانه ستاد ۲,۰۰۰,۰۰۰ (دو میلیون) ریال است.

۱۲- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است.

روابط عمومی شرکت عمران شهر جدید پردیس

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت پایساز

شرکت پایساز (سهامی عام) سال منتهی به ۱۴۰۵/۰۶/۳۱

به‌شماره ثبت ۵۴۷۳۴ شناسه ملی ۱۰۱۰۰۹۸۵۶۵

بدین‌وسیله از کلیه سهامداران محترم وکیل و نماینده قانونی صاحب سهام شرکت پایساز (سهامی‌عام) دعوت می‌شود در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام که رأس ساعت ۱۰صبح روز شنبه ۱۴۰۵/۰۸/۳۰ به آدرس هلدینگ سرمایه‌گذاری فرهنگیان واقع در تهران، میدان ونک، خیابان ولیعصر، خیابان عطار، پلاک ۱۰، طبقه ۷ تشکیل می‌گردد، حضور به هم رسانند.

دستور جلسه:

۱) استماع گزارش هیأت‌مدیره و حسابرس و بازرس قانونی شرکت سال منتهی به ۱۴۰۵/۰۶/۳۱
۲) انتخاب اعضای هیأت‌مدیره شرکت پایساز
۳) تصویب صورت‌های مالی منتهی به ۱۴۰۵/۰۶/۳۱
۴) انتخاب حسابرس و بازرس قانونی اصلی و علی‌البدل شرکت منتهی به ۱۴۰۶/۰۶/۳۱
۵) انتخاب روزنامه کثیرالانتشار ثبت و درج آگهی
۶) سایر مواردی که در صلاحدید مجمع عمومی عادی سالیانه می‌باشد.
۷) اخذ تصمیم در مورد تقسیم سود سهام
۸) تعیین حق حضور اعضای غیرموظف هیأت‌مدیره
۹) تعیین حق حضور اعضای مستقل و اعضای غیرموظف هیأت‌مدیره عضو کمیته‌های حاکمیت شرکتی

هیات مدیره شرکت پایساز

نوبت دوم

آگهی فراخوان

شرکت پالایش نفت تهران (سهامی عام)

۷۷۰۰۴۰۵۳۳۶/ت ک‌م‌ع/۲۴۹۲

Self-Priming Pump (VARISCO JE4-250)

آخرین مهلت ارسال مدارک، طبق بند ۴ صفحه ۲ اسناد مناقصه تا پایان وقت اداری روز سه‌شنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۹/۰۳ می‌باشد. برای کسب اطلاعات بیشتر و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه به سایت شرکت (www.torc.ir) بخش فراخوان‌ها مراجعه فرمایید.

TORC TENDERS

روابط عمومی و بین‌الملل شرکت پالایش نفت تهران

آگهی مزایده عمومی شماره ۱۴۰۵/۲

بانک ملت
bank mellat

فروش اموال اسقاطی

بانک ملت استان مازندران در نظر دارد نسبت به‌فروش مقداری از اموال اسقاطی موجود در انبار این بانک طبق شرایط مندرج در اوراق از طریق برگزاری مزایده عمومی به‌فروش برساند.

جهت دریافت اوراق مزایده از روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۳ لغایت روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۴ در ساعات اداری به اداره تدارکات و ساختمان مدیریت شعب بانک ملت استان مازندران واقع در ساری - میدان امام - مدیریت شعب بانک ملت استان مازندران - اداره تدارکات و ساختمان مراجعه نمایند.

مدارک مورد نیاز جهت دریافت اسناد مزایده: ارائه معرفی‌نامه و فیش ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریالی واریزی بین واحد به‌نام اداره امور مالی مدیریت شعب استان مازندران (قابل پرداخت در کلیه شعب بانک ملت)

ضمنا: بانک در رد یا قبول یک یا تمامی پیشنهادات در هر مرحله بدون ذکر هیچ‌گونه دلیلی مختار است.

تلفن تماس ۰۱۱-۳۳۳۵۰۱۸۸

مدیریت شعب استان مازندران- اداره تدارکات و ساختمان

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای هم‌زمان با ارزیابی کیفی (فشرده)

شرکت ملی نفت ایران
سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت

موضوع: مناقصه تهیه، طبخ و توزیع غذای بیماران و کارکنان نوبتکار بهداشت و درمان صنعت نفت ماهشهر

سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت در نظر دارد مناقصه موضوع فوق را با مشخصات و شرایط کلی زیر از طریق برگزاری مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای (فشرده) به شرکت واجدشرایط واگذار نماید.

کلیه فرآیندهای ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir با شماره فراخوان ۲۰۰۵۰۹۳۸۲۳۰۰۰۰۳۱ انجام خواهد شد.

برآورد کل مناقصه: ۴,۱۹۴,۲۷۸,۸۳۳,۱۰۵ ریال می‌باشد.

الف) شرح خدمات مورد نیاز: تهیه، طبخ و توزیع غذای بیماران و کارکنان نوبتکار بهداشت و درمان ماهشهر

ب) مدت زمان اجرای قرارداد: دو سال شمسی

ج) محل انجام خدمات: استان خوزستان- ماهشهر

د) حداقل شرایط متقاضیان:

۱- داشتن شخصیت حقوقی مستقل
۲- داشتن امکانات و تجهیزات مناسب مرتبط با موضوع مناقصه و نیروی انسانی با تجربه
۳- داشتن سابقه و تجربه کافی و مرتبط با موضوع مناقصه
۴- گواهی‌نامه تأیید صلاحیت ایمنی پیمانکاری صادر شده توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۵- گواهی‌نامه تأیید صلاحیت معتبر از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۶- داشتن توانایی ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ ۱,۰۹,۲۶۵,۵۷۶,۶۶۲ ریال مطابق ضوابط اعلامی از سوی کارفرما و قابل استعلام از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، طبق تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۴۰۲ / ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ هیأت محترم وزیران

مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی در سامانه مذکور، می‌بایست مراحل ثبت نام در سایت فوق و دریافت گواهی امضای الکترونیکی جهت شرکت در مناقصه و دریافت اسناد را به انجام رسانند.

مهلت دریافت استعلام ارزیابی کیفی مناقصه گران در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد): ۷ روز پس از چاپ نوبت دوم آگهی روزنامه است.

مهلت تحویل استعلام ارزیابی کیفی مناقصه گران در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد): ۱۴ روز پس از اتمام مهلت دریافت است.

اسناد و مدارک مناقصه بین شرکت‌های واجد شرایط که به تشخیص مناقصه‌گزار حداقل ۶۰ امتیاز کیفی را کسب می‌نمایند توزیع خواهد گردید.

ارائه مدارک فوق الذکر هیچ‌گونه حقی برای مناقصه‌گران ایجاد نخواهد کرد. درصورت نیاز به‌اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه، شرایط و مسائل مالی با تلفن ۸۸۸۹۲۱۵۳ - ۰۲۱ و درخصوص سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) با تلفن ۱۴۵۶-۰۲۱ تماس حاصل نمایند.

روابط عمومی سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت

www.shana.ir www.piho.ir

شناسه ۲۳۱۹۲۰۲

IRAN DAILY
www.newspaper.iran-daily.com
1877

سالانه معادل یک میلیارد بشکه نفت خام، انرژی در کشور هدر می‌رود

ردیابی هسته‌های ناکارآمد چرخه انرژی

گزارش

گروه اقتصادی

بخش قابل‌توجهی از منابع انرژی کشور پیش از رسیدن به مصرف‌کننده نهایی و در جریان تولید، تبدیل و انتقال از بین می‌رود. برآوردهای سازمان ملی بهره‌وری از اتلاف سالانه انرژی معادل یک میلیارد بشکه نفت خام حکایت دارد که بخش عمده آن در نیروگاه‌های حرارتی، شبکه انتقال گاز و فرآیندهای تولید و پالایش اتفاق می‌افتد.

اقتصاد ایران در شرایطی قرار دارد که همزمان با مشکلات ساختاری، با پیامدهای جنگ و محدودیت‌های اقتصادی نیز روبه‌روست. اختلال در زنجیره تأمین، کاهش فعالیت برخی بنگاه‌های بزرگ، محدودیت تجارت خارجی و افزایش هزینه‌های اداره کشور، فشار بیشتری بر منابع اقتصادی وارد کرده است. از سوی دیگر، کاهش درآمدها و محدود شدن سرمایه‌گذاری‌ها، امکان توسعه ظرفیت‌های جدید را دشوارتر می‌کند. در چنین شرایطی، استفاده بهتر از منابع موجود و جلوگیری از هدررفت آنها اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

چرا بخش بزرگی از انرژی هدر می‌رود؟

سازمان ملی بهره‌وری ایران در گزارش «سیمای بهره‌وری ایران ۱۴۰۴» با تکیه بر داده‌های آماری و روش‌های تحلیلی، علاوه بر ارزیابی وضعیت موجود، به شناسایی بخش‌هایی پرداخته که در آنها منابع کشور به شکل مؤثر استفاده نمی‌شوند. گزارش سازمان ملی بهره‌وری تأکید دارد که ایران با وجود برخورداری از منابع طبیعی و نیروی انسانی توانمند، همچنان با مشکلاتی در نحوه تخصیص و استفاده از این ظرفیت‌ها مواجه است. در شرایطی که محدودیت منابع مالی، کاهش قدرت خرید خانوارها، افزایش نیاز بنگاه‌ها به نقدینگی و توقف بخشی از سرمایه‌گذاری‌های توسعه‌ای، فعالیت اقتصادی را دشوار کرده است، افزایش بهره‌وری می‌تواند به حفظ تولید، اشتغال و تداوم خدمات عمومی کمک کند.

این گزارش همچنین یادآور می‌شود که پیامدهای جنگ تنها به اختلال‌های کوتاه‌مدت محدود نیست و ممکن است در دوره پس از جنگ نیز بر فعالیت اقتصادی کشور اثر بگذارد. برای همین، در کنار مدیریت مشکلات فوری، باید برای اصلاح ساختارهای اقتصادی و شیوه استفاده از منابع نیز برنامه‌ریزی کرد. یکی از مهم‌ترین زمینه‌های این اصلاح، کاهش اتلاف انرژی است.

یک میلیارد بشکه نفت خام برآورد اتلاف سالانه انرژی

بر اساس یافته‌های مدل پژوهش سازمان ملی بهره‌وری، میزان اتلاف انرژی در ایران سالانه معادل یک میلیارد بشکه نفت خام برآورد شده است. این رقم نشان می‌دهد که بخش قابل‌توجهی از انرژی کشور در مراحل مختلف تولید، فرآوری، تبدیل و انتقال هدر می‌رود و به مصرف نهایی نمی‌رسد. در واقع، مسأله فقط این نیست که کشور چه میزان نفت و گاز تولید می‌کند یا چه مقدار برق در نیروگاه‌ها به دست می‌آید، موضوع مهم‌تر این است که چه سهمی از این منابع در مسیر تبدیل و انتقال از بین می‌رود و چه میزان از انرژی اولیه در نهایت به مصرف‌کننده می‌رسد. در گزارش از این وضعیت با عنوان «ناکارآمدی سیستمی» یاد شده است. منظور از این اصطلاح آن است که اتلاف انرژی در نتیجه یک مشکل واحد اتفاق نمی‌افتد، بلکه مجموعه‌ای از ضعف‌ها در بخش‌های مختلف به یکدیگر مرتبط و در نهایت باعث هدررفت مداوم منابع می‌شوند.

ریشه این وضعیت را نباید فقط در کمبود سرمایه‌گذاری جست‌وجو کرد. این گزارش سه مشکل اصلی را در شکل‌گیری اتلاف انرژی مؤثر می‌داند: اول، نامناسب بودن سازوکار قیمت‌گذاری انرژی؛ دوم، تعارض منافع میان نهادهای مختلف و سوم، ضعف نظارت و نبود مقررات‌گذاری مؤثر در بخش انرژی.

منظور از مشکل قیمت‌گذاری این است که قیمت‌ها و تعرفه‌های موجود همیشه انگیزه کافی برای کاهش مصرف و استفاده از فناوری‌های کم‌مصرف ایجاد نمی‌کنند. از طرف دیگر، وقتی نهادهای مختلف مسئولیت‌هایی در زنجیره تولید تا مصرف دارند اما تصمیم‌های آنها با یکدیگر هماهنگ نیست، اجرای برنامه‌های اصلاحی دشوار می‌شود. نبود نظارت دقیق نیز باعث می‌شود بخشی از اتلاف‌ها شناسایی نشوند یا برای جلوگیری از تکرار آنها اقدام مؤثری صورت نگیرد. بنابراین، افزایش سرمایه‌گذاری به‌تنهایی نمی‌تواند مشکل اتلاف انرژی را برطرف کند. در کنار نوسازی تجهیزات، باید شیوه مدیریت، قیمت‌گذاری و نظارت بر زنجیره انرژی نیز اصلاح شود.

بیشترین اتلاف در نیروگاه‌ها و شبکه انتقال گاز

برای مشخص کردن محل اصلی هدررفت انرژی، گزارش از مدل موازنه انرژی استفاده کرده است. این روش با ترکیب اطلاعات تولید و مصرف انرژی و بررسی ترازنامه‌های هیدروکربوری و انرژی، مسیر حرکت منابع را از مرحله تولید اولیه تا مصرف نهایی دنبال می‌کند. در این بررسی، اختلاف میان میزان انرژی تولیدشده و مقدار انرژی مصرف‌شده در مراحل مختلف بررسی شده تا بخش‌هایی که بیشترین اتلاف را دارند مشخص شوند. نتایج نشان می‌دهد، هدررفت انرژی در همه بخش‌ها یکسان نیست و بخش میانی زنجیره، به‌ویژه در فرآیند تبدیل و انتقال، سهم بیشتری دارد.

بررسی‌های سازمان ملی بهره‌وری نشان می‌دهد، اتلاف انرژی در سمت عرضه، بیشتر در پنج بخش متمرکز است: نیروگاه‌های حرارتی با سهم ۵۹ درصدی، بیشترین میزان اتلاف را دارند. پس از آنها، فرآوری و انتقال گاز و گازهای گمشده با ۲۱ درصد قرار می‌گیرد. فلرینگ و سوزاندن گازهای همراه ۱۰ درصد از اتلاف را به خود اختصاص داده و سهم ضایعات پالایشگاه‌های نفت و فرآورده‌های نفتی و همچنین انتقال و توزیع برق، هر کدام ۵ درصد است. این ارقام نشان می‌دهد، نزدیک به ۸۰ درصد اتلاف شناسایی‌شده در سمت عرضه، به دو بخش نیروگاهی و فرآوری و انتقال گاز مربوط می‌شود. به همین دلیل، اصلاح وضعیت این بخش‌ها می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در کاهش هدررفت انرژی داشته باشد. در کنار آن، جمع‌آوری گازهای همراه، بهبود عملکرد پالایشگاه‌ها و کاهش تلفات شبکه برق نیز از دیگر زمینه‌هایی است که گزارش بر اهمیت آنها تأکید دارد.

> بیشترین میزان اتلاف انرژی کشور به نیروگاه‌های حرارتی مربوط است. دلیل اصلی این وضعیت استفاده از تجهیزات و فناوری‌های قدیمی و پایین بودن راندمان برخی نیروگاه‌هاست

۵۹ درصد اتلاف انرژی در نیروگاه‌های حرارتی

بیشترین میزان اتلاف انرژی کشور به نیروگاه‌های حرارتی مربوط است. طبق گزارش، ۵۹ درصد از کل اتلاف شناسایی‌شده در سمت عرضه انرژی در این بخش اتفاق می‌افتد. دلیل اصلی این وضعیت، استفاده از تجهیزات و فناوری‌های قدیمی و پایین بودن راندمان برخی نیروگاه‌هاست.

نیروگاه‌های حرارتی با مصرف سوخت‌هایی مانند گاز طبیعی برق تولید می‌کنند. در این فرآیند، تمام انرژی موجود در سوخت به برق تبدیل نمی‌شود و بخشی از آن به شکل حرارت از دست می‌رود. هرچه راندمان نیروگاه پایین‌تر باشد، برای تولید مقدار مشخصی برق، سوخت بیشتری مصرف می‌شود. در نیروگاه‌هایی که از فناوری‌های قدیمی استفاده می‌کنند، بخشی از انرژی گاز مصرف‌شده بدون آنکه به برق تبدیل شود، هدر می‌رود. به همین دلیل، میزان سوخت مورد نیاز برای تولید برق افزایش پیدا می‌کند و فشار بیشتری بر منابع گاز کشور وارد می‌شود. این مسأله در زمان اوج مصرف، به‌ویژه در زمستان و تابستان، اهمیت بیشتری دارد. در زمستان، نیروگاه‌ها برای تولید برق به گاز نیاز دارند؛ در حالی که مصرف خانگی نیز افزایش پیدا می‌کند. در نتیجه، پایین بودن راندمان نیروگاه‌ها می‌تواند به افزایش فشار بر شبکه گاز و تشدید محدودیت تأمین سوخت منجر شود. در تابستان نیز با افزایش مصرف برق، نیاز به تولید بیشتر می‌شود و ناکارآمدی نیروگاه‌ها هزینه تأمین برق را بالا می‌برد.

به بیان ساده، بخشی از گازی که در نیروگاه‌های کم‌بازده مصرف می‌شود، می‌توانست برای گرمایش خانوارها یا فعالیت صنایع مورد استفاده قرار گیرد. به همین دلیل، نوسازی نیروگاه‌های حرارتی یکی از مهم‌ترین راهکارهای کاهش اتلاف انرژی است. در کنار نوسازی تجهیزات، اصلاح قراردادهای خرید برق نیز مورد تأکید قرار گرفته است. بر این اساس، میزان راندمان و بهره‌وری نیروگاه‌ها باید در نحوه خرید برق از آنها مورد توجه قرار گیرد تا نیروگاه‌ها برای کاهش مصرف سوخت و بهبود عملکرد خود انگیزه بیشتری داشته باشند.

بخشی از گاز تولیدی در مسیر مصرف مشخص نیست

دومین بخش بزرگ اتلاف انرژی به فرآوری و انتقال گاز مربوط می‌شود که ۲۱ درصد از کل اتلاف شناسایی‌شده را شامل می‌شود. در این بخش، هم مشکلات فنی تجهیزات وجود دارد و هم بخشی از گاز در مسیر انتقال و توزیع به دلایل مختلف از بین می‌رود یا میزان آن به‌درستی ثبت نمی‌شود. برای انتقال گاز در مسیرهای طولانی، ایستگاه‌های تقویت فشار و تجهیزاتی مانند توربوکمپرسورها مورد استفاده قرار می‌گیرند. این تجهیزات فشار گاز را در خطوط انتقال حفظ می‌کنند تا امکان رساندن آن به مناطق مختلف فراهم شود. با این حال، فرسودگی توربوکمپرسورها و ایستگاه‌های تقویت فشار باعث افزایش مصرف سوخت در این بخش می‌شود.

در کنار مصرف بالای سوخت، مسأله دیگری نیز وجود دارد که در گزارش از آن با عنوان «گازهای گمشده» یاد شده است.

این اصطلاح به اختلاف میان میزان گاز واردشده به شبکه و مجموع گاز مصرف‌شده و ثبت‌شده اشاره دارد. بخشی از این اختلاف ممکن است ناشی از نشت گاز از خطوط و تجهیزات باشد. خطا در اندازه‌گیری، سرقت گاز و انشعابات غیرمجاز در شبکه توزیع نیز از دیگر عواملی هستند که در این زمینه نقش دارند.

برای مثال، اگر میزان گاز تحویلی به یک شبکه با مجموع مصرف ثبت‌شده در همان شبکه همخوانی نداشته باشد، باید مشخص شود چه مقدار از این اختلاف به نشت، خطای اندازه‌گیری یا برداشت غیرمجاز مربوط است. نبود اطلاعات دقیق و یکپارچه، شناسایی محل اتلاف را دشوار می‌کند. گزارش سازمان ملی بهره‌وری این وضعیت را نشانه ضعف در ثبت و مدیریت اطلاعات صنعت گاز می‌داند. از نگاه این گزارش، برای کاهش این اتلاف باید تجهیزات اندازه‌گیری نوسازی شوند، دقت کنتورها افزایش یابد و نظارت بر خطوط انتقال و شبکه‌های توزیع تقویت شود. همچنین مقابله با سرقت گاز و انشعابات غیرمجاز باید در دستورکار قرار گیرد.

فلرینگ؛ سوزاندن گازهایی که می‌توانند خوراک پتروشیمی باشند

سومین بخش اتلاف انرژی به سوزاندن گازهای همراه نفت در مشعل‌ها مربوط می‌شود. سهم این بخش از کل اتلاف شناسایی‌شده ۱۰ درصد است. گاز همراه در زمان استخراج نفت از مخازن تولید می‌شود. این گاز در برخی میدان‌های نفتی به دلیل نبود امکانات کافی برای جمع‌آوری، انتقال و فرآورش، به جای ورود به چرخه مصرف در مشعل‌ها سوزانده می‌شود.

این در حالی است که گازهای همراه می‌توانند پس از جمع‌آوری و فرآورش، به عنوان سوخت یا خوراک مورد نیاز صنایع پتروشیمی استفاده شوند. در نتیجه، سوزاندن آنها به معنای از دست رفتن منبعی است که امکان تبدیل شدن به محصول و ایجاد درآمد اقتصادی را دارد.

اگرچه سهم فلرینگ از اتلاف انرژی کمتر از نیروگاه‌های حرارتی است، اما پیامدهای اقتصادی و زیست‌محیطی آن قابل‌توجه است. با سوزاندن این گازها، هم بخشی از منابع هیدروکربوری کشور از بین می‌رود و هم آلاینده‌های ناشی از احتراق وارد محیط‌زیست می‌شوند. گزارش، ادامه این وضعیت را به ضعف در سرمایه‌گذاری‌های بخش بالادستی نفت و اولویت‌بندی نامناسب منابع مرتبط می‌داند. به این معنا که پروژه‌های جمع‌آوری گازهای همراه به اندازه کافی توسعه پیدا نکرده‌اند تا امکان استفاده اقتصادی از این منابع فراهم شود.

با این رمزینه متن کامل گفت‌وگو را بخوانید.

وزارت راه و شهرسازی
سازمان بنادر و دریانوردی
اداره کل بنادر و دریانوردی و منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد

تجدید فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
شماره ۱۴۰۵/۲۴

۱- اداره کل بنادر و دریانوردی و منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد در نظر دارد فرآیند تجدیدفراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای انجام مستمر و روزانه تنظیفات و مدیریت پسماند بندرامیرآباد ۱۴۰۵/۲۴ با شماره فراخوان ۲۰۰۵۰۰۳۶۳۵۰۰۰۰۱۰از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری معامله از دریافت و تحویل اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

۲-مهلت زمانی دریافت اسناد از سایت: ساعت۹ صبح تاریخ۱۴۰۵/۸/۱۸ الی ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۴۰۵/۸/۲۳

۳-مهلت زمانی ارسال پاسخ اسناد به سایت: ساعت ۱۰صبح تاریخ ۱۴۰۵/۹/۷

۴-زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰:۳۰ صبح مورخ ۱۴۰۵/۹/۷

۵- اطلاعات مربوط به نشانی و تماس مناقصه‌گزار:
آدرس: مازندران- بهشهر- اداره کل بنادر و دریانوردی و منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد
تلفن: ۳۴۵۱۲۱۳۸-۳۴۵۱۲۳۳۵-۰۱۱ کد اقتصادی: ۴۱۱۳۱۹۵۷۷۹۸۶
کدپستی: ۴۸۵۴۱-۵۱۳۱۳ شناسه ملی: ۱۴۰۰۰۱۸۰۶۱۴

۶-سپرده شرکت در فرآیند ارجاع کار: مناقصه‌گران باید اصل ضمانت‌نامه بانکی بدون قید و شرط و قابل تمدید به دفعات به مبلغ ((۱۳/۶۰۷/۵۷۷/۷۵۶)) ریال و به حروف ((سیزده میلیارد و ششصد و هفت میلیون و پانصد و هفتاد و هفت هزار و هفتصد و پنجاه و شش ریال)) یا اصل فیش واریزی وجه به حساب سپرده بندر امیرآباد تحت شماره IR۶۲۰۱۰۰۰۰۴۱۰۶۴۵۷۱۲۱۲۳۸۶ نزد بانک مرکزی را علاوه بر بارگذاری تصویر آن در سامانه ستاد (در پاکت الف)، به‌صورت فیزیکی در پاکت لاک و مهر شده تا ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۴۰۲/۹/۲۲طی یک نامه رسمی به‌عنوان مدیر کل بنادر و دریانوردی و منطقه ویژه اقتصادی امیرآباد به دبیرخانه مرکزی بندر امیرآباد تحویل نمایند.

۷-مبلغ برآورد اولیه مناقصه: ۲۷۲/۱۵۱/۵۵۵/۱۲۰ ریال ((دویست و هفتاد و دو میلیارد و صد و پنجاه و یک میلیون و پانصد و پنجاه و پنج هزار و صد و بیست ریال))

روابط عمومی اداره کل بنادر و دریانوردی امیرآباد
شناسه: ۲۳۲۰۷۵۰

آگهی دعوت به مجامع
شرکت هلیکوپتری البرز وزین کیش

بدین‌وسیله از صاحبان سهام و اعضای هیأت‌مدیره شرکت هلیکوپتری البرز وزین کیش (سهامی خاص) به‌شماره ثبت ۷۷۶۶ و شناسه ملی ۱۰۸۶۱۵۷۵۹۳۹ دعوت به‌عمل می‌آورد تا روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۲ ساعت ۰۹:۰۰ صبح در جلسه هیأت‌مدیره با دستور جلسه نقل و انتقال سهام، روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۲ ساعت ۱۰:۰۰ صبح در مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده با دستور جلسه انتخاب اعضای جدید هیأت‌مدیره و روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۲ ساعت ۱۱:۰۰ صبح در جلسه هیأت‌مدیره با دستور انتخاب سمت اعضای جدید و صاحبان امضا در محل شعبه شرکت حضور به‌هم رسانند.

هیأت‌مدیره شرکت هلیکوپتری البرز وزین کیش

نوبت دوم
شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت فلات قاره ایران

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی و یک مرحله‌ای تعدیل پذیر به شماره ۰۴/۱۱۷۴/م ع ل
تعمیر ساختمان امور مسافرت کمپ سلمان

شرکت نفت فلات قاره ایران- منطقه لاوان در نظر دارد مناقصه فوق را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برگزار نماید. رؤیت متن کامل دعوت‌نامه و کلیه مراحل برگزاری مناقصه صرفاً از طریق درگاه ستاد به آدرس WWW.setadiran.ir و شماره فراخوان ۲۰۰۵۰۹۴۵۴۶۰۰۰۰۰۸ انجام خواهد شد. لازم است پیشنهاد دهندگان درصورت عدم عضویت قبلی، در سایت مذکور ثبت‌نام و گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان دریافت نمایند.

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار:
تلفن: ۰۲۱-۲۳۹۴۵۰۲۴ فاکس: ۰۲۱-۲۳۳۸۲۲۵۱
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۰۲۱-۱۴۵۶ دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

روابط عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران
شناسه ۲۳۱۹۲۱۲

آگهی مزایده صادراتی
شرکت فولاد کاوه جنوب کیش (سهامی عام)

SKS South Kaveh Steel Co. شرکت فولاد کاوه جنوب کیش

نوبت اول

شرکت فولاد کاوه جنوب کیش(سهامی عام) قصد دارد میزان ۱۰ هزار تن محصول شمش فولادی صادراتی را از طریق برگزاری مزایده بین‌المللی به‌شماره BA140508 به‌فروش برساند. لذا از کلیه شرکت‌های فعال درزمینه صادرات این محصول دعوت می‌گردد درخواست رسمی خرید و پاکات مهر و موم شده خود را تا ساعت ۱۴:۰۰ روز سه‌شنبه ۲۶ آبان ماه ۱۴۰۵ به دفتر مدیریت حراست شرکت فولاد کاوه جنوب کیش به نشانی: تهران، میدان آرژانتین، خیابان بخارست (احمد قصیر)، بخارست هشتم، پلاک ۳۰، طبقه سوم تحویل نمایند.
متقاضیان محترم می‌توانند جهت دریافت اسناد مزایده، به سایت شرکت به آدرس www.sksco.ir مراجعه نمایند. ۱۴۰۵/۲۵۶

روابط عمومی شرکت فولاد کاوه جنوب کیش (سهامی عام)

آگهی فراخوان عمومی
شماره ۱۴۰۵۰۸۱۹

شرکت توسعه معادن پارس تأمین

شرکت توسعه معادن پارس تأمین در نظر دارد از طریق فراخوان عمومی، نسبت به شناسایی و ارزیابی فنی شرکت‌های مشاور واجد صلاحیت برای تهیه گزارش منابع و ذخایر معدن طلای مادوفتی واقع در استان سیستان و بلوچستان مطابق روش JORC Code اقدام نماید.

الف-موضوع فراخوان: شناسایی و ارزیابی فنی مشاوران تهیه گزارش منابع و ذخایر معدن مادوفتی مطابق JORC Code.

ب- شرح مختصر خدمات: اعتبارسنجی داده‌ها، مدل‌سازی و برآورد منابع؛ و درصورت کفایت مطالعات، بررسی عوامل تعدیل‌کننده، برنامه‌ریزی معدن و برآورد ذخایر قابل استخراج با مشارکت شخص ذی‌صلاح (Competent Person).

پ- محل تحویل اسناد فراخوان: شرکت توسعه معادن پارس تأمین، تهران، خیابان سید جمال‌الدین اسدآبادی، خیابان دکتر صادق آیینه‌وند (۶۴ شرقی)، پلاک ۲۹، طبقه دوم؛ تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۳۹۱۱۴. دریافت اسناد با ثبت مشخصات متقاضی و امضای رسید انجام می‌شود.

ت- نحوه ارزیابی: در مرحله نخست صرفاً صلاحیت و پیشنهاد فنی متقاضیان ارزیابی می‌شود. فقط شرکت‌های حائز حدنصاب فنی، در مرحله دوم برای ارائه پیشنهاد مالی دعوت خواهند شد.

ث- مستندات و مدارک موردنیاز:
۱) اساسنامه، آگهی تأسیس و آخرین روزنامه رسمی تغییرات شرکت؛
۲) سوابق مستند پروژه‌های JORC داخلی و خارجی، به‌ویژه پروژه‌های طلا؛
۳) مستندات صلاحیت و سوابق شخص ذی‌صلاح (CP) و اعضای کلیدی تیم؛
۴) پیشنهاد فنی شامل روش اجرا، فن‌آوری‌های مورد استفاده، زمان‌بندی و خروجی‌ها؛
۵) برنامه آموزش و انتقال دانش همراه با معرفی مرجع معتبر صدور گواهی.

تذکر: ارائه مستندات مربوط به بندهای شماره ۱، ۲، ۳ و ۵ الزامی می‌باشد و پیشنهادات فاقد مدارک مذکور مورد ارزیابی قرار نخواهد گرفت.

ج- مهلت تحویل مدارک: ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه به تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۳۰.

متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد تکمیلی و کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۱۰۱۱۰۵۶۰۱ و یا ایمیل tenauc@iranparstamin.ir تماس حاصل نمایند. ضمناً مناقصه‌گزار در رد یا قبول پیشنهاد مختار است.

آگهی مناقصه عمومی
تأمین و اجرای بتن نسوز کف تونل سرباره فولادسازی
شرکت فولاد کاوه جنوب کیش (سهامی عام)

SKS South Kaveh Steel Co. شرکت فولاد کاوه جنوب کیش

آگهی شماره T-1405135989 نوبت دوم

شرکت فولاد کاوه جنوب کیش(سهامی عام) در نظر دارد جهت تأمین و اجرای بتن نسوز کف تونل سرباره فولادسازی (مطابق موارد مندرج در اسناد) از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای از پیمانکاران واجد شرایط و توانمند دعوت نماید. متقاضیان می‌توانند برای اطلاع از شرایط مناقصه و خرید اسناد مناقصه از تاریخ چاپ آگهی تا پایان وقت اداری روز **شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۳** به وب‌سایت شرکت فولاد کاوه جنوب کیش به نشانی WWW.SKSCO.IR (قسمت خرید و فروش بخش مناقصه‌های جاری) مراجعه نمایند. ۱۴۰۵/۲۵۵

جدول زمانی انجام مناقصه:

تاریخ شروع فروش اسناد	تاریخ پایان فروش اسناد	آخرین مهلت تحویل پاکت‌های مناقصه
۱۴۰۵/۰۸/۱۹	۱۴۰۵/۰۸/۲۳	۱۴۰۵/۰۸/۲۴

روابط عمومی شرکت فولاد کاوه جنوب کیش (سهامی عام)

چرا پایتخت هنوز برای مواجهه با باران آمادگی کافی ندارد

تهران و کابوس تکراری آب‌گرفتگی

گزارش

سمیه افشین‌فر
گروه اجتماعی

بـاران پاییزی تهران در یکی دو روز گذشـته خیابان‌هـا و بزرگراه‌های پایتخت را قفـل کـرد. یکی نوشـت «تهران ونیز شـد» و یکـی پیشـنهاد داد «به جای تاکسـی کـه در روز بارانـی در خیابـان پیدا نمی‌شـود، قایق در زمره وسـایل حمل‌ونقـل عمومی تهـران قرار بگیرد.» بـا این اوصاف بـار دیگر صحنه‌های تکراری آب‌گرفتگی، اختلال در تردد و سـردرگمی شهروندان در فضای مجازی وایرال شـد و بارشی که می‌توانسـت فرصتی برای نفس کشیدن شهری تشنه باشـد، در برخی نقاط پایتخت به معضلی برای تردد روزانه مردم تبدیل شـد. تصاویـری کـه از آب‌گرفتگی برخـی معابر و بزرگراه‌های تهران منتشـر شـد، نشـان می‌داد کـه در بخش‌هایـی از پایتخت، شـبکه هدایت آب نتوانسـته اسـت متناسـب با حجم بارندگی عمل کند. این در حالی اسـت که بارندگی و احتمال بروز آب‌گرفتگی، پدیده‌ای غیرمنتظره برای تهران نیسـت. پایتخت سال‌هاسـت با مسأله سـیلاب‌های شـهری و آب‌گرفتگی معابر مواجه است و تقریبـاً در هر فصـل بارندگی، برخی نقاط شـهر به کانون‌هـای تکراری تجمع آب تبدیل می‌شـوند. روزهـای بارانی تهران بار دیگر این پرسـش را پیش روی مدیریت شـهری قـرار داد که چرا تهـران، با وجود سـال‌ها تجربه سـیلاب و آب‌گرفتگـی، هنوز برای مواجهـه با باران آمادگـی کافی ندارد؟

آماده‌باش به جای پیشگیری

یکـی از نـکات قابل تأمـل در واکنش مدیریت شـهری به بارندگی‌هـای اخیر، تأکیـد بر آماده‌باش نیروهای خدمات شـهری و لایروبی کانال‌هـا و انهار پیش از آغـاز بارندگی بود. مدیرکل خدمات شـهری شـهرداری تهـران چند روز قبل اعـلام کرده بود کـه پیش از بارندگی‌هـا، لایروبی انهار روباز و روبسـته، قنوات و کانال‌های هدایت آب‌های سـطحی انجام شـده و نیروهای خدمات شـهری و ۱۳۷ و ایسـتگاه‌های آتش‌نشـانی در آماده‌بـاش قرار داشـته‌اند. با این حال، او به تکمیل نشـدن طرح بهسـازی انهار در برخی مناطق نیز اشـاره کرده بود، موضوعـی که می‌تواند در هدایت آب‌های سـطحی مشـکل ایجاد کنـد. اما اگر اقدامات پیشـگیرانه انجام شده بود، چرا همچنان شـاهد تجمع آب در برخی معابر بودیم؟ کارشناسـان شـهری معتقدند مدیریت بارندگی صرفـاً به معنای اعـزام نیروهـای خدمات شـهری پـس از وقـوع آب‌گرفتگی نیسـت. بخش مهمی از مسـئولیت مدیریت شـهری باید پیـش از بارش آغاز شـود، زمانی که هنوز آسـمان آفتابی اسـت و فرصت برای شناسـایی نقاط آسیب‌پذیر، اصلاح مسـیرهای هدایت آب و تکمیل پروژه‌های عمرانـی وجود دارد.

عکس: ایرنا

رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران در گفت و گو با «ایران» مطرح کرد

آب‌گرفتگی معابر تهران از ضعف زیرساخت‌ها تا ضرورت توسعه حمل‌ونقل عمومی

رئیـس کمیسـیون عمـران و حمل‌ونقل شـورای شـهر تهران با اشـاره به وجود اشکالات قابل پیش‌بینی در برخی نقاط شـهر، تأکید می‌کند: «مدیریت شـهری بایـد بـه جای اتـکای صـرف به آماده‌باش نیروها، اصلاح زیرسـاخت‌های آسـیب‌پذیر را در دسـتورکار قرار دهد.» جعفر تشـکری هاشـمی با ارزیابـی عملکـرد شـهرداری در جریـان بارندگی‌های اخیـر بـه «ایـران» می‌گویـد: «در بخشـی از اقدامات شـهرداری، عملکـرد قابـل قبولـی مشـاهده شـد. پیش‌بینـی و لایروبـی کانال‌هـا و مسـیرهای هدایت آب باعث شـد در این بخش با مشـکلات جدی مواجه نباشـیم و ایـن مسـیرها با ظرفیـت خود بـه فعالیت ادامـه دهند.»

او با اشـاره بـه حضـور نیروهـای خدمات شـهری در سـطح شـهر می‌گویـد: «حضـور فیزیکـی نیروهـای خدمات شـهری در معابر مناسـب بود، امـا نمی‌توان گفـت که هیـچ مشـکلی وجـود نداشـت و همه‌چیز به‌خوبـی پیـش رفـت. در نقـاط متعـددی از شـهر شـاهد آب‌گرفتگی‌های محدود و منطقـه‌ای بودیم که شـهروندان نیز تصاویر و مشـاهدات خـود را در فضای مجازی منتشـر کردند. شـهروندانی که در این مناطق با مشـکل مواجه شدند، به‌درسـتی نسبت به وضعیت معابر انتقاد داشـتند.»

۵۵۰ کیلومتر کانال احداث شده اما ۲۰۰ کیلومتر دیگر باقی مانده است

رئیس کمیسـیون عمران و حمل‌ونقل شـورای شـهر تهـران بـا اشـاره بـه عقب‌ماندگی تهـران در توسـعه شـبکه هدایـت آب‌هـای سـطحی توضیـح می‌دهد: «طی سـال‌های گذشـته بیـش از ۵۵۰ کیلومتـر کانال هدایـت آب‌های سـطحی در تهران احداث شـده، اما هنـوز حـدود ۲۰۰ کیلومتر دیگـر باید اجرا شـود تا این شبکه به شـکل پیوسته بتواند پوشـش مورد نیاز شهر را تأمیـن کند.» با این حال، تشـکری هاشـمی معتقد اسـت آب گرفتگی‌های دو روز گذشـته عمدتاً ناشی از کمبـود کانال‌هـای اصلی نبـوده، بلکه عواملـی مانند شـیب نامناسـب معابر، گرفتگی برخی انهـار و نبود یا کمبـود میله‌هـا و چاه‌هـای جذبی در نقـاط مختلف شـهر در بروز این مشـکلات نقش داشـته‌اند.

او در تشـریح نمونه‌هایی از این مشـکلات بـه بزرگراه طبقاتـی صـدر اشـاره می‌کنـد و می‌گویـد: «در برخی نقـاط، به دلیـل پاکسـازی نشـدن کامل مسـیرهای هدایـت آب، آب در سـطح معبـر جمـع شـده بود و در قسـمت‌هایی نیـز بـه شـکل سـرریز از روی پـل و کناره‌هـای آن بـه سـمت پایین جـاری می‌شـد. این مـوارد بـا پیش‌بینـی و اقدامـات لازم می‌توانسـت برطرف شـود.»

به گفتـه تشـکری هاشـمی، اصـلاح شـیب‌بندی معابر، احداث چاه‌هـای جذبـی در نقاط مسـتعد آب‌گرفتگی و اجرای زهکشـی و کانال‌های هدایت آب از جمله اقداماتی اسـت که می‌تواند از تکرار چنین مشکلاتی جلوگیری کند.

لزوم اصلاح زیرساخت‌ها در شهر تهران

بارندگی‌هـای اخیر بـار دیگر این پرسـش را مطرح کرده اسـت کـه آیـا مدیریت بحـران شـهری صرفاً بـا آماده‌بـاش نیروهـای خدماتی محقق می‌شـود یـا باید اصـلاح زیرسـاخت‌ها نیـز در اولویـت قرار گیرد؟ تشـکری هاشـمی معتقد اسـت که بخشی از مشـکلات مشاهده‌شـده در جریـان بارندگی اخیر، از جملـه موارد قابـل پیش‌بینـی بوده و بـا اصلاح به‌موقع شـیب معابر، پاکسـازی مسـیرهای هدایت آب و توسـعه شـبکه زهکشـی امکان پیشـگیری از آنهـا وجود داشـته اسـت. از ایـن منظـر، مدیریت شـهری علاوه بر آماده‌باش نیروها، باید شناسـایی نقـاط آسـیب‌پذیر و رفـع نواقص زیرسـاختی را نیز دنبـال کند.

چرا با هر بارندگی، ترافیک تهران سنگین‌تر می‌شود؟

اما ماجـرای بارندگـی در تهران تنها بـه آب‌گرفتگی معابر محـدود نمی‌شـود. در روزهای بارانـی تهران، شـهروندان سـاعات زیـادی را در ترافیـک ماندند، به نظر تشـکری هاشـمی، کاهش سـرعت خودروها در زمان بـارش و افزایش احتیاط رانندگان، به‌طور طبیعی ظرفیـت عبـور خودروها از معابـر را کاهش می‌دهد و موجب شـکل‌گیری صف‌هـای طولانی‌تر و تراکم ترافیک می‌شـود. او توضیـح می‌دهد: «هنگام بارندگـی، سـرعت متوسـط خودروها کاهـش پیدا می‌کنـد، زیرا رانـندگان با احتیاط بیشـتری حرکت می‌کنند و محدودیت‌های سـرعت را بیشـتر رعایت می‌کننـد. در نتیجه، شـاهد افزایش تراکـم ترافیک و طـول صـف خودروهـا هسـتیم.» بـا ایـن حال، رئیـس کمیسـیون عمـران و حمل‌ونقـل شـورای شـهر تهـران معتقد اسـت، مسـأله اصلـی ترافیک تهـران را نبایـد صرفاً در شـرایط جوی جسـت‌وجو کرد، بلکـه باید به ریشـه‌های این معضـل، از جمله وابسـتگی بالای شـهروندان به خودروهای شخصی و کمبود دسترسـی مناسـب بـه حمل‌ونقل عمومی توجـه کنیم.

تشـکری هاشـمی تأکید می‌کنـد: «وقتی شـهروندان حمل‌ونقل عمومی مناسـبی در اختیار نداشته باشند و به این سـامانه اطمینـان نکنند، ناگزیر به اسـتفاده از خودروهـای شـخصی روی می‌آورند. این مسـأله در روزهـای بارانـی، آلودگـی هـوا و حتی روزهـای برفی و یخبنـدان بیشـتر خود را نشـان می‌دهد.»

او راهـکار ریشـه‌ای کاهـش ایـن مشـکلات را تقویت حمل‌ونقـل عمومـی می‌دانـد و می‌گویـد: «منابـع شـهرداری و بودجه‌های در اختیار مدیریت شهری باید به سـمت توسـعه حمل‌ونقل عمومی هدایت شـود.» به اعتقاد تشـکری هاشـمی، تا زمانی کـه حجم بالای خودروهـای شـخصی و وابسـتگی شـهروندان به این وسـایل نقلیه ادامه داشـته باشـد، تهران در شـرایط مختلف جوی بـا معضل ترافیک مواجـه خواهد بود و توسـعه حمل‌ونقل عمومی می‌تواند یکی از مسیرهای اصلی کاهش این وابسـتگی باشـد.

حناچی: نقاط حادثه‌خیز تهران باید از قبل شناسایی شوند

در واکنـش بـه انتقادهـا، معـاون خدمات شهری شهرداری تهران اعلام کرده اسـت که در برخی نقاط، شدت بارش از ظرفیـت انتقال آب انهار فراتر رفتـه و همین مسـأله موجـب جاری شدن آب در سطح معابر شـده است. به گفته او، در بارندگی اخیر حتی موردی از آب‌گرفتگی ناشـی از انسـداد شـبکه به دلیـل زباله یـا لایروبی‌نشـدن انهار گزارش نشـده اسـت. هرچند شـدت بارندگـی را نمی‌تـوان نادیده گرفـت، اما آیا زیرسـاخت‌های شـهری باید صرفاً بـرای بارش‌های معمولی طراحی شوند یا مدیریت شـهری باید خود را برای بارش‌های شـدیدتر و تغییرات اقلیمی نیـز آماده کند؟

پیـروز حناچی شـهردار سـابق با اشـاره به ضـرورت آمادگی مدیریت شـهری بـرای مواجهـه بـا بارندگی‌های شـدید به «ایـران» می‌گویـد: «لایروبـی کانال‌هـا و مسـیرهای اصلی انتقـال آب‌های سـطحی، پیـش از آغـاز فصـل بارندگی، از اقدامات ضروری برای جلوگیری از آب‌گرفتگی معابر اسـت.» او بـا بیان اینکـه بارندگی‌های سـنگین در برخی سـال‌ها از شـرایط معمول خـارج می‌شـوند، می‌گوید: «تهران و سـایر شـهرهای کشـور هر چند وقت یک‌بار با بارندگی‌های شدید مواجـه می‌شـوند و ایـن موضـوع بایـد در برنامه‌ریزی‌های مدیریت شـهری مـورد توجـه قرار گیـرد. به همیـن دلیل، شـهرداری باید پیش از آغاز فصل بارندگی، مسـیر کانال‌ها و مجاری انتقـال آب را بررسـی و لایروبی کند.»

شـهردار سـابق تهـران با اشـاره به وجـود کانال‌هـای بزرگ زیرزمینـی در پایتخـت می‌گویـد: «بخـش قابل‌توجهـی از کانال‌هـای انتقال آب در زیـر شـهر قـرار دارنـد و از دید شـهروندان پنهان هسـتند، اما این مسـیرها به طور مستمر به پاکسـازی و لایروبی نیاز دارند. گاهی حجـم زیادی از زباله و حتی وسـایل حجیمی مانند مبلمـان در این کانال‌ها جمع می‌شود و مسـیر عبور آب را مسـدود می‌کند. چنین موانعی می‌توانند باعث پس‌زدگی آب و تشـدید آب‌گرفتگی شـوند.» او با تأکید بـر اینکه حتی یـک مانع در گلوگاه‌هـای عبور آب می‌تواند مشـکلات جـدی ایجاد کند، توضیـح می‌دهد: «هر مانع حجیمی که در مسـیر جریـان آب قرار گیـرد، می‌تواند ظرفیـت عبـور آب را کاهـش دهـد. بنابرایـن در درجه اول باید همه مسـیرها بـه طور منظـم لایروبی و موانـع موجود در آنهـا جمع‌آوری شـوند.» او در پاسـخ به این پرسـش که چرا با وجود اعـلام آماده‌باش نیروهای شـهرداری و دریافت هشـدارهای هواشناسـی، همچنـان شـاهد آب‌گرفتگـی در برخـی نقـاط تهـران بودیـم، می‌گویـد: «صـرف اعلام آماده‌بـاش کافـی نیسـت. شـهر باید بـرای فصـل بارندگی آمادگی واقعی داشـته باشـد و نقاط آسـیب‌پذیر نیـز از قبل شناسایی شـده باشند.»

حناچـی بـا تأکید بر ضـرورت تدویـن برنامـه عملیاتی برای نقـاط حادثه‌خیـز تهران توضیـح می‌دهد: «برای هـر یک از این نقاط باید متناسـب با شـرایط آن برنامه مشخصی وجود داشته باشـد. بخشـی از اقدامات ممکن اسـت زیربنایی و بلندمدت باشـند و بخشـی دیگـر را بتـوان در کوتاه‌مدت یا میان‌مدت اجرا کرد.» او می‌گوید: «بسـیاری از این مشکلات بـا مدیریـت، برنامه‌ریـزی اصولـی و به‌کارگیـری نیروهـای باتجربـه در حوزه خدمات شـهری قابل کنترل و پیشـگیری اسـت. مهـم ایـن اسـت کـه نقـاط حادثه‌خیز به‌درسـتی شناسـایی شـوند و بـرای رفع مشـکلات آنها طـرح اجرایی مشـخصی وجود داشـته باشد.»

رئیس کمیته حقوق شهروندی و کمیته نظارت بر حقوق شهروندی شورای شهر:

شهرداری تهران باید درباره آب‌گرفتگی معابر پاسخگوی شهروندان باشد

مهدی اقراریان، عضو شـورای شـهر تهران و رئیس کمیته حقوق شـهروندی و کمیته نظارت بر حقوق شـهروندی شـورا با انتقاد از عملکرد مدیریت شهری در بارندگی‌های اخیـر پایتخـت، خواسـتار پاسـخگویی شـهردار تهران درباره آب‌گرفتگی معابر و خسـارت‌های احتمالی به شـهروندان شد.

اقراریـان با اشـاره بـه آب‌گرفتگی گسـترده برخی معابـر تهران در جریـان بارندگی‌هـای اخیـر بـه «ایـران» می‌گویـد: «اگرچه حجـم بارش‌هـای اخیـر در تهران کم‌سـابقه بـود، امـا تصاویر و فیلم‌هایـی کـه شـهروندان از مناطـق مختلـف پایتخـت در فضـای مجازی منتشـر کردنـد، نشـان می‌دهـد آب‌گرفتگی در نقـاط مختلف شـهر اتفاق افتـاده و نمی‌تـوان ایـن گزارش‌ها را نادیـده گرفت.»

او با اشـاره به واکنش‌های مختلف به انتشـار تصاویر آب‌گرفتگی در فضـای مجازی می‌گویـد: «برخی ایـن تصاویر را سـاختگی و غیرواقعـی دانسـتند و گروهـی دیگر نیز با اشـاره به رها شـدن زباله‌هـا در معابر، مسـئولیت این اتفـاق را متوجه شـهروندان دانسـتند. این در حالی اسـت که شـهروندان با انتشـار تصاویر ثبت‌شـده از محـل زندگـی و تـردد خـود، وقـوع آب‌گرفتگی را به‌روشنی نشـان داده‌اند.»

اقراریـان بـا بیـان اینکـه شـهرداری اعـلام کـرده از قبـل در آماده‌بـاش بـوده و بـرای نقـاط مسـتعد آب‌گرفتگـی تدابیری اندیشـیده اسـت، تأکیـد می‌کنـد: «امـروز دربـاره دوره‌ای از مدیریـت شـهری صحبت می‌کنیم که در سـال ششـم فعالیت خود قـرار دارد و شـهردار تهـران دیگـر نمی‌تواند با اسـتناد به تـازه‌کار بودن یـا کمبود تجربه از پاسـخگویی فاصلـه بگیرد. در سال‌های گذشـته معاونان خدمات شهری و مدیران بخش‌های مختلـف شـهرداری بارها تغییر کرده‌اند و شـهر تهـران در عمل شـاهد آزمـون و خطاهـای متعـددی در حوزه مدیریت شـهری بـوده اسـت. بـا این حـال، بـه نظر می‌رسـد ایـن تغییـرات و تجربه‌هـا هنوز بـه نتیجه مطلوب در مدیریت مسـائل شـهری نرسـیده است.»

عضو شـورای شـهر تهران با طرح این پرسـش که چرا با گذشت بیش از پنج سـال از فعالیت مدیریت فعلـی، همچنان در حوزه نظافت شـهر و جمع‌آوری پسـماند با مشـکلاتی مواجه هستیم، می‌گوید: «روز یکشـنبه معاون خدمات شـهری شهرداری تهران در صحن شورا حاضر شـد و درباره اتفاقات اخیر توضیحاتی ارائه کرد، اما به نظر می‌رسـید این توضیحات قانع‌کننـده نبود. البته معاون جدید خدمات شـهری مدت زیادی نیست که مسئولیت این حوزه را برعهده گرفته و نمی‌توان تمام مسـائل و مشـکلات را متوجه شخص او دانست.»

ضرورت رسیدگی به خسارت شهروندان

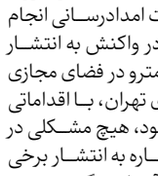
رئیس کمیته حقوق شـهروندی شورای شـهر تهران در پاسخ به پرسشی درباره نحوه پیگیری خسـارت‌های احتمالی شهروندان در جریان آب‌گرفتگی‌ها می‌گوید: «اگر در این اتفاقات خسـارتی بـه شـهروندان وارد شـده باشـد، آنهـا می‌توانند موضـوع را از مجاری قانونـی دنبال کنند.»

اقراریـان بـا اشـاره بـه تجربـه پرونده‌هـای مشـابه در حـوزه خسـارت به خودروها ناشـی از مشـکلات معابر شـهری توضیح می‌دهـد: «در مـواردی کـه بـه دلیل وجـود چاله یا مشـکلات معابـر، به خودروی شـهروندان خسـارت وارد می‌شـود، معمولاً شـکایت حقوقی مطرح و میزان مسئولیت شـهرداری در فرآیند رسـیدگی مشـخص می‌شـود. در برخی موارد نیز شـهرداری به پرداخـت خسـارت محکـوم شـده اسـت.» او تأکیـد می‌کند: «ایـن موضوع فرآینـد قانونی مشـخصی دارد و شـهروندان باید از مسـیرهای قانونی بـرای مطالبه خسـارت خود اقـدام کنند. بـا ایـن حـال، شـهرداری نیز بایـد دربـاره نحـوه رسـیدگی به مطالبـات و خسـارت‌های احتمالـی شـهروندان اطلاع‌رسـانی کند و پاسـخگو باشـد.»

هزینه‌ای که شهروندان می‌پردازند

در این میان، شـهروندان اولین گروهی هستند که هزینه ضعف احتمالـی زیرسـاخت‌ها را می‌پردازنـد. رانندگانی که سـاعت‌ها در ترافیـک گرفتـار می‌شـوند، عابران پیـاده‌ای که بـرای عبور از خیابـان با مشـکل مواجه هسـتند و مغازه‌دارانـی که ممکن اسـت با ورود آب بـه واحدهای خود خسـارت ببیننـد، همگی بخشـی از پیامدهـای مدیریـت نامناسـب را تجربـه می‌کنند. مسـأله فقط چند سـاعت ترافیک یا تجمـع آب در یک خیابان نیسـت، موضوع، کیفیت زندگی در شـهری اسـت که هر سـال بخـش قابل‌توجهـی از منابـع مالی خـود را صـرف پروژه‌های عمرانی و خدمات شـهری می‌کند، اما همچنـان در برابر یکی از طبیعی‌ترین پدیده‌های جوی با مشـکلات تکراری مواجه است.

سخنگوی شهرداری: برخی فیلم ها از آب گرفتگی تهران ساخت هوش مصنوعی بود

با وجود ترافیک سـنگین و آب‌گرفتگی معابـر تهـران در دو روز اول هفتـه، سـخنگوی شـهرداری تهـران عملکرد مدیریـت شـهری در مواجهـه بـا بارندگی‌هـا را مثبت ارزیابـی می‌کند. اظهارنظـری کـه در کنار تصاویـر و گزارش‌های شـهروندان از وضعیـت معابـر، ترافیـک، آبگرفتگی خیابان‌هـا و بعضی از خانه‌ها، پرسـش‌هایی را درباره میـزان آمادگی و عملکرد شـهرداری در مدیریـت بحـران بارندگی‌ها مطـرح می‌کند. بـه نظر می‌رسـد میـان روایـت رسـمی شـهرداری و تجربه شهروندان از وضعیت شـهر، فاصله قابل تأملی وجود دارد.

۱۰ هزار نیروی خدمات شهری در سه شیفت آماده‌باش بودند

عبدالمطهـر محمدخانی، سـخنگوی شـهرداری تهـران روز دوشـنبه ۱۸ آبـان در نشسـت خبری با اشـاره بـه اقدامات انجام شـده بـرای مدیریـت بارندگی‌هـای اخیر گفـت: «از مهرمـاه و بـر اسـاس پیش‌بینی‌هـای هواشناسـی دربـاره احتمـال بارش‌های شـدید در نیمه دوم آبـان و ابتدای آذر، شـهرداری تهـران اقدامات پیشـگیرانه خـود را آغـاز کرد و ۱۰ هـزار نیروی خدمات شـهری در سـه شـیفت بـه حالت آماده‌بـاش درآمدنـد.» مطهـر محمدخانـی بـا اشـاره بـه آماده‌بـاش مجموعه‌های مختلف شـهرداری تهـران گفت: «بیـش از یـک ماه‌ونیـم پیـش از بارندگی‌هـا، اقدامـات متعـددی در حوزه خدمات شـهری انجام شـد. در روزهای بارندگـی نیـز ۱۰ هـزار نفـر از نیروهـای خدمـات شـهری، شـامل کارگران پسـماند، فضای سـبز و سـایر بخش‌ها، در سـه شـیفت در مناطق مختلف شـهر فعالیت داشتند.» به گفته محمدخانی ۱۳۸ ایسـتگاه آتش‌نشـانی نیـز به‌صورت شـبانه‌روزی در آماده‌باش کامل قرار داشـتند تـا در صورت بـروز بحران‌هـای احتمالـی، عملیـات امدادرسـانی انجام شـود. سـخنگوی شـهرداری تهـران در واکنش به انتشـار برخی تصاویر و فیلم‌هـا از آب‌گرفتگی مترو در فضای مجازی گفـت: «در تمام ۱۶۲ ایسـتگاه متـروی تهران، بـا اقداماتی که طی یک ماه گذشـته انجام شـده بود، هیچ مشـکلی در زمینـه آب‌گرفتگی نداشـتیم.» او با اشـاره به انتشـار برخی تصاویـر غیرواقعـی در فضای مجـازی آن را بـه گردن هوش مصنوعی انداخـت و گفت: «متأسـفانه سـاخت فیلم‌های هـوش مصنوعـی ظرفیت‌هـای عجیبی ایجاد کرده اسـت. البتـه آب‌گرفتگی‌هایی در سـطح شـهر وجود داشـت، اما نیازی به سـاخت تصاویـر غیرواقعی از ایسـتگاه‌های مترو و نمایش شـنا کـردن مـردم در آب نبود.»

سخنگوی شـهرداری تهران با اشـاره به اقدامات انجام‌شده بـرای مدیریت روان‌آب‌ها گفـت: «در روزهای بارندگی اخیر، ۹۴۰ حوضچه زباله‌گیر در شـهر پاکسازی شـد و بیش از یک میلیون متر طول شـبکه نهرهای روبسـته تهران نیز در این حوزه وجود دارد.»

مطهـر محمدخانـی بـا اشـاره به موضـوع سـرکوب آب در تهـران و ضرورت مدیریـت روان‌آب‌ها توضیـح داد: «یکی از راهکارهـای کلیدی در ایـن زمینه، بازچرخانی آب اسـت که می‌تواند به اسـتفاده بهینه از منابع آبی، حفظ پوشش سبز شهر و پیشگیری از حوادث ناشـی از بارندگی کمک کند. در این زمینه اقداماتی در حوزه جمع‌آوری آب‌های زیرسـطحی، بازچرخانی آب، نقشـه‌برداری دقیق از کانال‌های زیرسطحی و لایروبـی موردی و منظم انجام می‌شـود.»

سـخنگوی شـهرداری تهـران گفـت: «در دو روز، بـه اندازه شـش مـاه از یک سـال آبـی در تهـران بارندگی داشـتیم. همیـن میـزان بارندگـی در برخی اسـتان‌های دیگر کشـور موجـب جـاری شـدن سـیل و وقـوع حوادثی شـد، اما در تهـران بـا تدابیر انجام‌شـده شـاهد حـوادث تلخ مشـابه نبودیـم. البته در برخی مسـیرها و معابـر آبگرفتگی موقت و ترافیک ایجاد شـد که بابـت آن از صبر و شـکیبایی مردم تشـکر می‌کنیم.»

رئیس مرکز مدیریت بحران استانداری تهران در گفت‌گو با «ایران» نسبت به تداوم تهدید سیلاب در پایتخت هشدار داد

عبور پایتخت از سامانه بارشی بدون سیلاب مخرب

حریم رودخانه ها خط قرمز مدیریت شهری شود

در روستای باغ‌گل شمیرانات، طی ۲۴ ساعت ۱۴۲ میلی‌متر بارندگی ثبت شد، اما با اقدامات پیشگیرانه، این بارش‌ها بدون وقوع سیلاب مخرب، طغیان رودخانه‌ها و حوادث ناگوار مدیریت شد

گزارش

بیتا میرعظیمی
گروه ایران زمین

بارندگی‌های اخیر استان تهران، با ثبت ۱۴۲ میلی‌متر بارش در ۲۴ ساعت در یکی از روستاهای شمیرانات و صدور هشدار قرمز برای مناطق شمالی استان، بار دیگر میزان آمادگی مدیریت بحران پایتخت و تاب‌آوری زیرساخت‌های شهری در برابر مخاطرات جوی را به محک آزمون گذاشت. با وجود شدت قابل توجه بارش‌ها، این سامانه بدون وقوع سیلاب مخرب، طغیان گسترده رودخانه‌ها و حوادث خسارت‌بار پشت سر گذاشته شد. طبق گفته رئیس مرکز مدیریت بحران استانداری تهران به «ایران»، پیش‌بینی و صدور بموقع هشدارهای هواشناسی، تشکیل و فعال‌سازی ستاد پیشگیری و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران، تقسیم وظایف میان دستگاه‌های اجرایی و خدمات‌رسان، لایروبی رودخانه‌ها و مسیل‌ها، آماده‌باش نیروهای عملیاتی و استقرار تجهیزات و ماشین‌آلات در نقاط پرخطر، از مهم‌ترین اقدامات مؤثر در کنترل شرایط بود. با این حال، عبور کم‌خسارت از این سامانه بارشی را نمی‌توان به معنای رفع آسیب‌پذیری‌های ساختاری تهران در برابر سیلاب دانست؛ چراکه گسترش فشرده بافت شهری، افزایش سطوح نفوذناپذیر، محدودیت ظرفیت شبکه جمع‌آوری و هدایت آب‌های سطحی و تعرض احتمالی به حریم و بستر رودخانه‌ها همچنان از چالش‌های اساسی مدیریت روان‌آب‌ها در پایتخت است. از این‌رو، در کنار توسعه و بهسازی زیرساخت‌های جمع‌آوری و دفع آب‌های سطحی، صیانت از مسیرهای طبیعی جریان آب و بهره‌گیری از ظرفیت استحصال، نفوذ و ذخیره‌سازی آب باران باید در کانون سیاست‌های بلندمدت مدیریت شهری و برنامه‌ریزی منابع آب تهران قرار گیرد.

«حامد یزدی‌مهر» رئیس مرکز مدیریت بحران استانداری تهران، در گفت‌وگو با «ایران» و با تشریح وضعیت بارندگی‌های اخیر در پایتخت اظهار کرد: «با توجه به صدور هشدار هواشناسی سطح قرمز برای شهرستان‌های شمالی استان تهران، از جمله مناطق شمال‌غربی شهرستان تهران، بویژه محدوده کن و امامزاده داوود، همچنین شهرستان‌های شمیرانات، پردیس، فیروزکوه و دماوند و صدور هشدار سطح نارنجی برای سایر شهرستان‌ها، این سامانه بارشی از اواخر روز جمعه هشتم آبان ماه وارد پایتخت شد و بارش‌های قابل‌توجهی را به همراه داشت.» وی با اشاره به شدت بارندگی‌ها در برخی مناطق استان افزود: «در روستای باغ‌گل شهرستان شمیرانات، طی یک بازه زمانی ۲۴ ساعته، ۱۴۲ میلی‌متر بارندگی ثبت شد که نشان‌دهنده حجم قابل‌توجه بارش‌ها در مناطق شمالی استان است. با وجود این شدت بارندگی، به دلیل اقدامات پیشگیرانه و پیشدستانه‌ای که پیش از ورود سامانه در دستور کار قرار گرفت، خوشبختانه شاهد وقوع سیلاب مخرب، طغیان رودخانه‌های اصلی و بروز حوادث ناگوار در استان نبودیم.»

سیلاب در تهران مهار شد

رئیس مرکز مدیریت بحران استانداری تهران با بیان اینکه پس از صدور هشدارهای هواشناسی، ستاد پیشگیری و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران استان به ریاست استاندار تهران تشکیل شد، گفت: «استاندار تهران با حضور دستگاه‌های مسئول و خدمات‌رسان، جلسات متعددی را برگزار کرد و وظایف و تکالیف هر دستگاه برای مواجهه با این مخاطره جوی مشخص شد. در این جلسات بر بسیج منابع و امکانات، افزایش گشت‌های سیار، آماده‌باش نیروهای عملیاتی و استقرار ماشین‌آلات و تیم‌های امدادی در مناطق پرخطر تأکید شد.» حامد یزدی‌مهر، با اشاره به نقش پیش‌بینی‌های هواشناسی در کاهش خسارات احتمالی تصریح کرد: «امسال با توجه به هشدارهای سازمان هواشناسی درباره بروز پدیده‌های جوی و شرایط خاص بارندگی، برگزاری مانورهای موضوعی سیلاب و آمادگی دستگاه‌های اجرایی در دستور کار قرار گرفت. پیش‌بینی مخاطرات و آمادگی قبلی دستگاه‌ها کمک کرد تا با ورود سامانه بارشی، اقدامات لازم بدون اتلاف وقت انجام شود و مدیریت شرایط به مرحله مقابله با بحران و امدادرسانی پس از حادثه محدود نماند.»

وی لایروبی رودخانه‌ها و مسیل‌ها را از دیگر اقدامات مؤثر در مدیریت بارندگی‌های اخیر دانست و گفت: «شرکت آب منطقه‌ای استان اقدامات لازم برای لایروبی و پاکسازی مسیر رودخانه‌ها را انجام داده بود. همچنین به‌روزرسانی ماشین‌آلات، تعمیر و آماده‌سازی تجهیزات راهداری و راهسازی، آماده‌باش دستگاه‌های خدمات‌رسان، برگزاری مانورها و آموزش نیروهای عملیاتی از جمله اقداماتی بود که پیش از وقوع بارندگی‌ها انجام شد. مجموعه این اقدامات و حضور شبانه‌روزی نیروهای مسئول موجب شد حجم بالای بارش‌ها بدون بروز خسارات گسترده مدیریت شود.»

رئیس مرکز مدیریت بحران استانداری تهران با اشاره به وضعیت شهر تهران در جریان بارندگی‌ها اظهار کرد: «در پایتخت نیز با توجه به شرایط خاص کالبدی و سطح بالای نفوذناپذیری زمین در مناطق شهری، احتمال بروز آب‌گرفتگی در معابر وجود داشت، اما نیروهای خدمات شهری با استفاده از تجهیزات و موتورپمپ‌ها برای تخلیه آب در نقاط دچار آب‌گرفتگی به‌سرعت وارد عمل شدند و تلاش کردند جریان تردد در معابر و محورهای شهری مختل نشود.» یزدی‌مهر درباره گلوگاه‌های اصلی وقوع سیلاب در استان تهران نیز گفت: «رودخانه‌ها و مسیل‌های واقع در مناطق شمالی تهران، از جمله مسیر رودخانه دربند و سایر آبراهه‌های مهم و فصلی، از جمله مسیرهایی هستند که در زمان بارندگی‌های شدید باید به‌صورت مستمر مورد پایش قرار گیرند. پاکسازی و باز نگه‌داشتن این مسیرها اهمیت زیادی در عبور ایمن روان‌آب‌ها دارد و اقدامات انجام‌شده در این زمینه کمک کرد تا در بارندگی‌های اخیر حادثه‌ای در این محدوده‌ها رخ ندهد.»

حریم رودخانه‌ها خط قرمز ساخت‌وساز

رئیس مرکز مدیریت بحران استانداری تهران با تشریح سازوکار فرماندهی یکپارچه در زمان بروز مخاطرات جوی گفت: «بر اساس قانون مدیریت بحران کشور، استانداران ریاست ستاد پیشگیری، کاهش و فرماندهی عملیات پاسخ به بحران استان‌ها را بر عهده دارند. یکی از ابزارهای اصلی این ساختار، برگزاری جلسات ستاد با حضور تمامی دستگاه‌های مسئول و خدمات‌رسان است که در شرایط عادی باید هر سه ماه یک بار تشکیل شود و در وضعیت اضطراری نیز متناسب با نوع و سطح مخاطره، جلسات فوق‌العاده برگزار می‌شود.» وی ادامه داد: «در این جلسات، وظایف قانونی دستگاه‌ها متناسب با مخاطره پیش‌رو مشخص و بر اجرای تکالیف تأکید می‌شود. همچنین عملکرد دستگاه‌ها مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد و در صورت نیاز، هماهنگی‌های لازم برای تأمین امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی انجام می‌شود. در جریان بارندگی‌های اخیر نیز این سازوکار با محوریت استاندار تهران و مشارکت دستگاه‌های اجرایی و خدمات‌رسان فعال بود و امکان هماهنگی و تصمیم‌گیری سریع را فراهم کرد.» یزدی‌مهر در پاسخ به پرسشی درباره تأثیر ساخت‌وسازها و تصرفات در حریم و بستر رودخانه‌ها بر افزایش خطر سیلاب، با اشاره به الزامات قانونی این حوزه تصریح کرد: «رودخانه‌ها دارای بستر و حریم مشخص هستند و بر اساس قانون توزیع عادلانه آب، مسئولیت‌های مرتبط با تعیین و نظارت بر حریم و بستر رودخانه‌ها در حوزه وزارت نیرو و شرکت آب منطقه‌ای قرار دارد. برخورد با تصرفات و ساخت‌وسازهای غیرمجاز نیز باید با همکاری دستگاه‌های مسئول و شهرداری‌ها دنبال شود.» وی افزود: «استاندار تهران نیز بر ضرورت رعایت ضوابط قانونی و جلوگیری از هرگونه ساخت‌وساز در حریم و بستر رودخانه‌ها تأکید کرده است. در سطح استان، این موضوع با حساسیت و دقت مورد توجه قرار دارد، اما در محدوده شهر تهران، بخشی از مسئولیت‌های نظارتی و اجرایی بر عهده مدیریت شهری است و برای بررسی وضعیت ساخت‌وسازها و تصرفات احتمالی در این محدوده باید از دستگاه‌های متولی شهری نیز پاسخ‌خواهی شود.»

لزوم بهره‌برداری از آب باران در پایتخت

«حامد یزدی مهر» رئیس مرکز مدیریت بحران استانداری تهران درباره برنامه‌های مدیریتی پس از بارندگی‌های اخیر و ضرورت استفاده از تجربیات سامانه بارشی اخیر برای کاهش آسیب‌پذیری در آینده گفت: «در جریان این بارندگی‌ها، اقدامات پیشگیرانه پیش‌بینی‌شده به اجرا درآمد و خوشبختانه با وجود حجم قابل‌توجه بارش‌ها، شرایط به‌گونه‌ای نبود که با حادثه یا خسارت گسترده مواجه شویم. با این حال، یکی از موضوعات مهمی که باید در مدیریت منابع آب مورد توجه قرار گیرد، ضرورت استحصال، ذخیره‌سازی و بهره‌برداری از روان‌آب‌های ناشی از بارندگی است.» یزدی‌مهر با تأکید بر اینکه نباید حجم قابل‌توجه آب حاصل از بارندگی بدون استفاده از دسترس خارج شود، اظهار کرد: «کشور و بویژه استان تهران با محدودیت منابع آبی مواجه است و باید برای نگهداشت آب باران و بازگرداندن آن به چرخه مصرف برنامه‌ریزی شود. این منابع می‌توانند پس از جمع‌آوری و ذخیره‌سازی مناسب، در بخش کشاورزی و سایر مصارف مورد استفاده قرار گیرند. بنابراین مدیریت بارندگی صرفاً به عبور ایمن روان‌آب‌ها و جلوگیری از آب‌گرفتگی محدود نمی‌شود، بلکه بهره‌برداری از این ظرفیت برای تقویت منابع آبی نیز باید مورد توجه قرار گیرد.»

وی در ادامه با اشاره به ضرورت رعایت توصیه‌های ایمنی از سوی شهروندان در روزهای بارانی گفت: «مخاطرات جوی تنها با اقدامات دستگاه‌های اجرایی مدیریت نمی‌شود و همراهی مردم نیز نقش مهمی در کاهش حوادث دارد. شهروندان باید در زمان بارندگی از نزدیک شدن به رودخانه‌ها، مسیل‌ها و تفرجگاه‌های واقع در مجاورت آبراهه‌ها خودداری کنند؛ زیرا حتی در مناطقی که در شرایط عادی کم‌خطر به نظر می‌رسند، احتمال افزایش ناگهانی جریان آب و وقوع سیلاب وجود دارد.» رئیس مرکز مدیریت بحران استانداری تهران افزود: «در صورت مشاهده جریان آب در معابر یا مسیرهای عبوری، شهروندان باید از توقف خودرو در مسیر جریان آب و عبور از نقاط آب‌گرفته خودداری کنند و موارد آب‌گرفتگی یا بروز جریان‌های غیرعادی آب را به مسئولان شهری اطلاع دهند. همچنین توصیه می‌شود در زمان بارندگی‌های شدید، از ترددهای غیرضروری در سطح شهر پرهیز شود و شهروندان تا حد امکان از وسایل حمل‌ونقل عمومی استفاده کنند تا از افزایش ترافیک و ایجاد اختلال در فعالیت نیروهای امدادی و خدمات‌رسان جلوگیری شود.»

سیل تجریش مردادماه ۱۳۶۶

تجاوز به حریم؛ عامل مشترک سیلاب‌های تاریخی پایتخت

رودخانه‌ها بسترشان را فراموش نمی‌کنند

گزارش

گروه ایران زمین

چه کسی تصور می‌کرد در میانه تابستان (چهارم مرداد ۱۳۶۶)، در حالی که تهران روزی گرم را پشت سر می‌گذاشت، چند دقیقه باران و رعدوبرق در ارتفاعات شمالی شهر، به یکی از مرگبارترین حوادث طبیعی تاریخ پایتخت تبدیل شود؟

حوالی ساعت یک بعدازظهر، صدای غرش و طغیان ناگهانی رودخانه از دره‌های دربند و گلابدره برخاست. جریانی سهمگین از آب، گل‌ولای، سنگ و تنه درختان به راه افتاد و در مسیری که از دامنه‌های البرز تا قلب تجریش امتداد داشت، خانه‌ها، مغازه‌ها، خودروها و زندگی صدها نفر را با خود برد. میدان تجریش، بازار و خیابان‌های اطراف در چند دقیقه به صحنه‌ای از ویرانی تبدیل شدند. بخشی از سیلاب وارد خیابان‌های اطراف شد تا خیابان شریعتی و حوالی میرداماد ادامه یافت. سیل تجریش پس از نزدیک به چهار دهه، همچنان یکی از تلخ‌ترین خاطرات جمعی تهرانی‌هاست. ابعاد انسانی حادثه هولناک بود. شمار جانباختگان حدود ۳۰۰ نفر و در برخی روایت‌ها بیش از این رقم اعلام شده است. برخی از قربانیان نیز هرگز پیدا نشدند. بسیاری از مردم در بازار تجریش، خیابان دربند و مسیرهای اطراف گرفتار شدند. سیلاب وارد بازار و تکیه بزرگ تجریش شد و به مسجد همت و محوطه امامزاده صالح(ع) رسید. زیرگذر در حال ساخت میدان تجریش نیز از نقاطی بود که آب به داخل آن نفوذ کرد و شماری از افراد در آن گرفتار شدند.

پایتختی که رودخانه‌ها را فراموش می‌کند

عجیب است که تهران در روزهای خشک، رودخانه‌های سرکشش را به یاد نمی‌آورد. بسیاری از مسیل‌ها در میان بزرگراه‌ها، پل‌ها، دیوارها و ساختمان‌ها پنهان شده‌اند و رودره‌های شمالی شهر، گاه بیشتر به تفرجگاه و مسیر عبور خودرو و گردشگر شباهت دارند تا آبراهه‌هایی که در روزهای بارانی باید حجم بزرگی از روان‌آب ارتفاعات البرز را به دشت تهران منتقل کنند. اما کافی است بارش شدیدی در ارتفاعات آغاز شود تا رودخانه‌های نادیده گرفته شده خود را بر ذهن فرموشکار شهر تحمیل کنند. آب از مسیرهای طبیعی پایین می‌آید، با سنگ و گل‌ولای همراه می‌شود و هر سازه‌ای که راه عبورش را تنگ کرده باشد، از سر راه خود برمی‌دارد. یک مسأله مشترک در پس همه حوادث سیلابی پایتخت دیده می‌شود و آن نسبت نامتوازن توسعه شهری با مسیر طبیعی آب است.

سیل تجریش نشان داد که ترکیب بارندگی ناگهانی، شیب کوهستان، حوضه آبریز کوچک و مداخلات انسانی در مسیر رودخانه می‌تواند فاجعه‌ای بزرگ بسازد. اولین درس آن، ضرورت حفظ حریم و بستر رودخانه‌ها و جلوگیری از ساخت‌وساز و ایجاد مانع در مسیر طبیعی آب است. دوم، لزوم پایش بارش و جریان آب در ارتفاعات و ایجاد سامانه هشدار سریع است، زیرا در حوضه‌هایی مانند گلابدره، فاصله زمانی میان بارش و رسیدن سیلاب به مناطق مسکونی ممکن است بسیار کوتاه باشد.

درس سوم، توجه به ایمنی فضاهای عمومی و زیرساخت‌هاست. زیرگذرها، بازارها، پارکینگ‌ها و ساختمان‌های واقع در مسیر آب باید در برنامه‌های مدیریت خطر جایگاه ویژه داشته باشند. همچنین سازه‌های کنترل سیلاب و آبخیزداری باید به‌طور مستمر از نظر ظرفیت، استحکام و نگهداری بررسی شوند. حالا در پاییز ۱۴۰۵، پس از بارش‌های شدید اخیر و هشدار قرمز هواشناسی، بار دیگر موضوع آمادگی پایتخت در برابر سیلاب مطرح شده است. شهرداری از شناسایی ۴۲ نقطه مستعد آب‌گرفتگی، لایروبی صدها کیلومتر از شبکه جمع‌آوری آب‌های سطحی و آماده‌باش نیروهای خدمات شهری خبر می‌دهد. اما رئیس سازمان مدیریت بحران شهر تهران هم از «مدیریت چندپاره» سیلاب سخن می‌گوید؛ وضعیتی که می‌تواند هماهنگی میان دستگاه‌های مسئول را دشوار کند.

تهران فراموشکار است، رودخانه‌ها نه!

شمال تهران، همچنان تحت تأثیر شبکه‌ای از حوضه‌های آبریز کوهستانی است. رودره‌های کن، فرحزاد، درکه، ولنجک، دربند، گلابدره و دارآباد، آب ارتفاعات جنوبی البرز را به سمت بخش‌های پایین‌دست هدایت می‌کنند. این مسیرها در روزهای عادی ممکن است کم‌آب یا حتی خشک به نظر برسند، اما در زمان بارندگی شدید می‌توانند به آبراهه‌هایی پرشتاب و خطرناک تبدیل شوند.

به گفته علی بیت‌اللهی، عضو مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، حوضه آبریز کن حدود ۲۲۰ کیلومترمربع وسعت دارد و حوضه‌های وردیج، فرحزاد، درکه، دربند و دارآباد نیز در کنار آن، مجموعه‌ای از مسیرهای طبیعی انتقال آب به شهر را تشکیل می‌دهند. بیت اللهی یک جمله طلایی دارد که شاید کلید فهم خطر سیلاب در تهران است: «تبدیل آبراهه‌های طبیعی به معابر، مسیر هیدرولوژیک آنها را از بین نمی‌برد.»

شهر می‌تواند روی مسیر آب ساخته شود، اما نمی‌تواند مسیر طبیعی جریان را از حافظه جغرافیایی حذف کند. حالا مروری داریم بر همین حوادث در دو دهه اخیر:

از پل فتح تا خانه‌های کن و سولقان

۲۳ و ۲۴ آبان ۱۳۹۱، رودخانه کن در محدوده بزرگراه فتح طغیان کرد و به سازه‌های عبوری از رودخانه آسیب رساند. گزارش فنی بازدید از محل، از آب‌شستگی شدید پایه‌های پل‌های تندرو و کندرو جنوبی بزرگراه خبر می‌دهد. عمق آب‌شستگی در برخی نقاط حدود ۱۰ تا ۱۲ متر برآورد شده بود. پل راه‌آهن تهران ـ تبریز نیز که در پایین‌دست در حال احداث بود، در جریان این حادثه آسیب دید.

در گزارش فنی، برداشت مصالح از بستر پایین‌دست رودخانه، احداث پل راه‌آهن، افزایش دبی سیلابی رودخانه و ساخت‌وسازهای محلی از جمله عواملی معرفی شده‌اند که در شرایط رودخانه و آسیب‌پذیری سازه‌ها نقش داشته‌اند.

این حادثه نشان داد که سیلاب فقط به خانه‌های حاشیه رودخانه آسیب نمی‌زند. زیرساخت‌های حیاتی شهر، از پل و راه‌آهن تا بزرگراه نیز در معرض خطرند. همچنین تغییر بستر رودخانه و مداخلات مهندسی بدون توجه کافی به رفتار جریان آب می‌تواند پیامدهای خطرناکی داشته باشد.

مسیر سیل تفرجگاه می‌شود!

حادثه‌ای که در تیر ۱۳۹۴ بار دیگر نگاه‌ها را به رودخانه کن معطوف کرد، ابعاد انسانی و اجتماعی بسیار گسترده‌تری داشت. ۲۸ تیرماه آن سال، بارش شدید و طغیان رودخانه کن و سولقان، بخش‌هایی از منطقه را درگیر کرد. آب و گل‌ولای وارد خانه‌ها و باغ‌ها شد و خودروها، واحدهای مسکونی و تأسیسات منطقه آسیب دیدند. فرماندار وقت تهران اعلام کرد در محدوده کن و سولقان هشت نفر جان خود را از دست داده‌اند. همچنین ۴۰ واحد مسکونی تخریب شده و ۱۳ خودرو از بین رفته بود. حدود ۴۳۰ هکتار از باغ‌های منطقه نیز با درجات متفاوتی آسیب دیدند و خسارت باغ‌ها ۱۴ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان برآورد شد. مجموع خسارت اعلام‌شده برای منطقه نیز حدود ۳۴ میلیارد تومان به ارزش پول آن زمان اعلام شد.

در روزهای پس از حادثه، موضوع تصرف حریم رودخانه، استقرار کارگاه‌ها و دپوی مصالح در مسیر جریان آب مورد توجه قرار گرفت. سیلاب ۱۳۹۴ بار دیگر این پرسش را مطرح کرد که چرا در مناطقی که سابقه طغیان رودخانه دارند، سکونتگاه‌ها و فعالیت‌های انسانی تا این اندازه به مسیر عبور آب نزدیک شده‌اند؟

رودره‌های کن، فرحزاد، درکه، ولنجک، دربند، گلابدره و دارآباد، آب ارتفاعات جنوبی البرز را به سمت بخش‌های پایین‌دست هدایت می‌کنند. این مسیرها در روزهای عادی ممکن است کم‌آب یا حتی خشک به نظر برسند، اما در زمان بارندگی شدید، می‌توانند به آبراهه‌هایی پرشتاب و خطرناک تبدیل شوند

سیل امامزاده داوود و باز همان متهم

تابستان ۱۴۰۱، بار دیگر نشان داد که خطر سیلاب در استان تهران محدود به غرب و شمال‌غرب پایتخت نیست. در ششم مردادماه، سیلابی ویرانگر در امامزاده داوود رخ داد. جریان آب و رسوبات از ارتفاعات به سمت پایین‌دست حرکت و بخشی از محدوده تجاری و مسکونی منطقه را درگیر کرد.

مطالعه‌ای که در نشریه علمی Natural Hazards درباره این حادثه منتشر شده، شدت بارش در نزدیکی منطقه را حدود ۲۶.۶ میلیمتر طی ۲۰ دقیقه ثبت کرده است؛ رقمی که میانگین شدت بارش آن را به حدود ۷۹.۸ میلیمتر در ساعت می‌رساند. در این پژوهش، حرکت جریان از چند آبراهه در ارتفاعات و پیوستن آنها به یک مسیر اصلی تا محدوده امامزاده داوود بررسی شده است.

این مطالعه همچنین به شکست زنجیره‌ای تعدادی از سازه‌های کنترل سیلاب در بالادست اشاره می‌کند. موضوعی که ضرورت بررسی وضعیت فنی و نگهداری سازه‌های آبخیزداری را برجسته می‌سازد.

چند روز بعد، سیلاب در فیروزکوه و مناطق پیرامونی آن نیز خسارت‌های سنگینی برجای گذاشت. در گزارش نهایی اعلام شده از سوی استانداری تهران در دهم مرداد ۱۴۰۱، شمار جان‌باختگان سیلاب‌های استان ۴۳ نفر اعلام شد: ۲۲ نفر در امامزاده داوود، ۱۵ نفر در فیروزکوه، یک نفر در دماوند، یک نفر در شمیرانات و چهار نفر در پردیس. در همان زمان سه نفر نیز مفقود اعلام شده بودند.

نقشه خطر سیلاب تهران را می‌توان در سه پهنه اصلی بررسی کرد؛ اول، رودره‌های شمالی و شمال‌غربی. از جمله درکه، فرحزاد، کن، دارآباد، دربند و ولنجک. در این مناطق، شیب زیاد و تمرکز روان‌آب در آبراهه‌ها می‌تواند به شکل‌گیری سیلاب ناگهانی و جریان‌های گل‌آلود منجر شود. دوم، پهنه‌های غرب و جنوب‌غرب شهر؛ جایی که رودخانه کن و کانال سیل‌برگردان غرب، بخش مهمی از روان‌آب‌های حوضه‌های شمالی و غربی را هدایت می‌کنند. سوم، مناطق شرقی و حاشیه‌ای استان، از جمله پردیس، دماوند و فیروزکوه که ویژگی‌های طبیعی و سکونتگاهی متفاوتی دارند و در سیلاب‌های سال ۱۴۰۱ آسیب دیدند.

آموختن از سیلاب‌های گذشته

در دو دهه گذشته در حوزه شبکه جمع‌آوری آب‌های سطحی، لایروبی و آماده‌باش نیروهای عملیاتی اقداماتی انجام شده است. هر چند تهران برای کاهش خطر سیلاب به شبکه جمع‌آوری آب‌های سطحی، لایروبی، تجهیزات امدادی و آماده‌باش نیروهای شهری نیاز دارد. اما این اقدامات زمانی اثربخش خواهند بود که با حفاظت از حریم رودخانه‌ها، مدیریت حوضه‌های آبریز، کنترل ساخت‌وساز در مسیر آب و ایجاد سامانه هشدار سریع همراه شوند.

سیلاب‌های کن و سولقان، رودخانه کن در محدوده بزرگراه فتح و امامزاده داوود، هر یک به شکلی نشان داده‌اند که آبراهه‌های طبیعی را نمی‌توان صرفاً با دیوار، پل و کانال مهار کرد. رودخانه‌ها بخشی از جغرافیای شهر هستند، نه زمین‌های خالی و بدون استفاده‌ای که می‌توان هر زمان بخشی از آنها را به ساخت‌وساز اختصاص داد.

شهری که مسیر رودخانه‌هایش را فراموش کند، ممکن است در اولین روزهای بارش، آرام و ایمن به نظر برسد. اما با بارش بعدی، دوباره با همان مسیرهایی روبه‌رو خواهد شد که سال‌ها پیش از ساخته شدن خیابان‌ها و ساختمان‌ها، راه عبور آب بوده‌اند.

رود دره های تهران

در یک بررسی درباره رودره‌های شمال تهران، ۱۱ حوضه آبریز شناسایی شده‌اند

نام حوضه	مساحت
وردیج	۵۷ کیلومترمربع
کن	۲۲۰ کیلومترمربع
گلوتنک	۱۷ کیلومترمربع
فرحزاد	۳۰ کیلومترمربع
درکه	۳۶ کیلومترمربع
ولنجک	۹ کیلومترمربع
دربند و گلاب‌دره	۳۹ کیلومترمربع
حصارک	۱۱ کیلومترمربع
جمشیدیه	۹ کیلومترمربع
دارآباد و تنگه یورد	۲۹ کیلومترمربع
سوهانک	۷ کیلومترمربع

چهار مسیر آبی تهران

برش

یک پژوهش دانشگاهی منتشرشده در پاییز ۱۴۰۴، با استفاده از مدل‌سازی هیدرولیکی، محدوده‌های سیل‌گیر چهار مسیر آبی تهران را در دوره‌های بازگشت ۱۰ تا ۱۰۰ سال بررسی کرده است. این مطالعه شامل رودخانه‌های کن، درکه و فرحزاد و کانال سیل‌برگردان غرب است.

نتایج مدل‌سازی برای سناریوی سیلاب با دوره بازگشت ۱۰۰ سال نشان می‌دهد که پهنه سیلابی رودخانه کن حدود ۲۹۲ هکتار، کانال سیل‌برگردان غرب ۹۹.۶ هکتار، رودخانه درکه ۷۴.۸ هکتار و رودخانه فرحزاد ۳۴ هکتار وسعت دارد.

در این میان، نکته مهم فقط وسعت پهنه‌های سیلابی نیست، بلکه نوع کاربری زمین در این محدوده‌هاست. بر اساس همین پژوهش، حدود ۵۷.۲ هکتار از پهنه سیلابی کانال سیل‌برگردان غرب دارای کاربری مسکونی است. در پهنه رودخانه کن نیز حدود ۸۰.۸ هکتار از اراضی در معرض خطر، کاربری‌های خدماتی، اداری و تجاری دارند.

روایت دکتر فخری دانشپورپرور از ورود به دنیای مردانه باستان‌شناسی تا گشودن راه حضور زنان در کاوش‌های باستانی

کلنگ باید در دست برقصد

گزارش

طاهره جورکش
پژوهشگر اجتماعی، فعال حوزه زنان و عضو انجمن زنان پژوهشگر تاریخ

عکس دانشجویانش زینت‌بخش دیوار اتاق اوست؛ تصاویری که هر روز مقابل چشمانش قرار دارند و او با نگاه کردن به آنها، بار دیگر خود را در کلاس درس می‌بیند. دکتر فخری دانشپورپرور، در آستانه ۹۰ سالگی، وقتی از سال‌های طولانی تدریس و شاگردانش حرف می‌زند، می‌گوید: «هر وقت نگاه می‌کنم، انگار سر کلاس با آنها راز و نیاز می‌کنم.» برای شناخت این استاد پیشکسوت و مادر باستان‌شناسی ایران، باید به سال‌هایی بازگشت که او برای ورود به عرصه‌ای مردانه، راهی متفاوت در پیش گرفت؛ راهی که از دانشگاه تهران آغاز شد و به ترانشه‌های حفاری رسید؛ جایی که روزی به او گفته بودند دخترها باید به آشپزخانه بروند.

انجمن زنان پژوهشگر تاریخ، دوشنبه ۱۱ آبان‌ماه ۱۴۰۵، مراسم بزرگداشت دکتر فخری دانشپورپرور را در ساختمان آرشیو ملی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران برگزار کرد.

از عودلاجان تا دانشگاه تهران

فخری دانشپورپرور، در آستانه ۹۰ سالگی، وقتی پشت میکروفن قرار گرفت، برای روایت زندگی‌اش از نقطه آغاز شروع کرد: «من بچه خیابان ری تهرانم، از منطقه عودلاجان، یکی از محله‌های قدیم تهران.» پدرش محمدحسن، معمار و سازنده پل رومی در خیابان فرشته بود و مادرش گوهرشاد، فرزند سلطان رشیدخان، از افسران دوره قاجار و معلم قرآن. در خانه‌ای بزرگ شده بود که آموزش و کتاب جایگاه ویژه‌ای داشت. پدربزرگش در کودکی، مادرش را برای آموختن قرآن و حفظ اشعار حافظ، سوار بر اسب به خانه دو استاد می‌برد. مادر نیز زمستان‌ها کنار کرسی با صدای زیبایش حافظ می‌خواند و معنای شعرها را برای فرزندانش توضیح می‌داد. در این خانواده، مادر مشوق تحصیل دختران بود و در برابر خواستگارانی که برای آنها می‌آمدند، برادامه درس خواندنشان تأکید می‌کرد؛ گویی برای او، آینده دخترانش پیش از هر چیز در گرو آموزش و آموختن بود.

با این حال، اولین خاطره‌های او از مدرسه چندان شیرین نبود. هفت سال داشت و جثه‌اش کوچک بود. معلم کلاس اول، خانم خوش‌کیش، گاهی برای تشویق او را روی میز می‌گذاشت تا بچه‌ها برایش دست بزنند. اما روزی که با ذوق، تصاویر سیاه‌وسفید کتاب درسی‌اش را با مدادرنگی‌های خواهر و برادرش رنگ کرده بود، به جای تشویق با تنبیه روبه‌رو شد. وقتی معلم پرسید چه کسی کتاب را رنگ کرده، با اشتیاق کار خودش را پذیرفت؛ اما همین پاسخ خشم معلم را برانگیخت. او چنان تنبیه شد که دختر هفت‌ساله دچار خون‌دماغ شد.

دانشپورپرور آن دوره را تلخ‌ترین سال‌های تحصیلش می‌داند و می‌گوید: «به هیچ‌وجه در دوره ابتدایی شاگرد موفقی نبودم.» آنچه بعدها این تجربه را کمرنگ کرد، دبیرستان و حضور معلمانی چون بدیع‌الزمان فروزانفر، نصرت راشد و احمد بیرشک بود؛ معلمانی که مسیر تازه‌ای پیش روی او گشودند.

معلمی در ۲۲ سالگی؛ راهی به سوی باستان‌شناسی

با مأموریت برادر دندانپزشکش به اندیمشک و دزفول، او و مادرش نیز راهی جنوب شدند. دانشپورپرور در اداره فرهنگ دزفول به تدریس پرداخت و در ۲۲ سالگی کفیل دبیرستان ایران‌دخت شد؛ هرچند به دلیل شرط سنی، امکان انتصاب رسمی به ریاست دبیرستان را نداشت. او ۹ سال در اندیمشک و دزفول تدریس کرد و در کنار آن، مدتی سرپرستی پیشاهنگان دختر را بر عهده داشت.

سال ۱۳۴۵، پس از انتقال به تهران و دبیرستان بختیار، وارد دانشگاه تهران شد؛ جایی که همزمان درس می‌خواند و تدریس می‌کرد. از میان استادانش، دو نفر بیش از دیگران در ذهن او ماندند: دکتر عزت‌الله نگهبان، که از او به‌عنوان پدر باستان‌شناسی ایران یاد می‌شود و دکتر سیمین دانشور، نویسنده و هنرشناس. دانشپورپرور از تأثیر این دو استاد با احترام یاد می‌کند.

زمانی که قرار بود با بورسیه برای ادامه تحصیل به هند برود، دانشور به او گفته بود همان‌طور که در ایران درس خوانده، در آنجا نیز با جدیت ادامه دهد، زیرا پس از بازگشت باید جانشین او شود. دانشپورپرور این خاطره را با شوخی به پایان می‌برد: «این کار انجام شد، ولی دانشجو هرگز دانشور نشد.»

اما مهم‌ترین خاطره او از سال‌های دانشگاه، نه به کلاس درس، بلکه به محوطه حفاری بازمی‌گردد؛ جایی که حضور دختران دانشجو پذیرفته نبود.

دستمال قرمز؛ نشانه‌ای برای ورود به ترانشه

روزی در گروه باستان‌شناسی دانشگاه تهران، روی تابلوی اعلانات نام چند دانشجوی پسر را دید که قرار بود همراه دکتر عزت‌الله نگهبان (پدر باستان شناسی ایران) برای حفاری بروند. نام هیچ دختری در فهرست نبود. وقتی علت را از دکتر عیسی بهنام پرسید، پاسخ شنید که دختران اجازه حضور در حفاری را ندارند. حتی به شوخی گفته شد که بهتر است دخترها به آشپزخانه بروند.

دانشپورپرور این محدودیت را نپذیرفت. یک هفته بعد، وقتی پسرها راهی حفاری شدند، او نیز تصمیم گرفت خود را به محل برساند. به مادرش گفت که اجازه حضور دختران صادر شده، چمدانش را بست و با قطار رفت. ساعت شش‌ونیم صبح، مقابل اتاق دکتر نگهبان ایستاده بود. استاد در را باز کرد و پرسید: «تو برای چه آمده‌ای؟ مگر ندیدی آقای دکتر بهنام چه گفت؟» دانشپورپرور پاسخ داد: «آن حرف آقای دکتر بهنام بود؛ می‌خواهم ببینم شما چه می‌گویید. من دو واحد درس با شما داشتم و هر دو را ۲۰ گرفتم؛ کدام‌یک از همکلاسی‌های من از شما ۲۰ گرفته‌اند؟» نگهبان چیزی نگفت و فقط به او اشاره کرد که بنشیند.

ساعت هشت، ترانشه‌ای را برای آغاز کار به او نشان دادند. نگاه‌های متعجب و گاه تمسخرآمیز پسرها را به یاد دارد. کارگری به نام آقا صمد، که دانشپورپرور از او با عنوان «باستان‌شناس تجربی» یاد می‌کند، مأمور شد شیوه کار با کلنگ را به او بیاموزد. توصیه آقا صمد هنوز در خاطرش مانده است: «این کلنگ کوچک باید این‌جوری در دستت باشد؛ کلنگ در دستت باید برقصد.» و او هم کلنگ را به رقص درآورد.

> روزی در گروه باستان‌شناسی دانشگاه تهران، روی تابلوی اعلانات نام چند دانشجوی پسر را دید که قرار بود همراه دکتر عزت‌الله نگهبان (پدر باستان‌شناسی ایران) برای حفاری بروند. نام هیچ دختری در فهرست نبود. وقتی علت را از دکتر عیسی بهنام پرسید، پاسخ شنید که دختران اجازه حضور در حفاری را ندارند

دکتر نگهبان برای ارتباط با او دستمالی قرمز در نظر گرفته بود؛ قرار بود هرگاه کاری داشت، آن را بالا ببرد. دانشپورپرور باید از گروه پسران فاصله می‌گرفت و آنان نیز اجازه نداشتند به محل کار او نزدیک شوند. این محدودیت‌ها، به تأکید او، مربوط به سال‌های پیش از انقلاب بود. اما آنچه در ادامه اتفاق افتاد، این تجربه را به نقطه‌عطفی در زندگی حرفه‌ای او تبدیل کرد. پس از حدود یک‌ونیم متر پایین رفتن در ترانشه، با اشیایی شبیه مهره‌های ضخیم روبه‌رو شد که روی آنها خطوطی دیده می‌شد. نمی‌دانست با چه چیزی مواجه شده و تعدادی از آنها را بیرون می‌انداخت. وقتی نمونه‌ای را به آقا صمد نشان داد و پاسخی نگرفت، دستمال قرمز را بالا برد.

نگهبان خود را به ترانشه رساند. دانشپورپرور با نگرانی گفت: «استاد، این خاک‌ها را من دست نزدم، ولی اشیایی پیدا کرده‌ام شبیه مهر.» استاد یکی از آنها را خواست. نگهبان به داخل ترانشه پرید، پشت او زد و گفت: «آفرین برتو، این کتابخانه عیلامی‌هاست.» دانشپورپرور نیز رو به استادش کرد و گفت: «حالا بازهم می‌گویید دخترها نمی‌توانند به حفاری بیایند؟» این یافته‌ها لوح‌هایی با خط عیلامی بودند؛ برخی مشق کودکان و برخی اسنادی مرتبط با رفت‌وآمد و تجارت.

دانشپورپرور می‌گوید پس از این کشف، حدود ۱۰ روز، بعد از پایان کار روزانه و در تاریکی، نگهبان با چراغ‌قوه ترانشه را روشن می‌کرد تا او به کارش ادامه دهد. در مجموع بیش از هزار لوح به دست آمد که برای نگهداری به شوش فرستاده شدند.

دانشپورپرور در این روایت بر یک تمایز تاریخی تأکید دارد: «او پروین برزین را اولین زن باستان‌شناس دانشگاه تهران می‌داند و خودش را اولین دانشجوی دختری معرفی می‌کند که در آن دوره به عملیات حفاری راه یافت. او پس از این تجربه، در محوطه‌هایی چون هفت‌تپه، هرمز، کیش و قزوین به کاوش پرداخت و بعدها پنج سال مدیریت گروه باستان‌شناسی دانشگاه تهران را بر عهده گرفت.»

از بورسیه مسئولان وقت تا دکتری در ۷۸ سالگی

دانشپورپرور به دلیل کسب رتبه اول در دانشکده ادبیات، موفق به دریافت بورسیه تحصیلی چین شد و تحصیلات خود را در آن کشور ادامه داد. او در دوران اقامتش در چین، مدتی نیز مسئولیت سرپرستی دانشجویان خارجی را بر عهده داشت. وی همچنین مدت ۱۱ سال مدیریت گروه زبان چینی دانشگاه بهشتی را عهده‌دار بود. از جمله افتخارات او می‌توان به دریافت یک مدال از مسئولان وقت، دو مدال از کشور چین و حکمی از وزیرآموزش و پرورش وقت اشاره کرد.

دانشپورپرور سال ۱۳۷۶ بازنشسته شد، اما بازنشستگی به معنای پایان حضورش در دانشگاه نبود. تا سال ۱۳۸۹ به‌صورت حق‌التدریس به آموزش ادامه داد. او که دل کندن از کلاس و دانشجویان برایش آسان نبود، سال‌ها پس از بازنشستگی نیز تدریس را ادامه داد.

او پس از سال‌ها فعالیت دانشگاهی، برای ادامه تحصیل به هند رفت و در ۷۸ سالگی دکترای تاریخ هنر و فرهنگ و باستان‌شناسی گرفت. این تصمیم را نیز به دانشجویانش پیوند می‌دهد. به گفته او، حتی دانشجویان جوان‌تر نیز گاهی از بالا رفتن سن و دشواری ادامه تحصیل گلایه می‌کردند. پاسخ او روشن بود: «می‌گفتم اشتباه می‌کنید؛ برای درس خواندن پیری وجود ندارد.»

دانشپورپرور از ۵۶ سال فعالیت آموزشی خود با افتخار یاد می‌کند و می‌گوید در تمام این سال‌ها تنها ۱۰ روز غیبت داشته است. او همچنین از انجام ۸۰ مأموریت بررسی آثار باستانی خبر می‌دهد؛ مسئولیتی که پس از انجام این مأموریت‌ها ادامه نداد.

او روزی با کلنگی در دست وارد ترانشه‌ای شد که حضور زنان در آن پذیرفته نبود؛ سال‌ها بعد، در ۷۸ سالگی، با ادامه تحصیل نشان داد که برای آموختن و آموختن به دیگران، هیچ مرز از پیش تعیین‌شده‌ای وجود ندارد.

نبض تهران با برق می‌زند — بهینه مصرف کنیم

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای — نوبت اول

شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ (سهامی خاص)

شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ در نظر دارد اجرای عملیات تعمیر و نگهداری شبکه‌های روشنایی معابر و توسعه و احداث خود را به پیمانکار واجد شرایط از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت واگذار نماید.

شرح مختصری از کار:

شماره مناقصه/سامانه/سناد	۲۰۰۵۰۹۴۹۵۰۰۰۰۰۹	۲۰۰۵۰۹۵۰۸۹۰۰۰۰۰۳
شماره مرجع مناقصه	۱۴۰۵۵۰۳۱۳۲۰	۱۴۰۵۲۰۸۱۰۸۱
موضوع مناقصه	اجرای عملیات تعمیر و نگهداری شبکه های روشنایی معابر	اجرای عملیات اصلاح و بهینه‌سازی کابل فرسوده (گذر از تابستان ۱۴۰۶)
محدوده عملیاتی	منطقه برق شمیران	منطقه برق فارابی
برآورد انجام کار (ریال)	----------	۴۳/۴۶۵/۴۷۸/۷۷۸ ریال
مبلغ ضمانت نامه فرایند ارجاع کار (ریال)	۴،۱۲۵،۱۸۴،۳۳۰	۲،۱۷۳،۲۷۳،۸۳۹ ریال
مهلت فروش اسناد	از روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۰ لغایت روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۵	
تاریخ انتشار مناقصه در سامانه	چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۰	
تاریخ تحویل اسناد به دستگاه مناقصه گزار	تا ساعت ۰۰:۹۰ صبح روز یک‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۸	
تاریخ بازگشایی اسناد مناقصه	ساعت ۰۰:۱۰ صبح روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۸	
محل تحویل و بازگشایی اسناد	تهران- خیابان شهرداری- جنب بیمارستان شهدای تجریش منطقه برق شمیران -دبیرخانه و محل بازگشایی سالن جلسات	تهران- بزرگراه نواب- منطقه برق فارابی -دبیرخانه و محل بازگشایی سالن جلسات

نوع سپرده فرایند ارجاع کار: به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی و یا چک تضمین شده بانکی با واریز وجه به‌حساب جاری شماره ۰۱۰۱۸۰۱۱۷۱۰۰۴ به‌نام شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ بانک صادرات شعبه ملاصدرا و یا بلوکه از حساب مطالبات تأیید شده نزد شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ ارائه نمایند.
- به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.

مبلغ فروش اسناد:
- جهت شرکت در هر مناقصه، مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ ریال به‌صورت الکترونیکی صرفاً از طریق درگاه پرداخت اینترنتی سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی: www.setadiran.ir اقدام به خرید اسناد نمایند. ضمناً کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران، بازگشایی پاکت‌ها و اعلام و قبول برندگی از طریق همین درگاه انجام خواهد شد و مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.
- به پیشنهادهای فاقد امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضای مدت مقرر در فراخوان واصل می‌شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرایط متقاضیان جهت شرکت در مناقصه:
- داشتن گواهینامه صلاحیت پیمانکاری در رشته نیرو از سازمان برنامه و بودجه کشور الزامی می‌باشد.
- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج است.

نشانی های کسب اطلاعات بیشتر:
- سایت شبکه اطلاع‌رسانی معاملات شرکت توانیر: www.tavanir.org.ir
- سایت پایگاه ملی مناقصات: http://iets.mporg.ir
- سایت شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ: http://www.tbtb.ir
- کانال اطلاع‌رسانی فراخوان معاملات شرکت در پیام‌رسان بله به نشانی: ble.ir/join/EUhUVVuZvC

امور بازرگانی شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ (سهامی خاص)

سایپا

تمدید مناقصه عمومی

خرید، نصب، راه‌اندازی و پشتیبانی سامانه یکپارچه مدیریت چرخه عمر محصول (PLM)

شرکت سایپا در نظر دارد خرید ، نصب، راه‌اندازی نرم افزار، آموزش ، استقرار و پشتیبانی سیستم یکپارچه مدیریت چرخه عمر محصول (PLM) را به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. پیمانکاران فعال در این زمینه می‌توانند جهت شرکت در مناقصه و دریافت مشخصات پیمان، اسناد و مدارک مناقصه صرفاً به سایت اینترنتی شرکت سایپا به نشانی: pur.saipacorp.com مراجعه نمایند.
(زمان پایان مناقصه پایان وقت اداری روز دوشنبه ۱۴۰۵/۰۸/۲۵)

معاونت خرید گروه - مدیریت خرید غیرتولیدی و خدمات

سایپا

مزایده عمومی خودرو

با یک کلیک

از تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۰ لغایت ۱۴۰۵/۰۸/۲۳

auc.saipacorp.com

✓ شفافیت ✓ گستردگی
✓ سهولت ✓ امنیت

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای — نوبت اول

یک مؤسسه عمرانی در نظر دارد برونسپاری عملیات اجرایی مشروحه ذیل در پروژه عملیات اجرایی احداث مرکز آموزش و فن‌آوری سازمان برنامه و بودجه کشور شهرستان نوشهر را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا بدین‌وسیله از کلیه پیمانکارانی که دارای سوابق مرتبط می‌باشند، دعوت به‌عمل می‌آید ضمن واریز مبلغ ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال در وجه بانک کشاورزی شعبه مرکزی به‌شماره حساب ۲۱۶۷۷۷۸۰۵۰۰۰۱ در ساعات اداری از تاریخ چاپ آگهی به مدت ۷ روز با در دست داشتن اصل فیش واریزی به نشانی مناقصه‌گزار مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند.

ردیف	موضوع مناقصه عملیات اجرایی	مبلغ ضمانت‌نامه بانکی شرکت در مناقصه	توضیحات
۱	احداث مرکز آموزش و فن‌آوری سازمان برنامه و بودجه کشور شهرستان نوشهر خرید بتن آماده رده C35 (مقاومت نمونه استوانه ای) تحویل در محل کارگاه	۷،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال	فقط ضمانت‌نامه بانکی

شرایط شرکت در مناقصه:
۱. ارائه اسناد مربوط به سوابق فعالیت مرتبط با موضوع مناقصه.
۲. مناقصه‌گزار حق دارد هریک از پیشنهادها را قبول یا رد کند یا بنابر تشخیص خود در هر زمان، حتی در آخرین مراحل، فرآیند مناقصه را لغو نماید و از این بابت هیچ مسؤولیت و تعهدی در برابر مناقصه‌گران نخواهد داشت.
۳. هزینه چاپ هر دو نوبت آگهی برعهده برنده مناقصه می‌باشد.
۴. تاریخ و محل تحویل اسناد مناقصه: مناقصه‌گران پس از دریافت اسناد مناقصه حداکثر تا پایان وقت اداری روز سه‌شنبه ۱۴۰۵/۰۸/۲۶ اسناد مربوطه را در پاکت لاک و مهر شده به نشانی مناقصه‌گزار تحویل دهند.
۵. محل پروژه: مازندران، شهرستان نوشهر، روستای علی‌آباد عسگرخان، مجتمع رفاهی بهارستان.
۶. مناقصه‌گزار در رد و قبول پیشنهادات براساس رزومه و توانایی شرکت‌کنندگان مختار است و هیچ گونه اعتراضی از طرف مناقصه‌گران قابل پذیرش و بررسی نمی‌باشد.
۷. آدرس و شماره تماس مناقصه‌گزار:
آدرس و شماره تماس دفتر مرکزی: مازندران، ساری، میدان امام خمینی(ره)، بلوار جام جم، جنب بنیاد مسکن، ساختمان مؤسسه راهبران؛ شماره تماس جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۰۱۱۳۱۰۹۱۰۰۰ داخلی ۱۷۵- موبایل ۰۹۱۱۸۱۲۷۸۶۲ مهندس سام دلیری
هزینه چاپ هر دو نوبت آگهی برعهده برنده مناقصه می‌باشد.

مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

خرید دستگاه ضخامت سنج به‌همراه متعلقات

شماره مناقصه: PGSOC-LEC- Measuring Instrument-TE-03020

PGSOC
Persian Gulf Star Oil Company
شرکت نفت ستاره خلیج فارس (سهامی عام)

شرکت نفت ستاره خلیج فارس (سهامی عام) در نظر دارد خرید ۲۰ دستگاه ضخامت سنج به‌همراه متعلقات مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی به متقاضی واجد شرایط واگذار کند. بنابراین از همه شرکت‌های معتبر دعوت می‌شود برای تهیه اسناد مناقصه تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۱ نامه اعلام آمادگی خود را (مطابق دستورالعمل مکاتبات مندرج در وبگاه شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس سربرگ مناقصات به آدرس WWW.PGSOC.IR) به‌همراه فیش خرید اسناد را به پست الکترونیکی Legal@pgsoc.ir ارسال کنند.

هزینه خرید اسناد: ۵،۰۰۰،۰۰۰ (پنج میلیون) ریال واریزی به‌حساب شماره ۰۲۲۳۹۰۳۸۱۱۳۴۸ بانک تجارت با شماره شبا IR۵۱۰۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۲۳۹۰۳۸۱۱۳۴ به‌نام شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس (متقاضیان به‌منظور دریافت شناسه اختصاصی پرداخت می‌بایست با بخش خزانه امور مالی به‌شماره ۰۷۶-۳۱۳۱۲۶۶۰ ،۰۷۶-۳۱۳۱۲۶۳۳ و ۰۷۶-۳۱۳۱۳۳۵۷ تماس حاصل فرمایند.)

نکته: هزینه خرید اسناد مناقصه، غیرقابل برگشت می‌باشد.

میزان ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه: مبلغ ۳۴،۰۲۲،۰۰۰،۰۰۰ (سی و چهار میلیارد و بیست و دو میلیون) ریال. (در مرحله دوم دریافت می‌گردد.)

میزان پیش پرداخت: ۵۰ (پنجاه) درصد مبلغ کل قرارداد در قبال دریافت ضمانت‌نامه بانکی معتبر

مدت قرارداد: ۱۶ ماه شمسی

مهلت تسلیم بسته پیشنهادی مناقصه (پیشنهاد فنی "پاکت ب" و ارزیابی کیفی "پاکت د"): تا ساعت ۱۲ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۱۰/۱۵

محل تسلیم بسته پیشنهادی مناقصه و محل تحویل کالا: بندرعباس، کیلومتر ۱۳ محور بندرعباس به بندر خمیر، بلوار صنعت نفت، میدان نفت، شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس، امور حقوقی، حاکمیت شرکتی و قراردادها.

تلفن: ۰۷۶-۳۱۳۱۳۷۱۵، دورنگار: ۰۷۶-۳۱۳۱۳۱۳۱، کدپستی: ۷۹۳۱۱۸۱۱۸۳، ایمیل: Legal@pgsoc.ir

روابط عمومی و بین‌الملل شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شرکت گاز استان گیلان

شماره ۳۶/م/۱۴۰۵ — نوبت اول

شرکت ملی گاز ایران (سهامی خاص)

۱- دستگاه مناقصه‌گزار:	شرکت گاز استان گیلان
۲- نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: رشت- پارک شهر، خیابان ملت، خیابان شهید سیادتی، شرکت گاز استان گیلان	
۳- موضوع مناقصه و مدت پیمان: خرید اتصالات فولادی به پلی اتیلن به تعداد ۷۰۹۵ عدد- مدت پیمان: ۶۰ روز	
۴- نوع و مبلغ تضمین:	ضمانت‌نامه بانکی یا واریز نقدی به‌شماره شبا حساب IR ۶۱۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۱۹۲۰۶۳۷۸۷۴۶ به شناسه واریز ۹۲۲۱۱۹۲۵۲۲۹۲۶۸۰۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ بانک مرکزی یا یکی از تضامین معتبر در آیین نامه شماره ت ۵۰۶۵۹/۱۳۴۰۲ هـ مورخ ۹۴/۹/۲۲ به مبلغ ۳/۶۳۴/۳۱۲/۵۰۰ ریال
۵- آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه:	تا ساعت ۱۹ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۷

نذکرات مهم: ◆ کالای تأمین شده داخلی باشد. ◆ سازندگان داخلی و تأمین کنندگان به شرط ثبت در سامانه ارائه خدمات توسعه صنعت نفت (سامانه ساخت) و تأمین کننده یا ارائه نامه نمایندگی رسمی از سازنده مورد پذیرش است. ◆ قیمت‌ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.
◆◆ دستورالعمل ارزیابی مالی و تعیین کمترین قیمت متناسب در مناقصات وزارت نفت اجرا می‌شود*

۷- آخرین مهلت بارگذاری پاکات پیشنهادی توسط مناقصه‌گران: تا ساعت ۱۹ روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۷
۸- زمان بازگشایی پاکات مناقصه (زمان پس گرفتن پیشنهاد در سامانه ستاد (انصراف از مناقصه)): ساعت ۸ روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۸
۹- مکان دریافت و تحویل اسناد پیمانکاران: مناقصه در بستر سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) انجام می‌پذیرد.
۱۰- شماره (تلفکس) تماس: ۰۱۳-۳۳۳۶۹۰۸۶- دفتر امور پیمان‌ها
۱۱- شناسه ملی شرکت گاز استان گیلان: ۱۰۷۲۰۲۳۲۸۶۰ — ۱۲- کدپستی دفتر مرکزی: ۴۱۴۶۰-۴۳۱۹۹

این آگهی در سایت شرکت گاز استان گیلان http://www.nigc-gl.ir قابل رؤیت می‌باشد.

روابط عمومی شرکت گاز استان گیلان — ۲۲۳۰۲۹۶

نگاهی روان‌شناختی به ضرورت فرزندآوری آگاهانه در مسیر جوانی جمعیت

فرزند؛ نور عشق نه علاج رابطه

گزارش

مرجان قندی
گروه گزارش

کشور در مسیر سالمندی جمعیت است و حرکت به سمت جوانی جمعیت و تشویق به فرزندآوری یک ضرورت حیاتی به شمار می‌رود، اما نباید از یاد برد که این تصمیم بزرگ، الزامات خاص خود را دارد. خطای بزرگ آنجاست که بار سنگین ترمیم یک رابطه آسیب‌دیده و التیام سردی عاطفی میان زن و شوهر را، پیش از حل ریشه‌ای تعارض‌ها، بر دوش فرزندی بگذاریم که قرار است به این جهان بیاید. فرزندآوری تصمیمی است که نیازمند شایستگی‌های روانی، درک دنیای مطلوب یکدیگر و همدلی است؛ تصمیمی که اگر از مسیر خودشناسی و در صورت نیاز کمک تخصصی بگذرد، هم آینده جامعه تضمین می‌شود و هم زندگی مشترک زوج‌ها را به ساحل امن آرامش و رضایتی پایدار می‌رساند.

فرشته امینی، روان‌شناس و زوج‌درمانگر با تأکید بر ضرورت همین شایستگی‌های عاطفی پیش از والدگری، به این نکته کلیدی اشاره می‌کند که زوج‌ها چگونه می‌توانند پیش از در آغوش کشیدن فرزند، با اتخاذ تصمیمی آگاهانه، تجربه‌ای شیرین و ماندگار از پدر و مادر شدن رقم بزنند.

این زوج‌درمانگر با اشاره به جایگاه تولد فرزند در روان‌شناسی خانواده، این اتفاق را یکی از عمیق‌ترین و معنادارترین تجربه‌های زندگی مشترک می‌داند و می‌گوید: «وقتی دو نفر رابطه‌ای عاطفی و نسبتاً سالم دارند، به یکدیگر عشق می‌ورزند، برای هم وقت می‌گذارند، به نیازهای متقابل توجه دارند و احساس حمایت و همراهی بین آنها جریان دارد، ورود فرزند فصلی تازه و پرشور را در زندگی مشترک رقم می‌زند. در این شرایط، زوجین علاوه بر پیوند دونفره‌شان، وارد یک تجربه مشترک زیسته می‌شوند؛ تجربه‌ای به نام والدگری. آنها دوشادوش هم مسئولیت می‌پذیرند، برای آینده فرزند برنامه‌ریزی می‌کنند و در مراقبت از او شریک می‌شوند. در همین مسیر، کشف ویژگی‌هایی مانند صبوری، فداکاری، حمایتگری و مسئولیت‌پذیری در نقش پدر و مادر، پیوند عاطفی و صمیمیت میان آنها را مستحکم‌تر می‌کند.»

اما این زوج‌درمانگر بر مرز باریک میان انگیزه‌ها دست می‌گذارد و تأکید می‌کند: «تفاوتی بنیادین و تعیین‌کننده وجود دارد میان اینکه زوج‌ها با چه نیتی و انگیزه‌ای تصمیم به فرزندآوری می‌گیرند و چه انتظاری از اتفاقات بعد از ورود این عضو جدید خانواده دارند.»

امینی با اشاره به خطای رایج زوج‌ها در مواجهه با چالش‌های زناشویی می‌گوید: «گاهی میان زن و شوهر اختلاف‌های کهنه یا سردی عاطفی حاکم است و آنها به این موضوع پناه می‌برند که با آمدن فرزند، شرایط خودبه‌خود دگرگون می‌شود؛ گمان می‌کنند تولد فرزند، همسرشان را مسئولیت‌پذیرتر می‌کند، آنها را دوباره به هم پیوند می‌دهد و گرمای روزهای اول را به خانه برمی‌گرداند، اما واقعیت این نیست.» این روانشناس خانواده می‌گوید: «تصمیم برای فرزندآوری باید حاصل انتخابی کاملاً آگاهانه باشد؛ برای اینکه دو نفر طعم شیرین والدگری را تجربه کنند، نه اینکه کودک به ابزاری برای فرار از طلاق، راهی برای ترمیم رابطه‌ای نیازمند درمان یا تلاشی برای اصلاح و تغییر همسر تبدیل شود.»

ارکان اصلی پاگذاشتن به دنیای والدگری

این روانشناس و زوج‌درمانگر درباره اینکه یک زوج چطور بفهمند ریشه‌های رابطه آنها به قدر کافی جان گرفته و زمان مناسبی برای والد شدن فرا رسیده است، ابتدا بر یک پیش‌فرض واقع‌بینانه تأکید می‌کند و می‌گوید: «درست است که ریشه رابطه باید محکم باشد، اما قرار نیست زن و شوهر به مرحله‌ای برسند که هیچ اختلاف و مشکلی میان‌شان وجود نداشته باشد؛ چرا که چنین رابطه‌ای اصلاً واقع‌بینانه نیست. وجود اختلاف و چالش در روابط زوجین طبیعی است، آنچه اهمیت دارد این است که آن دو نفر بلد باشند به شکلی سالم با تفاوت‌ها و تعارض‌های‌شان روبه‌رو شوند و آنها را مدیریت کنند.»

امینی با اشاره به نشانه‌های یک رابطه پخته و انعطاف‌پذیر می‌گوید: «زوج آماده فرزندآوری کسانی هستند که وقتی دچار اختلاف‌نظر یا تنش می‌شوند، بدون توهین، تحقیر، تهدید یا پناه‌بردن به قهر و سکوت‌های فرساینده، درباره موضوع گفت‌وگو می‌کنند. آنها هنر شنیدن فعال را می‌آموزند؛ یعنی به حرف هم گوش می‌دهند، برای شنیدن و درک متقابل نه صرفاً برای دفاع از خود یا آماده کردن پاسخ بعدی. اگر یکی از زوجین خسته یا تحت فشار باشد، دیگری شرایط او را درک می‌کند و سهم خود را در مسئولیت‌ها می‌پذیرد.» او شناخت کامل از یکدیگر را قدم بعدی این آمادگی می‌داند و می‌گوید: «زوج‌ها باید به شناخت نسبتاً خوبی از ارزش‌ها، اولویت‌های زندگی، سبک‌های تربیتی آینده، مسائل مالی و انتظارات متقابل از یکدیگر رسیده باشند. در رویکرد تئوری انتخاب که رویکرد تخصصی من است، روی اصل مسئولیت فردی بسیار تأکید می‌شود؛ یعنی هر فرد مسئول رفتارهای خودش است و نمی‌تواند با کنترل‌گری خواسته‌هایش را به همسرش تحمیل کند. اگر یکی از زوجین برای فرزندآوری آماده‌تر از دیگری است، به جای انتظار برای تغییر دادن همسر، باید سهم خود را در کیفیت‌بخشی به رابطه بپذیرد و قدمی مثبت بردارد.»

توصیه‌های خیرخواهانه اما آسیب‌زا

این روانشناس درباره اینکه توصیه و فشارهای خیرخواهانه اطرافیان مبنی بر اینکه «بچه‌دار شوید تا زندگی‌تان گرم شود و...» چقدر می‌تواند آسیب‌زا باشد، می‌گوید: «توصیه‌هایی که خانواده‌ها یا اطرافیان به زوج‌ها می‌کنند، هرچند با نیت خیر گفته می‌شود، اما لزوماً به نتیجه‌ای خوب ختم نمی‌شود. اطرافیان گمان می‌کنند اگر زوجی بچه‌دار شوند، مسئولیت مشترک ناشی از آن می‌تواند اختلافات را کم کند و آنها را به هم نزدیک‌تر کند؛ اما ما روان‌شناسان پیش از هر چیز به وضعیت آمادگی زوجین برای ورود به این مرحله از زندگی نگاه می‌کنیم.»

این زوج‌درمانگر با ذکر مثالی ملموس توضیح می‌دهد: «فرض کنید زن و شوهر پیش از اینکه والد شوند در زمینه مسائل مالی، ارتباط با خانواده‌ها یا شیوه گفت‌وگو با یکدیگر اختلاف داشته‌اند، با وجود این مسائل حالا فرزندشان هم به دنیا آمده و کوهی از مسئولیت‌های جدید را به زندگی‌شان اضافه کرده است. اگر یکی از زوجین احساس کند سنگین‌ترین بار مراقبت از کودک روی دوش اوست و طرف مقابل زحماتش را نمی‌بیند، طبیعی است که خستگی و کم‌خوابی، آستانه تحمل او را بشدت پایین بیاورد. در چنین شرایطی، مسائل قبلی حل نشده باقی می‌مانند و فشارها با آمدن فرزند، پیچیده‌تر و تخریب‌کننده‌تر هم می‌شوند.» او می‌گوید: «به‌جای اینکه به زوج‌ها توصیه کنیم برای استحکام رابطه‌شان بچه‌دار شوند، باید به آنها کمک کنیم ریشه‌های سردی رابطه را پیدا کنند و بفهمند برای تغییر آن چه مسئولیتی بر عهده دارند؛ چرا که اگر نتوانند این مسائل زیربنایی را حل کنند، ورود فرزند اوضاع را بهتر که نمی‌کند هیچ، ممکن است چالش را عمیق‌تر هم بکند.»

امینی با این توضیح که زندگی در خانه‌ای که پدر و مادر هنوز به زبان مشترک نرسیده‌اند، به امنیت روانی و شخصیت کودک آسیب می‌زند، می‌گوید: «اولین نکته‌ای که باید به آن اشاره کنیم این است که وجود اختلاف میان زن و شوهر به خودی خود به معنای آسیب‌دیدن حتمی کودک نیست؛ چون در بسیاری از خانواده‌ها والدین اختلاف‌نظر دارند، اما کودک همچنان احساس امنیت می‌کند. بنابراین وجود اختلاف در روابط عاطفی طبیعی است و آنچه امنیت کودک را تأمین می‌کند، این نیست که والدین هرگز با هم بحث نکنند، مهم این است که آنها بلد باشند چگونه به شیوه‌ای سالم با مشکلات روبه‌رو شوند و آنها را مدیریت کنند.»

> آنچه امنیت کودک را تأمین می‌کند، این نیست که والدین هرگز با هم بحث نکنند، مهم این است که آنها بلد باشند چگونه به شیوه‌ای سالم با مشکلات روبه‌رو شوند و آنها را مدیریت کنند

این زوج‌درمانگر با تأکید بر اینکه فضای عاطفی خانه تعیین‌کننده اصلی است، می‌گوید: «آنچه احساس امنیت کودک را بشدت خدشه‌دار می‌کند، این است که مدام شاهد دعواهای شدید، توهین، تحقیر، قهرها و سکوت‌های فرساینده میان پدر و مادر باشد و بی‌ثباتی را در این رابطه حس کند. در چنین فضایی، کودک گاهی خودش را مقصر اختلاف والدین می‌داند، گاهی تلاش می‌کند نقش واسطه را میان آنها بازی کند و از همه دردناک‌تر اینکه برای جلوگیری از تشدید تنش‌ها، نیازها و احساسات خودش را سرکوب و پنهان می‌کند.»

بلوغ رابطه و آمادگی برای ورود فرزند

امینی با اشاره به مؤلفه‌ها و نشانه‌های بلوغ رابطه برای ورود فرزند می‌گوید: «اولین و مهم‌ترین مؤلفه، توانایی گفت‌وگو و حل مسأله است؛ زن و شوهر باید یاد گرفته باشند که درباره موضوعات زندگی، حتی زمانی که با هم موافق نیستند، به شکلی سازنده با یکدیگر صحبت کنند. دومین مؤلفه، مسئولیت‌پذیری است؛ یعنی هر دو نفر خود را در مدیریت و مراقبت از زندگی شریک بدانند تا بار سنگین وظایف فقط روی دوش یک نفر نیفتد.»

این زوج‌درمانگر انعطاف‌پذیری را سومین و یکی از حیاتی‌ترین ویژگی‌ها می‌داند و توضیح می‌دهد: «وقتی فرزندی متولد می‌شود، تمام روتین‌های زندگی ازجمله خواب، برنامه‌های شخصی، روابط اجتماعی، شرایط اقتصادی و زمان استراحت زوجین متفاوت می‌شود. زن و شوهر باید آمادگی و توانمندی سازگاری با این شرایط جدید را داشته باشند.»

او توضیح می‌دهد: «آمادگی برای بچه‌دار شدن فقط به میزان علاقه زن و شوهر به یکدیگر خلاصه نمی‌شود؛ توانمندی آنها در مدیریت شرایط دشوار، همکاری متقابل، مسئولیت‌پذیری و میزان تاب‌آوری و خودکارآمدی است که تعیین می‌کند آیا آنها آماده والدگری هستند یا نه.»

تفاوت در ساعت شنی آرزوها

این زوج درمانگر با اشاره به این موضوع که اگر زن و شوهر در زمان‌بندی فرزندآوری هم‌نظر نباشند چطور می‌توانند به یک تصمیم همدلانه برسند، بر ضرورت درک متقابل تأکید می‌کند و می‌گوید: «در قدم اول، به‌جای تلاش برای قانع کردن اجباری همسر، باید تلاش کنند تا دلیل و معنای خواسته او را بفهمند و به نیازهای پنهان پشت این درخواست گوش دهند. گاهی یکی از زوجین بسیار مشتاق فرزندآوری است چون حس می‌کند زمان مناسب فرارسیده، در حالی که همسرش نگران شرایط اقتصادی، زیر بار مسئولیت‌های سنگین رفتن یا از دست دادن آزادی و سبک زندگی فعلی‌اش است. این اختلاف‌نظرها نشان‌دهنده تفاوت در نگرانی‌ها و اولویت‌هاست. در چنین شرایطی پیشنهاد می‌کنیم زوج‌ها بدون قضاوت، سرزنش یا متهم کردن یکدیگر، درباره ترس‌ها و احساسات‌شان حرف بزنند. برای مثال، به‌جای اینکه یکی بگوید تو اصلاً مسئولیت‌پذیر نیستی، بگوید: «من نگرانم که با شرایط فعلی نتوانیم از عهده هزینه‌ها و مسئولیت‌های مراقبت از کودک بربیاییم.»

او با اشاره به اصول تئوری انتخاب توضیح می‌دهد: «در این رویکرد تأکید می‌کنیم که هر فرد دنیای مطلوب و خواسته‌های مختص به خود را دارد؛ ممکن است داشتن فرزند در دنیای مطلوب یکی جایگاه بالایی داشته باشد، اما در دنیای مطلوب دیگری، ثبات رابطه و امنیت مالی در اولویت باشد. هیچ‌کدام از اینها به معنای خطا بودن نیست و هیچ‌کس نباید به خاطر این تفاوت‌ها تحقیر یا متهم شود.»

اطلاع رسانی

نان خوب و کامل را چطور بشناسیم؟

گزارش

نرگس علی محمدی

نان برای بسیاری از خانواده‌های ایرانی، نه یک ماده غذایی معمولی بلکه یکی از ثابت‌ترین اجزای سفره است، غذایی که از صبحانه تا شام حضور دارد و به دلیل مصرف روزانه، کیفیت آن می‌تواند نقش مهمی در الگوی تغذیه خانوار داشته باشد.

با این حال، بسیاری از مصرف‌کنندگان هنگام خرید نان بیشتر به قیمت، ظاهر، اندازه و تازه بودن آن توجه می‌کنند و کمتر می‌دانند نانی که روی سفره قرار می‌گیرد چه مسیری را از مزرعه تا نانوایی طی کرده است.

در سال‌های اخیر، اصطلاح «نان کامل» بیشتر شنیده می‌شود؛ نانی که در فرآیند تولید آن از آرد کامل استفاده می‌شود و برخلاف آردهای بسیار سفید و تصفیه‌شده، بخش بیشتری از اجزای دانه گندم در آن حفظ شده است.

اما نان کامل دقیقاً چه ویژگی‌هایی دارد؟ آیا هر نان تیره‌رنگی را می‌توان نان کامل دانست؟ تفاوت آرد کامل با آرد سفید چیست؟ و مهم‌تر از همه، مصرف‌کننده هنگام خرید چگونه می‌تواند نان واقعی و باکیفیت را تشخیص دهد؟

مسیر نان از مزرعه آغاز می‌شود

برای شناخت نان کامل باید به ابتدای تولید این محصول که از گندم ارزشمندترین و استراتژیک‌ترین محصول تولیدی بخش کشاورزی شروع می‌شود، بپردازیم.

دانه گندم از بخش‌های مختلفی تشکیل شده است. بخش مرکزی دانه که به آن آندوسپرم گفته می‌شود، عمدتاً منبع نشاسته و پروتئین است. در کنار آن، سبوس و جوانه نیز قرار دارند که هرکدام ترکیبات متفاوتی دارند.

در فرآیند تولید آرد سفید، قسمت عمده سبوس و جوانه از دانه جدا می‌شود و بیشتر آندوسپرم برای تولید آرد مورد استفاده قرار می‌گیرد. در مقابل، در تولید آرد کامل تلاش می‌شود بخش‌های بیشتری از دانه گندم در محصول نهایی باقی بماند.

عباس رضایی، کارشناس کشاورزی در گفت‌وگو با خبرنگار روزنامه ایران درباره این موضوع می‌گوید: وقتی درباره نان کامل صحبت می‌کنیم، نباید فقط به رنگ نان توجه داشته باشیم. مهم این است که آرد مورد استفاده واقعاً ویژگی‌های آرد کامل را داشته باشد. ممکن است یک نان به دلیل استفاده از سبوس یا عوامل دیگر تیره‌تر به نظر برسد، اما صرفاً تیره بودن به معنی کامل بودن نان نیست.

او تأکید می‌کند که کیفیت گندم، نحوه آسیاب، شرایط نگهداری آرد و فرآیند پخت، همگی در کیفیت نهایی نان مؤثر هستند.

در کارخانه آرد چه اتفاقی می‌افتد؟

پس از برداشت گندم، دانه‌ها به مراکز جمع‌آوری و کارخانه‌های آرد منتقل می‌شوند. در کارخانه، گندم پیش از آسیاب شدن از نظر کیفیت و میزان ناخالصی بررسی شده، سپس خاک، سنگ‌ریزه، بقایای گیاهی و سایر ناخالصی‌ها باید از گندم جدا شوند و در آخر دانه‌ها برای فرآیند آسیاب آماده می‌شوند.

به‌طوری که دکتر ندا پالیزبانی، متخصص صنایع غذایی درباره این مرحله می‌گوید: «تولید آرد یک فرآیند ساده و صرفاً مکانیکی نیست، باید ویژگی‌های گندم بررسی شود و فرآیند آسیاب متناسب با نوع گندم تنظیم شود. در مورد آرد کامل نیز حفظ اجزای مختلف دانه اهمیت دارد.

به گفته وی، تفاوت اصلی آرد کامل با بسیاری از آردهای سفید در این است که در آرد کامل، بخش‌های بیشتری از دانه گندم حضور دارند.

دکتر پالیزبانی تصریح کرد: اگر هدف تولید نان کامل است، زنجیره تولید باید از کارخانه آرد تا نانوایی هماهنگ باشد. نمی‌توان فقط در مرحله آخر انتظار داشت با تغییر شکل ظاهری نان، محصولی را که با آرد معمولی تولید شده، نان کامل نامید.

نان کامل فقط نان تیره نیست

یکی از تصورات رایج میان مصرف‌کنندگان این است که هرچه نان تیره‌تر باشد، سالم‌تر یا کامل‌تر است؛ اما متخصصان تغذیه از جمله دکتر پالیزبانی تأکید دارند که رنگ به‌تنهایی معیار مناسبی برای تشخیص نان کامل نیست.

دکتر زهرا جمشیدی متخصص تغذیه نیز در این باره می‌گوید: مصرف‌کننده نباید تنها براساس رنگ تصمیم بگیرد. نان کامل باید با آرد کامل و فرآیند تولید مناسب تهیه شده باشد. ممکن است دو نان رنگ مشابهی داشته باشند، اما از نظر مواد اولیه و ارزش تغذیه‌ای یکسان نباشند.

وی افزود: وجود سبوس در نان کامل باعث می‌شود فیبر بیشتری نسبت به نان تهیه‌شده از آرد سفید داشته باشد. فیبر غذایی در رژیم روزانه اهمیت دارد و می‌تواند به احساس سیری و عملکرد مناسب دستگاه گوارش کمک کند.

به گفته دکتر جمشیدی نان تنها بخشی از رژیم غذایی است و نمی‌توان درباره سلامت افراد صرفاً براساس نوع نان قضاوت کرد.

از آرد تا تنور؛ نقش نانوا

بعد از کارخانه، آرد به نانوایی می‌رسد؛ جایی که کیفیت مواد اولیه باید با مهارت نانوا و شرایط پخت همراه شود، به همین منظور در یک نانوایی، فرآیند تهیه خمیر آغاز شده، سبوس آب، آرد و سایر مواد مورد استفاده با نسبت مشخص ترکیب می‌شوند و خمیر پس از طی مراحل لازم برای پخت آماده می‌شود.

رضا میرشکاری، نانوای مشهدی است که در منطقه هفده شهریور تهران مشغول به کار است، او درباره تجربه کار با آردهای کامل می‌گوید: کار با آرد کامل می‌تواند با آرد سفید تفاوت داشته باشد.

رفتار خمیر، میزان جذب آب و شرایط آماده‌سازی اهمیت دارد و نانوا باید با ویژگی‌های آرد آشنا باشد.

او ادامه می‌دهد: اگر خمیر به‌درستی آماده نشود، حتی اگر آرد خوبی داشته باشیم، نتیجه مطلوبی به دست نمی‌آید. کیفیت نان فقط به آرد وابسته نیست؛ زمان آماده‌سازی خمیر، مهارت نانوا و نحوه پخت هم اهمیت دارد.

این نانوا معتقد است یکی از مشکلاتی که در مورد نان کامل وجود دارد، این است که برخی مشتریان انتظار دارند نان کامل دقیقاً از نظر بافت و ظاهر شبیه نان سفید باشد.

میرشکاری در پایان اظهار کرد: نان کامل ممکن است از نظر بافت، رنگ و مزه با نان سفید تفاوت داشته باشد. مصرف‌کننده باید این تفاوت را بشناسد و آن را الزاماً نشانه بی‌کیفیتی ندانند.

نانوا یا مصرف‌کننده؛ مسؤول کیفیت چه کسی است؟

موضوع نان کامل تنها به کارخانه و نانوایی محدود نمی‌شود، گاها مصرف‌کننده نیز در این زنجیره نقش دارد، شیروانی یکی از کسانی که در صف نانوایی است در این باره می‌گوید: معمولاً هنگام خرید نان به تازه بودن آن نگاه می‌کنم. اگر نان ظاهر خوبی داشته باشد و تازه باشد، کمتر به این فکر می‌کنم که با چه آردی تولید شده است.

یکی دیگر از خریداران نان می‌گوید: مدتی است درباره نان کامل اطلاعات بیشتری پیدا کرده‌ام و هنگام خرید سعی می‌کنم از نانوایی‌هایی خرید کنم که نوع آرد و فرآیند تولیدشان مشخص باشد.

همین دو گفت‌وگوی کوتاه می‌تواند تفاوت در رفتار مصرف‌کنندگان را نشان دهد به طوری که افزایش آگاهی می‌تواند بخشی از زنجیره اصلاح الگوی مصرف باشد.

نان خوب را چطور بشناسیم؟

برای بسیاری از مردم، مهمترین پرسش این است که هنگام خرید نان دقیقاً باید به چه نکاتی توجه کنند؟

دکتر پالیزبانی، متخصص صنایع غذایی در پاسخ به این پرسش می‌گوید: اولین نکته این است که مصرف‌کننده درباره نوع آرد مورد استفاده سؤال کند. اگر قرار است نان کامل خریداری شود، باید مشخص باشد که نان با آرد کامل تهیه شده است.

وی اظهارکرد: رنگ نان به‌تنهایی ملاک نیست. مصرف‌کننده باید به کیفیت ظاهری، یکنواختی پخت، بوی نامطبوع نداشتن و شرایط نگهداری نیز توجه کند.

خانم جمشیدی متخصص تغذیه نیز توصیه می‌کند خانواده‌ها به جای تمرکز صرف بر یک ویژگی ظاهری، مجموعه‌ای از عوامل را در نظر بگیرند.

او می‌گوید: نان خوب نانی است که مواد اولیه مشخص و فرآیند تولید مناسبی داشته باشد. برای انتخاب نان کامل نیز بهتر است به‌اطلاعات مربوط به آرد توجه کنیم و صرفاً به رنگ نان اعتماد نکنیم.

سبوس بیشتر، اما نه به هر قیمت

یکی دیگر از موضوعاتی که هنگام صحبت از نان کامل مطرح می‌شود، سبوس است. برخی تصور می‌کنند هرچه سبوس نان بیشتر باشد، نان حتماً سالم‌تر است؛ در حالی که موضوع پیچیده‌تر از این است.

در این باره عباس رضایی، کارشناس کشاورزی می‌گوید: باید میان آرد کامل و اضافه کردن سبوس به یک آرد سفید تفاوت قائل شد، نان کامل از آردی تهیه می‌شود که ساختار دانه گندم در آن تا حد بیشتری حفظ شده است. بنابراین صرف مشاهده ذرات سبوس در نان به معنای کامل بودن آن نیست از طرف دیگر کیفیت سبوس، شرایط فرآوری و رعایت ضوابط تولید نیز اهمیت دارد.

ماندگاری و نگهداری نان هم مهم است

حتی اگر نان با مواد اولیه مناسب تولید شده باشد، نحوه نگهداری آن در خانه می‌تواند بر کیفیت و ایمنی محصول تأثیر بگذارد.

دکتر پالیزبانی، متخصص صنایع غذایی در این زمینه می‌گوید: «یکی از اشتباهات رایج این است که نان داغ بلافاصله در کیسه بسته شود.

بخار ایجادشده می‌تواند باعث افزایش رطوبت داخل بسته و تغییر بافت نان شود.» او توصیه می‌کند نان پس از خرید، در شرایط مناسب خنک شود و برای نگهداری طولانی‌تر، روش مناسب نگهداری مورد توجه قرار گیرد.

همچنین مصرف‌کنندگان باید از نگهداری نان در شرایطی که احتمال کپک‌زدگی وجود دارد خودداری کنند و درصورت مشاهده کپک، از مصرف آن صرف‌نظر کنند.

چرا نان کامل مهم شده است؟

افزایش توجه به نان کامل را می‌توان بخشی از توجه بیشتر به کیفیت رژیم غذایی و مصرف غلات سبوس‌دار دانست. نان در ایران سهم قابل توجهی از سبد غذایی خانوار دارد و همین موضوع باعث شده کیفیت آرد و نان، از موضوعات مهم سلامت عمومی باشد.

دکتر جمشیدی، متخصص تغذیه در این باره می‌گوید: «وقتی یک ماده غذایی به‌صورت روزانه مصرف می‌شود، کیفیت آن اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

نان کامل به دلیل داشتن اجزای بیشتری از دانه گندم و فیبر بیشتر می‌تواند در چارچوب یک رژیم غذایی متعادل، انتخاب مناسبی باشد.»

او البته تأکید می‌کند که «کامل بودن» نان به این معنی نیست که هر فرد می‌تواند بدون توجه به شرایط تغذیه‌ای خود، مقدار نامحدودی از آن مصرف کند.

از مزرعه تا سفره؛ زنجیره‌ای که باید کامل باشد

بررسی مسیر تولید نان نشان می‌دهد کیفیت نهایی محصول حاصل عملکرد یک حلقه واحد نیست. از کیفیت گندم در مزرعه گرفته تا فرآوری در کارخانه، تولید آرد، آماده‌سازی خمیر، مهارت نانوا، شرایط پخت و در نهایت نحوه نگهداری در خانه، هر مرحله می‌تواند بر محصول نهایی اثر بگذارد.

عباس رضایی، کارشناس کشاورزی در جمع‌بندی این زنجیره می‌گوید: «اگر قرار است درباره نان کامل صحبت کنیم، باید کل زنجیره را ببینیم. نمی‌توان تنها از نانوا انتظار داشت محصول کامل و باکیفیت تولید کند. کشاورز، کارخانه آرد، شبکه توزیع، نانوایی و حتی مصرف‌کننده، هرکدام در این زنجیره نقش دارند.» میرشکاری، نانوای محله هفده شهریور تهران نیز معتقد است افزایش آگاهی مشتری می‌تواند به بهبود بازار نان کامل کمک کند به‌طوری که او می‌گوید: وقتی مردم درباره تفاوت آرد کامل و آرد سفید بدانند و درباره نوع آرد سؤال کنند، تولیدکننده و نانوا هم انگیزه بیشتری برای عرضه محصول باکیفیت خواهند داشت.

مصرف‌کننده هنگام خرید به چه چیزهایی توجه کند؟

در نهایت، برای خانواده‌ای که می‌خواهد نان کامل خریداری کند، چند نکته ساده اهمیت دارد:

- صرفاً به رنگ نان اعتماد نکند: نان تیره الزاماً نان کامل نیست.
- درباره نوع آرد مورد استفاده از نانوایی سؤال کند.
- نان باید به‌خوبی پخته شده باشد و بخش‌های خام یا بیش از حد سوخته نداشته باشد.
- نان نباید بوی نامطبوع یا نشانه‌های فساد و کپک داشته باشد.
- تفاوت طبیعی بافت، طعم و رنگ نان کامل با نان سفید را در نظر بگیرد.
- نان را پس از خرید به شکل مناسب خنک و نگهداری کند.
- انتخاب نان را در کنار سایر اجزای رژیم غذایی و با توجه به نیازهای تغذیه‌ای خانواده انجام دهد.

نان کامل در نهایت فقط یک عنوان روی بسته یا یک رنگ متفاوت در ویترین نانوایی نیست؛ پشت این عنوان، زنجیره‌ای از گندم، آرد، فن‌آوری، مهارت و نظارت قرار دارد. اگر قرار باشد نان کامل سهم بیشتری از سفره خانوار پیدا کند، شناخت این زنجیره برای مصرف‌کننده اهمیت زیادی دارد.

از مزرعه تا کارخانه آرد، از کارخانه تا نانوایی و از تنور تا سفره، کیفیت نان زمانی حفظ می‌شود که همه حلقه‌های این مسیر درست عمل کنند؛ مسیری که در نهایت قرار است محصولی را به دست خانواده برساند که نه فقط تازه و خوش‌ظاهر، بلکه از نظر مواد اولیه و فرآیند تولید نیز قابل اعتماد باشد.

irannewspaper.ir

سه‌شنبه ۱۹ آبان ۱۴۰۵ • سال سی‌و دوم • شماره ۹۱۷۱
• اذان ظهر ۱۱/۴۸ • اذان مغرب ۱۷/۲۰ • نیمه شب شرعی ۲۳/۰۵ • اذان صبح فردا ۵/۱۰ • طلوع آفتاب فردا ۶/۳۶

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

ایران

• صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
• مدیر مسئول: صادق حسین جابری انصاری
• سردبیر: هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران
• رئیس هیأت مدیره: صادق حسین جابری انصاری
• مدیرعامل: علی متقیان
• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
• نشانی: تهران، خیابان خرمشهر غربی، پلاک ۲۰۸ • کد پستی: ۱۵۳۳۷۴۴۵۱۱
• توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه ایران و مؤسسه جام جم
• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارای گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

سخن روز

امام علی(ع):
سلامتی دین و دنیا در مداراکردن با مردم است.
غررالحکم و دررالکلم، ح ۵۶۱۰

نقل قول

صدای بی‌صدایان باشیم

توجه به سه ضلع ارتباطی صندوق اعتباری هنر و تعامل میان آنها اهمیت فراوانی دارد، «ضلع نخست، تعامل با «صنوف و تشکل‌های هنری» است؛ صنوف و تشکل‌ها می‌توانند به عنوان قشر و مجموعه میانجی، نقش کمک‌کننده‌ای میان دولت و هنرمندان ایفا کنند. ضلع دوم، «معاونت‌ها و مدیریت‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی» هستند و ضلع سوم نیز «هنرمندان و آحاد اصحاب فرهنگ و هنر» را شامل می‌شود؛ نباید صرفاً چند چهره سرشناس و سلبریتی را در نظر بگیریم؛ بخش مهمی از اصحاب فرهنگ و هنر با مشکلات و گرفتاری‌های متعددی مواجه هستند و هنرمندان شهرستانی نیز در امتداد همین شرایط با دشواری‌های مضاعفی روبه‌رو هستند. باید مسائل مربوط به شهرستان‌ها با جدیت بیشتری دنبال شود؛ صدای بی‌صدایان بودن و گوش شنوا بودن برای کسانی که امکان رساندن صدای خود را ندارند، اهمیت فراوانی دارد.

گزیده‌ای از صحبت‌های سیدعباس صالحی وزیرفرهنگ و ارشاد اسلامی در آیین «معارفه مدیرعامل صندوق اعتباری هنر»

سفر پروژه «رئیسعلی» «میرکریمی» به بوشهر

فیلمبرداری پروژه سریالی و سینمایی «رئیسعلی» به نویسندگی و کارگردانی سیدرضا میرکریمی و محصول سیمافیلم، مهر ۱۴۰۵ در منطقه بندر امام حسن استان بوشهر آغاز شد. میرکریمی داستان این اثر را با محوریت شخصیت رئیسعلی دلواری و مبارزات مردم جنوب ایران در برابر استعمار نگاشته است. «رئیسعلی» در قالب سریال تهیه می‌شود و سازندگان آن در نظر دارند نسخه سینمایی جداگانه‌ای نیز از این پروژه آماده و ارائه کنند. / مهر

«بارهستی» «بهنام تشکر» در رشت

بهنام تشکر که این روزها با بازی در نمایش «بار هستی» روی صحنه است، آذر ماه با همین نمایش در رشت روی صحنه می‌رود. این نمایش را امید سهرابی نویسندگی و کارگردانی کرد و علاوه بر بهنام تشکر، پاشا رستمی و نازنین کیوانی، بازیگران این نمایش هستند. این اثر نمایشی که پاییز سال ۱۴۰۴ در سالن ملک روی صحنه رفته بود، مدتی است که دور دوم اجراهای خود را آغاز کرده و از دهم آبان ماه در پردیس تئاتر شهرزاد اجرای آن روی صحنه است. / ایسنا

درگذشت آهنگساز «پوئم سمفونی سرباز»

آرمان مهربان، هنرمند عرصه موسیقی و آهنگساز «پوئم سمفونی سرباز» در ۵۲ سالگی دار فانی را وداع گفت. «پوئم سمفونی سرباز» مهم‌ترین اثر موسیقایی است که برای ادای احترام به حاج قاسم سلیمانی ساخته شده و با ارکستر سمفونیک صداوسیما ضبط شده است. آثار آرمان مهربان را رهبرانی مانند آرش امینی، نصیر حیدریان و همایون رحیمیان رهبری کرده‌اند. پیکر این هنرمند، چهارشنبه (۲۰ آبان) از حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی به سمت قطعه هنرمندان بهشت زهرا(س) تشییع می‌شود. / ایران

واکنش مسئولان و مدیران فرهنگی به درگذشت بازیگر و کارگردان پیشکسوت تئاتر

کوروش زارعی؛ میراثی فراتر از صحنه ماندگار در حافظه فرهنگی ایران

گزارش

گروه فرهنگی

کوروش زارعی یکشنبه ۱۷ آبان‌ماه پس از دوره‌ای بیماری در سن ۵۵ سالگی درگذشت. او از ۱۳ سالگی فعالیت خود را در تئاتر آغاز کرد. اولین تجربه‌های بازیگری او به دوران مدرسه بازمی‌گشت. زارعی با بازی در نمایش «تیر غیب» در جشنواره دانش‌آموزی جایزه بازیگری دریافت کرد. او در دوران دبیرستان نیز به کارگردانی روی آورد و نمایش «گل و جهله» را اجرا کرد و موفق به کسب مقام دوم جایزه کانون ملی منتقدان ایران شد، در ادامه، با ایفای نقش در مجموعه‌هایی چون «یوسف پیامبر»، «مختارنامه»، «کیمیا» و «آنام» به چهره‌ای شناخته‌شده برای مخاطبان تلویزیون تبدیل شد. زارعی در چند اثر سینمایی چون «روز رستاخیز» و «امپراطور جهنم» نیز ایفای نقش کرد. زارعی همچنین در فیلم سینمایی «روز رستاخیز» به کارگردانی احمدرضا درویش حضور داشت و نقش «اشعث بن قیس» را ایفا کرد.

در مقام کارگردان نیز آثاری چون «کانال کمیل»، «فیروزه که می‌خواند»، «شب مویه‌ها»، «زنان مهتابی مرد آفتابی»، «بانوی بی‌نشان»، «ماه معصوم» و «راکب» را در کارنامه داشت. در کنار فعالیت‌های هنری، مسئولیت مدیریت مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری و تلاش برای گسترش تئاتر دینی، آیینی و انقلابی، حمایت از جریان «تئاتر بچه‌های مسجد» و دبیری چهل‌ویکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر، بخش مهمی از کارنامه مدیریتی زنده‌یاد زارعی به شمار می‌رود. درگذشت این هنرمند موجی از واکنش‌ها را در جامعه فرهنگی و چهره‌های هنری در پی داشت.

میراثی که به پایان نمی‌رسد

سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پیام تسلیت خود، فقدان زارعی را فراتر از اندوه خانواده و نزدیکان او دانست و نوشت: «جامعه هنری نیز در سوگ بخشی از خاطره و تجربه خویش می‌نشیند. آنچه از یک عمر کوشش در عرصه هنر بر جای می‌ماند، میراثی است که با خاموشی چراغ عمر هنرمند به پایان نمی‌رسد و در حافظه فرهنگی جامعه استمرار می‌یابد.»

هنرمندی مکتبی و ولایتمدار

غلامحسین محسنی‌اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه نیز در پیام خود، زارعی را هنرمندی متعهد، مکتبی و ولایتمدار توصیف کرد که قریحه هنری‌اش را در خدمت آرمان‌های انسانی و ارزش‌های الهی قرار داد. او با اشاره به زادگاه زارعی نوشت: «مرحوم زارعی که پرورش‌یافته خاک پاک میناب بود، قریحه خدادادی خویش را در خدمت آرمان‌های اصیل انسانی و ارزش‌های الهی قرار داد.» محسنی‌اژه‌ای همچنین تئاتر را عرصه‌ای دانست که این هنرمند از آن برای ترویج معارف اهل‌بیت(ع)، روایت عاشورا و تبیین قصص انبیای الهی بهره گرفت.

ناشر ارزش‌های دینی و ملی

مهدی شفیعی، معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز زارعی را هنرمندی متعهد و مردمی خواند که هنر را رسالتی فرهنگی و اجتماعی می‌دانست و سال‌های عمرش را در مسیر اعتلای تئاتر متعهد و نشر ارزش‌های دینی و ملی سپری کرد.

خدمات ماندگار فرهنگی

قادر آشنا، مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دبیر شورای فرهنگ عمومی کشور نیز در پیامی کارنامه هنری این هنرمند فقید را سرشار از تجربه‌های ارزشمند در عرصه بازیگری و کارگردانی دانست. در بخشی از پیام آشنا آمده: «بی‌تردید فقدان چنین هنرمندانی، تنها از دست دادن یک چهره شناخته شده هنری نیست، بلکه فقدان سرمایه‌ای انسانی و فرهنگی است که تجربه، دانش، خلاقیت و تعهد خود را در خدمت بالندگی هنر و فرهنگ این سرزمین قرار داده است.»

رسالت فرهنگی و اعتقادی او

اتابک نادری، مدیرکل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در پیامی تأکید کرده: «کوروش زارعی هنر را فراتر از یک فعالیت حرفه‌ای، رسالتی فرهنگی و اعتقادی می‌دانست. ارادت قلبی او به خاندان عصمت و طهارت(ع) و دلبستگی‌اش به فرهنگ عاشورا در آثار و فعالیت‌های هنری‌اش از جمله نمایش‌های «خورشید کاروان»، «غمنامه فرات» و «بانوی بی‌نشان» جلوه‌گر بود.» رضا بصیرت، مدیرعامل انجمن هنرهای نمایشی ایران نیز در پیام خود آورده: «آنچه از کوروش زارعی در حافظه تئاتر ایران باقی خواهد ماند، تنها مجموعه‌ای از آثار، مسئولیت‌ها و عناوین نیست؛ میراث او بخشی از تلاشی پیوسته برای زنده نگه داشتن تئاتری است که به ریشه‌های فرهنگی و معنوی خود وفادار بماند.»

زارعی هنرمندی متعهد بود

ایوب آقاخانی، دبیر چهل‌وپنجمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر نیز درباره این هنرمند فقید نوشت: «اگر تئاتر متعهد پس از انقلاب ما بخواهد از معادلاتش مخرج مشترک بگیرد و آن را در یک نام خلاصه کند، قطعاً به همین نام زلال خواهد رسید؛ کوروش زارعی.» بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، مراسم تشییع و خاکسپاری مرحوم کوروش زارعی روز چهارشنبه ۲۰ آبان‌ماه در شهر قم برگزار خواهد شد. محمد الهیاری فومنی، مدیرعامل صندوق اعتباری هنر، محمدمهدی دادمان، رئیس حوزه هنری انقلاب اسلامی، سیدمحمد هاشمی، رئیس سازمان هنری رسانه‌ای اوج، محمد کاظم‌تبار، دبیر بیستمین جشنواره بین‌المللی تئاتر مقاومت، حامد شب‌خیز، مسئول سازمان بسیج هنرمندان کشور، مهدی نقویان، رئیس مرکز سیما فیلم پیام هایی در وصف این هنرمند فقید نوشتند. با این حال، آنچه در اغلب پیام‌های تسلیت به‌عنوان وجه متمایز کارنامه او تکرار شده، تلاش برای پیونددادن هنر نمایش با باورها، هویت فرهنگی و مسئولیت اجتماعی است؛ میراثی که به تعبیر وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، با خاموشی چراغ عمر هنرمند پایان نمی‌یابد.

روایتی از فیلم مستند «درختان کهنسال ایران»
و راز تبار کهن‌ترین زندگان ایران

پناه می‌برم به درخت‌ها از آدم‌ها

از هوشنگ ابتهاجی که متن را پسندید
تا هدیه تهرانی دغدغه مند
و شهاب حسینی که راوی شد

گزارش

نرگس عاشوری

گروه فرهنگی

«بانوی زیبا و پرجلوه، کهنسال‌ترین ایرانی زنده است؛ با تاجی که به ۱۴۱ مترمربع می‌رسد و دست‌کم ۲۸۰۰ سال نفس کشیده است.» جمله را که می‌شنوی، منتظر نام زنی هستی. اما بانو یک درخت اُرس است، در شهرستانک و صدای شهاب حسینی این را آرام و بی‌شتاب روی تپه‌های البرز می‌گذارد. ما پیش از آن که تاریخ‌مان مدون شود، پیش از آن که پای سلسله‌ها به خاک این فلات باز شود، زیر سایه‌سار همین اُرس شهرستانک تنفس می‌کردیم؛ موجوداتی که به تعبیر نریشن فیلم، «پیش از ورود آریایی‌ها به فلات ایران، قبل از تشکیل جوامع و طلوع نخستین بارقه‌های تمدن زیسته و پس از آن خواهند زیست. ما و همه تاریخ پرفراز و نشیب‌مان در برابر آنها تنها یک نمایش کوتاه و پرسروصداییم.» حمید کریلی چند ماه در کشور گشته تا کهن‌ترین درخت‌ها را ببیند و شش گونه آن را ثبت کند: چنار، سرو، گردو، نوش، ارس و بنه. او کارگردان، پژوهشگر و تصویربردار فیلم است. «درختان کهنسال» که این روزها در پلتفرم هاشور آنلاین اکران می‌شود.»

موازنه اخلاقی انسان و سایه

فیلم با علف‌های ناپایدار «سیزاب» (ورونیک ایرانی) جان می‌گیرد؛ آبی‌های ظریفی که بیش از دو هفته بهار را تاب نمی‌آورند، تا پرتاب‌مان کند به سینه فراخ ارس‌های چندهزارساله. این قیاس هندسی میان زمان ما و زمان درختان، ستون فقرات فلسفی نگاه فیلمساز را می‌سازد. کارگردان این اثر در توصیف این انتخاب می‌گوید: «ما انسان‌ها با میانگین عمری ۸۰-۷۰ ساله، برای گل سیزاب دلسوزی می‌کنیم که چه عمراندکی دارد؛ اما واقعیت این است که یک ارس کهنسال شاید همین حس را به ما دارد. این نگاه که تفاوت طول زیست موجودات چقدر می‌تواند غرور و اندوه انسان خودآگاه را دستخوش تغییر کند.» او انسان را مسافری پرمصرف در بستر طبیعت می‌داند و درخت را ساکنی صبور؛ هشداری ملایم به اشرف مخلوقاتی که توهم بقا دارد. به باور او، فیلم مرثیه‌ای برای اخلاق فراموش‌شده رقابت و احترام در آینه حیات نباتی است: «درخت برای حیات فقط جای کوچکی می‌خواهد تا ریشه‌اش را مستقر کند و اندکی آفتاب و خاک، اما انسان با طمع و شتابی فزاینده جهان را می‌بلعد. درختی، درخت دیگر را تکه‌تکه نمی‌کند، بلکه تنها تلاش می‌کند قد بکشد و بالاتر برود.»

صدایی که متن را برداشت

این سفر صدایی می‌خواست که از پسش بربیاید. کریلی درباره همراهی شهاب حسینی می‌گوید: «از همان ابتدا به عنوان راوی با اشتیاق کامل آمد.» متن فیلم ادبی و سنگین است و ضبط حدود چهارصد دقیقه نریشن، کار ساده‌ای نبود. به گفته سازنده، «سواد ادبی بالای شهاب حسینی باعث شد متن‌های سنگین و ادبی فیلم بدون کمترین لغزش در همان برداشت‌های اول جان بگیرند.» نتیجه صدایی است که باوقار با موضوع کنار آمده و خودنمایی ندارد.

در ستایش بار یا سایه‌سار ارس؟

ادبیات کلاسیک ما قرن‌هاست در بند کشیدگی و خرمی «سرو» است، در حالی که فلات ایران تاب‌آوری و ایستادگی‌اش را وام‌دار «ارس» بوده؛ درختی که قرن‌ها در ارتفاعات یخ‌زده سنگ را شکافته و پیش آمده است. کریلی معتقد است نباید این شکاف میان گیاه‌شناسی و شعر کلاسیک را به بی‌مهری قدما تعبیر کرد: «شاعران سده‌های هفتم و هشتم در تقسیم‌بندی‌های گیاهی وسواس آزمایشگاهی امروز ما را نداشتند و ارس‌های کوهستانی را هم گونه‌ای از سرو می‌دانستند، کما اینکه هنوز هم نام محلی‌اش سرو کوهی است. اقبال مکرر شعرو نگارگری به سرو، برآمده از تقارن چشم‌نواز قامت آن و سبزی همیشگی‌اش در برابر تازیانه سرما بود، همان‌طور که سعدی شیرین‌سخن می‌سراید: نه هر درخت تحمل کند جفای خزان/ غلام همت سروم که این قدم دارد»

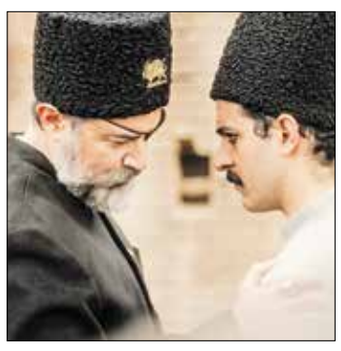
ژنوم هزاره‌ها و میراث خوشنویس

در پس زیبایی‌شناسی قاب‌های مستند، پشتوانه‌ای پژوهشی جریان دارد که چهره شاخص آن مهندس مصطفی خوشنویس است؛ پژوهشگری خستگی‌ناپذیر که بقای ارس‌های ایران را وظیفه شخصی خود می‌داند. کریلی درباره ضرورت تکثیر این پایه‌ها می‌گوید: «پایه‌ای مثل ارس کرچان که بیش از ۱۴۰۰ سال دوام آورده، حامل ژنتیکی نایاب و مقاوم در برابر بیماری‌ها و بلاهای فلات است؛ همان‌طور که در مستند می‌بینید، تکثیر ۵۱۳ نهال از بذر این درخت و کاشت آن توسط کوهنوردان، ذخیره‌ای استراتژیک برای فردای ایران است.»

تیتراژ پایانی مستند حامل نام‌هایی است که حضور معنوی‌شان در اثر سایه انداخته؛ از ابتهاجی که کلامش به پایداری همین درختان کهنسال است تا بازیگری که دغدغه بوم‌شناختی‌اش بر هر چیز پیشی می‌گیرد. کریلی از حسرت همکاری با سایه و گفت‌وگو با هدیه تهرانی پرده برمی‌دارد: «انتخاب اول من برای روایت مستند، استاد هوشنگ ابتهاج (سایه) بود؛ هم به واسطه صدای آرامش‌بخش و هم نگاه ستایش‌آمیزی که همیشه به ماهیت درخت داشتند. متن را از طریق دخترشان فرستادم و خوشبختانه پسندیدند، اما به دلیل بیماری و کهولت سن، توان همراهی با این اثر طولانی را نداشتند. گزینه بعدی سرکار خانم هدیه تهرانی بود که فراتر از لحن زیبا، تعهد و پیشگامی‌شان در کمپین‌های محیط زیستی برایم اهمیت داشت. ایشان متن را تحسین کردند اما به دلیل حساسیت وسواس‌گونه روی مستندات علمی ارقام و تداخل زمانی پروژه‌هایشان، این همراهی میسر نشد و نام هر دو بزرگوار به رسم ارادت در پایان اثر ماندگار شد.» فیلم که تمام می‌شود، تصویر ارس شهرستانک هنوز چند لحظه در ذهن می‌ماند. چند روز بعد، سر راهی به درختی کهن می‌رسی و بی‌آن‌که قصد کرده باشی، قدم‌هایت آهسته می‌شود. دلیلش را نمی‌دانی. شاید چون می‌دانی این درخت پیش از تو اینجا بوده و بعد از تو هم می‌ماند؛ ریشه‌اش را رها نکرده، قرن‌ها ایستاده و رفت‌وآمد آدم‌ها را دیده. کنارش که می‌ایستی، چیزی در تو آرام می‌گیرد و لحظه‌ای فراموش می‌کنی که رهگذری. شاید «درختان کهنسال ایران» همین لحظه کوتاه را می‌خواست به تماشاگرش برگرداند.

نما

قصه‌های ظهر جمعه، با امضای آیدا پناهنده

پیش از آنکه تیتراژ شروع شود، «سرخ و سیاه» قلابش را انداخته است. مخاطب هنوز فرصت نکرده در جهان قصه جا بگیرد که قصه او را می‌قاپد و با خودش می‌برد. این را نه فقط به حساب چهره‌ها، بلکه باید به امضای سازندگان گذاشت. بعضی نام‌ها با گذشت سال‌ها وزنه می‌شوند. اسمی که پای فیلمنامه یا کارگردانی بنشیند، آدم را پای تماشا می‌کشد، پیش از آنکه چیزی دیده باشد. آیدا پناهنده از همین فیلمسازان است و ریشه‌اش را باید در نوشتن جست‌وجو کرد. اولین داستان کوتاهش اسفند ۱۳۷۸ در «کارنامه» چاپ شد، به سردبیری هوشنگ گلشیری. سال‌ها بعد همان قصه‌گو با «ناهید» به کن رفت و در بخش «نوعی نگاه» جایزه آینده نویدبخش را گرفت. ناهید زنی مطلقه بود، گرفتار میان مادری، میل شخصی و نگاه اطرافیان؛ زنی معمولی که هیچ‌کس قهرمان شدن را برایش تدارک ندیده بود. «اسرافیل» و «تی‌تی» همین دنیا را با زن‌هایی دیگر ادامه دادند. او با وسواس یک قصه‌گو، جهان آدم‌هایش را می‌سازد و وقتی این نگاه با قلم دقیق همسر و شریک خلاقش، ارسلان امیری، گره می‌خورد ترکیب برنده‌ای خلق می‌شود که امضایش پای هر اثر، اعتبار آن است؛ همان‌طور که طوفان عاطفی و موفقیت کم‌نظیر سریال «درانتهای شب» هنوز زیر پوست شبکه نمایش خانگی زنده است. پناهنده در این دنیای زنانه نه شعار می‌دهد و نه حکم صادر می‌کند. فقط نگاه می‌کند. پارسا پیروزفر از «تی‌تی» به آنها پیوست و در «در انتهای شب» هم ماند، همکاری موفقی که حالا به این پروژه رسیده است. حالا در «سرخ و سیاه»، این زوج دوباره سراغ قصه‌گویی رفته‌اند؛ سریالی که با ریتمی تند، تماشاگر را در دل تاریخی معلق و پرالتهاب پرتاب می‌کند. نوروز، نقاشی جوان، دل به فانوس می‌بندد، دختری کولی که حاکم شهر به او آسیب زده است. در این جهان فشرده و دور از تزئینات اضافی، پارسا پیروزفر با همان نگاه خیره‌کننده‌اش در نقش حاکم، بار دیگر قدرتش را به رخ می‌کشد و در کنار او، بازی‌های جان‌دار و عمیق علی شادمان (در نقش نوروز) و ندا جبرائیلی (در نقش فانوس) به آدم‌های قصه گوشت و استخوان می‌دهند؛ هر دو بی‌ادا و باورپذیر. قصه عمداً در زمان و مکانی مبهم می‌گذرد، جایی که آدم‌ها بیشتر با عنوانشان شناخته می‌شوند: امیرزاده، قاضی. همین ابهام دست نویسنده‌ها را باز می‌گذارد تا بی‌قید تاریخ، قصه‌ای دراماتیک بسازند. ریتم تند است و ضربه‌ها از خود رویدادها می‌آید. دیالوگ‌ها کوتاه و مستقیم‌اند. تنها فلاش‌بک را دختری می‌گوید که زندگی مادرش را روایت می‌کند، کوتاه و بی‌پیرایه. نقش این دختر را پردیس پورعابدینی بازی کرده است، گامی رو به جلو نسبت به کارهای قبلی‌اش.

«سرخ و سیاه» تلاشی است برای فرار از شعارزدگی و بازگشت به رنج و خشم آدم‌های معمولی تاریخ. پناهنده سال‌ها زن‌هایی را نشان داده که ناچار به انتخاب‌اند. حالا همین قصه‌گو، با جهانی بزرگ‌تر، چه چیز تازه‌ای پیدا می‌کند؟ برای کسانی که به او و دنیای فیلمسازی‌اش علاقه دارند، جمعه‌ها حالا تجربه نسل دهه شصت با قصه‌های ظهر جمعه را زنده کرده است: یک قصه تصویری پررنگ‌ولعاب و باورپذیر.

یادبود

قهرمانان خاموش مطبوعات ایران

به بهانه درگذشت اصغر ضرابی؛ روزنامه‌نگار پیشکسوت

رضا صائمی/ در تاریخ مطبوعات ایران، همواره نام چهره‌هایی برجسته بوده که به اعتبار شهرت، جایگاه سیاسی یا آثار ادبی‌شان شناخته شده‌اند؛ اما در پس این نام‌های آشنا، روزنامه‌نگارانی حضور داشته‌اند که با وجود سهم انکارناپذیرشان در شکل‌گیری سنت حرفه‌ای مطبوعات، کمتر در حافظه عمومی جای گرفته‌اند. آنان روزنامه‌نگاری را نه وسیله‌ای برای شهرت، بلکه مسئولیتی اجتماعی و تعهدی تاریخی می‌دانستند.

درگذشت اصغر ضرابی، روزنامه‌نگار پیشکسوت مطبوعات ایران، فرصتی برای بازخوانی نقش این نسل است؛ نسلی که در دهه‌های ۱۳۴۰ و ۱۳۵۰، در برخی محدودیت ها، تلاش می‌کرد از مسیر گفت‌وگو، پرسشگری و نقد، دریچه‌ای به سوی آگاهی بگشاید. ضرابی از جمله روزنامه‌نگارانی بود که اهمیت کارش را باید نه‌فقط در نام مصاحبه شوندگان ، بلکه در شیوه مواجهه با آنان جست‌وجو کرد. گفت‌وگو با چهره‌هایی چون جلال آل‌احمد، احمد شاملو، فروغ فرخزاد و بهرام صادقی، به‌خودی‌خود ارزشمند بود؛ اما آنچه به این مصاحبه‌ها ماندگاری می‌بخشید، جسارت در پرسیدن، پرهیز از تعارف و به چالش کشیدن شخصیت‌هایی بود که خود از اعتبار و نفوذ فرهنگی برخوردار بودند .

این همان نقطه‌ای است که روزنامه‌نگاری از ثبت گفته ها فراتر می‌رود و به کنشی مستقل تبدیل می شود . روزنامه‌نگار در چنین جایگاهی نه ستایشگر شخصیت‌هاست و نه تریبون بی‌چون‌وچرای آنان؛ بلکه نماینده پرسش‌هایی است که جامعه امکان طرح مستقیم‌شان را ندارد. تاریخ مطبوعات ایران را نمی‌توان تنها با نام سردبیران، مدیران مسئول و نویسندگان مشهور روایت کرد.

خبرنگاران، مصاحبه‌گران، گزارشگران و دبیران سرویس‌ها نیز با دقت، پیگیری و حساسیت حرفه‌ای در شکل‌گیری این تاریخ نقش داشته‌اند. بسیاری از آنان هرگز به چهره‌هایی شناخته‌شده تبدیل نشدند، اما در ارتقای استانداردهای روزنامه‌نگاری و تربیت نسل‌های بعدی مؤثر بودند. یکی از ویژگی‌های این نسل ، فاصله گرفتن از خودنمایی و هیاهو بود.

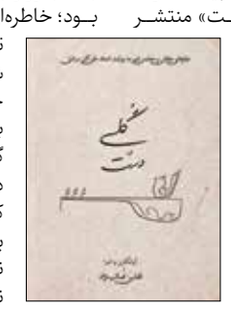
در روزگاری که رسانه‌ها بیش از همیشه در معرض وسوسه شهرت، سرعت و جنجال‌اند، یادآوری منش این روزنامه‌نگاران ضرورتی دوچندان دارد. اعتبار روزنامه نگار نه از میزان دیده شدن، بلکه از استقلال رأی، امانت‌داری، دقت و شجاعت در جست‌وجوی حقیقت سرچشمه می‌گیرد. درگذشت اصغر ضرابی باید بهانه‌ای برای ادای احترام به او و بازشناسی سنتی حرفه‌ای باشد؛ سنت روزنامه‌نگارانی که شاید نامشان کمتر شنیده شده، اما اثر انگشتشان بر حافظه مطبوعات ایران باقی است.

ادای دین واقعی به این نسل، تنها در نوشتن یادبود خلاصه نمی‌شود؛ بلکه در ثبت زندگی حرفه‌ای، حفظ آثار و انتقال تجربه‌هایشان به نسل تازه روزنامه‌نگاران معنا پیدا می‌کند. تاریخ مطبوعات ایران همچنان به روایت این آدم‌ها بدهکار است .

نُت آخر

روایت یک دلدادگی قدیمی در «گلی در دست»

تازه‌ترین اثر علی‌اکبر مرادی، استاد پیشکسوت تنبورنوازی، با عنوان «گلی در دست» منتشر شده است؛ اثری تخصصی در حوزه تنبورنوازی که با روایت این هنرمند و اجرای افشین صائب‌نژاد شکل گرفته و با هدف ثبت دقیق مقام‌های اصیل منطقه گوران و آشنایی بیشتر نوازندگان با جمله‌بندی‌های این ساز کهن تولید شده است. «گلی در دست» از این منظر، تنها یک آلبوم موسیقی نیست، بلکه تلاشی برای ثبت و انتقال بخشی از میراث اجرایی تنبور به نسل‌های آینده به شمار می‌رود. مرادی پیش‌تر در گفت‌وگو با «ایران»، ماجرای آشنایی‌اش با تنبور را به خاطره‌ای از دوران کودکی پیوند زده بود؛ خاطره‌ای که به گفته او، مسیر زندگی‌اش را تغییر داد: «داستان از یک روز پاییزی آغاز شد. شش سال داشتم و آن روز به اتفاق خانواده برای دیدن اقوام مادرم رفته بودیم. در مسیر بازگشت، باران شدیدی گرفت و راه ما به روستای دیگری افتاد. در آن روستا نوازنده‌ای زندگی می‌کرد که تنبور می‌نواخت. پدرم این ساز را برایم خرید و پدربزرگم تشویقم کرد که نواختنش را بیاموزم. از آن روز تا امروز نزدیک به ۶۰ سال در عرصه موسیقی و تنبورنوازی تلاش کرده‌ام، اما همچنان خودم را سرباز این ساز می‌دانم. »

عکس میدان نقش جهان، برگرفته از کتاب «سفرنامه از خراسان تا بختیاری»، اثر هانری رنه دالمانی، تاریخ‌نگار، هنرشناس و کتابدار فرانسوی

سه سنت معماری

نجیب‌اغلو در کتاب **قاب بستن نگاه خیره در کاخ‌های عثمانی، صفوی و گورکانی** نظریه کاخ اسلامی را به چالش می‌کشد

اقلیم هنر

سمیرا دردشتی
روزنامه‌نگار

کاخ توپقاپی در استانبول، دولتخانه صفویان در اصفهان و لعل‌قلعه (قلعه سرخ) در دهلی، سه بنای سلطنتی متعلق به امپراطوری‌های رقیب عثمانی، صفوی و گورکانی بودند که در دوران مدرن متقدم بر بخش‌هایی از جهان اسلام حکومت می‌کردند. هر یک از این مجموعه‌ها با سازماندهی فضاهای عمومی، نیمه‌عمومی و خصوصی و پیوند دادن آنها با باغ‌ها، صحنه‌ای برای نمایش اقتدار پادشاه و اجرای تشریفات درباری فراهم می‌کردند. در عین حال معماری هر کاخ بازتاب‌دهنده تصور خاصی از مشروعیت و جایگاه سلطنت بود.

کتاب «قاب بستن نگاه خیره در کاخ‌های عثمانی، صفوی و گورکانی» نوشته گلرو نجیب‌اغلو، پژوهشگر برجسته تاریخ هنر و معماری اسلامی با ترجمه نسترن نجاتی در مجموعه «در اقلیم هنر» نشر نی منتشر شده است. این کتاب در اصل مقاله‌ای پژوهشی است که نخست در سال ۱۹۹۲ در سمپوزیوم «کاخ‌های دوران پیشامدرن اسلامی» در دانشگاه هاروارد ارائه شد. نجیب‌اغلو در این پژوهش با تمرکز بر کاخ‌های سه حکومت عثمانی، صفوی و گورکانی، رابطه معماری، مناسبات قدرت و تجربه بصری را بررسی می‌کند. مفهوم محوری اثر، «نگاه خیره» است که بیش از عمل دیدن به چگونگی هدایت نگاه، سازماندهی تجربه فضایی و بازنمایی سلسله مراتب اجتماعی و سیاسی توجه دارد. نویسنده نشان می‌دهد عناصر معماری و تزئینی کاخ‌ها چگونه با محدود کردن، جهت دادن یا امتیاز بخشیدن به نگاه افراد، مناسبات قدرت را در فضای معماری بازتاب داده و تثبیت کرده‌اند. این پژوهش با رویکردی تطبیقی به سه سنت معماری و توجه به زمینه‌های تاریخی، فرهنگی و ایدئولوژیک شکل‌گیری کاخ‌ها، معماری را به مثابه ابزاری برای فهم و بازنمایی قدرت، مطالعه می‌کند.

> نجیب‌اغلو در کتاب «قاب بستن نگاه خیره در کاخ‌های عثمانی، صفوی و گورکانی» با تمرکز بر کاخ‌های سه حکومت عثمانی، صفوی و گورکانی، رابطه معماری، مناسبات قدرت و تجربه بصری را بررسی می‌کند

در این میان، بی‌شک جنسیت نقش مهمی در منطقه‌بندی و سازماندهی اجتماعی نگاه خیره در کاخ‌های اسلامی داشته است. زنان حرم، حتی اگر از نفوذ سیاسی برخوردار بودند، غالباً از حضور و دید مستقیم در عرصه‌های عمومی دربار محروم می‌ماندند و از پشت پنجره‌های مشبک، بالاخانه‌های پوشیده یا فضاهای خصوصی نظاره‌گر مراسم بودند. به این ترتیب، معماری علاوه بر تنظیم روابط میان پادشاه و درباریان، در تعیین اینکه چه کسی حق دیدن دارد و چه کسی در معرض نگاه دیگران قرار می‌گیرد نیز نقش ایفا می‌کرد. نجیب‌اغلو از این منظر نشان می‌دهد نحوه قاب‌بندی نگاه خیره در این سه کاخ چگونه بازتابی از مناسبات قدرت است، ساختار جنسیتی جامعه را سازماندهی می‌کند و برداشت متفاوت هر امپراطوری از مفهوم پادشاهی را نشان می‌دهد. به این تعبیر اگرچه گاه در میان کاخ‌های سرزمین‌های اسلامی شباهت‌هایی وجود دارد ولی در نتیجه این پژوهش می‌توان به این نقطه نظر نیز رسید که تفاوت‌ها چنان است که گاه به‌راحتی نمی‌توان ادعا کرد چیزی به نام کاخ اسلامی با یک الگوی واحد وجود دارد.

دیدن بدون دیده شدن

«توپقاپی» کاخی برای مخفی ماندن است. محمد دوم پس از فتح قسطنطنیه، سلطانی را که زمانی در ضیافت‌ها می‌نشست و به‌طور منظم بار عام می‌داد، در پشت قانون‌نامه‌ای از آیین‌ها پنهان کرد. بازدیدکننده از دروازه‌ای به دروازه بعد، از حیاطی به حیاطی خلوت‌تر کشیده می‌شد و سرانجام به تالار کوچک بار خصوصی جایی که راه به ناگاه بسته می‌شد، می‌رسید. آنچه پشت این فضا بود، یعنی حیاط سوم و سرای سعادت، هرگز در معرض نگاه عمومی نبود اما سلطان خودش می‌دید. از پشت پنجره‌های مشبک، بالای دروازه همایون شهر را تماشا می‌کرد، از برجی مشرف بر حیاط دوم، نشست‌های دیوان را زیر نظر می‌گرفت و از کوشک‌ها، سفیران را می‌پایید. پنجره زرین او درست بالای جایگاه صدراعظم بود؛ نگاهی که نمی‌شد دید و فقط اثرش حس می‌شد. حتی تالار دیوان را عمداً خارج از محور ساخته بودند تا فرودستی دیوانیان در برابر فرمانروا را به چشم بیاورد.

پشت این معماری، یک نظریه مشروعیت نهفته بود. سلطان عادلی که با قانون‌نامه خاندان، هماهنگ با شریعت و بر پایه پیروزی در جهاد و پایبندی به اسلام سنی حکم می‌راند و امور را به بوروکراسی برآمده از غلامان خانگی می‌سپارد. هرچه این ماشین اداری غیرشخصی‌تر می‌شد، سلطان بیشتر کنار می‌کشید. حتی سکوت هم بخشی از نمایش محسوب می‌شد. در حیاط سوم، ساکنان زبان اشاره آموخته بودند تا بی‌صدا با هم حرف بزنند. این میل با نقد نویسندگان فرانسوی که پنهان بودن را نشانه استبداد می‌شمردند و با میل به الگوی دسترس‌پذیر لویی چهاردهم پایان گرفت و سلاطین در قرن هجدهم به کاخ‌های اروپایی‌مآب بازتر روی آوردند.

شاه بازارگرد

اگر توپقاپی یک راز بود، اصفهان شاه عباس یک مجلس بزم به شمار می‌رفت. شاه عباس اول بی‌تکلف در شهر قدم می‌زد، با مردم شوخی می‌کرد، در دکان‌ها لقمه‌ای برمی‌داشت و به سفیران خارجی نزدیک می‌شد. در هنگام ملاقات‌های رسمی، شاه خوشرو از تکبر خودداری می‌کرد و با میهمانانش همچون مصاحبان رفتار می‌کرد و با پیشکش غذا و نوشیدنی با دستان خود، کسانی را که در مجاورت او نشسته بودند، مفتخر می‌ساخت. این رفتار، حساب شده بود و ریشه در سنت قبیله‌ای و کاریزماتیک تیموری و صفوی داشت که بر «شاهسونی» یعنی عشق مردم به شاه، تکیه می‌کرد. معماری هم همین را می‌گفت. دولتخانه مجموعه‌ای بود از باغ‌ها و کوشک‌های پراکنده که میان دو فضای عمومی، میدان نقش جهان و خیابان چهارباغ گم می‌شد. مرز کاخ و شهر عمداً مبهم بود. نمایش‌های بزرگ از چوگان و آتش‌بازی تا چراغانی میدان و نمایش هدایای سفیران، بیرون از دیوارها اجرا می‌شد و شهر را به تماشاخانه قدرت بدل می‌کرد.

ایوان‌های ستوندار عالی‌قاپو، چهل‌ستون و تالار طویله دارای قاب نگاه دوسویه بودند. شاه می‌نگریست و در همان حال دیده می‌شد و مرز تماشاگر و تماشایی از میان می‌رفت. میهمانی‌ها پر از نوشیدنی، موسیقی و نقاشی‌های دیواری بزم‌های شاهانه بود با تصاویری فراوان که در تقابل کامل با برنامه بی‌تصویر توپقاپی قرار می‌گرفت اما این خودمانی بودن بی‌پشتوانه سیاسی نبود. شاه عباس با غلامان گرجی و ارمنی و چرکس، تعادلی در برابر امیران قزلباش ساخت و ابریشم را به انحصار خود درآورد. مشروعیتش از ترکیب کاریزمای صوفی مسلکانه و نسب مقدس امامی با تشیع نهادینه‌شده می‌آمد و با رمزهای ایران باستان از ستون‌های برکنده از تخت جمشید تا فضای شاهنامه، تکمیل می‌شد. او کاریزمای مسیحایی صفوی را مهار و معمول کرد تا با سیاست تمرکزگرایی‌اش بسازد.

قاب بستن نگاه خیره در کاخ‌های عثمانی، صفوی و گورکانی

- نویسنده: **گلرو نجیب‌اغلو**
- مترجم: **نسترن نجاتی**
- انتشارات: **نی**
- تعداد صفحات: **۱۰۰ صفحه**
- قیمت: **۱۹۰۰۰۰ تومان**

شاهی که آفتاب بود

شاه‌جهان در دهلی، راه سوم را رفت. نه پنهان بود و نه خودمانی شد. او نمایشی و در عین حال دست‌نیافتنی بود. قلعه دهلی با دیوارهای محکم از شهر جدا بود اما درونش با سه حیاط پی‌درپی، تقارن سختگیرانه و تالارهایی که درست در مرکز هر حیاط قرار گرفته‌اند، یک چیز را فریاد می‌زد: «امپراطور مرکز است.» این دقیقاً برعکس توپقاپی بود که غیاب فرمانروا را با تالارهای خارج از محور و حرکت مورب نشان می‌داد. قلب این آیین، ایوان جهروکا بود. ایوان نمایشی که امپراطور هر بامداد در آن در برابر مردم ظاهر می‌شد و این رسمی بود که از اکبر به‌جا مانده و به آیین درشن هندو، یعنی دیدن و دیده شدن شخص مقدس می‌رسید. نظریه پشت آن، «شاهی نورانی» بود. فر ایزدی که از خورشید می‌تابد و به شاه می‌رسد و با نسب مغولی-تیموری آمیخته شده بود. روز شاه‌جهان هم مثل خورشید می‌گشت. «درشن بامداد»، «بار عام»، «بار خاص»، «شورای خصوصی» در شاه‌برج و شب‌نشینی و کاخ‌های مرمر سفید و گنبدهای زراندود، استعاره‌ای از همان نور بودند اما در اینجا ظرافتی هم هست. هرچند همه چیز برای دیده شدن چیده شده، فاصله میان نگاه شاه و نگاه مردم حفظ می‌شود. در مینیاتورها، شاه را از نیم‌رخ می‌کشند با نگاهی که به چشم کسی نمی‌افتد. نگاه‌های متقابل در این صحنه یکدیگر را ملاقات نمی‌کنند. با این حال زنجیر عدالت جهانگیر برخلاف عدالت غیرمستقیم سلطان عثمانی، راهی مستقیم به شاه می‌گشود. سنت اورنگ‌زیب بعدها درشن را ناروا و شبیه بت‌پرستی شمرد و برانداخت.

مقایسه کاخ‌های عثمانی، صفوی و گورکانی نشان می‌دهد معماری و تشریفات درباری هر یک بازتاب‌دهنده برداشت متفاوتی از قدرت مطلق سلطنت و مبانی مشروعیت آن بوده است. در این کاخ‌ها، نگاه خیره از طریق سازماندهی فضا و طراحی صحنه‌های تشریفاتی هدایت می‌شد. از سلطان عثمانی که پشت پنجره‌های مشبک و دور از دید مستقیم ظاهر می‌شد تا شاه صفوی که در تالارهای گشوده با مخاطبان خود تعامل داشت و شاه‌جهان گورکانی که با شکوه و جلال در جهرکه به نمایش درمی‌آمد. در هر سه دربار، نگاه خیره ابزاری برای بازنمایی اقتدار سلطنتی و تثبیت سلسله مراتب اجتماعی و سیاسی بود.

نجیب‌اغلو این کاخ‌ها را جهان‌هایی نشانه‌شناختی می‌داند که در آنها معماری، پوشاک، خوراک، آیین‌ها و مناسبات درباری در کنار یکدیگر به بازتولید و مشروعیت بخشی به نظم سلطنتی کمک می‌کردند. این مجموعه‌ها علاوه بر بازتاب نظام سیاسی هر امپراطوری، هویت بصری و دودمانی متمایز برای آنها پدید می‌آوردند. از این منظر، نویسنده بر تفاوت‌های تاریخی و فرهنگی این سه سنت معماری تأکید می‌کند و نشان می‌دهد که نمی‌توان آنها را ذیل تصوری یکپارچه و همگون از «کاخ اسلامی» قرار داد.

گذشته باشکوه نقاشی ایرانی

کتاب **از تاریخ شاهان تا حکایت مردمان** مجموعه‌ای از چهار مقاله پژوهشی درباره هنر ایرانی در مرقعات دیتس است

هاینریش فریدریش فون دیتس (۱۷۵۱ - ۱۸۱۷) دیپلمات و شرق‌شناس آلمانی و کنسول پروس در قسطنطنیه طی سال‌های ۱۷۸۴ تا ۱۷۹۰ بود. او یکی از نخستین پژوهشگران آلمانی به شمار می‌رفت که از دانشی عمیق در زبان ترکی بهره‌مند بود. دیتس به‌ویژه به ادبیات ترکی علاقه داشت. با این حال، افق دید او بسیار فراتر از ترکی عثمانی بود چرا که او در جست‌وجوی ریشه‌های زبان ترکی در میان زبان‌های ترکی رایج در ترکستان نیز برآمد. نسخه‌های خطی متعدد به زبان‌های جغتایی و اوغوزی که در مجموعه او وجود دارد، گواهی بر این علاقه است. این آلبوم‌ها شامل حدود ۴۵۰ اثر هستند. علاوه بر نقاشی‌ها و طراحی‌ها، آثاری همچون خوشنویسی‌ها، کلیشه‌های چوبی (چاپ نقش‌های چوبی) و حکاکی‌ها نیز در میان آنها به چشم می‌خورد که از ایران، ترکیه، چین و اروپا گرد آمده‌اند و قدمت‌شان از اواخر قرن سیزدهم تا اواخر قرن هجدهم می‌رسد. برخی از نگارگری‌ها برگرفته از نسخه‌های خطی مصور متعلق به دوره‌های پیشین هستند. در حالی که شماری دیگر مطالعات یا طراحی‌های اولیه‌ای محسوب می‌شوند که برای انتقال روی مواد و بسترهای دیگر (برای نمونه منسوجات) تهیه شده‌اند. شمار قابل‌توجهی از این تصاویر را می‌توان به دوران مغول یا عصر ایلخانی در ایران نسبت داد. گروهی دیگر از تصاویر و به‌ویژه طراحی‌ها، متعلق به روزگار تیموریان هستند. آلبوم‌ها به دلیل خاستگاهشان در استانبول، اغلب با نام «آلبوم‌های سرای» نیز شناخته می‌شوند، به همراه مجموعه‌ای از کتاب‌ها و نسخه‌های خطی، در قالب میراثی در اختیار کتابخانه برلین قرار گرفته است.

کتاب «از تاریخ شاهان تا حکایت مردمان: نقاشی‌های ایرانی در مرقعات دیتس» مجموعه‌ای از چهار مقاله پژوهشی با ترجمه آزاده لطیف‌کار است. این کتاب توسط انتشارات نشر نی در مجموعه «در اقلیم هنر» منتشر شده و شامل چهار پژوهش از دیوید راکسبرو، چارلز ملویل، برنارد اکین و کارن رودانتس می‌شود. مقالات کتاب با رویکردهای متفاوت تاریخی، نسخه‌شناختی و هنری به بازشناسی زمینه شکل‌گیری نگاره‌ها و پیوند میان متن و تصویر می‌پردازند. این مجموعه چشم‌اندازی از تنوع موضوعی نقاشی ایرانی در قرن هشتم هجری ارائه می‌کند که این قرن از اهمیت بسیاری در تکوین هنر نقاشی ایرانی برخوردار است.

آلبوم‌های بازسازی شده

دیوید راکسبرو در نخستین مقاله کتاب با عنوان «هاینریش فردریش فن دیتس و مرقعات همنام او» می‌پرسد: «این آلبوم‌ها دقیقاً چگونه و کجا ساخته شده‌اند؟» پژوهشگران پیش از او بیشتر به شناخت سبک‌ها و نام هنرمندان مشغول بودند و کمتر با چنین پرسش بنیادینی درگیر بوده‌اند. نظر رایج، به‌ویژه از سوی مظهر شوکت ایپشیراغلو، این بود که آلبوم‌ها در عهد سلطان محمد دوم و در دربار عثمانی تدوین شده‌اند. راکسبرو این نظر را رد می‌کند و نشان می‌دهد خود دیتس آنها را از قطعات جداشده از آلبوم‌های کاخ توپکاپی و از منابع دیگر ساخته است. سرنخ تاریخی این ماجرا در نوشته‌های دیتس وجود دارد. او تعریف می‌کند که پس از مرگ سلطان عبدالحمید اول در ۱۷۸۹ و به تخت نشستن سلیم سوم، زنان حرم ناچار شدند به کاخ قدیمی نقل مکان کنند. آنها می‌خواستند چیزهایی بفروشند و خواجه‌ای که از علاقه دیتس به کتاب خبر داشت، او را باخبر کرد. دیتس در برابر پول به آثاری که به حرم سپرده شده بود دسترسی پیدا کرد و هر چه خواست برداشت. وصیت‌نامه او هم به مجموعه‌ای کوچک از نقاشی‌های شرقی، بیشتر صحنه‌های شاهنامه اشاره می‌کند. راکسبرو نتیجه می‌گیرد که این خرید به شیوه‌ای مشروع انجام شده است.

برای بازسازی تاریخچه آلبوم‌ها، نویسنده از شواهد فیزیکی استفاده می‌کند. در دهه ۱۹۷۰ کتابخانه برلین آلبوم‌ها را برای مرمت از هم باز کرد. با بررسی صحافی‌ها، نوع کاغذ، شیوه چسباندن تصاویر و قاب‌های خط‌کشی‌شده دور آنها، راکسبرو آلبوم‌ها را به دو گروه تقسیم می‌کند. سه آلبوم نخست در استانبول و همزمان با اقامت دیتس ساخته شده‌اند. صحافی آنها ساده و بازاری است و کاغذ حاشیه‌هایشان اروپایی و متعلق به دهه ۱۷۸۰ است. این آلبوم‌ها فقط تصاویر جداگانه دارند که از متن اصلی خود بریده شده‌اند و تنها به خاطر جلوه دیداری نگه داشته شده‌اند. چنین کیفیتی با آلبوم‌های دربار سازگار نیست و به نظر می‌رسد صحافی‌ای در بازار استانبول آنها را برای دیتس درست کرده است. دو آلبوم دیگر بعد از بازگشت او به برلین و با صحافی اروپایی ساخته شده‌اند. یکی از آنها شبیه دفتر برش‌های چسبانده‌شده است و در هر صفحه تا ۱۱ قطعه جا داده شده است. در آن آلبوم علاوه بر طراحی‌های ایرانی قرن پانزدهم، آثار قرن هجدهم هم دیده می‌شود. چیزهایی مثل نقاشی‌های عثمانی، چاپ‌های اروپایی از جمله تصویر سفیر مراکش در وین و یک چاپ چوبی چینی در این آلبوم وجود دارد. آلبوم پنجم که تا پیش از این تقریباً نادیده مانده بود، بیشتر خوشنویسی دارد. از جمله اجزای آن نامه‌ای است که به نمایندگی از دیتس به خزانه‌دار عثمانی در ۱۷۸۹ نوشته شده و تأخیر در پرداخت مقرری او را پیگیری می‌کند. همچنین طراحی بزرگی از مجلس دربار تیموری در آن هست که راکسبرو در آن ۱۹ چهره‌اش را شناسایی می‌کند و آن را به زمان شاهرخ نسبت می‌دهد. بخش‌هایی از آثار ساخته‌شده برای بایسنقر و نسخه‌ای از مخزن‌الاسرار نظامی با تاریخ ۱۴۱۷ نیز در آن دیده می‌شود.

نگاره‌ای از کتاب جامع‌التواریخ اثر رشیدالدین فضل‌الله که در ربع نخست قرن چهاردهم میلادی تصویر شده و ایلخان را در حال اعطای پاداش نشان می‌دهد. در این نگاره، کمربندهای نفیس به‌عنوان پاداش به افراد اهدا می‌شوند. این اثر با تکنیک آبرنگ روی کاغذ تصویر شده و در کتابخانه دولتی برلین، بخش شرق‌شناسی، مجموعه دیتس نگهداری می‌شود

این بازسازی چند نتیجه مهم دارد. نخست اینکه می‌توان فهمید آلبوم‌های اصلی توپکاپی پیش از دخالت دیتس چه شکلی داشته‌اند و چه تغییراتی بعدها در آنها رخ داده است. برای نمونه خط‌کشی‌های شلخته در یکی از آن آلبوم‌ها به قرن‌های بعد تعلق دارد، نه به دوره تیموری که به نظر می‌رسید متعلق به آن باشد. دوم اینکه نویسنده درباره شیوه نگاه به آلبوم‌های قرن پانزدهم هشدار می‌دهد. پژوهشگران معمولاً آنها را با مرقع‌های مرتب و باشکوه دوره صفوی و گورکانی مقایسه می‌کنند و در نتیجه آنها را آشفته می‌پندارند اما این آلبوم‌ها هرگز شیء ثابتی نبودند. صاحبان‌شان پیوسته چیزی به آنها اضافه می‌کردند، برمی‌داشتند، یادداشت می‌نوشتند یا دوباره صحافی می‌کردند. پس شکل امروزی هر آلبوم حاصل تاریخ طولانی استفاده از آن است و لزوماً نیت نخستین سازندگانش را بازتاب نمی‌دهد. سوم اینکه کار دیتس چیز بی‌سابقه‌ای نبود. برداشتن برگ‌ها از آلبوم‌های قدیمی برای ساختن آلبوم‌های تازه در دربارهای ایران و عثمانی سنتی دیرینه داشت. نمونه‌اش انتقال دو برگ از یک آلبوم بایسنقر به آلبومی است که در قرن شانزدهم برای شاه طهماسب ساخته شد.

> مقالات کتاب «از تاریخ شاهان تا حکایت مردمان: نقاشی‌های ایرانی در مرقعات دیتس» با رویکردهای متفاوت تاریخی، نسخه‌شناختی و هنری به بازشناسی زمینه شکل‌گیری نگاره‌ها و پیوند میان متن و تصویر می‌پردازند. این مجموعه چشم‌اندازی از تنوع موضوعی نقاشی ایرانی در قرن هشتم هجری ارائه می‌کند که این قرن از اهمیت بسیاری در تکوین هنر نقاشی ایرانی برخوردار است

مسیری برای شناخت نقاشی ایرانی

سه مقاله بعدی کتاب هر یک از زاویه‌ای متفاوت به بازخوانی نقاشی ایرانی در قرن هشتم هجری می‌پردازند. وجه مشترک این سه پژوهش، تلاش برای شناسایی زمینه تاریخی و ادبی نگاره‌هایی است که در مقطعی از تاریخ از نسخه‌های خطی اصلی جدا شده و در مرقعات دیتس و مجموعه‌های مرتبط با آن جای گرفته‌اند. این سه مقاله با بررسی نسبت میان متن و تصویر، علاوه بر معرفی مضامین کمتر شناخته‌شده نقاشی ایرانی، تصویری از تنوع موضوعی و تحولات هنری این دوره ارائه می‌کنند. مقاله دوم کتاب با عنوان «تصویر دوران ترکی-مغولی در مرقعات دیتس» نوشته چارلز ملویل است. نویسنده استاد بازنشسته تاریخ ایران در کالج پمبروک دانشگاه کمبریج و رئیس مؤسسه بریتانیایی مطالعات ایرانی در این مقاله به بررسی تصاویری می‌پردازد که پیش‌تر بخشی از نسخه‌های خطی شاهنامه و دیگر آثار حماسی و متون تاریخی از جمله جامع‌التواریخ بوده‌اند. ملویل تلاش می‌کند از طریق بازخوانی تصاویر، جهان ترکی-مغولی و ابعاد مختلف زندگی اجتماعی و فرهنگی آن دوران را بازسازی کند.

نویسنده با انتخاب و تحلیل مجموعه‌ای از نگاره‌های مرقعات دیتس و مرقعات موجود در استانبول، به جلوه‌های گوناگون زندگی مغولان در عرصه‌های عمومی و خصوصی می‌پردازد. موضوعاتی همچون جنگ و نبرد، جشن و شادمانی، سوگواری، جایگاه دین و موقعیت زنان در این تصاویر مورد توجه او قرار می‌گیرند. اهمیت رویکرد ملویل در آن است که تصاویر را به‌مثابه منابعی برای شناخت تاریخ اجتماعی و فرهنگی بررسی می‌کند و داده‌های بصری را با روایت‌های موجود در متون تاریخی مقایسه می‌کند. از این منظر نگاره‌ها به شواهدی برای شناخت مناسبات اجتماعی، باورها و شیوه‌های زندگی در دوره ترکی_مغولی مبدل شده‌اند.

مقاله سوم را برنارد اکین به رشته تحریر درآورده و «شاهنامه بزرگ جلایری» عنوان این مقاله است. نویسنده که استاد هنر و معماری اسلامی در دانشگاه آمریکایی قاهره است، در این مقاله به بررسی مجموعه‌ای از برگ‌های پراکنده در مرقعات دیتس و استانبول می‌پردازد که صحنه‌هایی از شاهنامه فردوسی را به تصویر کشیده‌اند. محور اصلی پژوهش او طرح و بررسی این فرضیه است که این نگاره‌ها به نسخه‌ای بزرگ و نفیس از شاهنامه تعلق داشته‌اند که در کارگاه‌های هنری دربار سلطان اویس جلایر تولید شده است. اکین این نسخه فرضی را از نظر کیفیت هنری هم‌تراز شاهنامه بزرگ ایلخانی و شاهنامه بایسنغری می‌داند و عنوان «شاهنامه بزرگ جلایری» را برای آن پیشنهاد می‌کند. اکین برای بررسی این فرضیه علاوه بر ویژگی‌های سبکی نگاره‌ها، از اصول حاکم بر رابطه متن و تصویر در سنت نقاشی ایرانی بهره می‌گیرد. در واقع او می‌کوشد با بررسی جزئیات تصویری و نسبت آنها با روایت‌های شاهنامه، منشأ و جایگاه تاریخی این برگ‌های پراکنده را مشخص کند. پژوهش او همچنین به شناسایی و انتساب چند نگاره دیگر از مرقعات دیتس به دوره جلایری می‌انجامد و زمینه‌ای برای بررسی تحولات سبکی نقاشی ایرانی از قرن هشتم تا آغاز قرن نهم هجری فراهم می‌کند. اهمیت این مقاله در طرح فرضیه‌ای درباره وجود یک نسخه مهم و کمتر شناخته‌شده از شاهنامه و بازسازی بخشی از تاریخ کتاب‌آرایی در دوره جلایری است.

چهارمین مقاله را با عنوان «از مغول تا تیموری: کمال و نقصان در نقاشی ایرانی»، کارین رودانتس نوشته است. رودانتس استاد بازنشسته هنر اسلامی دانشگاه تورنتو و پژوهشگر حوزه کتاب‌آرایی در جهان ایرانی و پیوند متن و تصویر در هنر اسلامی است. او در این مقاله به بررسی تحولات نقاشی ایرانی در قرن هشتم هجری می‌پردازد و ضمن توجه به تغییرات سبکی این دوره، تمرکز خود را بر گروهی از نگاره‌های مرقعات دیتس قرار می‌دهد که موضوعات و مضامین آنها کمتر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. این تصاویر پیش‌تر ذیل عنوان کلی «نگاره‌های پسا-ایلخانی» دسته‌بندی شده بودند. رودانتس با رویکردی متفاوت، این نگاره‌ها را به حکایت‌های عامیانه نسبت و نشان می‌دهد بخش قابل‌توجهی از نقاشی ایرانی این دوره به تصویرگری روایت‌هایی فراتر از متون شناخته‌شده حماسی و تعلیمی اختصاص داشته است. این روایت‌ها طیف متنوعی از حکایت‌های قهرمانی، داستان‌های عیاران، قصه‌های عاشقانه و ماجراهای شگفت‌انگیز دریانوردان را دربر می‌گیرند. او بر این اساس استدلال می‌کند که حکایت‌های عامیانه را می‌توان پس از شاهنامه و کلیله و دمنه، سومین گروه مهم از متونی دانست که پیش از دوره تیموری مورد توجه کارگاه‌های هنری قرار داشتند و به شیوه‌ای هنرمندانه مصور می‌شدند. نکته مهم در پژوهش رودانتس، توجه به تحول ذائقه هنری و فرآیند پالایش مضامین در نقاشی ایرانی است. به اعتقاد او، این دسته از موضوعات به‌تدریج در روند تحول نقاشی ایرانی کنار گذاشته شدند. از این منظر مقاله او علاوه بر معرفی بخشی کمتر شناخته‌شده از میراث تصویری ایران، به فهم تغییرات در انتخاب موضوع و معیارهای هنری در گذار از دوره مغول به تیموری کمک می‌کند.

در مجموع این چهار مقاله مسیری مکمل برای شناخت نقاشی ایرانی در قرن هشتم هجری پیش روی خواننده قرار می‌دهند. راکسبرو به ما این دید را می‌دهد که هنگام استفاده از آلبوم‌های کهن باید به لایه‌های تاریخی آنها توجه کرد و وضعیت اکنون را به عنوان بازتاب نیت گردآورندگان اولیه آن ندانست. ملویل از تصاویر برای بازسازی تاریخ اجتماعی و فرهنگی جهان ترکی-مغولی بهره می‌گیرد. اُکین با بررسی رابطه متن و تصویر در پی شناسایی یک شاهنامه بزرگ و ناشناخته از دوره جلایری است و رودانتس به سراغ حکایت‌های عامیانه و مضامینی می‌رود که در روایت متعارف تاریخ نقاشی ایرانی کمتر دیده شده‌اند. کنار هم قرار گرفتن این پژوهش‌ها نشان می‌دهد که نقاشی ایرانی در این دوره از تنوع موضوعی چشمگیری برخوردار بوده و هنوز به الگوهای تثبیت‌شده و محدودتر دوره‌های بعدی نرسیده بود.

از تاریخ شاهان تا حکایت مردمان
نقاشی‌های ایرانی در مرقعات دیتس

- نویسندگان: **دیوید راکسبرو، چارلز ملویل، برنارد اکین، کارین رودانتس**
- مترجم: **آزاده لطیف‌کار**
- انتشارات: **نی**
- تعداد صفحات: **۱۵۲ صفحه**
- قیمت: **۶۸۰۰۰۰ تومان**

خبر خودرو

قیمت اسقاط خودروهای سواری به ۳۰۰ میلیون تومان افزایش یافت

رئیس انجمن صنفی مراکز اسقاط خودرو از افزایش قیمت گواهی اسقاط خودروهای سواری خبر داد و اعلام کرد: «ارزش اسقاط هر خودروی سواری به ۳۰۰ میلیون تومان می‌رسد.»

محمدحسین گودرزی، نایب‌رئیس انجمن اسقاط خودروهای فرسوده در یک برنامه تلویزیونی با اشاره به آخرین وضعیت قیمت گواهی اسقاط، گفت: «پیش از این قیمت هر گواهی اسقاط خودروی سواری حدود ۶۰ میلیون تومان بود و با توجه به صدور سه گواهی برای هر خودرو مجموع ارزش آن به ۱۸۰ میلیون تومان می‌رسید.»

او افزود: «بر اساس قانون، تعیین قیمت گواهی اسقاط به انجمن صنفی واگذار شده و این انجمن نیز نرخ‌های جدید را اعلام و برای تأیید و ابلاغ به ستاد مربوطه ارسال کرده است. اقدامات لازم برای اجرای این نرخ‌ها در حال انجام است و امیدواریم از روز شنبه ۱۶ آبان قیمت‌های جدید اعمال شود.»

به گفته گودرزی، «قیمت هر گواهی اسقاط خودروی سواری ۱۰۰ میلیون تومان تعیین شده است. بنابراین ارزش سه گواهی اختصاص‌یافته به هر خودروی سواری به ۳۰۰ میلیون تومان خواهد رسید.»

نایب‌رئیس انجمن اسقاط خودروهای فرسوده درباره قیمت گواهی اسقاط تاکسی‌های فرسوده نیز توضیح داد: «تعداد گواهی‌های اختصاص‌یافته به تاکسی‌ها با توجه به مدل خودرو متفاوت است و از چهار تا شش گواهی متغیر خواهد بود. بر این اساس ارزش گواهی اسقاط تاکسی‌های فرسوده با نرخ‌های جدید بین ۴۰۰ تا ۶۰۰ میلیون تومان برآورد می‌شود.»

او درباره گواهی اسقاط وانت‌های فرسوده نیز گفت: «مدل خودرو، ظرفیت و تناژ آن در تعداد گواهی‌های اختصاص‌یافته مؤثر است و وانت‌ها بر اساس مشخصات فنی و ظرفیت حمل، مشمول ضوابط متفاوتی می‌شوند.»

ماشین وارداتی

آئودی بدون چهار حلقه در تهران

E5 اسپرت‌بک، محصول مشترک آئودی و سایک، در غروب جمعه در اتوپلازای تهران رونمایی شد؛ خودرویی که نشان متفاوتی دارد و برای بازار چین توسعه یافته است. E5 اسپرت‌بک به‌جای چهار حلقه معروف آئودی، نام AUDI را با حروف بزرگ روی بدنه دارد؛ محصولی که نه در آلمان، بلکه در همکاری این خودروساز با گروه چینی سایک شکل گرفته است. این خودرو از سوی یک واردکننده خصوصی معرفی شده که پیش از این نیز در حوزه واردات محصولات پورشه فعالیت داشته است. E5 نخستین محصول تولیدی برند جدید AUDI است؛ نامی که آئودی برای فعالیت در بازار چین و با همکاری سایک انتخاب کرده است. این مدل تمام‌برقی با فرم بدنه شوتینگ‌بریک، به‌تازگی در بازار چین عرضه شده و در آزمون ایمنی C-NCAP پنج ستاره دریافت کرده است. حضور آن در ایران، در واقع ورود محصولی از مسیر تازه همکاری خودروسازان اروپایی و چینی به بازار وارداتی کشور است. نسخه معرفی‌شده به یک موتور الکتریکی روی محور عقب مجهز است که ۲۹۹ اسب‌بخار قدرت و ۴۲۰ نیوتن‌متر گشتاور تولید می‌کند. باتری لیتیوم‌آهن‌فسفات با ظرفیت ۷۶ کیلووات‌ساعت، انرژی موردنیاز این مجموعه را تأمین می‌کند و برد حرکتی اعلام‌شده به ۶۱۸ کیلومتر می‌رسد. حداکثر سرعت خودرو نیز ۲۰۵ کیلومتر بر ساعت است. E5 با وزن ۲۲۳۵ کیلوگرم، ۴۸۸۱ میلی‌متر طول، ۱۹۶۰ میلی‌متر عرض و ۱۴۷۹ میلی‌متر ارتفاع دارد و فاصله محوری آن به ۲۹۵۰ میلی‌متر می‌رسد. در طراحی این خودرو، فرم کشیده بدنه و سقف با خطوط نرم و جزئیات آیرودینامیکی همراه شده است. چراغ‌های جلو و عقب در حالت خاموش در بدنه پنهان می‌شوند؛ دستگیره‌های مخفی و شیشه‌های بدون قاب درها نیز از دیگر جزئیات ظاهری آن هستند. این خودرو بر پایه پلتفرم Advanced Digitized Platform توسعه یافته؛ ساختاری که برای محصولات برند AUDI طراحی شده است. در فضای داخلی، نمایشگر ۲۷ اینچی سرتاسری بخش بزرگی از داشبورد را به خود اختصاص داده و یک صفحه‌نمایش دیجیتال ۱۲.۳ اینچی نیز مقابل راننده قرار دارد. سقف پانوراما، شارژر بی‌سیم، سیستم صوتی ۱۲ بلندگو، صندلی‌های برقی مجهز به گرم‌کن و سردکن و نورپردازی داخلی از جمله امکانات کابین هستند. فهرست تجهیزات ایمنی نیز شامل لیدار، کروز کنترل تطبیقی، رادار نقطه کور، هشدار خروج از خط، تشخیص تابلوهای راهنمایی، ترمز اضطراری و دوربین ۳۶۰ درجه است. سامانه پارک خودکار و تشخیص خستگی راننده نیز برای E5 در نظر گرفته شده‌اند. با این رونمایی، نام آئودی از مسیری متفاوت به بازار ایران بازگشته است؛ مسیری که این بار به همکاری با صنعت خودروی چین گره خورده است. با این حال، قیمت، زمان عرضه و تعداد خودروهای قابل ورود هنوز اعلام نشده است.

ام هیرو۲، تانک و پیکاپ استار خودروهای مناسب سفر که به تازگی وارد بازار شدند

تب خودروهای آفرودی بالا گرفت

نقد فنی

گروه خودرو

تب رفتن به سفر، مخصوصاً کویر و جنگل چنان بالا گرفته است که تورهای کویر و جنگل‌نوردی برگزار می‌شود. شرکت‌های خودرویی هم اقدام به برگزاری رالی خانوادگی برای تبلیغ محصولات سفری خود می‌کنند. افزایش علاقه به سفرهای طبیعت‌گردی را می‌توان یکی از دلایل توجه دوباره بازار خودرو به شاسی‌بلندها و پیکاپ‌های دو دیفرانسیل دانست. سفرهای خارج از جاده، کویرگردی و جنگل‌نوردی، علاوه بر برنامه‌ریزی و تجهیزات مناسب، به خودرویی نیاز دارند که از نظر توان موتور، سیستم انتقال قدرت و ارتفاع کف از سطح زمین، قابلیت عبور از مسیرهای ناهموار را داشته باشد. همین تغییر در الگوی سفر، فرصت تازه‌ای برای خودروسازان و واردکنندگان ایجاد کرده تا محصولات مجهز به قابلیت‌های آفرودی را بیش از گذشته به بازار معرفی کنند. البته جذابیت این خودروها تنها به توانایی عبور از مسیرهای دشوار محدود نمی‌شود. طراحی متفاوت، ابعاد بزرگ، امکانات رفاهی و تصویری که از سبک زندگی ماجراجویانه ارائه می‌کنند نیز در افزایش تقاضا برای آنها بی‌تأثیر نیست. در چنین شرایطی، ورود محصولاتی مانند ام‌هیرو، تانک و مکسوس استار به بازار ایران، رقابت در این بخش را وارد مرحله تازه‌ای کرده است.

ام‌هیرو؛ آفرودر برقی و قدرتمند

ام‌هیرو ۲ یکی از متفاوت‌ترین خودروهای آفرودی جدید بازار ایران است. این شاسی‌بلند محصول دانگ‌فنگ چین است و برخلاف بسیاری از خودروهایی که صرفاً با طراحی خشن در گروه آفرودی‌ها قرار می‌گیرند، از ساختار فنی متناسب با حرکت در مسیرهای خارج از جاده بهره می‌برد. ام‌هیرو ۲ از یک سامانه پلاگین‌هیبرید شامل موتور بنزینی ۱.۵ لیتری توربوشارژ و دو موتور الکتریکی استفاده می‌کند. قدرت این مجموعه به حدود ۶۷۷ اسب‌بخار و گشتاور آن به ۸۴۸ نیوتن‌متر می‌رسد. انتقال نیرو به هر چهار چرخ انجام می‌شود و گیربکس اختصاصی دو سرعته DHT وظیفه مدیریت انتقال قدرت را برعهده دارد. شتاب صفر تا ۱۰۰ کیلومتر بر ساعت این خودرو ۵.۲ ثانیه اعلام شده است؛ عددی قابل توجه برای شاسی‌بلندی با وزن نزدیک به سه تن.

باتری ۳۱.۷ کیلووات‌ساعتی این خودرو امکان پیمایش تمام‌برقی را فراهم می‌کند. برد برقی آن بر اساس استاندارد WLTC حدود ۱۱۰ کیلومتر و برد ترکیبی اعلام‌شده نیز بیش از هزار کیلومتر است. ساختار شاسی مستقل، سیستم تعلیق بادی قابل تنظیم، فاصله مناسب از سطح زمین و سامانه چهارچرخ محرک برقی از دیگر ویژگی‌های آن به شمار می‌روند. در طرح فروش آبان‌ماه ۱۴۰۵، قیمت ام‌هیرو ۲، ۱۸میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان اعلام شده است. موعد تحویل این خودرو ۱۲۰ روزه در نظر گرفته شده و با توجه به فناوری پیچیده قوای محرکه، خدمات پس از فروش و تأمین قطعات آن از موضوعات مهم برای خریداران خواهد بود.

تانک ۷۰۰؛ ترکیب قدرت و تجهیزات آفرودی

یکی دیگر از خودروهای مورد توجه در بازار آفرودی، تانک ۷۰۰ محصول شرکت گریت‌وال چین است که از سوی شتابران خودرو عرضه می‌شود. برند تانک به‌طور تخصصی بر تولید شاسی‌بلندهای دو دیفرانسیل و مجهز به قابلیت‌های خارج از جاده تمرکز دارد. تانک ۷۰۰ در مقایسه با مدل‌های کوچک‌تر این خانواده، خودرویی بزرگ‌تر و لوکس‌تر است که در کنار امکانات رفاهی، توان حرکتی بالایی نیز ارائه می‌دهد. این خودرو به پیشرانه شش سیلندر ۷ شکل سه لیتری توئین‌توربو مجهز است که ۳۵۴ اسب‌بخار قدرت و ۵۶۰ نیوتن‌متر گشتاور تولید می‌کند. سامانه هیبرید خفیف نیز در کنار موتور بنزینی قرار گرفته است. نیروی تولیدی از طریق جعبه‌دنده اتوماتیک ۹ سرعته به سیستم چهارچرخ محرک منتقل می‌شود. تانک ۷۰۰ برای رسیدن از سکون به سرعت ۱۰۰ کیلومتر بر ساعت به حدود ۸.۸ ثانیه زمان نیاز دارد و حداکثر سرعت آن ۱۹۰ کیلومتر بر ساعت اعلام شده است. شاسی مستقل، ساختار مناسب برای مسیرهای ناهموار و تجهیزات کمکی رانندگی در دشوار، از ویژگی‌هایی هستند که این خودرو را از شاسی‌بلندهای معمولی شهری متمایز می‌کنند. قیمت اعلام‌شده برای تانک ۷۰۰ در طرح فروش شهریورماه ۲۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان بوده است. این رقم، تانک ۷۰۰ را در رده خودروهای گران‌قیمت بازار قرار می‌دهد. البته در ارزیابی ارزش خرید آن، علاوه بر قیمت اولیه، باید هزینه نگهداری و دسترسی به قطعات و خدمات تخصصی را نیز در نظر گرفت.

مکسوس استار؛ پیکاپی برای سفر و کار

در کنار شاسی‌بلندهای بزرگ، پیکاپ‌ها نیز سهم قابل توجهی از بازار خودروهای مناسب سفر و طبیعت‌گردی دارند. مکسوس استار H محصول شرکت سایک چین، یکی از پیکاپ‌های جدیدی است که برای بازار ایران در نظر گرفته شده است. این خودرو با بدنه بزرگ و ساختار دو دیفرانسیل، هم برای استفاده کاری و حمل بار و هم برای سفرهای خارج از جاده طراحی شده است. مکسوس استار H از موتور دو لیتری چهار سیلندر توربوشارژ بهره می‌برد که توان تولید ۲۶۰ اسب بخار قدرت و ۴۱۰ نیوتن‌متر گشتاور را دارد. نیروی موتور از طریق جعبه‌دنده اتوماتیک هشت سرعته ساخت ZF منتقل می‌شود. سیستم انتقال قدرت چهارچرخ محرک نیز امکان استفاده از خودرو را در مسیرهای ناهموار فراهم می‌کند. ترکیب موتور پرقدرت و گیربکس هشت سرعته، این پیکاپ را در کنار رقبای مطرح این بخش از بازار قرار می‌دهد. البته در انتخاب پیکاپ آفرودی، تنها قدرت موتور تعیین‌کننده نیست و عواملی مانند ظرفیت بار، ساختار شاسی، ارتفاع از زمین، عملکرد سیستم تعلیق و وجود دنده کمک نیز اهمیت دارند. قیمت قطعی اعلام‌شده برای مکسوس استار H مدل ۱۴۰۵ در طرح فروش آبان‌ماه، ۱۱ میلیارد و ۹۹۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است. موعد تحویل اعلام‌شده برای این طرح ۳۰ روزه است.

> قیمت بالای خودروهای آفرودی نشان می‌دهد که افزایش علاقه به طبیعت‌گردی الزاماً به معنای دسترسی گسترده خانوارها به خودروهای تخصصی آفرودی نیست. همچنین توانایی واقعی این خودروها در مسیرهای دشوار، به تجهیزات فنی، مهارت راننده و شرایط مسیر وابسته است

رقابت تازه در بازار سفر

ورود این سه محصول نشان می‌دهد بازار خودروهای مناسب سفر در حال فاصله گرفتن از انحصار شاسی‌بلندهای معمولی و کراس‌اوورهای شهری است. ام‌هیرو ۲ با قوای محرکه پلاگین‌هیبرید و قدرت بالا، تانک ۷۰۰ با موتور شش سیلندر و ساختار آفرودی و مکسوس استار H با ماهیت یک پیکاپ دو دیفرانسیل، سه رویکرد متفاوت را پیش روی خریداران قرار می‌دهند. با این حال، قیمت بالای این خودروها نشان می‌دهد که افزایش علاقه به طبیعت‌گردی الزاماً به معنای دسترسی گسترده خانوارها به خودروهای تخصصی آفرودی نیست. از سوی دیگر، توانایی واقعی این خودروها در مسیرهای دشوار، به تجهیزات فنی، مهارت راننده و شرایط مسیر وابسته است و صرف داشتن ظاهر خشن یا سیستم چهارچرخ محرک، تضمین‌کننده عبور از هر مسیری نیست. در نهایت، گسترش سفرهای طبیعت‌گردی می‌تواند زمینه‌ساز توسعه این بخش از بازار خودرو باشد؛ بازاری که برای رشد پایدار، علاوه بر تنوع محصول و قیمت‌گذاری مناسب، به توسعه خدمات پس از فروش، تأمین قطعات و فرهنگ‌سازی برای رانندگی مسئولانه در طبیعت نیاز دارد.

ترجمه

یاسمن صادق‌شیرازی

گروه خودرو

چری قصد دارد یکی از محصولات متفاوت زیرمجموعه جتور را به‌زودی به بازار معرفی کند. شاسی‌بلند آفرودی جتور R700 قرار است در تاریخ ۲۷ نوامبر ۲۰۲۶ و همزمان با آغاز نمایشگاه خودرو گوانگژو رونمایی شود. این خودرو که در بازار چین تحت خانواده محصولات آفرودی زونگ‌هنگ عرضه خواهد شد، به گزارش رسانه‌های چینی، از نظر ساختار فنی با مدل پرچمدار G700 اشتراکاتی دارد و بر پایه شاسی مستقل این خودرو توسعه یافته است.

R700 پیش از این نیز به نوعی در معرض دید قرار گرفته بود. ریشه‌های طراحی آن به کانسپت زونگ‌هنگ G600 بازمی‌گردد؛ خودرویی که چری در سال ۲۰۲۵ برای نمایش مسیر آینده طراحی محصولات آفرودی خود معرفی کرد. همچنین در جریان نمایشگاه خودروی پکن در آوریل ۲۰۲۶، نسخه‌ای نزدیک به تولید انبوه از R700 در بخش اختصاصی و غیرعمومی غرفه چری به نمایش درآمد. در آن زمان، مشخص شد این شاسی‌بلند با آرایش دو ردیف صندلی ساخته خواهد شد.

طراحی مکعبی با جزئیات متفاوت در نمای عقب

اولین نکته‌ای که در ظاهر جتور R700 جلب توجه می‌کند، فرم جعبه‌ای و بدنه عمودی آن است؛ سبکی که در سال‌های اخیر به یکی از مشخصه‌های اصلی شاسی‌بلندهای آفرودی تبدیل شده است. کاپوت بلند، ارتفاع زیاد بدنه و نمای جلوی بسته، چهره‌ای جدی و خشن به این خودرو بخشیده‌اند.

در قسمت جلو، یک نوار روشنایی LED سرتاسری، چراغ‌های اصلی با طراحی C شکل را به یکدیگر متصل می‌کند. در نمای جانبی نیز ریل‌های سقفی، رکاب‌های ثابت برای ورود و خروج آسان‌تر سرنشینان و طراحی سقف شناور دیده می‌شود. مجموعه این جزئیات نشان می‌دهد چری تلاش کرده ظاهر R700 را بیش از یک شاسی‌بلند شهری معمولی، به خودروهای ماجراجویانه و مجهز برای مسیرهای خارج از جاده نزدیک کند.

اما متفاوت‌ترین بخش طراحی این خودرو را باید در قسمت عقب جست‌وجو کرد. برخلاف بسیاری از شاسی‌بلندهای آفرودی که لاستیک زاپاس را روی درِ صندوق عقب نصب می‌کنند، در R700 یک محفظه کاربردی با فرم هشت‌ضلعی جایگزین این بخش شده است. چراغ‌های عقب نیز به صورت عمودی در دو طرف این محفظه قرار گرفته‌اند و نمایی متفاوت برای بخش انتهایی خودرو ایجاد می‌کنند.

بر اساس گزارش‌های منتشر شده، کابین R700 از پنج سرنشین در دو ردیف پذیرایی می‌کند و خبری از ردیف سوم صندلی‌ها نخواهد بود. چنین آرایشی می‌تواند فضای بیشتری را در اختیار سرنشینان عقب و محفظه بار قرار دهد؛ موضوعی که برای یک خودروی آفرودی با کاربری سفر و طبیعت‌گردی اهمیت زیادی دارد. البته چری هنوز ابعاد کابین و جزئیات نهایی چیدمان صندلی‌ها را به صورت رسمی اعلام نکرده است.

> اولین نکته‌ای که در ظاهر جتور R700 جلب توجه می‌کند، فرم جعبه‌ای و بدنه عمودی آن است؛ سبکی که در سال‌های اخیر به یکی از مشخصه‌های اصلی شاسی‌بلندهای آفرودی تبدیل شده است. کاپوت بلند، ارتفاع زیاد بدنه و نمای جلوی بسته، چهره‌ای جدی و خشن به این خودرو بخشیده‌اند

احتمال استفاده از قوای محرکه ۸۹۲ اسب بخاری

یکی از مهم‌ترین نکات درباره R700، ارتباط فنی احتمالی آن با جتور G700 است. این موضوع باعث شده مشخصات فنی مدل پرچمدار جتور به‌عنوان معیاری برای پیش‌بینی توانایی‌های محصول جدید مورد توجه قرار گیرد.

جتور G700 از سامانه هیبریدی شارژی کونپنگ CDM-O چری استفاده می‌کند. در این مجموعه، یک موتور بنزینی ۲ لیتری توربوشارژ در کنار موتورهای برقی قرار گرفته است تا مجموع توان خروجی به ۶۶۵ کیلووات، معادل ۸۹۲ اسب بخار و گشتاور ۱۱۳۵ نیوتن‌متر برسد. این شاسی‌بلند سنگین‌وزن می‌تواند در مدت ۴.۶ ثانیه از حالت سکون به سرعت ۱۰۰ کیلومتر بر ساعت برسد؛ رقمی که برای خودرویی با ابعاد و ماهیت آفرودی آن قابل توجه است. در G700 یک باتری ۵۹.۴۵ کیلووات‌ساعتی ساخت شرکت CATL نیز به کار رفته که طبق چرخه آزمایش CLTC، امکان پیمایش بیش از ۲۶۰ کیلومتر را در حالت تمام‌برقی فراهم می‌کند.

تجهیزات حرکتی این خودرو نیز متناسب با کاربری آفرودی آن در نظر گرفته شده‌اند. قفل دیفرانسیل جلو و عقب، قفل مرکزی انتقال نیرو، حالت‌های مختلف رانندگی در مسیرهای ناهموار و سیستم تعلیق بادی از جمله امکانات G700 هستند. با این حال، هنوز مشخص نیست R700 نیز با همین مجموعه فنی عرضه خواهد شد یا چری برای آن ترکیب متفاوتی از موتور، باتری و تجهیزات شاسی در نظر گرفته است.

نمایشگرهای بزرگ و فناوری‌های هوشمند

در بخش فناوری نیز G700 به تجهیزات قابل‌توجهی مجهز شده است. فضای داخلی این خودرو از یک نمایشگر پانورامیک ۳۵.۴ اینچی در کنار صفحه نمایش مرکزی لمسی ۱۵.۶ اینچی با وضوح تصویر 2.5K بهره می‌برد. پردازش اطلاعات و اجرای سامانه‌های سرگرمی نیز بر عهده تراشه اسنپدراگون ۸۲۵۵ کوالکام است. در نسخه‌های مجهزتر، سامانه کمک‌راننده هوشمند هواوی چیانکون ADS 5 و رادار لیزری دوگانه با ۸۹۶ خط اسکن نیز در دسترس قرار می‌گیرد. هنوز اطلاعاتی درباره تجهیزات الکترونیکی و سامانه‌های کمک‌راننده R700 منتشر نشده و مشخص نیست چری چه میزان از فناوری‌های برادر بزرگ‌تر آن را به محصول جدید منتقل خواهد کرد.

رقابت در بازار شاسی‌بلندهای بزرگ چین

جتور G700 در بازار چین با قیمت رسمی ۳۲۹ هزار و ۹۰۰ تا ۴۴۲ هزار و ۹۰۰ یوان عرضه می‌شود؛ محدوده‌ای که آن را در رقابت با محصولاتی مانند بائو ۸ از زیرمجموعه فنگ‌چنگ‌بائو شرکت BYD و تانک ۷۰۰ - نسخه Hi4-T از شرکت گریت‌وال قرار می‌دهد. بائو ۸ مدل ۲۰۲۶ با قیمت ۴۱۹ هزار و ۸۰۰ تا ۴۲۷ هزار و ۸۰۰ یوان در بازار چین عرضه شده است.

با وجود اشتراکات احتمالی فنی، R700 قرار نیست صرفاً نسخه‌ای دیگر از G700 باشد. آرایش پنج نفره کابین، طراحی متفاوت بخش عقب و محفظه اختصاصی حمل تجهیزات، می‌تواند نشان‌دهنده تمرکز بیشتر این خودرو بر سفرهای ماجراجویانه و استفاده‌های خارج از جاده باشد. در حال حاضر قیمت و جزئیات نهایی جتور R700 مشخص نیست. رونمایی رسمی این خودرو در نمایشگاه گوانگژو می‌تواند اطلاعات دقیق‌تری درباره قوای محرکه، تجهیزات و جایگاه آن در سبد محصولات چری ارائه کند. همچنین باید دید این شاسی‌بلند جدید تا چه اندازه از ساختار فنی و فناوری‌های مدل قدرتمند G700 بهره خواهد برد.

تاریخچه شرکت‌ها

دایهاتسو؛ خودروسازی که از دل یک موتور متولد شد

از سه‌چرخه‌های باری تا خودروهای شهری

گروه خودرو

در سال ۱۹۰۷، زمانی که ژاپن در میانه مسیر صنعتی‌شدن قرار داشت، گروهی از استادان دانشگاه و فعالان اقتصادی در شهر اوساکا تصمیم گرفتند کاری انجام دهند که در آن زمان برای صنعت این کشور اهمیت زیادی داشت: ساخت موتورهای احتراق داخلی در داخل ژاپن. نتیجه این همکاری، تأسیس شرکتی به نام «هاتسودوکی سیزو» بود؛ مجموعه‌ای که بعدها با نام دایهاتسو شناخته شد. در آن سال‌ها، موتورهای احتراق داخلی عمدتاً از خارج وارد می‌شدند و دسترسی به نقشه‌ها و دانش فنی آنها برای مهندسان ژاپنی آسان نبود. با این حال، گروه مؤسسان شرکت تلاش کردند این وابستگی را کاهش دهند. نخستین دستاورد مهم آنها در دسامبر ۱۹۰۷ به ثمر رسید؛ زمانی که موفق شدند یک موتور گاز مکش با قدرت ۶ اسب‌بخار تولید کنند. این موتور نخستین نمونه از نوع خود بود که در ژاپن ساخته می‌شد و پایه فعالیت صنعتی شرکتی را گذاشت که بعدها به یکی از قدیمی‌ترین خودروسازان این کشور تبدیل شد. دایهاتسو در سال‌های نخست به تولید موتورهای صنعتی و دریایی مشغول بود. اما با گذشت زمان، تغییر نیاز بازار و افزایش تقاضا برای وسایل حمل‌ونقل کوچک، مسیر تازه‌ای پیش روی این شرکت قرار داد.

سه‌چرخه‌هایی که مسیر را تغییر دادند

در دهه ۱۹۲۰ و اوایل دهه ۱۹۳۰، وسایل نقلیه سه‌چرخ در ژاپن به‌تدریج جای خود را در حمل‌ونقل شهری و فعالیت‌های تجاری باز می‌کردند. کارخانه‌ها، فروشگاه‌ها و کسب‌وکارهای کوچک به وسیله‌ای نیاز داشتند که بتواند بار جابه‌جا کند، اما هزینه خرید و نگهداری آن به‌اندازه کامیون‌های بزرگ نباشد. دایهاتسو ابتدا به سراغ ساخت موتورهای بنزینی کوچک رفت و در سال ۱۹۳۰ یک پیشرانه چهارزمانه هواخنک با حجم ۵۰۰ سی‌سی توسعه داد. سپس تصمیم گرفت به‌جای تأمین موتور برای دیگر سازندگان، خودرویی کامل با موتور ساخت خودش تولید کند. نخستین محصول سه‌چرخ این شرکت با نام مدل HA در دسامبر همان سال تکمیل شد و در سال ۱۹۳۱ نسخه بهبودیافته آن با نام HB به بازار راه یافت. این اتفاق نقطه عطفی در تاریخ شرکت بود؛ دایهاتسو از یک سازنده موتور به تولیدکننده خودرو تبدیل شد. نام دایهاتسو نیز در همین دوره شکل گرفت. این نام در اصل ترکیبی از واژه اوساکا و بخش نخست واژه هاتسودوکی، به معنای سازنده موتور، بود؛ لقبی که مشتریان برای اشاره به شرکت به کار می‌بردند و بعدها به نام رسمی محصولات و خودروساز تبدیل شد.

خودرویی برای کوچه‌های تنگ

پس از جنگ جهانی دوم، بازار ژاپن به‌سرعت به وسایل نقلیه کوچک و ارزان‌قیمت نیاز پیدا کرد. سه‌چرخه‌ها در این دوره رواج زیادی داشتند، اما با بزرگ‌تر شدن آنها، بخشی از مزیت اصلی‌شان یعنی ابعاد کوچک و قیمت اقتصادی کاهش یافته بود. از سوی دیگر، موتورسیکلت‌ها فضای کافی برای حمل بار نداشتند. دایهاتسو برای پاسخ به این نیاز، در سال ۱۹۵۷ مدل میجت را معرفی کرد؛ یک کامیون کوچک سه‌چرخ که برای عبور از خیابان‌های باریک و حمل محموله‌های سبک طراحی شده بود. نخستین نسخه آن به موتور ۲۴۹ سی‌سی و ظرفیت حمل بار ۳۰۰ کیلوگرم مجهز بود. میجت به‌دلیل ابعاد جمع‌وجور، قیمت مناسب و سهولت استفاده، خیلی زود مورد توجه فروشگاه‌ها و کسب‌وکارهای کوچک قرار گرفت.

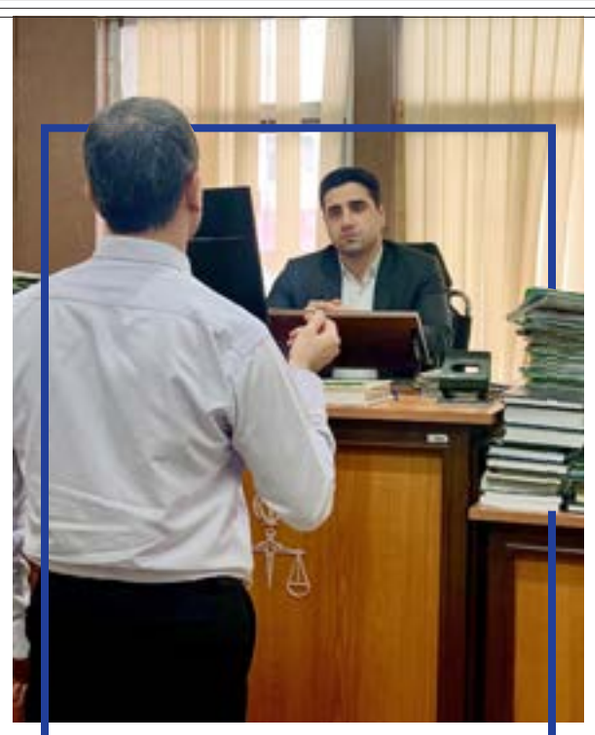
همکاری با تویوتا

دایهاتسو در کنار سه‌چرخه‌ها، به‌تدریج تولید خودروهای چهارچرخ را نیز گسترش داد. نخستین خودروی چهارچرخ کوچک این شرکت در سال ۱۹۳۷ معرفی شد، اما توسعه جدی محصولات سواری و تجاری چهارچرخ در سال‌های پس از جنگ سرعت گرفت. مدل‌هایی مانند هایجت که در سال ۱۹۶۰ به بازار آمد، نقش مهمی در تثبیت جایگاه دایهاتسو در بخش خودروهای کوچک تجاری داشتند. در سال ۱۹۶۷، دایهاتسو همکاری خود را با تویوتا آغاز کرد. این همکاری به‌تدریج زمینه توسعه محصولات مشترک، استفاده از ظرفیت‌های تولیدی و تقویت موقعیت دایهاتسو در صنعت خودروی ژاپن را فراهم کرد. رابطه دایهاتسو و تویوتا به‌مرور عمیق‌تر شد. تویوتا در سال ۱۹۹۸ با در اختیار گرفتن ۵۱ درصد سهام دایهاتسو، این شرکت را به زیرمجموعه خود تبدیل کرد و در سال ۲۰۱۶ مالکیت کامل آن را به دست آورد.

دایهاتسو در ایران

دایهاتسو در بازار ایران به‌اندازه برخی خودروسازان ژاپنی شناخته‌شده نیست، اما محصولاتی مانند تریوس و میرا در دوره‌های مختلف به کشور راه پیدا کرده‌اند. تریوس به‌عنوان یک شاسی‌بلند کوچک و شارید به‌عنوان خودرویی شهری، از شناخته‌شده‌ترین محصولات این برند در ایران هستند. حضور محدود و پراکنده این خودروها باعث شده دایهاتسو بیشتر در میان علاقه‌مندان خودروهای ژاپنی و دارندگان مدل‌های قدیمی شناخته شود.

منبع: وب سایت رسمی دایهاتسو

رئیس شعبه ۱۵ دادگاه عمومی و حقوقی رشت در گفت و گو با «ایران»:

وظیفه قاضی کشف حقیقت از میان تعارضات است

گروه حوادث: مرضیه همایونی/ صدای آژیر خودروهای پلیس و آمبولانس، همهمه جمعیتی که پشت نوارهای زردرنگ ورود به صحنه جرم ممنوع ایستاده‌اند و مأمورانی که اجازه نزدیک شدن به محل وقوع حادثه را نمی‌دهند؛ در میان این هیاهو، خودرویی با آرم دادسرای امور جنایی از راه می‌رسد. وقتی بازپرس ویژه قتل از خودرو پیاده می‌شود همه چشم‌ها به سمت اوست چون معمای پرونده‌های جنایی قرار است به دست او حل شود. اما برای آشنایی بیشتر با وظایف یک بازپرس ویژه قتل و زیر و بم‌های این شغل حساس به سراغ محمد وهابی، رئیس شعبه ۱۵ دادگاه عمومی و حقوقی رشت و بازپرس سابق ویژه قتل دادسرای امور جنایی تهران رفتیم تا از تجربه‌های او در این مسیر پرچالش بشنویم.

چه شد که شغل قضاوت را انتخاب کردید؟

پدرم قاضی بود و بعد از ۴۱ سال کار قضاوت در استان گیلان، بازنشسته شد. من از کودکی به محل کارش می‌رفتم و وقتی در خانه هم سرگرم کار روی پرونده‌ها بود تا حدود زیادی با این کار آشنا شدم. البته من رشته تجربی می‌خواندم اما وقتی احساس کردم به این کار علاقه دارم رشته تحصیلی‌ام را تغییر دادم. دوست داشتم قاضی شوم؛ آن زمان برای قضاوت باید وارد دانشکده علوم قضایی می‌شدیم اما از شانس من آن سال دانشکده علوم قضایی دانشجو نگرفت بنابراین من رشته حقوق در دانشگاه خواندم و بعد هم آزمون وکالت قبول شدم و به عنوان وکیل پایه یک، دو سالی کار کردم. ولی دوباره در آزمون قضاوت شرکت کردم و قبول شدم و بعد از سه یا چهارسال دوره کارآموزی قضایی در رشت به تهران آمدم. از همان ابتدا دوست داشتم بازپرس ویژه قتل باشم که به آرزویم رسیدم.

در مورد ویژگی‌های کاری یک بازپرس قتل بگویید.

ساختار رسیدگی به پرونده‌های جنایی در همه حوزه‌های قضایی کشور یکسان نیست. برای مثال، در شهرهای کوچک‌تر، دادسرای مستقلی با عنوان دادسرای جنایی وجود ندارد و رسیدگی به پرونده‌های جنایی در یک یا دو شعبه از دادسرای عمومی انجام شود.

اما وضعیت در تهران تا حدودی متفاوت است. در تهران، دادسرای ویژه امور جنایی، واقع در ناحیه ۲۷، به‌عنوان مرجع تخصصی رسیدگی به این دسته از پرونده‌ها فعالیت می‌کند. در این مجموعه، شعب مختلفی با حوزه‌های تخصصی متفاوت وجود دارند؛ از جمله شعب ویژه قتل و شعبی که به پرونده‌های آدم‌ربایی رسیدگی می‌کنند.

بازپرس ویژه قتل به گزارش‌های وقوع قتل و فوت‌های مشکوک، آوار، تصادف ریلی و سقوط هواپیما رسیدگی می‌کند. وقتی وقوع از سوی کلانتری و از طریق شماره تماس بازپرس ویژه قتل به بازپرس اعلام می‌شود دستورات لازم را یا همان چهاربند معروف صادر می‌شود.

چهار بند چه دستواراتی است؟

چهار بند اصطلاحی رایج است البته اگر در شهرستان‌ها به مأمور کلانتری گفته شود چهار بند را اجرا کنید یا حتی به یک بازپرس گفته شود از این چهار بند مطلع نیست. این چهار بند شامل شناسایی و تحقیق از خانواده فرد فوت شده، انتقال جسد به پزشکی قانونی برای شناسایی علت تامه فوت، تحویل جسد به خانواده و ارسال پرونده به دادسرای جنایی است.

در صحنه حادثه قبل از بازپرس چه کسانی حاضر می‌شوند؟

مأموران کلانتری که باید صحنه را حفظ کنند. سپس معمولاً بازپرس با پلیس تشخیص هویت فرمانده انتظامی تهران بزرگ تماس می‌گیرد و چند تیم با تجهیزات خاص خودشان به صحنه می‌روند. گاهی تیم پزشکی قانونی هم می‌رود و تلفنی به بازپرس اطلاعات لازم را می‌دهند و بازپرس تشخیص می‌دهد که به صحنه برود یا به همان چهار بند اکتفا می‌کند. در مواردی هم که بازپرس به این نتیجه برسد که قتلی رخ داده است تیم جنایی راهی صحنه جرم می‌شوند. ساعات اولیه وقوع حادثه برای کشف جرم خیلی مهم است و کوچک‌ترین تغییری ممکن است مسیر تحقیقات را تغییر دهد.

منظور از تیم جنایی چه کسانی هستند؟

بازپرس، پزشکی قانونی، افسر کشیک پلیس آگاهی و تشخیص هویت اداره آگاهی و در موارد قتل با سلاح گرم نیز از کارشناس اسلحه هم در صحنه و هم در زمان کالبد گشایی کمک گرفته می‌شود. به عنوان مثال یک صحنه داشتیم که خانم وکیلی به محض اینکه وارد پارکینگ شده بود همسرش که با او اختلاف داشت کلت کمری را از لباسش بیرون آورد و شلیک کرد. ما تمام این صحنه‌ها را از طریق فیلم دوربین مداربسته که ضبط شده بود، بررسی کردیم اما یکی از گلوله‌ها از استخوان ترقوه بیرون آمده بود و نمی‌دانستیم این گلوله از کجای بدن وارد شده است. حتی کارشناس سلاح هم در صحنه نتوانست متوجه شود و جسد به پزشکی قانونی انتقال داده شد و متخصص پزشکی قانونی فردای آن روز نتیجه را اعلام کرد و مسیر ورود گلوله را برایمان روشن کرد. روش بررسی صحنه جرم با ورود تیم جنایی آغاز می‌شود و مأموران تشخیص هویت عکس و فیلم و نمونه‌برداری از جسد و صحنه انجام می‌دهند، بعد از آن تن پیمایی کامل از سوی متخصصان پزشکی قانونی صورت می‌گیرد. تشخیص هویت، انگشت نگاری در صحنه انجام می‌دهند و پس از تکمیل تحقیقات جسد برای تعیین علت مرگ به پزشکی قانونی می‌رود. حتی اگر علت مرگ مشخص باشد ولی باز هم کالبدگشایی انجام می‌شود. باتوجه به سرنخ‌هایی که در صحنه بدست آمده، کار بازپرس و کارآگاهان جنایی شروع می‌شود تا متهم شناسایی و دستگیر شود.

در مواردی که قاتل فوت کرده باشد چه اتفاقی می‌افتد؟

اگر قاتل مرده باشد پرونده از حیث جنایت بسته می‌شود. اما به هر حال ممکن است خانواده‌ها به‌دنبال مسائل مالی و دیه باشند که باید پیگیری شود.

آیا در این سال‌ها پرونده عجیبی داشته‌اید؟

چند سال قبل مرگ مشکوک مردی از سوی همسرش اعلام شد. زمانی که مأموران کلانتری به محل رفتند متوجه شدند سه روز از مرگ گذشته است. همسرش مدیر مدرسه بود و گفت که من بی‌هوش بودم و سه روز بعد که به‌هوش آمدم متوجه شدم همسرم در حمام فوت کرده است. او گفت که با شوهرم دعوایم شده و بعد از دعوا شوهرم قرص آرامبخش به من داد که بی‌هوش شدم. وقتی به‌هوش آمدم متوجه شدم همسرم مرده؛ ترسیدم و او را به حمام بردم و آب به صورتش پاشیدم شاید حالش بهتر شود. صحبت‌هایش خیلی عجیب بود؛ به سراغ متخصصان پزشکی قانونی رفتم. آنها اعلام کردند که هیچ آثاری روی بدن نیست. پرسیدم شیار گردنی دارد؟ باتوجه به اینکه پوست سیاه شده بود گفتند یک شیار گردنی وجود دارد پرسیدم کامل است یا ناقص که گفتند کامل است. وقتی از همسر وی سؤال کردم این بار گفت زمانی که به‌هوش آمدم همسرم خودش را حلق آویز کرده بود و من طناب را پاره کردم. عجیب این بود که در خون زن جوان آثار داروی بی‌هوشی به دست آمد اما در خون مرد فوت شده اثری از دارو نبود؛ از طرفی مرد قوی هیکل بود و زن ریز جثه و نمی‌توانست بدون بی‌هوشی همسرش را کشته باشد. با معمایی روبه‌رو بودیم که از سویی احتمال قتل وجود داشت و از سویی توجه به مدارک این فرضیه را رد می‌کرد. در نهایت، پس از مدت طولانی تحقیقات، به دلیل نبود ادله کافی برای اثبات اتهام، تصمیم گرفتیم متهم را با قرار وثیقه‌ای به مبلغ ۱۰ میلیارد تومان آزاد کنیم تا تحقیقات تکمیلی همچنان ادامه پیدا کند. البته آزادی با وثیقه به معنای مختومه شدن پرونده یا اثبات بی‌گناهی متهم نبود، بلکه ناشی از این واقعیت بود که در آن مقطع، دلایل موجود برای ادامه بازداشت کفایت نمی‌کرد. این پرونده برای من از مرموزترین پرونده‌هایی بود که در دوران رسیدگی با آن مواجه شدم. نه شواهد به اندازه‌ای روشن بود که خودکشی را بپذیریم و نه قرائن و مستندات برای اثبات قتل کفایت می‌کرد.

> **گاهی حقیقت در میان اظهارات و ادعاهای متعارض پنهان است و قاضی باید با بررسی دقیق شواهد، تا حد امکان آن را کشف کند. یکی از ویژگی‌های مهم بازپرس ویژه قتل، توانایی تصمیم‌گیری در شرایطی است که اطلاعات پرونده هنوز کامل نیست و احتمال‌های مختلفی پیش روی او قرار دارد**

آیا هرکسی می‌تواند بازپرس جنایی شود؟

هر بازپرسی می‌تواند بازپرس جنایی شود از نظر قانون و مقررات شرایط خاصی ندارد. بازپرس ویژه قتل بودن از نظر قانونی شرطی ندارد اما یک موضوع مهم هست و آن داشتن روحیه برخورد با مسائل تلخ است و دوم اینکه بتوانی در آن وضعیت هم تحقیقات را انجام بدهی و هم اوضاع را کنترل کنی و هم مراقب باشی که مشکلی در صحنه بوجود نیاید. یادم هست اولین صحنه‌ای که به عنوان بازپرس قتل رفتم نوجوانی را با قمه در شرق تهران کشته بودند. وقتی یکی از دکترهای پزشکی قانونی در حال بررسی جسد بود و می‌خواست عمق جراحت را بررسی کند با اینکه اصلاً نمی‌ترسیدم ولی یک لحظه احساس کردم فشار خونم افتاده است. خواستم بگویم من که آدم شجاعی بودم در اولین صحنه حس بدی به من دست داد. خیلی از همکارانم سمت چنین پرونده‌هایی نمی‌روند. در دوره‌ای که کشیک هستیم در تمام ۲۴ ساعت باید آماده باشیم با هر صحنه‌ای روبه‌رو شویم و به هر حال مدام با قتل و جسد و جنایت در تماس بودن در روحیه تأثیر می‌گذارد.

در زمان قضاوت این سؤال برایتان مطرح شده که آیا اشتباهی در قضاوت کرده یا فردی را بی‌گناه متهم می‌کنم؟

یکی از مشکلاتی که در چنین شغل‌هایی وجود دارد، درگیری دائمی فرد با تردید و مسئولیت است. بازپرس یا قاضی ممکن است بارها با خودش فکر کند که آیا تصمیم درستی گرفته است؟ آیا اشتباهی کرده؟ آیا حقی از کسی ضایع شده است؟ این پرسش‌ها بویژه در پرونده‌های جنایی اهمیت بسیار بیشتری پیدا می‌کنند؛ چون موضوع فقط یک اختلاف مالی یا یک دعوای حقوقی نیست، بلکه با جان انسان‌ها سروکار داریم. به عنوان مثال در یک پرونده که مربوط به قتل مرد جوانی از سوی یک موتورسوار با ضربات متعدد چاقو بود تنها سرنخی که داشتیم ادعای یک شاهد بود. او گفت قاتل فردی بلند قد، با موهای فرفری و روی بازوی چپش خالکوبی داشت و روی دست دیگرش نیز آثار جراحت دیده می‌شد. با اطلاعاتی که در اختیار داشتیم و تحقیقاتی که صورت گرفت مردی را با چنین مشخصات شناسایی و دستگیر کردیم. سابقه کیفری داشت اما خودش منکر جنایت بود و شاهدی نداشت که ثابت کند در زمان قتل آنجا نبوده است. از متهم خواستیم لباس خود را کنار بزند تا ببینیم آثار جراحت دارد اما هیچ اثری از زخمی که شاهد توصیف کرده بود، روی بدن او وجود نداشت. ماجرای مرگ و زندگی یک نفر بود و نمی‌توانستیم به سادگی او را آزاد کنیم و از طرفی نمی‌توانستیم با این مدارک او را متهم به قتل کنیم هر چه بیشتر پیش می‌رفتیم به نتیجه قطعی نمی‌رسیدیم. درنهایت از شاهد خواستیم تا با مظنون پرونده مواجهه حضوری شود. اما در جلسه مواجهه حضوری شاهد با شک و تردید صحبت کرد و ما که مدارکی جز اظهارات شاهد نداشتیم مرد جوان را آزاد کردیم. یک پرونده هم بود که کودکی توسط پدر و مادرش به بیمارستان منتقل شده وکودک جانش را از دست داد. من باتوجه به اینکه آنها عزادار بچه‌شان بودند در بازداشت‌شان تردید داشتم اما درنهایت آنها را بازداشت کرده و مشخص شد که آنها در قتل فرزندشان نقش دارند. این پرونده برای من نمونه روشنی از دشواری قضاوت در پرونده‌های جنایی بود. یک تعبیر قدیمی وجود دارد که می‌گوید قاضی در جایگاه داوری میان دوطرف قرار می‌گیرد، اما گاهی حقیقت در میان اظهارات و ادعاهای متعارض پنهان است و قاضی باید با بررسی دقیق شواهد، تا حد امکان آن را کشف کند. به نظر من، یکی از ویژگی‌های مهم بازپرس ویژه قتل، توانایی تصمیم‌گیری در شرایطی است که اطلاعات پرونده هنوز کامل نیست و احتمال‌های مختلفی پیش روی او قرار دارد.

یک جدول با دو شرح جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید. **۹۱۷۱**

جدول عادی

افقی

۱- فصل عرق‌ریزان! - خوشامد
۲- ساز قدیمی شبیه تار - تغییر داده شده - تکواندوکار پُرافتخار ملی‌پوش با نام «آرین»
۳- .... کی بود مانند دیدن - دهمین ماه سال قمری - ریسمان سیمی
۴- کشور مبارک - پایتخت «ایتالیا» - چاپ مسطح - رازقی
۵- به‌وسیله - نگهبان چماقدار - ناحیه و سمت
۶- عبادتگاه مسیحیان - گازی بی‌رنگ و بی‌بو - مایه حیات
۷- واسطه معامله - جزوه‌دان - عضو شنوایی
۸- نوعی ماده معدنی در پزشکی قدیم - عضو پرکار - قادر
۹- منفک - پدر سام در شاهنامه - صراف
۱۰- صد متر مربع - از مصالح ساختمانی - پارچه روی قابلمه
۱۱- قلعه و برج - ثروتمندترین کشور منطقه آسیای کوچک بود - صدای تمسخر
۱۲- لیز خوردن - رفتار خوب - شخص - درست شدن کارها در لفظ عامیانه
۱۳- پهلوان ایرانی پسر گیو - برائت - باهوش و زرنگ
۱۴- نام دخترانه - کیسه‌کش - توانایی پیدا کردن
۱۵- عزاداری - کتابچه معرفی کالا

عمودی

۱- چاشنی لذیذ - صدای بم
۲- حوض - یکی از ماشین‌های راه‌سازی و ساختمان‌سازی - انبار گندم
۳- نوعی طلاق - ویرگول - کتاب مانی
۴- زنبیل - بیکارگی و تنبلی - رایحه - کشتی جنگی
۵- پسر شاپور و نوه اردشیر بابکان - کارآموز پزشکی - تولد
۶- مادر عرب - نقاب - نقل قول، حدیث
۷- شکافتن قبر - پدر و مادر - ورزش نفسگیر
۸- بند چرمی - تنگی نفس - کمدین معروف
۹- مخالف - تبحر، مهارت - گاو تبتی
۱۰- کشوری در آفریقا - موکت - ویتامین سبزیجات
۱۱- خاک عهد عتیق - سوداگری - گونی برنج
۱۲- زمین و خانه - نفس آدم چاق - فرد دارای نفوذ و قدرت - زمستان
۱۳- سیما و صورت - ارابه - از لوازم آرایشی
۱۴- وسیله زورخانه - پاندول ساعت - مؤسس ایلخانیان
۱۵- سیخ بافتنی - از آثار طبیعی و دیدنی استان چهارمحال و بختیاری

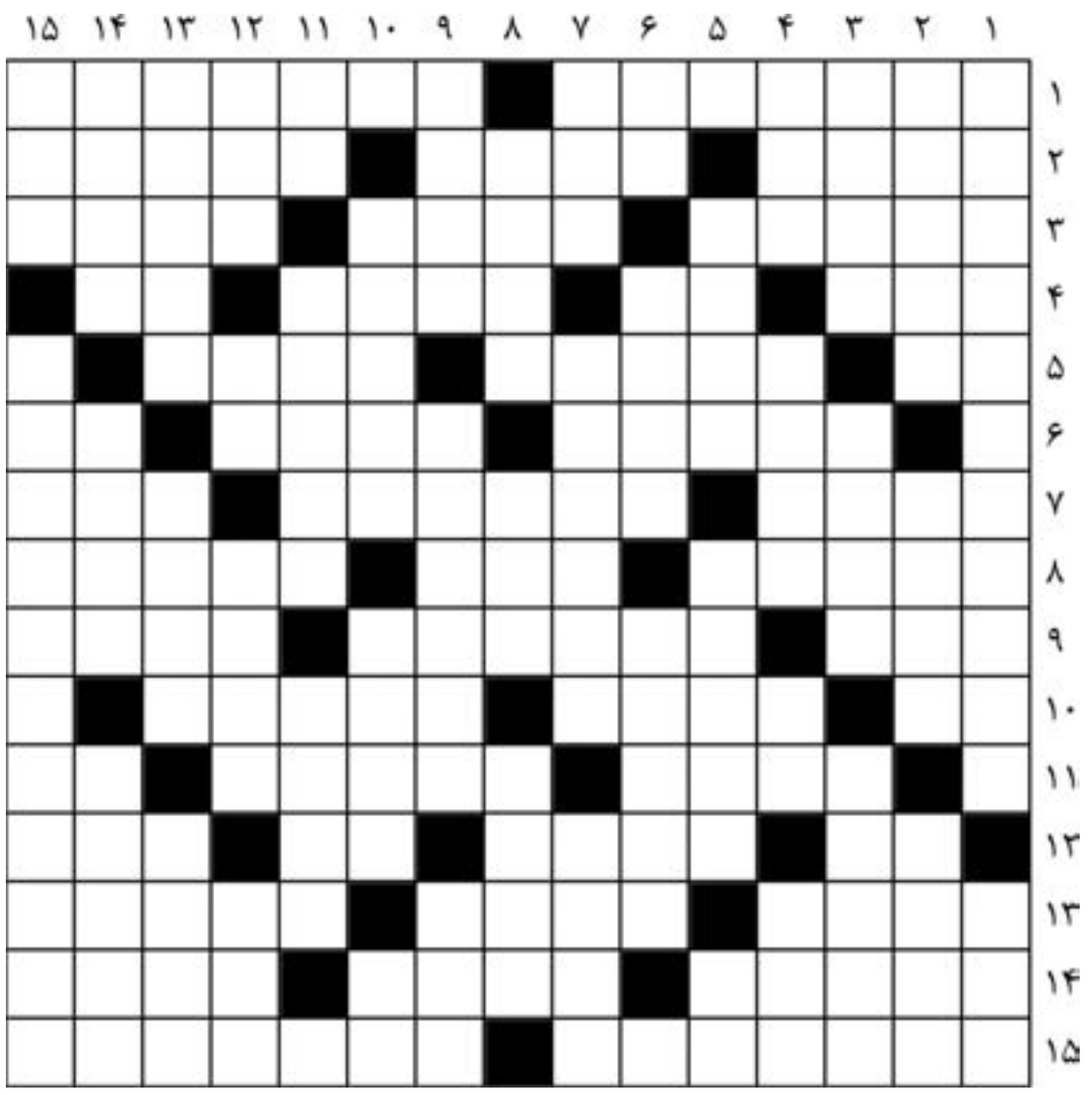
جدول ویژه

افقی

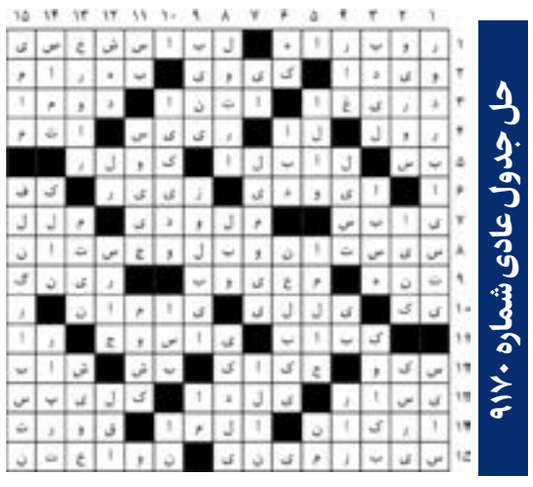
۱- میوه زمین افتاده - دفاع سابق استقلال
۲- حجره - متکا - صندوق مرده
۳- بلد - به هدف رسیده - بندپایی با زهر خطرناک
۴- بعضی از آن کوه می‌سازند! - فلز سرچشمه - تیز - دلاور
۵- قلیل - شهر «تخت رستم» - امر واضح و ایمان باطنی
۶- بایگانی - رهاورد زلزله - گاه با تخته جور می‌شود!
۷- تحفه - مگس ناقل بیماری - سنگ چاقو تیز کنی
۸- پیغام موبایلی - جوش ریز - منهدم کردن
۹- حیوان مسابقه - التهاب مفصل - حروفچینی رایانه‌ای
۱۰- عدد توحیدی - قواعد و روش‌ها - مجمع
۱۱- محکم و استوار - واضح - رمق آخر
۱۲- خودسازی - دو زن که یک شوهر داشته باشند - صحنه نمایش - بر کس مگویید
۱۳- تل، پشته - فالگیر - آیین‌ها
۱۴- افزودنی به غذا - دار فانی - کم‌کردنی‌های حقوقی!
۱۵- از جاذبه‌های همدان - پدر صنعت چاپ

عمودی

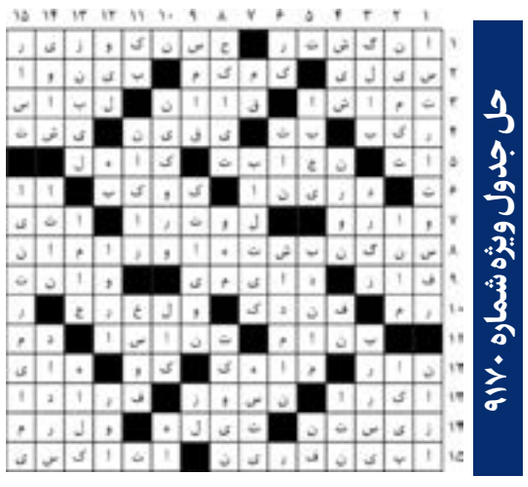
۱- تفرجگاهی نزدیک دروازه قرآن - کلام آرزو
۲- نسبت دادن گناه - لوح فشرده - نوعی عینک
۳- بذر - بازگشتن - بنام
۴- عدد و شماره - داروی روی زخم - امر به رفتن - ساکت!
۵- شهر استان گیلان - نوعی طوطی - نفس آدم چاق
۶- دمای بالای بدن - پایگاه اینترنتی - سومین شهر وسیع استان گیلان
۷- سخنان بیمار - آژانس انرژی اتمی روسیه - جنس کلاه روستایی
۸- ناگزیر - با «ویر» آید - دانش سخن
۹- کسی که خبر خوش آورد - گروهی سرباز - مسابقات سراسری دوره‌ای
۱۰- کشوری در جنوب شرقی آسیا - ورزش توپ و راکت - وی
۱۱- نیم‌تنه مردانه - دوران پس از بیماری - دوزخ
۱۲- ضعیف - مساوی عامیانه - گیاهی گلدار و پایا با مصرف دارویی - اصل و پایه
۱۳- پدر فریدون - رؤسا - رسوب کننده
۱۴- نبردی رو در رو - از بستگان مادری - انیمیشنی به کارگردانی کیانوش دالوند
۱۵- محل اقامت مسافران - تابلوی «پل پرته»

حل جدول عادی شماره ۹۱۷۰

حل جدول ویژه شماره ۹۱۷۰

یادداشت

جمشید حمیدی
کارشناس والیبال

تجربه‌هایی که خاک می‌خورد

پیشکسوت نیازی به تعریف ندارد؛ او دنیایی از علم و تجربه است. همان‌طور که فردوسی می‌گوید: «گرامی دار پیران کهن‌دار که در پیری بدانی این سخن را». اما در ایران، برخلاف وعده‌ها و شعارها، پیشکسوتان ورزشی آن‌طور که شایسته است مورد توجه قرار نمی‌گیرند.

برای نمونه، رئیس فدراسیون فوتبال انگلیس در دهه ۱۹۲۰ تا سن ۸۲ سالگی، یعنی تا پایان عمر، ریاست این فدراسیون را برعهده داشت. همچنین شیمائوکا، یکی از بازیکنان افسانه‌ای والیبال ژاپن، تا ۷۲ سالگی رئیس فدراسیون والیبال کشورش بود. حتی جان اسپروا، سرمربی سابق تیم ملی والیبال آمریکا، امروز سکاندار فدراسیون والیبال این کشور است. با مرور این نمونه‌ها، به‌راحتی می‌توان تفاوت فاحش نگاه به پیشکسوتان در ورزش ایران و جهان را دریافت.

وقتی مدیران ورزشی از خارج از بدنه ورزش انتخاب می‌شوند و شناختی از درون این حوزه ندارند، طبیعی است که پیشکسوتان نیز جایگاه شایسته‌ای در ساختار مدیریتی ورزش پیدا نکنند؛ چراکه چنین مدیرانی نه شناخت کافی از ماهیت ورزش دارند و نه به اهمیت تجربه و دانش پیشکسوتان اعتقاد دارند.

نسل جوان، سرمایه اصلی ورزش ایران به شمار می‌رود و برای جلوگیری از تکرار آزمون و خطاهای گذشته، باید از تجربه و دانش پیشکسوتان بهره گرفت. در بسیاری از کشورهای جهان، استفاده از ظرفیت پیشکسوتان نه‌تنها در ورزش، بلکه در حوزه‌هایی مانند رسانه نیز امری مرسوم است.

ورزش ایران از نظر استعداد غنی است و مسئولان ورزشی نیز بارها مدعی شده‌اند که پیشکسوتان می‌توانند آینه راه نسل جوان باشند؛ اما این ادعا اغلب در حد حرف باقی می‌ماند و اقدام عملی مؤثری برای انتقال تجربه و دانش پیشکسوتان به نسل جدید صورت نمی‌گیرد. نتیجه چنین رویکردی آن است که نسل جوان ناچار می‌شود همان مسیری را طی کند که پیشکسوتان پیش‌تر پیموده‌اند؛ مسیری که گاه با تکرار اشتباهات و آزمون و خطاهای گذشته همراه است.

آنچه می‌تواند برای باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها راهگشا باشد، همفکری و مشورت مستمر با پیشکسوتان است. بهترین رویکرد آن است که مدیران باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها پیش از وقوع اتفاقات و بروز مسائل، از دیدگاه و تجربه بزرگان ورزش بهره بگیرند؛ نه اینکه پس از وقوع یک اتفاق و شکل‌گیری چالش، آنها را برای یافتن راه‌حل و رفع مشکلات گردهم بیاورند.

بی‌توجهی به پیشکسوتان مانند خاک خوردن کتاب‌های ارزشمند در قفسه‌های کتابخانه است؛ کتاب‌هایی سرشار از دانش و تجربه که تا زمانی که خوانده و به کار گرفته نشوند، نمی‌توان از گنجینه نهفته در آنها بهره‌ای برد.

یادداشت

نادر فرهاد شیران
رئیس کمیته پیشکسوتان فوتبال

بزرگان فراموش‌شده

پیشکسوتان ورزش ایران را باید فراموش‌شدگان مستطیل سبز نامید؛ مردانی که روزگاری با هنرنمایی خود شور، هیجان، شادی و غرور را به سکوهای ورزشگاه‌ها هدیه می‌کردند، اما پس از خداحافظی با فوتبال، به‌تدریج از حافظه مدیریتی باشگاه‌ها کنار گذاشته شدند. تأسف‌بارتر اینکه بسیاری از این چهره‌ها، با وجود سال‌ها تلاش و افتخارآفرینی، امروز جایگاه شایسته‌ای در ساختار فوتبال کشور ندارند. البته برخی باشگاه‌ها تا حدودی حرمت موسفیدان فوتبال را حفظ می‌کنند، اما این رویکرد فراگیر نیست و بسیاری از تیم‌ها حتی ارتباطی با بازیکنان و مربیان نسل‌های گذشته خود ندارند. حال آنکه مردم همچنان چهره‌هایی مانند همایون شاهرخی و محمد مایلی‌کهن را می‌شناسند و برای سال‌ها حضور و خدمتشان در فوتبال احترام قائلند. پس مشکل را باید در کجا جست‌وجو کرد؟

پاسخ این سؤال را بیش از هر چیز باید در مدیریت غیرفوتبالی باشگاه‌ها جست‌وجو کرد؛ مدیرانی که بدون سابقه و شناخت کافی از فضای ورزش بر صندلی مدیریت تکیه می‌زنند و طبیعی است که نه شناخت دقیقی از بزرگان گذشته دارند و نه برنامه‌ای برای بهره‌گیری از دانش و تجربه آنان تدوین می‌کنند. این در حالی است که در فوتبال اروپا، باشگاه‌ها سازوکارهایی برای حمایت از پیشکسوتان دارند و بخشی از منابع مالی، از جمله درصدی از قرارداد بازیکنان، به صندوق‌های حمایتی اختصاص می‌یابد. اما در ایران نه حمایت مالی نظام‌مندی وجود دارد و نه حتی احوالپرسی و پیگیری وضعیت بسیاری از بازیکنان قدیمی جدی گرفته می‌شود؛ مگر آنکه سرنوشتی مشابه حسن حبیبی و حمید علیدوستی پیدا کنند. حتی صندوق حمایت از قهرمانان نیز در نهایت مقرری ناچیز دو میلیون تومانی به برخی از آنان پرداخت می‌کند.

امروز بیش از هر زمان دیگری باید حرمت بزرگان فوتبال حفظ شود و جایگاه آنان در ساختار تصمیم‌گیری ارتقا یابد. حضور چهره‌های باتجربه و صاحب‌سابقه، بویژه سرمربیان پیشین تیم ملی، در کمیته فنی فدراسیون می‌تواند به تصمیم‌سازی اصولی‌تر و هدایت بهتر سرمربی تیم ملی کمک کند.

بی‌تردید پیشکسوتان سرمایه‌های زنده فوتبال ایران هستند. آنان با کوله‌باری از تجربه می‌توانند در باشگاه‌ها و تیم ملی نقش‌آفرین باشند و با مشورت و همفکری، بسیاری از چالش‌های فوتبال را برطرف کنند. فراموش نکنیم احترام به بزرگان، نه لطفی از سر ترحم، بلکه ادای دین به کسانی است که سال‌ها برای اعتبار فوتبال ایران زحمت کشیده‌اند.

«ایران» **ضرورت بازتعریف جایگاه پیشکسوتان** در ساختار مدیریتی ورزش را بررسی می‌کند

تراژدی خانه‌نشینی سرمایه‌ها

سینا حسینی / ورزش تنها با سرمایه‌گذاری مالی، جذب مربیان پرآوازه و استخدام بازیکنان توانمند به موفقیت نمی‌رسد؛ بلکه بخش مهمی از مسیر پیشرفت آن به بهره‌گیری از تجربه و دانش کسانی وابسته است که سال‌های عمر خود را در میدان رقابت، مدیریت و سازندگی سپری کرده‌اند. پیشکسوتان، گنجینه‌ای ارزشمند از تجربه‌های عملی، شناخت فضای ورزش و آگاهی از فراز و نشیب‌های این عرصه هستند؛ سرمایه‌هایی که متأسفانه در بخش قابل توجهی از ورزش ایران، جایگاه شایسته‌ای ندارند.

نگاهی به ساختار باشگاه‌های معتبر اروپایی نشان می‌دهد که پیشکسوتان تنها چهره‌هایی برای حضور در مراسم تجلیل و یادآوری افتخارات گذشته نیستند. آنها در جایگاه مشاور، مدیراجرایی، عضو هیأت‌مدیره، سفیر باشگاه و مسئول ارتباط با هواداران فعالیت می‌کنند و در انتقال فرهنگ باشگاهی، حفظ هویت مجموعه، تربیت نسل جدید و اتخاذ تصمیم‌های راهبردی نقش دارند.

در ورزش ایران اما شرایط کاملاً متفاوت است. بسیاری از پیشکسوتان پس از پایان دوران فعالیت حرفه‌ای، به حاشیه رانده می‌شوند و ارتباط شان با باشگاه‌هایی که سال‌ها برای اعتلای نام آنها تلاش کرده‌اند، به دعوت‌های مناسبتی و حضورهای تشریفاتی خلاصه می‌شود. البته برخی باشگاه‌ها از ظرفیت تعدادی از چهره‌های قدیمی استفاده کرده‌اند، اما این اقدامات پراکنده پاسخگوی نیاز ورزش کشور نیست. بخش قابل توجهی از موسپیدکرده‌های ورزش همچنان از چرخه تصمیم‌سازی و مدیریت کنار گذاشته شده‌اند؛ گویی تجربه چندین دهه فعالیت، پس از پایان دوران قهرمانی دیگر ارزشی ندارد.

برای تغییر این وضعیت، مدیران باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها باید از رویکردهای نمادین عبور کنند و ساختارهای اجرایی مشخصی به وجود آورند. تشکیل شورای راهبردی پیشکسوتان با حضور چهره‌های متخصص و صاحب‌تجربه می‌تواند نقطه آغاز این تحول باشد؛ شورایی که در برنامه‌ریزی بلندمدت، توسعه ورزش پایه و سیاست‌گذاری فنی مشارکت داشته باشد. میزان تحقق این اقدام نیز باید با شاخص‌هایی مانند تعداد جلسات منظم شورا، تعداد پیشنهادهای ارائه‌شده، میزان بررسی و اجرای مصوبات و حضور مؤثر اعضا در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی سنجیده شود. استفاده از پیشکسوتان به‌عنوان مشاور فنی، مدیر توسعه آکادمی، عضو کمیته استعدادیابی یا مسئول انتقال فرهنگ باشگاهی می‌تواند تجربه نسل گذشته را به بدنه اجرایی ورزش پیوند دهد. برای ارزیابی این رویکرد نیز باید تعداد پیشکسوتان دارای مسئولیت مشخص، میزان اختیارات واقعی آنها، استمرار حضورشان و نتایج فعالیت‌های محول‌شده مورد بررسی قرار گیرد. ایجاد بانک اطلاعاتی جامع از سوابق و تخصص‌های پیشکسوتان نیز باید با معیارهایی مانند تعداد افراد شناسایی‌شده، تکمیل پرونده حرفه‌ای و میزان استفاده واقعی از این اطلاعات ارزیابی شود.

برگزاری نشست‌های تخصصی میان پیشکسوتان، مربیان جوان و ورزشکاران مستعد، مشارکت در برنامه‌های آموزشی و حضور در آکادمی‌ها باید به برنامه‌ای مستمر تبدیل شود. تعداد دوره‌های برگزارشده، میزان مشارکت ورزشکاران و مربیان، استمرار برنامه‌ها و ارزیابی تأثیر آموزش‌ها بر عملکرد نسل جوان، معیارهایی هستند که می‌توانند میزان موفقیت این بخش را مشخص کنند. از سوی دیگر، اختصاص بودجه مشخص به برنامه‌های پیشکسوتان، تأمین بیمه تکمیلی، حمایت درمانی و تسهیلات رفاهی باید بخشی از تعهدات مدیریتی باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها باشد. میزان بودجه تخصیص‌یافته، تعداد افراد برخوردار از خدمات حمایتی و سرعت رسیدگی به درخواست‌های درمانی و رفاهی، شاخص‌های قابل سنجشی برای ارزیابی عملکرد مدیران در این حوزه خواهند بود.

منصور رشیدی، دروازه‌بان پیشین تیم ملی فوتبال در گفت‌وگو با «ایران»:

پیشکسوتان احترام می‌خواهند نه قرارداد میلیاردی

مهری رنجبر / بازنشستگی برای بسیاری از ورزشکاران حرفه‌ای، به معنای پایان دوران قهرمانی و آغاز فصلی تازه از زندگی است؛ فصلی که در فوتبال حرفه‌ای جهان، اغلب با حضور در عرصه مدیریت، مربیگری، استعدادیابی و انتقال تجربه به نسل‌های بعدی همراه می‌شود. اما در فوتبال ایران، خداحافظی با مستطیل سبز، برای بسیاری از چهره‌های نام‌آشنای این رشته، به معنای خروج تدریجی از دایره توجه و فراموش‌شدن است.

منصور رشیدی، دروازه‌بان پیشین تیم ملی فوتبال ایران و استقلال در گفت‌وگو با «ایران» از بی‌توجهی به پیشکسوتان، شرایط نامناسب معیشتی قهرمانان و جایگاه صوری آنها در ساختار باشگاه‌ها گلایه می‌کند.

منصور رشیدی با انتقاد از وضعیت پیشکسوتان در فوتبال ایران می‌گوید: «اصلاً در ورزش، بویژه فوتبال، پیشکسوتان جایگاهی ندارند. بازنشستگی برای ما انگار آغاز یک کابوس است. من بعد از سال‌ها حضور در دروازه تیم ملی و باشگاه استقلال، وقتی از فوتبال خداحافظی کردم، مدتی هم مربی تیم امید بودم، اما بعد از آن دیگر نه کسی سراغی از من گرفت و نه کسی با من صحبتی کرد. پیشکسوتان تا زمانی که زنده هستند، کمتر مورد توجه قرار می‌گیرند. نمونه‌اش زنده‌یاد حمید علی‌دوستی و حسن حبیبی که وقتی از میان ما رفتند، تازه همه به یادشان افتادند و شروع به تعریف و تمجید از آنها کردند. ما بازیکنی داشتیم که بعد از بازنشستگی در شرایط بسیار اسفناکی زندگی می‌کرد. به طوری که یکی از دوستانش هزینه‌های زندگی او، از جمله اجاره خانه و درمانش را می‌پرداخت و این بازیکن هم سال گذشته از دنیا رفت.»

او در ادامه، شرایط پیشکسوتان فوتبال در ایران را با وضعیت همتایان خارجی خود مقایسه می‌کند و معتقد است در فوتبال حرفه‌ای جهان، پایان دوران بازیگری به معنای کنار گذاشته‌شدن از فضای باشگاه نیست: «پیشکسوتان خارجی اصلاً چنین شرایطی ندارند. معمولاً در باشگاه‌های خودشان مشغول به کار می‌شوند و حتی برای تماشای مسابقات تیم باشگاهی یا تیم ملی‌شان، در جایگاه ویژه حضور پیدا می‌کنند. شرایط آنها اصلاً شبیه ما نیست. در این ۵۰ سال، حتی یک بار هم فدراسیون یا باشگاه ما را برای تماشای مسابقات دعوت نکرده است. حدود ۱۰ سال پیش هم با تعدادی از پیشکسوتان برای تماشای بازی استقلال با یک تیم دیگر به ورزشگاه رفتیم، اما حتی اجازه ورود را هم به ما ندادند.»

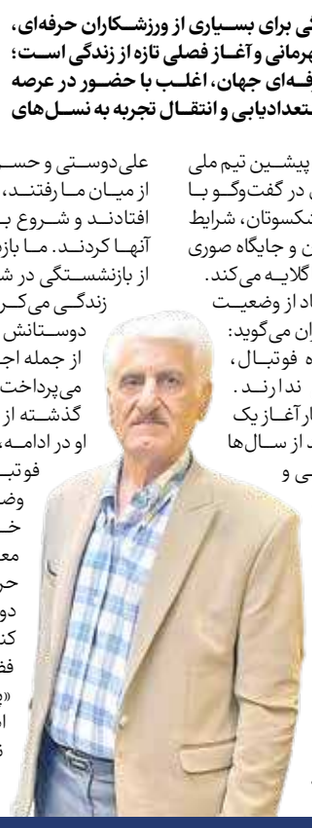
او با انتقاد از مبالغ پرداختی صندوق حمایت از قهرمانان و پیشکسوتان می‌گوید: «حدود ۱۰ تا ۱۵ سال است که کمیته پیشکسوتان در صندوق حمایت از قهرمانان راه‌اندازی شده و قهرمانان آسیا، جهان و المپیک از این صندوق حقوق دریافت می‌کنند. من ۱۲ سال پیش، به دلیل اینکه مرد طلایی بازی‌های آسیایی ۱۹۵۳ شده بودم و با در نظر گرفتن امتیاز قهرمانی آسیا و حضور در جام جهانی، در جایگاه دوم قرار گرفتم، اما حقوقی که برایم تعیین کردند ۱۸۰ هزار تومان بود. برای علی جباری هم ۱۲۰ هزار تومان در نظر گرفتند. حالا بعد از ۱۲ سال، حقوق من به دو میلیون و ۵۰ هزار تومان رسیده که حتی کفاف خریدنان را هم نمی‌دهد. اگر حقوق بازنشستگی خودم را نداشتم، معلوم نبود امروز چه وضعیتی پیدا می‌کردم.»

او معتقد است کسانی که سال‌ها در بالاترین سطح فوتبال فعالیت کرده‌اند، بیش از هر چیز به احترام و فرصتی برای ادامه حضور در این عرصه نیاز دارند. منصور رشیدی در این باره می‌گوید: «ما تا وقتی زنده هستیم، فقط احترام می‌خواهیم نه قرارداد میلیاردی. مگر قرار است برای ما چه کار کنند؟ با تجربه‌ای که داریم، می‌توانیم به تیم‌های باشگاهی، تیم‌های پایه و حتی تیم‌های ملی کمک کنیم. زمانی که در تیم امید بودم، ۱۷ تا ۱۸ دروازه‌بان را انتخاب کردم که از میان آنها چهار نفر، از جمله علیرضا بیرانوند و حسینی، انتخاب شدند. این نشان می‌دهد پیشکسوتان می‌توانند در شناسایی و پرورش استعدادها نقش داشته باشند، اما اصلاً ما را به حساب نمی‌آورند.»

گلایه رشیدی به عضویت خود در هیأت‌مدیره باشگاه استقلال بازمی‌گردد؛ عضویتی که به گفته او، بیشتر جنبه تشریفاتی داشته و هیچ فرصتی برای مشارکت واقعی در تصمیم‌گیری‌های باشگاه فراهم نکرده است: «چهار سال پیش عضو هیأت‌مدیره باشگاه استقلال شدم، اما تا امروز حتی یک بار هم با من تماس نگرفته‌اند؛ چه برسد به اینکه برای حضور در جلسه‌ای دعوتم کنند. همه چیز نمایشی و در حد حرف است. آنهایی هم که به کار گرفته می‌شوند، فقط برای این است که تصمیم‌های مدیرعامل باشگاه را تأیید کنند و بس.»

> حقوقی که برایم تعیین کردند ۱۸۰ هزار تومان بود. برای علی جباری هم ۱۲۰ هزار تومان در نظر گرفتند. حالا بعد از ۱۲ سال، حقوق من به دو میلیون و ۵۰ هزار تومان رسیده که حتی کفاف خرید نان را هم نمی‌دهد

ناصر ابراهیمی، سرمربی پیشین تیم ملی فوتبال در گفت و گو با «ایران» خانه‌نشینی و دوری از مردم پیشکسوتان را آزار می‌دهد

گروه ورزشی/ ناصر ابراهیمی، دومین سرمربی تیم ملی فوتبال ایران پس از انقلاب، در گفت‌وگو با «ایران» از فراموش شدن پیشکسوتان و ضرورت استفاده از تجربه آنها در مدیریت باشگاه‌ها و فوتبال کشور گلایه دارد و تأکید می‌کند احترام به پیشکسوتان نباید در حد شعار باشد.

ناصر ابراهیمی با انتقاد از وضعیت پیشکسوتان فوتبال ایران معتقد است این افراد جایگاه شایسته‌ای در ساختار ورزش ندارند و توجه به آنها اغلب به برگزاری مراسم‌های نمادین محدود شده است. او در این باره می‌گوید: «امروز پیشکسوتان در فوتبال ایران هیچ جایگاهی ندارند و ورزش و فوتبال هم علاقه‌ای به استفاده از ما ندارند. متأسفانه در ورزش باب شده که تقدیر از پیشکسوتان فقط به مراسم بدرقه در ورزشگاه شیرودی محدود شود. به نظرم این ورزشگاه بیشتر از جامعه ورزش ما را می‌شناسد.»

مربی پیشین تیم فوتبال پرسپولیس با اشاره به پنج دهه فعالیت خود در فوتبال ادامه می‌دهد: «۵۰ سال از عمرم را در فوتبال ایران مربیگری کردم و در سخت‌ترین شرایط ممکن سرمربی تیم ملی شدم و اجازه ندادم فوتبال ایران با مشکل روبه‌رو شود، اما امروز حتی به معمولی‌ترین مراسم‌های فوتبالی هم دعوت نمی‌شوم. به‌شدت از فوتبال دلزده شده‌ام و متأسفم که بگویم دیگر احترامی در این رشته باقی نمانده و تمامی پیشکسوتان خانه‌نشین شده‌اند. بیش از هر چیز، خانه‌نشینی و دوری از مردم ما را آزار می‌دهد. سال‌ها در میان مردم بودیم، اما امروز شاید بسیاری از جوانان هم ما را نشناسند.»

ابراهیمی بخش دیگری از انتقادهای خود را متوجه مدیران ورزشی می‌کند و معتقد است نبود حافظه تاریخی در مدیریت ورزش، به فراموش شدن چهره‌های اثرگذار منجر شده است. او می‌گوید: «مدیرانی که مسئولیت فدراسیون‌ها و باشگاه‌ها را برعهده می‌گیرند، یا ورزشی نیستند یا حافظه تاریخی ورزشی خود را از دست داده‌اند. ورزش ایران افراد بزرگ کم نداشته و همچنان چهره‌های ارزشمند زیادی دارد. پرسش ما این است، چرا تا زمانی که زنده هستیم، کسی سراغی از ما نمی‌گیرد؟ گاهی هم یادآوری نام پیشکسوتان تنها برای تبلیغات مدیران و جمع کردن رزومه است تا به هواداران نشان دهند برای گذشته باشگاه اهمیت قائل هستند.»

او با لحنی گلایه‌آمیز ادامه می‌دهد: «شاید زمانی به یادشان بیفتد که علیدوستی نامی بوده، حسن حبیبی نخستین سرمربی تیم ملی پس از انقلاب بوده یا ناصر ابراهیمی پنج دوره پرسپولیس را قهرمان کرده است که دیگر در قید حیات نباشیم. آن وقت است که در ردیف اول عزاداران می‌ایستند.»

ابراهیمی برای نمونه به باشگاه رئال مادرید اشاره می‌کند و می‌گوید: «فلورنتینو پرز حدود ۱۷ سال مدیریت این باشگاه را برعهده داشته و بارها از بازیکنان سابق در سمت‌های مختلف استفاده شده است. چنین رویکردی به حفظ جایگاه و اعتبار باشگاه کمک می‌کند.»

او در پایان با قدردانی از حمایت صندوق قهرمانان و پیشکسوتان تأکید می‌کند: «درست است که دریافتی قهرمانان و پیشکسوتان بسیار کم است، اما ارزشی که مدیران این مجموعه برای آنها قائل هستند، ارزشمند است و باید از آنها تشکر کرد.»

منصوربرزگر، سرمربی پیشین تیم ملی کشتی آزاد در گفت‌وگو با «ایران»:

پیشکسوتان باید الگوی جوانان ورزشکار باشند

پریسا غفاری/ سال‌ها حضور در دنیای قهرمانی و مربیگری، تجربه‌ای ارزشمند در اختیار پیشکسوتان ورزش قرار می‌دهد؛ تجربه‌ای که می‌تواند چراغ راه نسل‌های بعدی باشد. جایگاه پیشکسوتان در ساختار ورزش ایران همچنان با آنچه شایسته سال‌ها تلاش و افتخارآفرینی آنهاست، فاصله دارد. منصور برزگر، چهره نام‌آشنای کشتی ایران که سال‌های بسیاری از عمر خود را در این رشته سپری کرده، معتقد است بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی ورزش، نه‌تنها موجب دلسردی پیشکسوتان می‌شود، بلکه استعدادهای جوان را نیز از مسیر ورزش دور می‌کند.

سرمربی پیشین تیم ملی کشتی آزاد در گفت‌وگو با «ایران» با انتقاد از نحوه استفاده مدیران ورزشی از ظرفیت پیشکسوتان می‌گوید: «هر مدیری که سر کار می‌آید به پیشکسوتان کاری ندارد. اگر در بزنگاهی کسی سراغ پیشکسوت برود، تنها از تجربه و اعتبار او به‌عنوان ابزاری برای تأیید حرف‌های خود استفاده می‌کند؛ غافل از اینکه تجربه پدر علم است.»

منصور برزگر معتقد است بی‌توجهی به پیشکسوتان تنها به نادیده گرفتن تجربه آنها در حوزه مدیریت برنمی‌گردد و پیامدهای گسترده‌تری برای ورزش کشور دارد. او در این باره می‌گوید: «ورزش ایران در استعدادکشی نابغه است و متأسفانه در این زمینه هم نمی‌توانیم کاری بکنیم، چون تمام توجه‌ها به سمت فوتبال رفته است. آن‌قدر به فوتبال توجه می‌شود و اسپانسرها به این رشته علاقه دارند که کشتی، وزنه‌برداری و حتی تکواندو، با وجود اینکه بار اصلی مدال‌آوری در بازی‌های المپیک را بر دوش می‌کشند، سهم چندانی از این توجه ندارند.»

او برای روشن شدن ابعاد این بی‌توجهی به رفتار تلویزیون و رسانه‌ها اشاره می‌کند: «وقتی قهرمان کشتی المپیک در رقابت‌های جهانی روی تشک می‌رود، تلویزیون تصویر مبارزه او را قطع می‌کند تا مسابقه فوتبال، آن هم نه بازی تیم ملی، بلکه هفته یازدهم لیگ را نشان دهد، چه انتظاری می‌توان داشت که جوان علاقه‌مند به ورزش به سمت کشتی بیاید؟ چه برسد به اینکه پیشکسوتان این رشته را بشناسد. او با خود فکر می‌کند وقتی رسانه رسمی به قهرمان المپیک اهمیت نمی‌دهد، چرا باید کشتی بگیرم؟ همین نکته‌های به ظاهر کوچک، زمینه فرار استعدادها و بی‌اعتمادی پیشکسوتان را فراهم می‌کند.»

منصور برزگر در ادامه، درباره حمایت‌های مالی از قهرمانان و پیشکسوتان نیز توضیح می‌دهد: «صندوق حمایت از قهرمانان و پیشکسوتان، متناسب با بودجه‌ای که در اختیار دارد و در حد بضاعت خود از این افراد حمایت می‌کند، اما با توجه به شرایط اقتصادی فعلی، مستمری تعیین‌شده برای پیشکسوتانی که اغلب بازنشسته هستند، کفاف زندگی آنها را نمی‌دهد.»

وی پیشکسوتان را گنجینه‌های ارزشمند ورزش کشور می‌داند و بر ضرورت حفظ شأن و جایگاه آنها تأکید می‌کند: «قهرمانان با آثاری که از گذشته خود به جا گذاشته‌اند، جاودانه هستند. فرهنگ ملی را قهرمانان و پیشکسوتان نشان می‌دهند. باید فضای ورزش را پاک نگه داشت. پیشکسوتان الگوی نسل جوان هستند و باید جایگاه شایسته‌ای داشته باشند.»

همایون شاهرخی، سرمربی پیشین تیم ملی فوتبال در گفت‌وگو با «ایران»:

احترام به جایگاه پیشکسوت در فوتبال مفهوم ندارد

گروه ورزشی / همایون شاهرخی، سرمربی پیشین تیم ملی فوتبال، با انتقاد از وضعیت پیشکسوتان در ورزش ایران معتقد است نام پیشکسوتان بزرگ است، اما رفتاری که امروز از سوی مدیران و مسئولان باشگاه‌ها با این گروه صورت می‌گیرد، با جایگاه و شأن آنها همخوانی ندارد.

او در ادامه با تأکید بر اینکه پیشکسوت به معنای پیشرو و مقدم است، توضیح می‌دهد: «پیشکسوت یک معنای عام در جامعه پیدا کرده و به هر کسی که سابقه‌ای در یک رشته ورزشی داشته باشد، این لقب را می‌دهند؛ اما معنای واقعی آن پیشرو و مقدم است و به افراد باتجربه‌ای گفته می‌شود که در کلام و رفتار نیز الگو هستند. افرادی که مدیران و مسئولان توانایی استفاده از ظرفیت‌های آنها را ندارند، درحالی‌که همفکری و مشورت با این افراد می‌تواند برای باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها گره‌گشا باشد.»

ملی‌پوش پیشین فوتبال ایران در ادامه به تفاوت جایگاه پیشکسوتان در فوتبال ایران و سایر کشورهای دنیا اشاره می‌کند و می‌گوید: «در فوتبال دنیا شرایط کاملاً متفاوت است و احترام به ورزشکاران پس از خداحافظی از دنیای قهرمانی بیشتر هم می‌شود؛ اتفاقی که به سود نسل‌های آینده خواهد بود. اما در ایران شرایط کاملاً برعکس است و زمانی که دوران قهرمانی یک ورزشکار به پایان می‌رسد، رسماً خانه‌نشین می‌شود. اگر هم از او استفاده‌ای صورت بگیرد، معمولاً به مواردی محدود می‌شود که با مدیریت همفکر و همسو باشد.»

همایون شاهرخی با ابراز تأسف از وضعیت معیشتی بسیاری از پیشکسوتان، ادامه می‌دهد: «امروز بسیاری از پیشکسوتان وضعیت مالی خوبی ندارند و به حمایت مالی نیازمندند. اغلب آنها مجبورند به کارهای دیگری مشغول شوند. هرچند همه چیز در پول خلاصه نمی‌شود، اما احترام پیشکسوت معنای خود را از دست داده است. در دنیای پرهیاهوی فوتبال ایران، تنها می‌توان احترام را در باشگاه چادرملو توصیف کرد؛ باشگاهی که این فرصت را به مرحوم حمید علیدوستی داد تا روزهای سخت بیماری‌اش را در مستطیل سبز پشت سر بگذارد. متأسفم که امثال من بهترین سال‌های عمر خود را در ورزش گذاشتیم و امروز با چنین رفتاری مواجه می‌شویم.»

سرمربی پیشین تیم ملی فوتبال درباره حمایت صندوق حمایت از قهرمانان و پیشکسوتان نیز می‌گوید: «فکر می‌کنم بودجه‌ای که در اختیار صندوق قرار گرفته، به اندازه‌ای نیست که بتواند مشکلات قهرمانان و پیشکسوتان را حل کند. آنها تنها به حقوق ماهیانه‌ای بسنده می‌کنند که حتی قابل گفتن هم نیست. به نظرم فقط جنبه مالی اهمیت ندارد؛ ای کاش با دعوت از پیشکسوتان و استفاده از تجربه‌های ارزشمندشان، احترام واقعی به آنها نشان داده شود.»